

GÖZ BİLİMİ SÖZLÜĞÜ

Dr. Ömer Faruk Recep

Göz Bilimi Sözlüğü

Yayın No:

ISBN:

Kitabın her türlü yayın hakkı yazarına aittir. Kitap izinsiz olarak basılamaz ve çoğaltılamaz.

Dizgi, Kapak, Tasarım:

Marina Tanıtım

0.312 232 00 01

Baskı:

Marina Tanıtım

0.312 384 26 80

2006, Ankara-Türkiye

Önsöz

Bir dilin zenginliği o dili kullanan toplumun gelişme düzeyi ile yakından ilgilidir. Gelişmişliğini diline yansıtan toplumlar meydana getirdikleri terminolojiyi diğer insanlara ve toplumlara bir şekilde satarlar. Türk dili, giderek artan zenginliğine rağmen hâlâ pek çok alanda terim ithal etmektedir. Bu alanlardan biri de tıptır. Bir tıp dalı olan “Göz Bilimi”, diğer dallar gibi terimlerini daha çok İngilizce ve Latince’den almaktadır.

Bir dili zenginleştirmenin değişik yolları vardır. Yabancı dillerdeki sözcükleri belli kurallar çerçevesinde adapte ederek almak bunlardan bir tanesidir. Ancak pratikte bunun tersi yaşanmaktadır. Yani önce sözcükler alınmakta, kullanılmakta ve kabul gördükleri şekillerine göre kurallar konmaktadır. Farklı bilim adamları farklı şekilleri kabul ettiklerinde de aynı sözcüğün farklı yazılmış şekilleri ortaya çıkmaktadır. Örneğin “pterygium” sözcüğü, “pterjium”, “pterijium”, “pterjiyum”, “pterijiyum”, “piterjiyum” vb. gibi çok değişik şekillerde kullanılabilir.

Bir dilde sözcüklerin çeşitliliğinin zenginlik oluşturduğu bir gerçektir. Ama bir sözcüğün harflerine kadar farklı kullanımlarının çokluğu bence o dili kirletmektedir. Dilimize kitap kazandıran çok değerli hocalarımın kitaplarında dahi aynı sözcüğün farklı harflerle yazılması, hatta içerikte farklı, dizinde farklı yazılması acı bir durumdur.

Türkçe’de farklı bilim dallarının kendi terimleri üzerine çalışmaları mevcuttur. Göz bilimi yönünden böyle kayda değer bir çalışma göremedim. Bu sözlüğün, bu büyük boşluğu dolduracağına inanmasam da bir adım olarak anlam ifade edeceğini zannediyorum.

Bu sözlüğün yazılmasındaki asıl amacım “Göz Bilimi”mizdeki terim kirliliğinin azaltılmasıdır. Ancak kapsam, bu dar çerçeve ile sınırlı tutulmamıştır ve terimlerin açıklamalarına da yer verilmiştir. Bu nedenle yabancı metinlerin anlaşılmasında ve çalışmalarını yazıya dökcek araştırmacı göz doktorlarına iyi bir yardımcı olacaktır. Bunun yanı sıra “Göz Bilimi” ile ilişkili diğer meslek mensupları da dahil olmak üzere bu alana ilgisi olan pek çok kişi de bu sözlükten istifade edecektir.

Bu eserin ortaya çıkmasına en büyük desteği olanlar şüphesiz daha önce göz bilimi ile ilgili kitap ve makale yazarlardır. Bu nedenle başta bu değerli bilim adamları olmak üzere bana ve bu kitaba emeği geçen herkese teşekkürü bir borç bilirim.

Dr. Ömer Faruk Recep

2006

Giriş

Türkçe'ye eskiden beri bir çok dillerden yabancı sözcük ve terim girmiştir. Günümüzde en çok Batı dillerinden sözcük girmektedir ve bu sözcüklerin girişiyle ilgili oturmuş kurallardan bahsetmek mümkün değildir. Göz Bilimi terimleri de bize başta İngilizce olmak üzere batı dillerinden gelmektedir.

Göz Bilimi Sözlüğü, başta Türk Dil Kurumu İmlâ Kılavuzu olmak üzere değişik kaynaklardan toparlanan aşağıdaki kurallar çerçevesinde meydana getirilmiştir:

1. Lâtin harflerini kullanan yabancı milletlerin yazı sistemlerinde büyük i harfi noktasız yazılır. Türk imlâ kurallarında sadece yabancı özel isimlerde büyük i harfinin noktasız yazılışı benimsenmiştir.
2. Dilimize mal olmuş yabancı kökenli kelimeler, Türkçe'de söylendiği gibi yazılır. Bazen söyleniş değiştiği halde yazılışı korunan kelimeler de vardır.
3. İki ünsüzle başlayan batı kökenli alıntılar, bazen ünsüzler arasına ünlü konmadan, bazen de konarak yazılırlar.
4. İki ünsüzle biten batı kökenli alıntılar, ünsüzler arasına ünlü konmadan yazılır.
5. Batı kökenli alıntıların içindeki ve sonundaki g ünsüzleri olduğu gibi korunur. g'lerin ğ'ye dönüştüğü az sayıda kelime bulunmaktadır.
6. Ödünçlemeler (dilimize mal olmamış yabancı kelimeler), özgün imlâları ile yazılırlar.
7. Bilim, sanat ve uzmanlık dallarında kullanılan bazı terimler, özgün imlâları ile yazılırlar.
8. Lâtin yazı sistemini kullanan dillerdeki özel adlar özgün imlâları ile yazılırlar. Yabancı adların yazılışında Türk alfabesinde kullanılmayan birtakım ek işaretler geçtiği zaman özgün yazılışlarına uyulur.
9. Yabancı özel adlardan türetilmiş akım adları Türkçe söylenişlerine göre yazılır.
10. Harflerin kullanımı ile ilgili olarak mümkün olduğu sürece aşağıdaki kurallara uyulmuştur:
 - a. Ae harfleri e okunur.

- b. Au harfleri o okunur.
- c. C harfi, sessiz bir harften ve a, o, u gibi sesli harflerden önce gelirse k okunur. Bir sözcük içinde e, i, ae, oe ve y harflerinden önce gelirse s okunur.
- d. Ch harfleri k veya ş okunur.
- e. Eu harfleri sözcüğün başında ö okunur.
- f. G harfi Türkçe'deki gibi g okunur. Ancak, bazı sözcüklerde j olarak okunmaktadır.
- g. İ harfi, sessiz harflerden önce olursa i, sesli harflerden önce ise iy okunur.
- h. Oe harfleri ö okunur.
- i. Ph harfleri f okunur.
- j. Q harfi ku okunur.
- k. Rh harfleri r okunur.
- l. T harfi t okunur. Ancak, sözcük sonunda io harflerinden önce geldiğinde s okunur.
- m. Th harfleri t okunur.
- n. U harfi ü, bazen de u okunur.
- o. X harfi ks, kz veya gz okunur.
- p. Y harfi sözcüğün başında ve sesli harften önce y okunur. Bazen i olarak okunur ya da önüne i harfi eklenerek okunur.

11. Pratikte yaygın kullanılan çeviri şekilleri:

- a. Sonu –sis şeklinde biten sözcükler Türkçe'de –z veya –zis şeklinde bitirilir.
- b. -tis şeklinde biten ve iltihabı ifade eden ek, Türkçe'de bazen aynen kullanılmış, bazen de sadece –t şeklinde alınmıştır.
- c. Türkçe'de –li, -lı, -lu, -lû ekleri ile karşılanabilecek –ous eki yaygın kullanımı nedeni ile bazen –öz şeklinde kullanılmaktadır.
- d. –ition, -tion veya –sion şeklindeki ekler Türkçe'ye –yon şeklinde çevrilerek kullanılmaktadır.

- e. Bir durum bildiren –ia eki Türkçe’de –i veya -ya şeklinde kullanılmaktadır. Bu ekin önünde s harfi bulunduğu z harfine dönüştürülmektedir.
- f. -al, -ar ve -ic gibi tamlama yapmada kullanılan İngilizce ekler, her ne kadar Türkçe’de olmasa da yaygın kullanımları nedeniyle bazen tercih edilmek zorunda kalınmıştır. –al eki -el, -ar eki –er ve –ic eki –ik şeklinde kullanılmıştır.
12. Söylenirken arasına kaynaştırma harfi konularak söylenen, ancak yazılımı kaynaştırma harfi olmaksızın kabul görmüş sözcükler aynen sözlüğe dahil edilmiştir.
13. Birleşik sözcükler, sözcüğün her bir parçası ayrıştırıldığında kendi başına o sözcükle ilişkili bir anlam oluşturuyorsa Türkçe’ye ayrıştırılarak çevrilmiştir.
14. Yukarıda bahsedilen pek çok kurala rağmen yaygın kullanımda karşılığı bulunan sözcüklerin bu karşılıkları tercih edilmiştir. Birden fazla kullanımın olduğu durumlarda mümkün mertebe daha fazla kullanılan veya yukarıda bahsedilen kurallara uygun kullanımlar verilmeye çalışılmıştır.
15. Tıpta değişik kullanımları olan sözcüklerin sadece göz biliminde olan veya göz bilimi ile ilişkili olan kullanımları verilmiştir. Tüm anlamlara yer verme gayretinde bulunulmamıştır.

Sözlüğün kullanımı ile ilgili bilgiler:

1. Terimler “İngilizce/ Türkçe karşılığı: Anlam veya açıklaması” şeklinde verilmiştir. Bir terimin karşılığı ve anlamı aynı olduğu zaman anlamı tekrar yazılmamıştır. Karşılığı veya karşılık önerisi bulunmayan sözcük ve kısaltmaların sadece anlamları verilmiştir.
2. Göz Bilimi ile ilgili kısaltmalar, Türkçe’de karşılığı varsa verilmiş, yoksa uzun şeklinin karşılığı yazılmıştır. Anlam veya açıklaması için yönlendirme yapılmıştır. Ayrıca aşağıdaki kısaltmalar kullanılmıştır: Bkz.: Bakınız, cm: santimetre, m: metre, mm: milimetre, nm: nanometre, Örn.: Örneğin, vb.: ve benzeri.
3. Yabancı alfabelerde kullanılan q, w, x harflerine ...p, q, r.....v, w, x, y sırasına göre yer verilmiştir. Kalın sesli harfler, ince sesli harflerden önce yer almıştır. Sayısal ifadeler, yazılışları itibarıyla normal alfabetik sırada verilmiştir.

4. Birleşik terimler, çoğunlukla belli bir sınıflama oluşturacağı düşünülen sözcüklerin (özellikle ikinci veya son sözcükler) altında sıralanmıştır.
5. Birden fazla sözcük içeren terimler sıralama esnasında öncelikle ilk sözcüğün alfabetik durumu dikkate alınarak yazılmıştır.
6. Bitişik kullanılacak terimler için -, ayrı kullanılacak terimler için _ kullanılmıştır. Bir terime ait alt başlıklarda bu terim ~ işareti ile verilmiştir. Ancak Bkz. şeklinde başka terime yönlendirme yapıldığında bu işaret kullanılmamıştır.
7. Açıklaması yapılacak terim ve karşılığı kalın, yönlendirme yapılan ana terimin altı çizilerek ve yönlendirme yapılan tüm terim italik olarak dizilmiştir.
8. Birden fazla bağımsız anlama sahip terimler ayrı başlıklar altında verilmiş ve numaralandırılmışlardır.

A

AA/ Akomodasyon amplitüdü: Bkz. *Accommodative amplitude*.

Abduction/ abdüksiyon: Bir gözün vertikal eksen çevresinde dışa dönmesi.

Aberration/ aberasyon, sapınç: Normalden sapma veya uzaklaşma; normal dışı değişiklik; bir ışık kaynağından gelen ışınların tek odakta toplanamaması. **Chromatic ~/ kromatik aberasyon:** Kısa dalga boylu ışıkların uzun dalga boylu ışıklara göre daha fazla kırılması nedeniyle odak noktasında kromatik bir aralık oluşması. **Higher order ~/ yüksek dereceli aberasyonlar:** Gözlerin gözlük veya kontak lensle düzeltilemeyen aberasyonları. **Spherical ~/ küresel aberasyon:** Periferik ışınların daha fazla, merkezden gelen ışınların daha az kırılmasıyla ortaya çıkan bulanık görme halkası ile karakterize lens aberasyonu.

Ablate/ çıkarmak, inceltmek.

Ablation/ ablasyon: Çıkarma; bir organ veya tümörü kesip çıkarma; yerinden ayrılma; ekzimer lazer uygulamalarında verilen enerji ile moleküllerin birbirinden ayrışması ve ayrıışan moleküllerin korneayı terk etmesi. **Customized ~/ kişiye özel ablasyon:** Dalga cephesi algılayan teknoloji ve uçan noktalı ekzimer lazer kullanılarak insan gözündeki düşük ve yüksek düzey aberasyonların düzeltilmesi.

ABMD/ ABMD (anterior bazal membran distrofisi): Bkz. *Anterior basement membrane dytrophy*.

Abnormalities, intraretinal microvascular/ intraretinal mikrovasküler anomaliler: Diyabetik retinopatide arteriyollerden venüllere uzanan bariz kapiller tıkanma ile seyreden arteriyovenöz şantlar.

Abrasion, corneal/ kornea abrazyonu: Korneanın dış yüzeyinde çizilme veya benzer şekilde yaralanma meydana gelmesi.

Abscess, ring/ halka apse: Mantar enfeksiyonlarında uydu lezyonların birleşmesiyle oluşan apse.

AC/ ÖK (ön kamara): Bkz. *Anterior chamber*.

AC/A/ AK/A: Bkz. *AC/A ratio*.

Accommodation/ akomodasyon, uyum: Uzak bir nesneden yakına bakıldığı zaman gözün görüntüyü netleştirmesi. **III-sustained ~/ akomodasyon yorgunluğu:** Bkz. *Accommodative fatigue*. **Negative relative ~/ negatif rölatif akomodasyon:** Berrak, tek binoküler görmeyi korumak şartıyla akomodasyonu en fazla

gevşetebilme yeteneği. **Ocular ~/ akomodasyon:** Bkz. Accommodation. **Positive relative ~/ pozitif rölatif akomodasyon:** Berrak, tek binoküler görmeyi korumak şartıyla akomodasyonu en fazla uyandırabilme yeteneği.

Accommodative/ akomodatif, akomodasyon _: Gözlerin uyumu ile ilgili.

Achromatopsia/ akromatopsi: Renklerin hiçbirini görememe; tüm renklerin grinin tonları şeklinde algılandığı tam renk körlüğü.

AC-IOL/ ÖK GİL (ön kamara göz içi lensi): Bkz. *Anterior chamber (intraocular) lens*.

Action, primary/ primer aktivite: Bkz. *Primary position*. **Subsidiary ~/ ikinci dereceden hareketler:** Bkz. *Secondary position*, *Tertiary position*.

Acuity/ keskinlik. Best corrected visual ~/ düzeltilmiş en yüksek görme keskinliği: Uygun gözlük veya kontak lens ile tespit edilen görme keskinliği. **Detection ~/ belirleme keskinliği:** Görme ile ilgili bir uyarının olup olmadığını tespit etme yeteneği. **Distance ~/ uzak görme keskinliği:** 6 m gibi uzak bir mesafeden bir nesnenin şekil ve detaylarının ayırt edilebilmesi. **Grating ~/ siyah-beyaz çizgi görme keskinliği:** Siyah-beyaz çizgilerle yapılan testte çözümlenebilen maksimum kontrastlı en ince çizgi. **Identification ~/ tanıma keskinliği:** Bkz. *Recognition acuity*. **Near ~/ yakın görme keskinliği:** 40 cm gibi yakın bir mesafeden bir nesnenin şekil ve detaylarının ayırt edilebilmesi. **Recognition ~/ tanıma keskinliği:** Bir hedefteki ayrı elemanları birbirinden ayırma ve bir bütün olarak tanıma yeteneği. **Resolution ~/ çözümleme keskinliği:** Ayırt edilebilen en küçük detayın saptanması. **Teller grating visual ~/ Teller siyah-beyaz çizgi görme keskinliği:** Bkz. *Forced choice preferential looking*. **Uncorrected visual ~/ düzeltilmemiş görme keskinliği:** Gözlük veya kontak lens kullanmadan tespit edilen en yüksek görme keskinliği düzeyi. **Vernier ~/ Vernier görme keskinliği:** Değişik kalınlık ve frekanstaki çizgilerin birbirlerine göre konumları kıyaslanarak görme keskinliğinin belirlendiği bir test. **Visual ~/ görme keskinliği:** Bir eşel (çoğunlukla Snellen) yardımıyla ölçülen merkezi görme miktarı; cisimlerin detay ve şekillerini ayırabilme yeteneği.

Adaptation, dark/ karanlık adaptasyonu: Azalmış aydınlık karşısında retina ve pupillanın verdiği cevap. **Motor ~/ motor adaptasyon:** Anormal baş pozisyonu geliştirerek çift görmenin engellenmesi.

Adaptometer, Goldmann-Weekers/ Goldmann-Weekers adaptometresi: Karanlık adaptasyonunu ölçmeye yarayan bir cihaz.

Add/ ek: Yakın görme için uzak gözlük camı üzerine eklenen yakın artı değeri.

Addition/ ek: Bkz. Add.

Adduction/ addüksiyon: Bir gözün vertikal eksen çevresinde içe dönmesi.

Adenoma, pleomorphic lacrimal gland/ pleomorfik lakrimal bez adenomu: Duktuslar, stroma ve miyoepitelden köken alan epitelyal lakrimal bez tümörü.

Adnexa/ adneksa: Bir organa bağlı yardımcı kısım veya oluşumlar; gözde göz kapakları ve göz yaşı bezi gibi yapılara verilen ad.

Advancement/ ilerletme: Bir kasın güçlendirilmesi için limbuse yaklaştırılması işlemi.

AE/ Akomodasyon fazlalığı: Bkz. *Accommodative excess*.

Afocal/ afokal: Odak noktası olmayan.

After-cataract: Bkz. *Secondary cataract*.

After-image/ ardhayal: Uyarıcı cismin gözden uzaklaşmasına rağmen algısının retinada devam etmesi; göz kırpması esnasında görüntünün devam etmesi. **Negative ~/ negatif ardhayal:** Gözler açıkken ve aydınlık odada oluşan ardhayal. **Positive ~/ pozitif ardhayal:** Karanlıkta veya gözler kapalı iken tespit edilen ardhayal.

Agnosia/ agnozi: Görme sisteminin normal olmasına rağmen nesnelerin tanınamaması durumu.

AI/ akomodasyon yetersizliği: Bkz. *Accommodative insufficiency*.

AION/ AİON (anterior iskemik optik nöropati): Bkz. *Anterior ischemic optic neuropathy*.

Aid, low vision/ az görenlere yardım cihazı: Az gören kişilere yardımcı olmak amacıyla üretilmiş optik cihaz. **Magnification vision ~/ büyütücü görme cihazları:** Az gören kişilere görüntüyü büyütürken gösteren yardımcı optik cihazlar. **Subnormal vision ~:** Bkz. *Low vision aid*. **Vision ~:** Bkz. *Low vision aid*.

AK/ AK (astigmatik keratotomi): Bkz. *Astigmatic keratotomy*.

AKC/ atopik keratokonjunktivit: Bkz. *Atopic keratoconjunctivitis*.

Akinesia/ akinezi: Bir kasın veya kas grubunun uyuşturucu bir madde enjeksiyonu ile hareketsiz hâle getirilişi; bu şekilde oluşturulan kas felci; aynı zamanda Bkz. Block, Technique. **van Lint ~/ van Lint akinezisi:** Bkz. *van Lint block (1)*.

Albinism/ albinizm: Deri, saç veya retinanın pigment eksikliğine bağlı olarak doğuştan açık renkli olması. **Ocular ~/ oküler albinizm:** Daha çok gözlerde pigment eksikliği olan albinizm. **Oculocutaneous ~/ okülokütanöz albinizm:** Bkz. Albinism.

Algorithm/ algoritma: Refraktif cerrahi girişimlerinde en iyi sonucu alabilmek için kullanılan matematik işlemleri.

Alignment/ hizalama: Her bir gözün elde ettiği görüntülerin uygun şekilde birleştirilmesi.

ALK/ ALK (otomatik lameller keratektomi): Bkz. *Automated lamellar keratoplasty*.

Amacrine/ amakrin: Bkz. *Amacrine cell*.

Amaurosis/ amorozis: Görme yeteneğinin kaybı; özellikle gözde bir harabiyet olmaksızın gelişen körlük hali. ~ **fugax/ amorozis fugaks:** Retinadaki dolaşım yetersizliği sonucu zaman zaman gelişen görme kaybı. **Leber congenital ~/ Leber konjenital amorozisi:** Doğumda ya da hayatın ilk birkaç yılı içinde körlükle ortaya çıkan otozomal resesif geçişli bir hastalık. **Toxic ~/ toksik amorozis:** Toksik maddenin göz sinirinde yaptığı tahribata bağlı olarak gelişen görme kaybı.

Amaurotic/ amorotik: Amorozisle ilgili; amorozis tabiatında.

Amblyopia/ ambliyopi, göz tembelliği: Gözde herhangi bir yapısal anormallik veya hastalık bulunmamasına rağmen en iyi düzeltilmiş görmenin düşük olması. **Alcoholic ~/ alkol ambliyopisi:** Bkz. *Nutritional amblyopia*, *Toxic amblyopia*. ~ **ex anopsia:** Bkz. *Deprivation amblyopia*. **Ammetropic ~/ ametropik ambliyopi:** Yüksek kırılma kusurları neticesinde meydana gelen ambliyopi. **Anisometropic ~/ anizometropik ambliyopi:** İki göz arasında kırılma kusuru farkının yüksek olması nedeniyle meydana gelen ambliyopi. **Deprivation ~/ deprivasyon ambliyopisi:** Göze ışığın girmesini engelleyen bozukluklar nedeniyle meydana gelen ambliyopi. **Functional ~/ fonksiyonel ambliyopi:** Görme azlığının geri döndürülebildiği ambliyopi şekilleri. **Hysterical ~/ histerik ambliyopi:** Herhangi bir açıklama getirilemeyen ve sebebi bilinmeyen görme kaybı. **Irreversible ~/ tedavisi olmayan ambliyopi:** Bkz. *Organic amblyopia*. **Meridional ~/ meridyenel ambliyopi:** Düzeltilmemiş astigmatizm nedeniyle ortaya çıkan ambliyopi. **Nutritional ~/ beslenme bozukluğu ambliyopisi:**

Beslenme bozukluğuna bağlı santral veya çekosantral skotom gelişmesi. **Organic ~/ organik ambliyopi:** Tedavisi olmayan, tedrici veya ani merkezî görme kaybı. **Refractive ~/ refraktif ambliyopi:** Kırılma kusurlarına bağlı olarak meydana gelen ambliyopi. **Relative ~/ rölatif ambliyopi:** Fonksiyonel ambliyopinin tedavisi mümkün bir patolojik anormallik ile birlikte oluşu. **Stimulus deprivation ~/ uyarı yokluğu ambliyopisi:** Bkz. *Deprivation amblyopia*. **Strabismic ~/ şaşılık ambliyopisi:** Şaşılık sonucu meydana gelen ambliyopi. **Tobacco-alcohol ~/ tütün-alkol ambliyopisi:** Bkz. *Toxic amblyopia*. **Toxic ~/ toksik ambliyopi:** Tütün veya alkol gibi toksik maddelere bağlı gelişmiş ambliyopi.

Amblyopic/ ambliyop: Göz tembelliği olan.

Amblyopiogenic/ ambliyopi oluşturan, ambliyopi yapan.

Amblyoscope/ ambliyoskop: İki adet açılı tüpü ile iki göze iki ayrı görüntü sunan ve elde kullanılan yansıtımlı stereoskop. İki tüp arasındaki açı yatay ve dikey olarak değiştirilebilir. Böylece konverjans ve diverjans ölçülebilir, binoküler görme ölçülebilir ve eğitilebilir ve ambliyop gözde görme uyarılabilir. **Major ~/ büyük ambliyoskop:** Masaya kurularak kullanılan, basit ambliyoskoptan daha fazla hareket sunan ve resimleri ve parlaklığı değiştirilebilen ambliyoskop.

AMD/ YBMD, SMD (yaşa bağlı maküla dejenerasyonu, senil maküla dejenerasyonu): Bkz. *Age related macular degeneration*.

Ametropia/ ametropi: Gözde hipermetropi, miyopi veya astigmatizm gibi kırılma kusuru nedeniyle cisimden gelen ışınların retina üzerinde odaklaşamaması.

Ametropic/ ametropik: Ametropi ile ilgili; ametropi gösteren.

Amniontocele/ amniyontosel: Bkz. *Dacryocele*.

Amplitude/ amplitüt: Hareket genişliği; bir şeyin durgun ve hareketli devreleri arasındaki hareket veya şiddet farkı. **Absolute fusional vergence ~/ mutlak füzyonel verjans amplitüdü:** Işık kaynağına bakılarak ve giderek artan kuvvette bir prizma veya sinoptofor yardımıyla ölçülen verjans amplitüdü. **Accommodative ~/ akomodasyon amplitüdü:** Uzak noktadan yakın noktaya bakıştaki diyoptri genişliği. **Fusional ~/ füzyon amplitüdü:** Prizmalar veya sinoptofor kullanılarak çift görme veya gözde kaymanın tespit edildiği değer. **Negative relative ~ of accommodation/ akomodasyonun negatif rölatif amplitüdü:** Bkz. *Negative relative accommodation*. **Positive relative ~ of accommodation/ akomodasyonun pozitif rölatif amplitüdü:** Bkz. *Positive relative accommodation*. **Relative fusional vergence ~/ rölatif füzyonel**

verjans amplitüdü: Akomodatif bir hedef ve giderek artan kuvvette bir prizma veya sinoptofor yardımıyla ölçülen verjans amplitüdü.
Vergence ~/ verjans amplitüdü: Yöntemlerden bağımsız olarak kişinin gösterilen hedefi çift gördüğü prizma değeri.

AMPPE/ AMPPE (akut multifokal posterior plakoid pigment epitelyopati): Bkz. *Acute multifocal posterior placoid pigment epitheliopathy*.

Ampulla/ ampulla: Lakrimal kanalikülün vertikal kısmı.

Ampullotomy/ ampullotomi: Lakrimal ampullanın kesilmesi. **One-snip ~/ tek kesili ampullotomi:** Ampullanın arka duvarına tek vertikal kesi yapılması. **Three-snip ~/ üç kesili ampullotomi:** Ampullanın arka duvarından tepesi punktuma bakan üçgen parça çıkarılması. **Two-snip ~/ iki kesili ampullotomi:** Ampullanın arka duvarına bir vertikal, bir de horizontal kesi yapılması.

Amyloidosis/ amiloidozis, amiloid dejenerasyon: Çeşitli organ veya dokularda amiloid adı verilen protein bileşiğinin toplanması ile karakterize metabolik hastalık.

Analysis, developmental vision/ gelişimsel görme analizi: Normal göz muayenesinden daha kapsamlı olarak kişinin görme yeteneklerinin tümünü içine alacak şekilde yapılan değerlendirme.
Visual ~/ görme analizi: Cisim-zemin ayrımı, şekil devamlılığı, uzaysal ilişkiler, görüntü tamamlaması, görsel ayırım, görsel hafıza ve görünür hâle getirme gibi özelliklerin incelenmesi.

Analyzer, retinal thickness/ retina kalınlığı analizörü: Biri internal limitan membran, diğeri retina pigment epitelinden gelen iki ışığın yansımalarından retina kalınlığını ölçen bir helyum neon lazeri.

Anesthesia, retrobulbar/ retrobulber anestezi: Göz cerrahileri öncesinde gözün arkasına yapılan anestezi enjeksiyonu ile gözde hareketsizliğin ve his kaybının sağlanması.

Anesthesiometer, Cochet-Bonet/ Cochet-Bonet anesteziyometresi: Geri kıvrılabilen bir naylon iplikle kornea duyarlılığını ölçen âlet.

Aneurysm/ anevrizma: Damarın belli bir bölgesinin genişlemesinden oluşan şişlik. **Cirroid ~:** Bkz. *Racemose hemangioma*. **Leber miliary ~s/ Leber milyer anevrizmaları:** En sık olarak retinanın temporal periferinde yer alan, venül ve arteriyollerde iç şeklinde ve keseleşme tarzında genişlemelerle karakterize bir telanjiektazi.
Racemose ~/ salkımsı anevrizma: Bkz. *Racemose hemangioma*.

Aneurysmal/ anevrizmal: Anevrizma ile ilgili; anevrizma gösteren; anevrizma şeklinde.

Angiitis, frosted branch/ donmuş dal anjitisi: Sitomegalovirüs retinitinde retina venlerinin kılıflanması ile ortaya çıkan görünüm.

Angiography/ anjiyografi. (Fundus) fluorescein ~/ (fundus) flüoresein anjiyografi: Bir kol damarından sodyum flüoresein verilerek göz dibinin seri resimlerinin çekildiği ve bu yolla retina kan damarları ile koroide yönelik tanısal incelemenin yapıldığı teknik.
Indocyanine green ~/ indosiyanin yeşil anjiyografi: İndosiyanin yeşili ile yapılan fundus anjiyografisi.

Angiomatosis, retinal/ retinal anjiyomatozis: Bkz. *Von Hippel-Lindau syndrome*.

Angle/ açı. ~ of anomaly/ anomali açısı: Objektif ve sübjektif kayma miktarları arasındaki fark. **~s of the eye/ göz açıları:** Bkz. *Canthus*.
Anterior chamber ~/ ön kamara açısı: İris ön yüzü ile kornea arka yüzünün birleştiği ve aközün gözü terk ettiği bölüm. **Filtration ~/ filtrasyon açısı:** Bkz. *Anterior chamber angle*. **Irido-corneal ~/ iridokorneal açı:** Bkz. *Anterior chamber angle*. **Kappa ~/ Kappa açısı:** Gözün optik ve görme eksenleri arasındaki açı; gözün pupilla ve görme eksenleri arasındaki açı. **Minimum ~ of resolution/ minimum rezolüsyon açısı:** Kişinin görebildiği cisimlerin sahip olduğu en küçük açı. **Minimum visible ~/ minimum görme açısı:** Cisimlerin görülebilmesi için gelen ışınların nodal noktada meydana getirdikleri minimum açı. **Negative Kappa ~/ negatif Kappa açısı:** Işık reflesinin kornea temporal kısmında yer alması. **Objective ~/ objektif kayma miktarı:** Sinoptofurun ışıkları yakıp söndürülerek gözlerde hareketin durmasıyla tespit edilen kayma miktarı. **Positive Kappa ~/ pozitif Kappa açısı:** Işık reflesinin korneanın nazal tarafında yer alması. **Slit ~/ yarık şeklinde açı:** Gözle görülür bir iridokorneal temas bulunmasa da ön kamara açısı elemanlarından hiçbirinin izlenemediği açı. **Subjective ~/ sübjektif kayma miktarı:** Sinoptoforda hastanın iki görüntüyü birleştirmesi istenerek tespit edilen kayma miktarı.

Aniridia/ aniridi: İrisin yokluğu.

Aniseikonia/ anizoikoni: Bkz. *Anisoiconia*.

Anisocoria/ anizokori: İki göz bebeğinin farklı büyüklükte olması.

Anisoiconia/ anizoikoni: Gözlerde oluşan görüntünün büyüklük bakımından birbirinden farklı oluşu. **Anatomic ~/ anatomik anizoikoni:** Retinal görüntülerin iki gözde de eşit olmasına karşılık fotoreseptör hücrelerin dağılımında bir anormallik sonucu ortaya çıkan anizoikoni. **Basic ~/ temel anizoikoni:** İki gözdeki benzer retina elemanlarının uzaysal değerleri farklı olduğu zaman ortaya çıkan anizoikoni. **Illumination ~/ aydınlık anizoikonisi:** Cisimlerin

karanlıkta aydınlıkta görüldüklerinden daha küçük olarak algılanması. **Optic ~/ optik anizoikoni:** İki gözün kırılma kusurlarının farklı olması veya birbirinden çok farklı tashihi ile ortaya çıkan anizoikoni. **Pathological ~/ patolojik anizoikoni:** Normalde olmaması gereken anizoikoni. **Physiological ~/ fizyolojik anizoikoni:** Stereopsis için her iki gözdeki görüntünün belli sınırlar içinde birbirinden farklı olması. **Refractive ~/ refraktif anizoikoni:** İki gözün tashih değerleri arasında büyük fark olduğu zaman ortaya çıkan anizoikoni.

Anisometropel/ anizometrop: Kırma gücü bakımından bir gözü diğerine oranla fark gösteren kişi.

Anisometropia/ anizometripi: İki gözdeki kırılma kusuru miktarının birbirinden farklı oluşu. **Compound astigmatic ~/ bileşik astigmat anizometripi:** Her iki gözde birbirinden farklı astigmatizm bulunması. **Compound hypermetropic ~/ bileşik hipermetrop anizometripi:** Her iki gözde birbirine eşit olmayan hipermetropi bulunması. **Compound myopic ~/ bileşik miyop anizometripi:** Her iki gözde birbirine eşit olmayan miyopi bulunması. **Mixed ~/ karma anizometripi:** Bir gözün miyop, diğer gözün hipermetrop olması. **Simple astigmatic ~/ basit astigmat anizometripi:** Bir gözün astigmat, diğer gözün emetrop olması. **Simple hypermetropic ~/ basit hipermetrop anizometripi:** Bir gözün hipermetrop, diğer gözün emetrop olması. **Simple myopic ~/ basit miyop anizometripi:** Bir gözün miyop, diğer gözün emetrop olması.

Anisometropic/ anizometropik: Anizometripi ile ilgili; anizometripi gösteren.

Anisophoria/ anizoforya: Fiksasyon için kullanılan göze bağlı olarak farklı bakış alanlarında değişen forya.

Ankyloblepharon/ ankiloblefaron: Göz kapaklarının birbirine yapışması.

Annulus of Zinn/ Zinn halkası: Bkz. Circle of Zinn-Haller, Zinn's ring.

Anomalad, Pierre Robin/ Pierre Robin anomaladı: Mandibuler hipoplazi, üst solunum yolu tıkanıklıkları, Stickler hastalığı, yüksek miyopi, glom ve retina dekolmanı ile karakterize bir durum.

Anomaloscope/ anomaloskop: Kişiden karışık spektral çizgileri eşleştirmesi istenerek renk görme anormalliklerinin test edildiği bir cihaz. **Naegel ~/ Naegel anomaloskobu:** Yeşil ve kırmızı renkleri karıştırarak sarı rengin oluşturulduğu, renk görmenin test edilmesi için kullanılan bir âlet.

Anomaly/ anomali, anormallik: Normalden uzaklaşma veya sapma; normal dışı şekil veya yapı gösteren herhangi bir oluşum; doğuştan şekil bozukluğu. **Axenfeld's ~/ Axenfeld anomali:** Posterior embriyotoksona ek olarak iristen Schwalbe hattına uzanan liflerin bulunması ile karakterize otozomal dominant bozukluk. **Morning glory ~/ gündüz sefası anomali:** Diskin genişleyip huni biçiminde çanaklaştığı, damarların çanaklaşma kenarından ışınal olarak çıktığı optik disk anomali. **Orbital venous ~(i)es/ orbital venöz anomaliler:** Bkz. *Orbital varices*. **Peters' ~/ Peters anomali:** İrisin pupiller bölgede Descemet membranındaki bir defekten kesif kornea merkezine yapışması. **Rieger's ~/ Rieger anomali:** İris stromasının ön katında hipoplazi ve iris uzantılarının kabarık Schwalbe hattına yapıştığı bir kalıtsal anomali.

Anophthalmia/ anoftalmus: Bkz. *Anophthalmus*.

Anophthalmos/ anoftalmus: Bkz. *Anophthalmus*.

Anophthalmus/ anoftalmus: Gözlerin doğuştan bulunmayışı.

Anopia/ anopi: Bir veya iki gözün doğuştan olmayışı; herhangi bir lezyona bağlı olarak gözde görme yeteneğinin bozulması.

Antimetropia/ antimetropi: Bkz. *Mixed anisometropia*.

Aperture (1)/ apertür, delik: Oftalmik bir çerçevede lensin yerleştirildiği açıklık. **Orbital ~s/ orbita delikleri:** Orbitanın foramen ve kanalları.

Aperture (2), palpebral/ kapak aralığı: Alt ve üst göz kapakları arasındaki aralık.

Apex, orbital/ orbitanın apeksi: Orbitanın, superior orbital fisürün medial kısmında yer alan ve optik kanal ile birleşen bölümü.

Aphakia/ afaki: Herhangi bir nedenle göz merceğinin yokluğu.

Aphakic/ afak: Merceği bulunmayan göz.

Apparatus, lacrimal (excretory)/ göz yaşı boşaltım sistemi: Bkz. *Lacrimal drainage system (1)*.

Appearance, bucket-handle/ buket sapı görünümü: Vitreus tabanının çekilmesiyle ortaya çıkan retina diyalizinin oluşturduğu görünüm. **Cotton ball ~/ pamuk yumağı görünümü:** Sarkoidozda vitreus içinde meydana gelen pamuk yumağına benzeyen görünüm. **Dandruff-like ~ of the trabeculum/ trabekülün kepeklerle kaplanmış tarzda görünümü:** Psödoeksfolyasyon sendromunda trabekülde kepek şeklindeki psödoeksfolyasyon materyalinin birikimi ile ortaya çıkan görünüm. **Ground-glass ~/ buzlu cam görünümü:** Pigmentli ve hiyalinize eski keratik presipitatların

oluşturduğu görünüm. **Headlight in the fog ~/ Sisteki far görünümü:** Toksoplazmozda şiddetli vitreus tutulumunun fundus görüntülenmesini engellediği, buna rağmen bulanık vitreustan iltihap odağının meydana getirdiği görüntü. **Ink-blot ~/ mürekkep lekesi görünümü:** Santral seröz retinokoroidopatide hiperflüoresan noktanın büyüyerek tüm subretinal alanı doldurmasıyla ortaya çıkan görünüm. **Inverted pseudo-hypopyon ~/ ters psödohipopyon görüntüsü:** Göz içi silikon yağının ön kamaranın üst kısmında birikmesi ile oluşan görünüm. **Smoke-stack ~/ tüten baca görünümü:** Santral seröz retinokoroidopatide boya geçişinin erken dönemlerinde beliren küçük hiperflüoresan noktadan dekolmanın üst sınırına kadar boya sızıntısının devam etmesiyle ortaya çıkan görünüm. **Tobacco dust ~/ tütün tozu görünümü:** Retina yırtığının oluşumu esnasında retrolental bölgedeki pigment hücrelerinin görünümü.

Applanation/ aplanasyon, düzleş(tir)me, yassılaştırma: Korneanın belli bir bölümünün düzleştirilmesi ile göz içi basıncının ölçümünün yapılması.

Apraxia, acquired ocular motor/ kazanılmış oküler motor apraksi: Bkz. *Balint's syndrome*. **Congenital ocular motor ~/ konjenital oküler motor apraksi:** İstemli sakkadik horizontal göz hareketlerinin yapılamaması.

Aqueoplasty/ aköplasti: Parasentez açıklığına ipek iplik yerleştirilerek göz içi basıncının düşürüldüğü eski bir glokom ameliyatı.

Aqueous/ aköz: Gözün ön ve arka kamaralarını dolduran sıvı.

ARC/ ARK (anormal retinal korespondans): Bkz. *Anomalous retinal correspondence*.

Arcade/ arkad: Kavis şeklindeki parçalardan oluşan yapı. **Marginal palpebral ~/ marjinal palpebral arkad:** Tarsus ve orbikülaris kası arasında, kapak kenarından 3 mm geride bulunan ve palpebral konjunktivayı besleyen büyük damar arkadı. **Peripheral palpebral ~/ periferik palpebral arkad:** Forniks konjunktivası ve bulber konjunktivayı besleyen dallar veren periferik damar arkadı.

Arch/ kavis, kemer, ark. Marginal (arterial) ~/ marjinal palpebral arkad: Bkz. *Marginal palpebral arcade*. **Peripheral (arterial) ~/ periferik palpebral arkad:** Bkz. *Peripheral palpebral arcade*. **Superciliary ~es/ supersilier kabarıklıklar:** Bkz. *Superciliary ridges*.

Arcus/ kavis, kemer, arkus. ~ juvenilis/ arkus juvenilis: Doğumdan orta yaşlara kadar olan dönemde kornea ön yüzünün

çevresel kısmında görülen beyaz halka. ~ **senilis/ arkus senilis**: İleri yaşlarda korneanın çevresel kısmında normal olarak görülen gri-beyaz halka.

Area/ bölge, bölüm, alan. Arcuate ~/ arkuat alanı: Bkz. *Bjerrum area*. **Bjerrum ~/ Bjerrum alanı**: Fiksasyondan 15 derece uzakta bulunan arkuat alan. **Brodmann's ~ 18/ Brodmann 18. bölgesi**: Bkz. *Secondary visual cortex*. **Brodmann's ~ 19/ Brodmann 19. bölgesi**: Bkz. *Secondary visual cortex*. **Brodmann's ~ 17/ Brodmann 17. bölgesi**: Bkz. *Primary visual cortex*. **Ellipsoid ~/ elipsoid bölüm**: Fotoreseptör iç segmentinin birleştiren sap yakınında, bazal cismi içeren bölümü. **Martegiani ~/ Martegiani alanı**: Optik diskte hyaloid kanalın başlangıcına işaret eden genişlemiş alan. **Myoid ~/ miyoid bölüm**: Fotoreseptör iç segmentinin vitreus tarafında kalan, endoplazmik retikulum, ribozomlar ve Golgi cismini içeren bölümü. **Panum (fusional) ~/ Panum (füzyon) alanı**: Binoküler görmede horopteri çevreleyen ve içinde yer alan cisimlerin tek olarak görüldüğü bölge.

ARMD: Bkz. *AMD*.

Arteriole/ arteryol: Son ucu kılcak damarla devam eden ince arter. **Inferior macular ~/ inferior maküler arteryol**: Makülayı besleyen alt arteryol. **Inferior nasal ~ of retina/ inferior nazal retinal arteryol**: Santral retinal arterin retinanın alt nazal kısmını besleyen küçük dalı. **Inferior temporal ~ of retina/ inferior temporal retinal arteryol**: Santral retinal arterin retinanın alt temporal kısmını besleyen küçük dalı. **Medial ~ of retina/ medial retinal arteryol**: Retinanın merkezi kısmına kan desteği sağlayan küçük dal. **Superior macular ~/ superior maküler arteryol**: Makülayı besleyen üst arteryol. **Superior nasal ~ of retina/ superior nazal retinal arteryol**: Santral retinal arterin retinanın üst nazal kısmını besleyen küçük dalı. **Superior temporal ~ of retina/ superior temporal retinal arteryol**: Santral retinal arterin retinanın üst temporal kısmını besleyen küçük dalı.

Artery/ arter, atardamar: Oksijenlenmiş kanı kalpten dokulara taşıyan damar. **Angular ~/ anguler arter**: Fasiel arterin lakrimal kese, alt göz kapağı ve burnun bir kısmını besleyen dalı. **Anterior ciliary ~(i)es/ anterior silier arterler**: Oftalmik ve lakrimal arterlerin, episkleral ve anterior konjunktival arterleri oluşturarak iris ve konjunktivayı besleyen dalları. **Anterior conjunctival ~(i)es/ anterior konjunktiva arterleri**: Anterior silier arterlerin konjunktivayı besleyen dalları. **Anterior ethmoidal ~/ anterior etmoid arter**: Oftalmik arterin dura mater, burun, frontal sinüs ve anterior etmoid hücrelere dallar veren dalı. **Central retinal ~/**

santral retinal arter: Oftalmik arterin optik sinirin ortasından retinaya girerek retina arteryollarını oluşturan dalı. **Cilioretinal ~/ silioretinal arter:** Posterior silier arterlerle santral retinal arter arasında bağlantı kuran arter. **Copper-wire ~(i)es/ bakır tel şeklinde arterler:** Bkz. Copper-wiring. **Cork-screw ~(i)es/ tirbuşon şeklinde arterler:** Gözün makülasında oldukça tortuoz olarak görülen küçük arterler. **Episcleral ~(i)es/ episkleral arterler:** Anterior silier arterlerin iris ve silier uzantıları besleyen dalları. **Frontal ~/ frontal arter:** Bkz. Supratrochlear artery. **Hyaloid ~/ hyaloid arter:** Fetüste primitif dorsal oftalmik arterin optik sinir başından lense doğru uzanan ve son trimesterde gerileyip kaybolan dalı. **Infraorbital ~/ infraorbital arter:** Maksiller arterin maksilla, maksiller sinüs, üst dişler, alt göz kapağı, yanak ve burnu besleyen dalı. **Lacrimal ~/ lakrimal arter:** Oftalmik arterin lakrimal bez, üst ve alt kapaklar ile konjunktivayı besleyen dalı. **Lateral palpebral ~(i)es/ lateral palpebral arterler:** Lakrimal arterin göz kapakları ve konjunktivayı besleyen dalları. **Long (posterior) ciliary ~(i)es/ uzun (posterior) silier arterler:** Oftalmik arterin iris ve silier uzantıları besleyen dalları. **Medial palpebral ~(i)es/ medial palpebral arterler:** Oftalmik arterin posterior konjunktiva dalları vererek göz kapaklarını besleyen dalları. **Muscular branches of lacrimal ~/ lakrimal arterin musküler dalları:** Anterior silier arterlerin köken aldığı üst ve alt grup damarları oluşturan lakrimal arter dalları. **Ophthalmic ~/ oftalmik arter:** İnternal karotid arterin bir dalı olup, lakrimal, supraorbital, santral retinal, silier, posterior ve anterior etmoidal, palpebral, supratroklear ve dorsal nazal dalları veren, göz, orbita ve komşu yüz yapılarını besleyen arter. **Persistent hyaloid ~/ persistan hyaloid arter:** Genellikle embriyonun 8,5 aylık döneminde atrofiye uğraması gerekirken doğum sonrası sebat eden hyaloid arter kalıntısı. **Posterior conjunctival ~(i)es/ posterior konjunktiva arterleri:** Medial palpebral arterlerin lakrimal karünkül ve konjunktivayı besleyen dalları. **Posterior ethmoidal ~/ posterior etmoid arter:** Oftalmik arterin posterior etmoid hücreleri, dura mater ve burnu besleyen dalı. **Primitive dorsal ophthalmic ~/ primitif dorsal oftalmik arter:** Embriyonik dönemde karotid arterden gelişen ve daha sonra oftalmik arteri oluşturan arter. **Primitive ventral ophthalmic ~/ primitif ventral oftalmik arter:** Embriyonik dönemde karotid arterden gelişen, daha sonra çoğunlukla kaybolan ve uzun posterior nazal silier arteri oluşturan bir damar. **Short (posterior) ciliary ~(i)es/ kısa (posterior) silier arterler:** Oftalmik arterin koroidi besleyen dalları. **Stapedial ~/ stapedial arter:** Büyüyen orbitayı beslemek için karotid arterden geçici olarak gelişen arter. **Supraorbital ~/ supraorbital arter:** Oftalmik arterin alın, üst orbita kasları, üst göz kapağı ve frontal

sinüsü besleyen dalı. **Supratrochlear ~/ supratrokleer arter:** Oftalmik arterin alın cildini besleyen dalı. **Zinn's ~/ Zinn arteri:** Bkz. *Central retinal artery*. **Zygomatico-orbital ~/ zigomatiko-orbital arter:** Yüzeysel temporal arterin orbita lateral kısmını besleyen dalı.

Aspheric/ asferik: Sferik aberasyonu en aza indirmek için oluşturulan parabolit yüzey.

Aspiration, anterior chamber/ ön kamara aspirasyonu: Bkz. *Keratocentesis*.

Asthenopia/ astenopi, göz yorgunluğu: Gözlerin fazla çalışması sonucu meydana gelen göz ağrısı, sulanma, kızarıklık, yanma, görme bozuklukları ve alın bölgesinde ağrı ile karakterize durum.

Aesthesiometer: Bkz. *Cochet-Bonet anesthesiometer*.

Astigmatic/ astigmat(ik): Astigmatizm ile ilgili; astigmatizm gösteren.

Astigmatism/ astigmatizm: Gözde kırma bozukluğu nedeniyle cisimden gelen ışınların retinada bir noktada birleşemeyip çizgi veya daire şeklinde odaklaşma göstermesi. **Acquired ~/ kazanılmış astigmatizm:** Gözdeki patolojik durumlar veya göz cerrahilerinin meydana getirdiği astigmatizma. **Against-the-rule ~/ kurala aykırı astigmatizm:** Negatif eksen 90 derecede olan astigmatizm şekli. **Compound hypermetropic ~/ bileşik hipermetrop astigmatizm:** Koninin fokal çizgilerinin her ikisinin de retina arkasında olduğu zaman ortaya çıkan astigmatizm. **Compound myopic ~/ bileşik miyop astigmatizm:** Koninin fokal çizgilerinin her ikisinin de retina önünde olduğu zaman ortaya çıkan astigmatizm. **Irregular ~/ düzensiz astigmatizm:** Korneanın bir meridyeninin bir tarafındaki eğriliğin diğer taraftaki eğrilikten farklı olduğu kornea yüzey düzensizliği ile karakterize kırılma kusuru. **Lenticular ~/ lentiküler astigmatizm:** Göz merceğinden kaynaklanan astigmatizm. **Mixed ~/ karma astigmatizm:** Koninin fokal çizgilerinden biri retina önündeyken diğerinin retina arkasında olması ile ortaya çıkan astigmatizm. **Radial ~/ radyal astigmatizm:** Işık ışınlarının lensten eğik olarak geçmesiyle oluşan astigmatizm. **Regular ~/ düzenli astigmatizm:** Kornea eğriliğinin simetrik olduğu astigmatizm. **Simple hypermetropic ~/ basit hipermetrop astigmatizm:** Koninin fokal çizgilerinden biri retina üzerinde diğeri retina arkasında olduğu zaman ortaya çıkan astigmatizm. **Simple myopic ~/ basit miyop astigmatizm:** Koninin fokal çizgilerinden biri retina üzerinde diğeri retina önünde olduğu zaman ortaya çıkan astigmatizm. **Symmetric ~/ simetrik astigmatizm:** Ana meridyenlerin her iki gözde benzer, fakat zıt olduğu astigmatizm. **With-the-rule ~/ kurala uygun astigmatizm:** Negatif eksen 180 derecede olan astigmatizm şekli.

Astrocytoma, retinal/ retinal astrositom: Nadir görülen, iyi huylu ve görmeyi tehdit etmeyen bir retina tümörü.

Asymmetry, visual/ görsel asimetri: Bkz. *Asymmetric refractive errors*.

Ataxia, optic/ optik ataksi: Görsel uyarılara sabitlenmede zorluk; nistagmus. ~ **telangiectasia:** Bkz. *Louis-Bar syndrome*.

Atresia/ atrezi: Açık kalması gereken bir deliğin veya kanalın doğuştan kapalı oluşu. **Canalicular ~/ kanalikül atrezisi:** Lakrimal kanaliküllerin gelişmemesi ile karakterize anomali. **Punctal ~/ punktum atrezisi:** Punktum bölgesinde kanallaşma işleminin tamamlanamaması sonucu ortaya çıkan anomali.

Atrophy/ atrofi: Beslenme yetersizliği sonucu bir organ veya oluşumun normal yapı ve görevini kaybetmesi; bir organ veya oluşumun herhangi bir nedenle boyutlarının küçülmesi. **Bow tie optic ~/ papyon tipi optik atrofi:** Optik kiazma ve retrokiazmal-pregenikulat lezyonlarına bağlı olarak meydana gelen optik atrofi ve sinir lifi tabakası atrofisine ait görünüm. **Cavernous ~/ kavernöz atrofi:** Bkz. *Schnabel's atrophy*. **Diffuse choroidal ~/ yaygın koroidal atrofi:** Büyük koroid damarlarını görünür hâle getirecek şekilde retina pigment epiteli ve koryokapillariste yaygın atrofi ile karakterize otozomal dominant bir hastalık. **Geographic ~/ coğrafik atrofi:** Kuru tip yaşa bağlı maküla dejenerasyonunda atrofik alanlar içindeki büyük koroid damarlarının daha belirgin hale geçmesiyle ortaya çıkan görünüm. **Glaucomatous optic ~/ glokoma bağlı optik atrofi:** Glokomdaki yüksek göz içi basıncının optik diskte meydana getirdiği çukurluk ve damarlarda nazal tarafa çekilme ile karakterize atrofi. **Gyrate ~/ girat atrofi:** Vitreus dejenerasyonu, fundusun periferinde yama şeklinde dairesel koryoretinal atrofi alanları, damarlarda incelmeye, ileri dönemlerde makülanın tutulmasıyla görmenin azaldığı, mitokondriyal matriks enzimi eksikliği sonucu ortaya çıkan otozomal resesif geçişli bir hastalık. **Kjer's dominant optic ~/ Kjer dominant optik atrofisi:** Bkz. *Kjer syndrome*. **Leber's optic ~/ Leber optik atrofisi:** Bkz. *Leber hereditary optic neuropathy*. **Myopic choroidal ~/ miyopik koroid atrofisi:** Bkz. *Myopic maculopathy*. **Optic ~/ optik atrofi:** Uyarıları retinadan beyne taşıyan sinir dokusunun dejenerasyonu. **Pigmented paravenous chorioretinal ~/ pigmente paravenöz koryoretinal atrofi:** Ven komşuluğundaki retina pigment epitelinin bozukluğu ile karakterize atipik retinitis pigmentoza. **Primary optic ~/ primer optik atrofi:** Optik sinirin retrolaminar parçasından lateral genikulat cisme kadar olan görme yollarını etkileyen lezyonlar sebebiyle meydana gelen optik atrofi. **Progressive iris ~/ ilerleyici iris atrofisi:** Stromal atrofi, delik oluşumu ve pupillanın periferik

anterior sineşi alanlarına doğru bariz biçimde yer değiştirmesiyle seyreden şiddetli iris değişiklikleri ile karakterize bir iridokorneal endotelyal sendrom. **Schnabel's ~/ Schnabel atrofi**: Glukomda lamina kribrozanın arkasında küçük çukurluklarla karakterize bir optik atrofi şekli. **Secondary optic ~/ sekonder optik atrofi**: Optik sinir başının şişmesi sonucu meydana gelen optik atrofi.

Autofluorescence/ otoflüoresans: Retinadaki bazı yapıların herhangi bir ilaç verilmeden meydana getirdiği flüoresans.

Autorefractometer/ otorefraktometre: Bkz. *Automated refractometer*.

Autorefractor/ otorefraktör: Bkz. *Automated refractometer*.

Axis/ eksen. Anteroposterior ~/ anteroposterior eksen: Bkz. *Y axis*. **~ of the lens/ lens eksen**: Göz merceğinin ön ve arka kutuplarını birleştiren çizgi. **Fick's ~/ Fick eksen**: Listing düzlemi üzerinde bulunan x, y ve z eksenlerinden her biri. **Geometric ~/ geometrik eksen**: Bkz. *Optic axis*. **Optic ~/ optik eksen**: Kornea merkezini lens merkezine birleştiren veya gözün ön ve arka kutuplarını birleştiren eksen. **Pupillary ~/ pupilla eksen**: Kornea merkezi ile pupilla merkezini birleştiren eksen. **Sagittal ~ of the eye/ gözün sagittal eksen**: Bkz. *Y axis*. **Transverse ~ of the eye/ gözün transvers eksen**: Bkz. *X axis*. **Vertical ~ of eye/ gözün vertikal eksen**: Bkz. *Z axis*. **Visual ~/ görme eksen**: Gözün görüş eksen; fikse edilen cisimden başlayıp nodal nokta ile foveayı birleştiren eksen. **X ~/ X eksen**: Göz küresinin iç ve dış yan noktalarını birleştiren, göz küresinin etrafında yukarı ve aşağı hareket ettiği horizontal eksen. **Y ~/ Y eksen**: Gözün ön ve arka noktalarını birleştiren, göz küresinin etrafında torsiyonel hareketler yaptığı önden arkaya uzanan eksen. **Z ~/ Z eksen**: Göz küresinin en üst ve alt noktalarını birleştiren, göz küresinin etrafında sola ve sağa hareket ettiği vertikal eksen.

Axons, retinal/ retina aksonları: Retinadan köken alan ve optik siniri oluşturan sinir lifi uzantıları.

A-wave/ A dalgası: Elektoretinogramda fotoreseptörlerden kaynaklanan, başlangıçtaki negatif sapma.

B

Bar, prism/ prizma çubuğu: Şaşılık derecesinin belirlenmesi için kullanılan, üzerinde ardışık prizmaların bulunduğu alet.

Barrier, inner blood-retinal/ iç kan-retina bariyeri: Retinadaki kapiller endotel hücreleri arasındaki bağlantılardan oluşan bariyer.

Outer blood-retinal ~/ dış kan-retina bariyeri: Retina pigment epiteli hücreleri arasında yer alan ve sıkı bağlantı komplekslerinden oluşan bariyer.

Base, vitreous/ vitreus tabanı: Ora serratanın üzerine binen 3-4 mm genişliğindeki vitreus bölgesi.

Bay, enclosed oral/ kapalı oral girinti: Birbirine komşu iki dentat uzantının karşılaşması sonucu oluşan, etrafı retinayla çevrelenmiş küçük pars plana adacığı.

BCC/ bazal hücreli karsinom: Bkz. *Basal cell carcinoma*.

BCVA/ düzeltilmiş en yüksek görme keskinliği: Bkz. *Best corrected visual acuity*.

Beading/ boncuklanma, tespikleşme: Diyabetik retinopatide görülen bir damar anomalisi.

Bedewing/ çiğ görünümü: Genellikle çiğ gibi görünen küçük ödem kistlerinin bulunduğu mikrokistik kornea epitel ödeminin biyomikroskoptaki görünümüne verilen ad.

Bichrome/ bikrom: Çift renk.

Bifocal/ bifokal: İki farklı odakta oluşan mercek sistemiyle ilgili; çift odaklı.

Bifocals/ bifokal lensler: Bkz. *Bifocal lenses*. **Executive ~/ yönetici bifokal gözlüğü:** Okuma kısmı direkt yapıştırma yöntemiyle yapılmış bifokal gözlük.

Bifoveal/ bifoveal: Her iki gözün foveası ile.

Binocular/ binoküler: Her iki gözle (ilgili).

Binocularity/ binokülarite: İki gözle derinliği olan tek görüntü algılama yeteneğı.

Bi-ocularity/ biokülarite: İki gözün ayrı ayrı işlev görmesi.

Biomicroscope/ biyomikroskop: Vücuttaki canlı dokuların incelenmesi için kullanılan mikroskop. **Slit-lamp ~/ biyomikroskop, yarıklı ışık biyomikroskobu:** Göz dokularının incelenmesi için kullanılan ve kesit şeklinde ışık veren mikroskop.

Biomicroscopy/ biyomikroskopi: Vücuttaki canlı dokuların mikroskopla incelenmesi. **Ultrasound ~/ ültrason biyomikroskobu:** Yüksek frekansta ültrason kullanılarak yüksek rezolasyon ve 4 mm'lik penetrasyon derinliği ile ön segment yapılarının kesitler halinde ve yaklaşık mikroskobik düzeyde görüntülerini veren bir cihaz.

Birefringence/ çift kır(ıl)ma: Genellikle bir kristal ile, bir ışık ışınının farklı hızlarda giden ve birbirine dik açı ile polarılan iki kısma ayrılması.

Black sunburst/ siyah güneş gölgelenmeleri: Orak hücreli proliferatif olmayan retinopatide retina periferinde yer alan pigment epitel hiperplazisinin oluşturduğu görünüm.

Bleb/ bleb, kabarcık: Deri veya mukoza üzerinde içinde su toplanması ile karakterize küçük oluşum; bir kısım glokom cerrahilerinde aközün konjunktivada oluşturduğu şişlik. **Cystic ~/ kistik bleb:** Bkz. *Encapsulated bleb*. **Encapsulated ~/ kapsüllü bleb:** Trabekülektomi ameliyatı sonrası hipertrofik Tenon kapsülünün kiste benzer kavite oluşturması.

Blebitis/ blebit: Trabekülektomi sonrası vitreus tutulumu olmaksızın ortaya çıkan bleb enfeksiyonu.

Blennorrhea/ blenore: Bol akıntı ile seyreden konjunktiva iltihabı; pürülan konjunktivit. **Inclusion ~/ inklüzyon blenoresi:** Bkz. *Inclusion conjunctivitis*.

Blepharectomy/ blefarektomi: Göz kapaklarındaki herhangi bir lezyonun eksizyonu.

Blepharitis/ blefarit: Göz kapaklarının iltihabı. **Anterior ~/ anterior blefarit:** Özellikle göz kapağı kenarını tutan blefarit. **Chronic marginal ~/ kronik marjinal blefarit:** Göz kapaklarının ön veya arka kısımlarını tutan kronik iltihap. **Posterior ~/ posterior blefarit:** Göz kapağındaki Meibom bezlerinin iltihap veya seboresi şeklinde ortaya çıkan bozukluk. **Seborrhic ~/ seboeik blefarit:** Genellikle seboeik dermatite eşlik eden anterior blefarit.

Blepharochalasis/ blefaroşalazis: Tekrarlayan göz kapağı ödemleri sonucu üst veya alt göz kapağı cildinde meydana gelen fazlalık nedeniyle sarkma.

Blepharoconjunctivitis/ blefarokonjunktivit: Göz kapağı ve konjunktivanın birlikte iltihabı. **Angular ~/ anguler blefarokonjunktivit:** Moraxella veya Staphylococcus gibi bakterilerin lateral kantusta meydana getirdikleri enfeksiyon.

Blepharon/ göz kapağı.

Blepharophimosis/ blefarofimozis: Ptozis, epikantus inversus ve telekantus ile kendini gösteren otozomal dominant bir anomali.

Blepharoplasty/ blefaroplasti: Göz kapağındaki fazla dokunun onarımı için yapılan cerrahi girişim.

Blepharoptosis/ blefaroptozis: Bkz. *Ptoxis*.

Blepharorrhaphy/ blefarorafı: Bkz. Tarsorrhaphy.

Blepharospasm/ blefarospazm: Göz kapaklarının herhangi bir sebeple kasılması; göz kapağı spazmı. **Essential ~/ esansiyel blefarospazm:** Orbikülaris kası ve üst fasiel kasların istemsiz spazmları ile karakterize sebebi bilinmeyen bir bozukluk.

Blepharostat/ blefarosta: Göz cerrahisi esnasında kapakları açık tutmaya yarayan âlet, aynı zamanda Bkz. Lid speculum.

Blind/ kör, ama, görmeyen. Legally ~/ yasal olarak kör: Yasalarla belirlenen sınırların altında görme keskinliği veya görme alanına sahip olan.

Blindness/ körlük: Gözlerin geçici veya kalıcı olarak görme yeteneğini kaybetmesi veya bu yeteneğe sahip olmaması. **Color ~/ renk körlüğü:** Renkleri ayıramama ile karakterize durum. **Cortical ~/ kortikal körlük:** Bkz. Anton's syndrome. **Day ~/ gündüz körlüğü:** Bkz. Hemeralopia. **Deutan color ~/ dötan renk körlüğü:** Bkz. Deutanomaly, Deutanopia. **Legal ~/ yasal körlük:** Yasalarla belirlenen sınırların altında görme keskinliği veya görme alanına sahip olma. **Night ~/ gece körlüğü:** Bkz. Nyctalopia. **Nougaret type night ~/ Nougaret tipi gece körlüğü:** Dominant kalıtsal geçiş gösteren konjenital durağan gece körlüğü tipi. **Protan color ~/ protan renk körlüğü:** Bkz. Protanomaly, Protanopia. **Riggs type night ~/ Riggs tipi gece körlüğü:** Resesif kalıtsal geçiş gösteren durağan gece körlüğü tipi. **Schubert-Bornschein type night ~/ Schubert-Bornschein tipi gece körlüğü:** Resesif ya da X'e bağlı geçen konjenital durağan gece körlüğü tipi.

Blinking/ göz kırpma. Reflex ~/ refleks göz kırpma: Gözleri korumaya yönelik olarak meydana gelen göz kapama hareketi. **Spontaneous ~/ spontane göz kırpma:** Uyanık olunan saatlerde meydana gelen anlık göz kapayıp açma hareketi. **Voluntary ~/ istemli göz kırpma:** Kişinin kendi isteğiyle gözlerini kapayıp açması.

Block (1)/ blok: Sinirsel uyarı iletiminin kesilmesi; ilaçla sınırlı bir bölgenin duyarsız hale getirilmesi; bölgesel his iptali; aynı zamanda Bkz. Technique, Akinesia. **Atkinson facial nerve ~/ Atkinson fasiel sinir bloğu:** Lateral kantusun aşağı doğru hizasında, zigomatik arkın hemen altından kulak önüne doğru yönlendirilen iğne ile perioküler cilt anestezisinin gerçekleştirildiği bir yöntem. **Atkinson retrobulbar ~/ Atkinson retrobulber bloğu:** Alt göz kapağının üçte iki iç ve üçte bir dış kısımlarının kesiştiği yerden retrobulber anestezinin gerçekleştirildiği bir anestezi tekniği. **Hamilton ~/ Hamilton bloğu:** Atkinson bloğuna göre daha lateral kısımdan retrobulber anestezinin gerçekleştirildiği bir anestezi

teknîği. **Nadbath ~/ Nadbath bloğu:** Fasiel sinirin kafatasını terk ettiği mastoid kemik yakınından yapılan enjeksiyon ile fasiel sinir bloğu oluşturulması. **O'Brien ~/ O'Brien bloğu:** Zigomatik ark altından ve mandibulanın kondiloid uzantısının üzerinden yapılan enjeksiyon ile fasiel sinir bloğu oluşturulması. **van Lint ~/ van Lint bloğu:** Lateral kantusun 1 cm lateral kısmından girilerek üst ve alt kapaklara yönlendirilen iğne ile perioküler cilt anestezisinin gerçekleştirildiği bir yöntem.

Block (2)/ blok: Tıkanma; kapanma. **Pupillary ~/ pupiller blok:** Lens veya vitreusun arka kamaradan ön kamaraya aköz geçişini engellediği durum.

Blur/ bulanık görme. Spectacle ~/ gözlükle bulanık görme: Kontak lens çıkarılıp gözlük takıldığında, kornea ödemeine bağlı olarak bulanık görme meydana gelmesi.

Bobbing, ocular: Gözlerin hızlı bir şekilde aşağıya doğru konjuge hareketleri ve kendini bırakarak yavaş biçimde primer pozisyona dönüşleriyle karakterize göz hareket bozukluğu.

Body/ cisim(cik). Ciliary ~/ silier cisim: İris ve koroid arasında silier uzantılar ve silier kastan oluşan, üveanın akomodasyon ve aköz salınışından sorumlu kısmı. **Colloid ~(i)es/ kolloid cisimcikler:** Bkz. Drusen (2). **Cytoid ~/ sitoid cisim:** Klinikte atılmış pamuk veya yumuşak eksuda tarzında görülen sinir lifi enfarktüslerinin histolojik görünümü. **Geniculate ~/ genikulat cisim:** Talamusun arka yüzünde düzenleyici istasyon görevi yapan dört nükleustan her biri. Bu nükleuslardan lateral çift görsel uyarılar, medial çift ise işitsel uyarılarla ilgilidir. **Halberstaedter-Prowazek ~(i)es/ Halberstaedter-Prowazek cisimcikleri:** Klamidya enfeksiyonunda konjunktiva epiteli sitoplazmasında görülen bazofilik özellikte değişimler. **Hassal-Henle ~(i)es/ Hassal-Henle cisimcikleri:** Kornea çevresel kısmında normal olarak da görülebilen guttata. **Heinz ~(i)es/ Heinz cisimcikleri:** Kanama sonrası kırmızı hücrelerin dejenerasyonu ile ortaya çıkan ve dışa akım yolunu tıkayarak glokoma neden olan rijid kırmızı hücre hayaletleri. **Lateral geniculate ~/ lateral genikulat cisim:** Lateral genikulat nükleusun metalamusta oluşturduğu, görme ile ilgili uyarıları kalkarin kortekse sevkeden bölümün oluşturduğu kabarıklık. **Vitreous ~/ vitreus:** Bkz. Vitreous.

Bone/ kemik. Ethmoid ~/ etmoid kemik: Orbitalar arasında bulunan, lamina kribroza, lamina perpendikularis ve lateral kabarıklıklar şeklinde kısımları bulunan kübik kemik. **Frontal ~/ frontal kemik:** Alın iskeletini ve orbita üst kısımlarını oluşturan kemik. **Lacrimonal ~/ lakrimal kemik:** Orbita medial duvarının ön

kısımında, frontal, etmoid, maksiller kemikler ve inferior nazal konka ile eklem yapan ince kemik. **Maxillary ~/ maksiller kemik:** Orbita alt kısmı, nazal kavite ve damağı oluşturan, ayrıca üst dişleri barındıran düzensiz yapılı kemik. **Palatine ~/ palatin kemik:** Sert damağın arka kısmını oluşturan ve orbitanın arka taban kısmında yer alan düzensiz şekilli bir kemik. **Sphenoid ~/ sfenoid kemik:** Kafatası tabanında ve orbitanın gerisinde yer alan düzensiz şekilli bir kemik. **Zygomatic ~/ zigomatik kemik:** Frontal kemik, maksiller kemik, temporal kemik ve sfenoid kemiğın büyük kanadı ile sütür yapan yanak kemiğı.

Bow, lens/ lens kuşağı: Çoğalan lens epitel hücrelerinin nükleusları itmesi ile ortaya çıkan görünüm.

Boxcarring/ furgon görünümü: Vasküler bir bozukluk sonrası retina kan damarlarında akımın segmentli görünümü.

Brachytherapy/ brakiterapi: Skleranın dışına dikilen küçük plakla yapılan radyasyon tedavisi.

Break, equatorial/ ekvatorsal çatlak: Gözün ekvatoru yakınında bulunan retina çatlacağı. **Giant retinal ~/ dev retina yırtığı:** Göz küresinin dörtte birinden daha büyük retina yırtığı. **Macular ~/ maküler çatlak:** Foveada bulunan delik. **Oral ~/ oral çatlak:** Vitreus tabanında bulunan retina çatlacağı. **Post-equatorial ~/ postekvatoryal çatlak:** Göz ekvatorunun gerisinde bulunan retina çatlacağı. **Post-oral ~/ post-oral çatlak:** Vitreus tabanının arka sınırı ile ekvator arasında yer alan retina çatlacağı. **Retinal ~/ retina çatlacağı:** Duyu retinada tam kat bir defekt veya duyu retinanın devamlılığının bozulması.

Bridge/ köprü: Gözlük çerçevesinin iki bölümünü birbirine birleştiren orta parça. **Keyhole ~/ anahtar deliğı köprü:** Burun kökü ile gözlük çerçevesi arasında teması engelleyen köprü tasarımı. **Saddle ~/ semer köprü:** Burun kökü ile gözlük çerçevesi arasında devamlı temas sağlayan köprü tasarımı.

Bridging/ köprü(lenme): Çekişin genellikle dekole olmuş arka hyaloid yüzeyi boyunca retinanın bir kısmından diğerine doğru olduğu traksiyon.

Brightness/ parlaklık. Rengin temel özelliklerinden biri.

Broadbeam/ geniş çaplı ışın: Ekzimer lazerde tüm ablasyon bölgesine ışının bir defada uygulanması.

Brunescence/ kırmızı-kahverengi renk değişimi: Bazı yoğun senil kataraktlarda nükleusun kırmızı-kahverengi renk değişimi göstermesi.

BRVO (branch retinal vein occlusion)/ retina ven dal tıkanıklığı.

Buckle, scleral/ skleral çökertme: Retina dekolmanı cerrahisinde retinayı yerinden çeken gücü dengelemek amacıyla ekvator kısmına yerleştirilerek gözü sıkıan silikon implant veya esnek bant.

Buckling/ çökertme. Radial ~/ radyal çökertme: Limbusla aralarında dik açı olacak şekilde yerleştirilen materyal ile yapılan skleral çökertme. **Segmental circumferential ~/ segmenter dairesel çökertme:** Limbusa paralel yerleştirilen bir materyal ile bir segmentte skleral çökertme oluşturulması.

Bulbar/ bulber: Göz küresi ile ilişkili; göz küresine ait.

Bulbi, _ bulbi/ bulbi, _ bulbi: Bulbusun çoğulu; bulbusla ilgili. **Cholesterolosis ~/ kolesterolozis bulbi:** Bkz. Synchysis scintillans.

Bulbus/ bulbus. ~ oculi/ bulbus okülü: Göz küresi; göz yuvarlağı.

Bundle, arcuate nerve fiber/ arkuat sinir lifleri demeti: Optik diskin temporal kısmından gelip üst ve alt kutuptan diske giren sinir lifleri. **Nasal nerve fiber ~/ nazal sinir lifleri demeti:** Retinanın nazal kısmından gelip düz olarak optik diske giren sinir lifleri. **Papillomacular ~/ papillomaküler demet:** Maküladan direkt optik sinire yönelen ganglion hücre aksonlarının oluşturduğu grup.

Buphthalmos/ buftalmus: Konjenital glokomda yüksek göz içi basıncı nedeniyle göz küresinin büyümesi.

BUT/ göz yaşı kırılma süresi testi: Bkz. *Tear (film) break-up time test*.

Button, corneal: Bkz. Corneal graft.

B-wave/ B dalgası: Elektoretinogramda Müller hücrelerinin yaydığı pozitif sapma olmasına rağmen bipolar hücre bölgesindeki süreçleri temsil eden dalga.

C

Campimeter/ kampimetre: Bkz. Tangent screen.

Campimetry/ kampimetri: Bkz. Tangent screen test.

Canal/ kanal: Organ veya oluşumun içindeki tüp veya boru şeklindeki geçit. **Cloquet's ~/ Cloquet kanalı:** Vitreus ortasında, doğum öncesinde içinde hyaloid arteri barındıran ve önden arkaya uzanan kanal. **Hyaloid ~/ hyaloid kanalı:** Bkz. Cloquet's canal. **Infraorbital ~/ infraorbital kanal:** Maksillanın orbital yüzeyinin hemen altında, arkada infraorbital sulkus ile devam eden, önde

infraorbital foramene açılan ve içinden infraorbital sinir ve damarların geçtiği kanal. **Nasolacrimal ~/ nazolakrimal kanal:** Lakrimal oluktan burun kavitesine doğru ilerleyen kemik kanal. **Optic ~/ optik kanal:** Orbitanın apeksinde, sfenoid kemikte, içinden optik sinir ve oftalmik arterin geçtiği kanal; embriyonik gelişim esnasında optik çanağın iç ve dış katlarının birleşmesi sonucu içte meydana gelen dar tüp. **Petit ~/ Petit kanalı:** Ön hyaloid ile zonüller ve silier cisim arasında kalan boşluk. **Schlemm's ~/ Schlemm kanalı:** Ön kamara açısında trabekülден aköz drenajını sağlayan yüzeyi endotelle örtülü kanal. **Scleral ~/ sklera kanalı:** Sinir liflerinin içinden geçerek gözü terk ettiği delik. **Zygomaticofacial ~/ zigomatikofasiel kanal:** Bkz. *Zygomaticofacial foramen*. **Zygomaticotemporal ~/ zigomatikotemporal kanal:** Bkz. *Zygomaticotemporal foramen*.

Canaliculitis/ kanalikülit: Lakrimal kanalikülün iltihabı.

Canaliculodacryocystorhinostomy/

kanalikülodakriyosistorinostomi: Lakrimal kanalikülün tıkalı kısmı çıkarılıp açık kısmı ile burun arasında pasaj oluşturulan girişim.

Canaliculodacryocystostomy/

kanalikülodakriyosistostomi:

Ortak kanalikül bölgesindeki tıkanıklığın çıkarılıp alt kanalikülün keseye ağızlaştırıldığı ve kemik pencere açılmadan alt kanalikülden buruna entübasyonun yapıldığı bir girişim.

Canaliculotomy/ kanalikülotomi: Bazı kanalikülitlerde lakrimal kanalikülün konjunktiva tarafına kesi yapılması.

Canaliculus/ kanalikül: Küçük kanal. **Common ~/ ortak kanalikül:**

Üst ve alt lakrimal kanaliküllerin lakrimal keseye açılmadan önce birleşmesiyle meydana gelen kanalikül. **Horizontal ~/ horizontal kanalikül:** Lakrimal kanalikülün keseye doğru yatay uzanan kısmı. **(Lacrimal) ~/ (lakrimal) kanalikül:** Göz yaşı boşaltım sisteminin bir parçası olan ve göz kapaklarının burun tarafında bulunan iki küçük kanalcıktan her biri. **Vertical ~/ vertikal kanalikül:** Bkz. *Ampulla*.

Candlewax drippings/ balmumu damlaları görünümü: Arka kutupta ilerlemiş sarkoidoz periflebitlerinin damar çevresinde meydana getirdikleri görünüm.

Cannula/ kanül. Anterior chamber ~/ ön kamara kanülü: Göz ameliyatlarında göz yüzeyi ve içine sıvıların verilmesi için kullanılan bir kanül. **Bimanual aspiration ~/ bimanuel aspirasyon kanülü:** Fakoemülsifikasyon esnasında kortikal materyalin aspirasyonu için kullanılan kanül. **Grishaber ~/ Grishaber kanülü:** Schlemm kanalına viskoelastik uygulaması için kullanılan bir kanül. **Infusion**

~/ **infüzyon kanülü**: Göz içi ameliyatlarda göz sertliğinin korunması için devamlı sıvı verilmesini sağlayan kanül. **Rycroft ~/ Rycroft kanül**: Bkz. *Anterior chamber cannula*. **Simcoe ~/ Simcoe kanül**: Ekstrakapsüler katarakt cerrahisinde kortikal materyalin aspirasyonu için kullanılan kanül.

Canthal/ kantal: Kantusla ilgili; kantusa ait.

Cantholysis/ kantoliz: Bkz. *Canthotomy*.

Canthoplasty/ kantoplasti: Bir bozukluğun düzeltilmesi için kantus bölgesinde yapılan girişim. **Medial ~/ medial kantoplasti**: Göz kapaklarının puntumların medial kısmından birbirine dikilmesi girişimi.

Canthotomy/ kantotomi: Kantal tendonun kesilmesi.

Canthus/ kantus: Gözün köşesi; üst ve alt göz kapaklarının medial ve lateral uçlarının birleşimiyle oluşan açılar.

Capsular/ kapsüler: Kapsül ile ilgili; kapsüle ait.

Capsule/ kapsül: Herhangi bir oluşum veya organın üzerini tabaka halinde saran örtü. **Anterior lens ~/ lens ön kapsül**: Gözdeki lensin ön yüzünü saran tabaka. **Posterior lens ~/ lens arka kapsül**: Gözdeki lensin arka yüzünü saran tabaka. **Tenon's ~/ Tenon kapsülü**: Kas konisinin dış ve içini örten ve önde konjunktiva altından limbusa kadar uzanan orbital fasya kısmı.

Capsulorhexis/ kapsüloreksis: Katarakt cerrahisinde lens kapsülünün kesilmesi. **Continued curvilinear ~/ devamlı dairesel kapsüloreksis**: Katarakt cerrahisinde ön lens kapsülünün yuvarlak şekilde yırtılarak alınması.

Capsulotomy/ kapsülotomi: Katarakt cerrahisinde lens kapsülünün kesilmesi. **Nd: YAG laser ~/ Nd: YAG lazer kapsülotomi**: Nd: YAG lazer kullanılarak katarakt cerrahisi sonrası kesifleşen arka kapsülün açılması.

Capture, pupil/ pupilla tutulması: Yapay göz içi lensinin pupilla bölgesinde sıkışması.

Carcinoma/ karsinom, karsinoma: Epitelden gelişen kötü huylu tümör. **Basal cell ~/ bazal hücreli karsinom**: Epidermiste bazal tabaka hücrelerinden gelişen deri kanseri. **~ in situ/ karsinoma in situ**: Kanser in etrafa yayılmamış, henüz hücre içindeki şekli. **Conjunctival ~ in situ**: Bkz. *Conjunctival intraepithelial hyperplasia*. **Gland of Zeis ~/ Zeis bezi karsinomu**: Zeis bezinin yavaş büyüyen nodüler ve ülserli karsinomu. **Intraepithelial ~/ intraepitelyal karsinom**: Bkz. *Carcinoma in situ*. **Merkel cell ~/**

Merkel hücresi karsinomu: Yaşlı kişilerde dermisten köken alan ve hızlı büyüme gösteren kötü huylu bir tümör. **Morphoeic basal cell ~:** Bkz. *Sclerosing basal cell carcinoma*. **Nevoid basal cell ~/ nevoid bazal hücreli karsinom:** Göz, yüz, kemik ve merkezî sinir sisteminde yaygın konjenital deformitelerle karakterize otozomal dominant bir bozukluk. **Nodular basal cell ~/ nodüler bazal hücreli karsinom:** Yüzeyinde küçük genişlemiş damarlar bulunan, parlak ve sert bir yumru tarzında bazal hücreli karsinom. **Nodular Meibomian gland ~/ nodüler Meibom bezi karsinomu:** Çoğunlukla üst tarsusta sert nodül ile karakterize sebace bez karsinomu. **Nodular squamous cell ~/ nodüler yassı hücreli karsinom:** Üzerinde erozyon ve fistüller gelişen hiperkeratotik nodül ile karakterize yassı hücreli karsinom. **Nodulo-ulcerative basal cell ~/ nodüloölseratif bazal hücreli karsinom:** Nodülün üzerinde ülser gelişmesiyle karakterize bazal hücreli karsinom. **Plaque-like squamous cell ~/ plak şeklinde yassı hücreli karsinom:** Üzeri düzensiz, pullu, eritemli hiperkeratotik bir plakla karakterize yassı hücreli karsinom. **Sclerosing basal cell ~/ sklerozan bazal hücreli karsinom:** Epidermis altında düz bir plak şeklinde ilerleyen bazal hücreli karsinom. **Sebaceous gland ~/ sebace bez karsinomu:** Çoğunlukla Meibom bezlerinden, bazen de Zeis bezlerinden köken alan tümör. **Spreading Meibomian gland ~/ yayılan Meibom bezi karsinomu:** Dermise yayılarak kapaklarda kalınlaşma meydana getiren sebace bez karsinomu. **Squamous cell ~/ yassı hücreli karsinom:** Çok katlı yassı epitelden gelişen karsinom. **Ulcerating squamous cell ~/ ülserli yassı hücreli karsinom:** Kırmızı tabanlı, keskin ve kabarık sınırlı yassı hücreli karsinom.

Card/ kart. Allen ~s/ Allen kartları: Üzerinde bulunan resimlerle çocuklarda 20 feet mesafeden görme keskinliğinin tespiti için kullanılan kartlar. **Cardiff acuity ~s/ Cardiff keskinlik kartları.** Tercihli bakış işlemlerinde kullanılmak üzere hazırlanmış, değişik dış hatlara sahip şekillerden oluşan kartlar. **Teller acuity ~s/ Teller keskinlik kartları:** Tercihli bakış işlemlerinde kullanılmak üzere hazırlanmış farklı kalınlıklarda siyah şeritlerden oluşan kartlar.

Caruncle, (lacrimal)/ (lakrimal) karünkül: Göz kapaklarının iç köşesinde görülen, değişmiş sebace ve ter bezleri içeren, deri uzantısından ibaret küçük kabarık oluşum.

Cataract/ katarakt: Göz merceği veya mercek kapsülünün saydamlığını kaybetmesi. **Annular ~/ halkasal katarakt:** Nükleusun olmadığı ve lens ortasında boş halka şeklinde kortikal kesafetin izlendiği katarakt. **Axial fusiform ~/ aksiyel fuziform katarakt:** Nükleer kesafetin ön ve arka kutup ile ilişkide olduğu

katarakt. **Black ~/ siyah katarakt:** Lens merkezindeki sertleşme sonucunda meydana gelen siyah veya koyu renkli katarakt. **Brown ~/ kahverengi katarakt:** Bkz. *Brunescent cataract*. **Brunescent ~/ kahverengi katarakt:** Lens merkezindeki sertleşme sonucunda meydana gelen kahverengi katarakt. **Central pulverulent ~/ santral toz şeklinde katarakt:** Lens nükleusu içinde, saydam bir merkezi bulunan, 1-4 mm çapında küresel kesafetle karakterize konjenital katarakt. **Christmas tree ~/ Noel ağacı kataraktı:** Derin korteks ve nükleusa yerleşmiş, iğneyi andıran, çok renkli depozitlerle karakterize kesafet. **Complicated ~/ komplike katarakt:** Diğer bir göz hastalığı sonucu meydana gelen katarakt. **Conic ~/ konik katarakt:** Nükleer kesafetin ön veya arka kutup ile ilişkide olduğu katarakt. **Contusion ~/ kontüzyon kataraktı:** Künt travma sonucu meydana gelen katarakt. **Copper ~/ bakır kataraktı:** Bkz. *Glassblower's cataract*. **Coralliform ~/ koralliform katarakt:** Sistein ya da tirozin yapısında olan baklava veya dörtgen şeklindeki kristallerin çevrelerindeki lens dokusunu da kesifleştirerek oluşturdıkları yuvarlak ya da uzantılar içeren ve ampulliform çıkıntılar içeren katarakt. **Coronary ~/ koroner katarakt:** Nükleusu bir taç gibi çevreleyen, derin kortekse yerleşmiş yuvarlak kesafetlerle karakterize katarakt. **Cortical ~/ kortikal katarakt:** Lensin korteksini tutan kesafet. **Crystal ~s/ kristal kataraktları:** Genellikle bilateral ve aksiyel, lens içinde büyük kristal kümeleri şeklinde ve yoğunlukları fazla olduğundan görmeyi bozan kataraktlar. **Cuneiform ~/ küneiform katarakt:** Lensin ekvator hizasında ön ve arkaya aksiyel olarak, nükleus merkezine doğru ilerleyen kama şeklinde lens kesafeti. **Cupuliform ~/ kupuliform katarakt:** Bkz. *Subcapsular cataract*. **Delacerated ~/ delasere katarakt:** Kenarları mavi veya yeşil refle veren ince oval ortası delik bir membranı andıran katarakt. **Developmental ~/ gelişimsel katarakt:** Çocuklukta bir konjenital defekt sonucu meydana gelen katarakt. **Diffuse ~/ yaygın katarakt:** Merkezde yoğun, yaygın, sınırları belirgin, görmeyi ileri derecede etkileyen katarakt. **Foliaform ~/ folyaform katarakt:** Travma sonucunda lensin aksiyel kısımlarında yer alan çiçek taç yaprakları biçiminde dizili lens kesafetlerinden oluşan katarakt. **Glassblower's ~/ cam üfleyicisi kataraktı:** Daha çok cam üfleyicilerinde meydana gelen, lensin ön kapsülünün soyulmasıyla karakterize katarakt. **Glassworker's ~/ cam üfleyicisi kataraktı:** Bkz. *Glassblower's cataract*. **Hypermatüre ~/ hipermatür katarakt:** Merceğin suyunu kaybederek büzülüp sertleşmesi veya sulanıp yumuşama göstermesi ile karakterize katarakt. **Hypocalcemic ~/ hipokalsemik katarakt:** Hipokalsemiye eşlik eden katarakt. **Intumescent ~/ entümesan katarakt:** Lenste şişmeye yol açan bir katarakt. **Juvenile ~/ juvenil katarakt:** Dokuz yaş altında görülen

katarakt. **Lamellar ~/ lameller katarakt:** Merceğin belli tabakalarında kesifliğin olması ile karakterize katarakt. **Mature ~/ olgun katarakt, matür katarakt:** Merceğin tümünün kesifleşmesi ile karakterize katarakt. **Membranous ~/ membranöz katarakt:** Lens içeriğinin kapsüller ile arasında bir miktar materyali bırakarak emilmesi sonucu ortaya çıkan katarakt. **Morgagnian ~/ Morgagni kataraktı:** Korteksin kesifleşmesi ve sıvılaşması nedeniyle nükleusun lens içinde serbestçe yüzdüğü hipermatür katarakt. **Nuclear ~/ nükleer katarakt:** Lensin nükleusunu ilgilendiren kesafet. **Osmotic ~/ ozmotik katarakt:** Diyabetik hastalarda kan şekeri düzensizlikleri ile meydana gelen katarakt. **Petaliform ~/ petaliform katarakt:** Bkz. *Foliaform cataract*. **Polar ~/ polar katarakt:** Arka veya ön lens kutbunu tutan katarakt. **Oil droplet ~/ yağ damlacığı kataraktı:** Galaktozemi hastalarında görülen bir katarakt tipi. **Pathological ~/ patolojik katarakt:** Sistemik bir hastalığın seyri sonrasında oluşan katarakt. **Primary ~/ birincil katarakt:** Bkz. *Cataract*. **Pulverulent ~/ toz şeklinde katarakt:** Bkz. *Central pulverulent cataract*. **Punctate ~/ noktalı katarakt:** Değişken boyut ve sayıda, ilerleyici olmayan, nokta şeklinde lens kesafetleri. **Pyramidal ~/ piramidal katarakt:** Bkz. *Conic cataract*. **Rosette-shaped ~/ rozet şeklinde katarakt:** Bkz. *Foliaform cataract*. **Secondary ~/ ikincil katarakt:** Katarakt cerrahisi sonrası gözde kalan bakiyeler; katarakt cerrahisi sonrası meydana gelen kesafetler; diğer bir göz hastalığı sonucu meydana gelen katarakt. **Senile ~/ senil katarakt, yaşlılık kataraktı:** Yaşlanmaya bağlı olarak gelişen katarakt. **Shield ~/ kalkansı katarakt:** Ön kapsülün kırışmasına yol açan, yoğun anterior subkapsüler plak ile karakterize katarakt. **Soemmering's ring ~/ Soemmering halka kataraktı:** Küçük yaşlarda geçirilen travma nedeniyle ön lens kapsülünün açılması, lens içeriğinin emilmesi ve ön-arka kapsülün birbirine yapışması ile veya katarakt cerrahisi sonrası ön-arka kapsülün birbirine yapışması ile meydana gelen katarakt. **Subcapsular ~/ subkapsüler katarakt:** Lens kapsülü altında bulunan kesafet. **Sunflower ~/ ayçiçeği kataraktı:** Göz içi bakır yabancı cisim çevresinde meydana gelen katarakt. **Supranuclear ~/ supranükleer katarakt:** Bkz. *Coronary cataract*. **Sutural ~/ sütün kataraktı:** Lens sütünlerinin kesafeti. **Syndermatotic ~/ sindermatotik katarakt:** Cilt hastalığına eşlik eden kalıtsal ve genellikle iki taraflı katarakt. **Tetanic ~/ tetanik katarakt:** Bkz. *Hypocalcemic cataract*. **Total ~/ tam katarakt:** Embriyonik ve infantil nükleusların tamamen tutulduğu çok kesif ve beyaz renkli konjenital katarakt. **Toxic ~/ toksik katarakt:** Dış etkenler sonucu meydana gelen katarakt. **Zonular ~/ zonüler katarakt:** Lensin belli

bir bölgesinde geçici gelişme bozukluğuna bağlı olarak meydana gelen kesafet.

Cataractogenesis/ kataraktogenez: Katarakt oluşumu; katarakt oluşturulması.

Cataractogenic/ kataraktojenik: Katarakt oluşturan.

Catarrh, spring: Bkz. *Vernal keratoconjunctivitis*. **Vernal ~/ vernal mukoza iltihabı:** Bkz. *Vernal keratoconjunctivitis*.

Cauterization/ koterizasyon: Dokuyu kimyasal bir madde veya elektrik ile yakma; kuru gözde göz yaşının gözde daha fazla kalmasını sağlamak için punktumların koterle kapatılması.

Cautery/ koter: Dokuyu yakmada kullanılan özel alet; koterizasyon aleti. **Ziegler ~/ Ziegler koteri:** Hafif ektropionu düzeltmek için konjunktivaya ve hafif entropionu düzeltmek için cilt tarafına uygulanan koter.

Cavity/ kavite, boşluk: Vücut veya herhangi bir organ içindeki boşluk; etrafı çevrili boş saha veya aralık. **Vitreous ~/ vitreus kavitesi, vitreus boşluğu:** Göz içindeki vitreusla dolu kısım.

C & C': Konverjans amplitüdü ve yakına fiksasyondaki konverjans amplitüdü.

CC: Tashihli.

C/C: Aközün akım kolaylığı.

C-CAP/ kişiye özel hazırlanmış ablasyon paterni. Bkz. *Custom contoured ablation pattern*.

CDCR/ kanalikülodakriyosistorinostomi: Bkz. *Canaliculodacryocystorhinostomy*.

CE/ konverjans fazlalığı: Bkz. *Convergence excess*.

Cecocentral/ çekosantral, sentroçekal: Bkz. *Centrocecal*.

Cell (1)/ hücre: Göz iltihaplarında göz sıvılarında hücrelerin görülmesi. **Aqueous ~s/ aköz hücreleri:** Ön segment iltihaplarında ön kamarada dolaşan parçacık veya hücrelerin biyomikroskoptaki görünümü. **Vitreous ~s/ vitreus hücreleri:** Vitreusu ilgilendiren iltihaplarda biyomikroskobik muayenede vitreusta hücrelerin görülmesi.

Cell (2)/ hücre: Dokuyu oluşturan en küçük canlı birim. **Amacrine ~/ amakrin hücresi:** Retinanın iç nükleer tabakasında, sinir uyarısı üzerinde entegrasyon ve modifikasyon rolü olan özelleşmiş bir hücre tipi. **Bipolar ~/ bipolar hücre:** Retinanın orta katmanında iki

uzantısı ile fotoreseptörleri ganglion hücrelerine bağlayan bir hücre. **Cone ~/ koni hücresi:** Bkz. Cone. **Epitheloid ~s/ epiteloid hücreler:** Koroid melanomunda keskin sınırlı membranlara, eozinofilik sitoplazmaya ve yuvarlak nükleuslara sahip, oval veya yuvarlak şekilli büyük hücreler. **Ganglion ~s/ ganglion hücreleri:** Retinanın en iç katmanında bulunan hücreler; optik sinir liflerinin hücre gövdeleri. **Goblet ~/ goblet hücresi:** Konjunktivada mukus salgılayan kadeh şeklindeki hücre. **Horizontal ~/ horizontal hücre:** Retinanın iç nükleer katmanında sinir uyarısı üzerinde entegrasyon ve modifikasyon etkisi olduğu düşünülen özelleşmiş hücre. **Langhan's giant ~/ Langhan dev hücresi:** Bazı granülomatöz durumlarda görülen bir tip makrofaj. **Leber's ~s/ Leber hücreleri:** Trahomda konjunktivada görülen içi fagosite edilmiş debrisle dolu büyük makrofajlar. **Müller's ~s/ Müller hücreleri:** Retinada hücre gövdeleri iç nükleer katmanda bulunan, besleme ve destek fonksiyonları bulunan büyük glia hücreleri. **Spindle A ~s/ A tipi iğ hücreleri:** Koroid melanomunda düzleşmiş nükleuslara ve bazofilik nükleer hatta sahip ince uzun hücreler. **Spindle B ~s/ B tipi iğ hücreleri:** Koroid melanomunda yuvarlak veya oval biçimli bir nükleus ve bariz bir nükleolusa sahip hücreler. **Wing ~s/ kanat hücreleri:** Kornea epitelinin orta katında bulunan hücreler.

Cellular/ hücresel, hücre _: Hücrelerle ilgili; hücrelerden yapı; hücrelerden oluşmuş.

Cellulitis, orbital/ orbital selülit: Orbital septum arkasındaki yumuşak dokuların enfeksiyonu. **Preseptal ~/ preseptal selülit:** Orbital septum önünde yer alan cilt altı dokuların enfeksiyonu.

Center/ merkez. Blink ~/ göz kırpma merkezi: Bazal gangliadaki göz kırpma merkezi. **~ of rotation/ rotasyon merkezi:** Görme eksenini üzerinde korneadan 13,5 mm geride yer alan teorik nokta. **~ thickness/ merkez kalınlığı:** Bir lensin ana referans noktasındaki kalınlığı. **Geometric ~/ geometrik merkez:** Bir lensin veya lens şeklini çevreleyen kutunun yatay ve dikey merkez çizgilerinin kesişim noktası. **Optical ~/ optik merkez:** Lensin optik ekseninin lens yüzeyi ile kesiştiği nokta; lensin prizma gücüne sahip olmadığı noktası.

Centre/ merkez: Bkz. Center.

Centrocecal/ sentroçekal, çekosantral: Merkezî maküla bölgesi ve kör nokta ile ilişkili.

CF (counting finger)/ PS (parmak sayma): Görme keskinliği değerlendirilmesinde kişinin belli bir mesafeden parmak sayması.

C/F (cells and flare)/ hücre ve bulanıklık.

Chalazia/ şalazyonlar: Bkz. *Chalazion*.

Chalazion/ şalazyon: Meibom bezi ağızlarının tıkanması ve salgının içeride birikmesi ile karakterize lipogranülomatöz iltihap.

Chalcosis/ şalkozis: Vücutta kalmış bir yabancı cisim veya yüksek serum bakır düzeyi nedeniyle göz dokularında bakır birikmesi.

Chamber/ kamara, odacık: Etrafı çevrili küçük bölüm veya boşluk.
Anterior ~/ ön kamara, ön odacık: Kornea ile iris arasındaki bölüm; ön göz odacığı. **Posterior ~/ arka kamara, arka odacık:** Iris ile lens arasındaki bölüm; arka göz odacığı.

Channel/ kanal. Ciliary ~/ silier kanallar: Silier cismin pigmentli ve pigmentsiz hücreleri arasındaki boşluklar. **Collector ~/ toplayıcı kanallar:** Aközü Schlemm kanalından derin skleral venöz pleksusa taşıyan kanallar.

CHARGE association/ CHARGE topluluğu: Kolobom, kalp defektleri, koanal atrezi, büyüme ve gelişme geriliği, genital ve kulak anomalilerinden oluşan durum.

Chart/ eşel, kart. Amsler ~/: Bkz. *Amsler grid*. **Bailey-Lovie ~/ Bailey-Lovie eşeli:** Her bir sırada beş harf ve harfler arasında bir harf büyüklüğü boşluk bulunan bir görme eşeli. **E ~/ E eşeli:** Snellen eşelinden okuma yazma bilmeyenler için hazırlanmış bir eşel. **ETDRS (Early Treatment of Diabetic Retinopathy Study) ~/ ETDRS eşeli:** 4, 2, 1 m ve daha yakından görme keskinliği ölçümü yapabilen eşellerden her biri. **Eye ~/ göz eşeli:** Aşağı doğru boyutları küçülen harflerden oluşmuş, görme keskinliği ölçüm aracı. **Hess (screen) ~/ Hess (perdesi) kartı:** Hess testinin sonucunun kaydedildiği kart. **HOTV ~/ HOTV eşeli:** Çocuğun elindeki karttan kendisine gösterilen harfi göstermesi istenen ve Sheridan-Gardiner testinin biraz basitleştirilmiş şekli olan bir eşel. **Lebensohn ~/ Lebensohn eşeli:** Bir tür yakın görme eşeli. **Pelli-Robson ~/ Pelli-Robson eşeli:** Aşağı doğru azalan kontrastta harfler içeren bir kontrast duyarlılık ölçüm aracı. **Reading ~/ okuma eşeli:** Yakın görmenin muayenesi için kullanılan kart. **Sloan eye ~/ Sloan görme eşeli:** Görme keskinliğinin ölçümü için kullanılan, beyaz üzerine değişik boyutlarda siyah harflerden oluşan bir eşel. **Snellen's ~/ Snellen eşeli, Snellen tipi eşel:** Uzak görme keskinliğinin muayenesi için kullanılan üzerinde gittikçe küçülen harflerin bulunduğu levha; bir kare içine sıkıştırılmış çeşitli büyüklükteki harf veya şekillerden yapılmış, görme keskinliğini ölçmeye yarayan eşel.

CHED/ konjenital kalıtsal endotelial distrofi: Bkz. *Congenital hereditary endothelial dystrophy*.

Chemodenervation, botulinum toxin/ botulinum toksini kemodenervasyonu: Bazı kapak hastalıkları ve şaşılıkların tedavisinde kaslara botulinum toksini uygulanarak geçici felç oluşturulması.

Chemosis/ kemozis: Konjunktiva ödemi veya konjunktiva altında genellikle iltihabi karakterde sıvı birikmesi.

Chiasm(a), optical/ optik kiazma: İki taraf görme sinirinin beyindeki çaprazlaşma noktası; bu çaprazlaşma ile meydana gelen oluşum.

Chloroma/ klorom: Akut miyelojen lösemide orbitada nadiren oluşan ve proptozis meydana getiren lokal, büyük, lösemi hücresi infiltratları.

Chopper, lens/ lens parçalayıcı: Fakoemülsifikasyon esnasında lensi kırmak için kullanılan âlet.

Choriocapillaris/ koryokapillaris: Koroid kapillerleri.

Chorioretinitis/ koryoretinit: Koroid ve retinanın birlikte iltihabı.

Choristoma/ koristom: Normal yeri dışında bulunan doku kitlesinden gelişen konjenital tümör. **Choroidal osseous ~/ koroidal osseöz koristom:** Optik disk yakınlarında veya arka kutupta yerleşmiş, kavuniçi-sarı renkli, coğrafi sınırlara sahip, oval veya yuvarlak lezyon ile karakterize kemikleşmeye yol açan bir tümör. **Epibulbar ~/ epibulber koristom:** Göz küresi yüzeyinde gelişen başka dokulara ait dermoid ve lipodermoid gibi kitleler.

Choristomatous/ koristomatöz: Koristomla ilgili; koristom karakterinde.

Choroid/ koroid: Gözün retina ile sklera arasındaki damar tabakası.

Choroidal/ koroidal: Koroidle ilgili; koroide ait.

Choroidea/ koroid: Bkz. Choroid.

Choroideremia/ koroideremi: Retina pigment epiteli ve koroidde ilerleyici atrofi ile karakterize X'e bağlı resesif geçiş gösteren bir bozukluk.

Choroiditis/ koroidit: Koroidin iltihabı. **Jensen ~/ Jensen koroiditi:** Toksoplazmada jukstapapiller bölgeye yerleşmiş aktif retinit. **Geographic peripapillary ~/ coğrafi peripapiller koroidit:** Bkz. Serpiginous choroidopathy. **Serpiginous ~/ serpijinöz koroidit:** Bkz. Serpiginous choroidopathy.

Choroidopathy/ koroidopati: Gözün koroid tabakasını etkileyen herhangi bir bozukluk; özellikle koroid tabakasında iltihap dışı gelişen herhangi bir bozukluk. **Punctate inner ~/ noktalı iç**

koroidopati: Arka kutup bölgesinde yer alan, hepsi de aynı zamanda ortaya çıkmış, küçük, sarı, belli belirsiz koroid noktaları ile karakterize bir bozukluk. **Serpiginous ~/ serpijinöz koroidopati:** Genellikle optik disk etrafından başlayıp bütün yönleri doğru yayılım gösteren, bulanık sınırlara sahip krem renkli kesafetlerle karakterize bir bozukluk.

Chromatic/ kromatik, renkli: Renkle ve renklerle ilgili; renk gösteren.

Chrome/ krom: Renk; renkli.

CHRPE/ retina pigment epitelinin konjenital hipertrofisi: Bkz. *Congenital hypertrophy of retinal pigment epithelium.*

Chrysiasis/ kriziyazis: Romatoid artrit uzun süreli altınla tedavisi sonucu dokularda altın birikmesiyle karakterize durum. **Corneal ~/ korneal kriziyazis:** Periferik korneanın derin katmanlarında daha fazla sayıda olmak üzere tüm kornea stromasında toza benzer ya da parıldayan erguvan renkli granüllerle karakterize bozukluk.

CI/ konverjans yetersizliği: Bkz. *Convergence insufficiency.*

Cilia/ kirpikler, titrete tüyler: Bkz. *Cilium.*

Ciliary/ silier: Hücre üzerindeki titrete tüylerle ilgili; kirpiklerle ilgili; kirpiğe benzeyen; kirpiksi.

Cilium/ kirpik, titrete tüy: Göz kapağı serbest kenarındaki sert kıllardan her biri; epitel hücresi veya tek hücreli hayvansal organizma üzerindeki titrete tüylerden her biri.

Circle/ halka. ~ of least confusion/ karışıklığın en az olduğu halka: Astigmat bir lens sisteminde iki ana fokal çizginin diyoptrik olarak ortasında, Sturm aralığı boyunca meydana gelen halkasal nokta. **~ of Zinn-Haller/ Zinn-Haller halkası:** Kısa posterior silier arterlerin sklera içinde oluşturduğu halkasal anastomoz. **Major arterial ~/ büyük arter halkası:** İki adet uzun posterior silier ve yedi adet anterior silier arterin silier cisim stromasında oluşturdukları arter halkası. **Minor arterial ~/ küçük arter halkası:** İrisin radyal arterlerin kollarete oluşturdukları tam olmayan arter halkası. **Minor iridic circle:** Bkz. *Minor arterial circle.* **Vieth-Müller ~/ Vieth-Müller dairesi:** Horopterin teorik olarak basite indirgenmiş dairesel şekli. **Zinn's ~/ Zinn halkası:** Bkz. *Circle of Zinn-Haller.*

CK/ CK (kondüktif keratoplasti): Bkz. *Conductive keratoplasty.*

Clamp/ klemp, pens: Ameliyat esnasında herhangi bir kısmı tutmak için kullanılan âlet. Aynı zamanda Bkz. *Forceps.* **Bulldog ~/**

Bulldog klemp: Küçük yapıları tutmak için kullanılan küçük bir klemp tipi.

Classification, Huber/ Huber sınıflaması: Duane sendromu tiplerinin üç grup altında sınıflaması. **Keith-Wagener-Barker ~/
Keith-Wagener-Barker sınıflaması:** Hipertansif retina değişikliklerinin derecelendirilmesi ile ilgili bir sınıflama. **Werner's ~/
Werner sınıflaması:** Graves hastalığının göz bulgularına ait bir sınıflama.

CLE/ saydam lens değişimi cerrahisi: Bkz. *Clear lens exchange*.

Cleaner, enzyme/ enzim temizleyici: Kontak lens üzerinde biriken proteinleri temizlemek için düzenli olarak kullanılan temizleme maddesi. **Surfactant ~/
sürfaktan temizleyici:** Kontak lens yüzeyinde biriken debrisin giderilmesi için kullanılan günlük temizleyici

Clivus/ klivus: Foveaya doğru olan çöküntünün kenarı.

Closure, appositional angle/ üst üste binmiş açı kapanması: Herhangi bir yapışıklık olmadan ön kamara açısının kapanması. **Synechial angle ~/
sineşili açı kapanması:** Yapışıklıkların bulunduğu ön kamara açısı kapanması. **Visual ~/
görüntü tamamlaması:** Cismin tamamı görünmese bile gözün onu tanıma yeteneği.

CLR/ saydam lens değişimi cerrahisi: Bkz. *Clear lens replacement*.

CME/ kistoid maküla ödemi: Bkz. *Cystoid macular edema*.

CNV/ koroid neovaskülarizasyonu: Bkz. *Choroidal neovascularization*.

Coating, antireflective/ antirefle kaplama: Kamaşmayı azaltmak için lenslerin ön veya arka yüzüne yapılan kaplama.

Cobwebs/ örümcek ağları: Büzüşmüş vitreus korteksi içindeki kollajen liflerinin yoğunlaşmasıyla meydana gelen durum.

Collarette/ kollaret: İrisin pupiller ve silier bölgeleri arasındaki kabarık halka.

Coloboma/ kolobom: Fetal fisürün kapanmasındaki bir problem nedeniyle gözün bir veya birden fazla katmanında devamlılığın kesilmesi ile ortaya çıkan konjenital anomali. **Lens ~/
lens kolobomu:** Göz merceğinin ekvatorunun alt kısmının yokluğu. **Lid ~/
kapak kolobomu:** Gelişimsel bir anomali olarak göz kapağının kısmi veya tam kat defekti. **Optic disk ~/
optik disk kolobomu:** Fetal dokunun tam kapanmaması sonucu diskin beyaz renkli, boru şeklinde ve aşağı doğru desantralize olmuş çukurluk göstermesi.

Colonies, cotton ball/ pamuk yumağı tarzında koloniler: Oküler kandidiyaziste genişleyen retina lezyonlarının vitreusa uzanarak oluşturdıkları hareketli koloniler.

Color/ renk: Cismin renk olarak görülen niteliği. **Eye ~/ göz rengi:** Gözün iris dokusunun rengi.

Comitant/ komitan: Bkz. *Concomitant strabismus*.

Commotio: Bkz. *Concussion*. ~ **retinae/ retina sadmesi:** Bkz. *Berlin's edema*.

Compartment/ kompartıman: Küçük bölüm. **Anterior ~/ ön kompartıman:** Gözün ön ve arka kamaralarının oluşturduğu bölüm. **Posterior ~/ arka kompartıman:** Gözün lens arkasında kalan ve vitreus ile dolu olan kısmı.

Concave/ konkav, içbükey: Topun iç yüzü şeklinde olan.

Conclination/ konklinasyon: İçer doğru torsiyonel.

Concomitant/ konkomitan: Bkz. *Concomitant strabismus*.

Concretion/ konkresyon: Yaşlıların konjunktivalarında yaygın olarak bulunan küçük, sarı-beyaz renkli depozitler.

Concussion/ sadme: Şiddetli sarsıntı; şiddetli sarsıntının meydana getirdiği şok hali; şiddetli sarsıntının yumuşak dokuda sebep olduğu zedelenme veya harabiyet. ~ **of the retinal/ retina sadmesi:** Bkz. *Berlin's edema*.

Cone (1)/ koni: Retinadaki ışığa hassas koni şeklindeki, keskin merkezi görüş ve renkli görmeyi sağlayan fotoreseptör.

Cone (2)/ koni: Keratokonusta bombeleşmenin meydana geldiği kısım. **Globus ~/ küremsi koni:** Keratokonuslu korneada geniş bir küre şeklinde bombeleşme sonucu meydana gelen koni. **Nipple ~/ sivri koni:** Keratokonusta çapı küçük, fakat dik bir eğriliğe sahip koni. **Oval ~/ oval koni:** Keratokonusta geniş ve elipse benzer koni.

Configuration, plateau iris/ plato iris konfigürasyonu: Bkz. *Plateau iris*.

Conformer/ konformer: Soket oluşmasına yardımcı olmak ve göz kapaklarını desteklemek amacıyla gözün alınması ameliyatlarından sonra yerleştirilen plastik veya silikon kabuk şeklinde madde.

Confusion, visual/ görsel konfüzyon: İki farklı foveal görüntünün aynı anda algılanması. **Central ~/ santral konfüzyon:** Merkezî görme alanında iki farklı görüntünün aynı anda algılanması.

Peripheral ~/ periferik konfüzyon: Periferik görme alanında iki farklı görüntünün aynı anda algılanması.

Congruity/ uygun(luk), benzeşim, benzerlik: Lokalizasyon, şekil, boyut, derinlik ve kenarların eğimi yönünden aynı olan homonim hemianopik defektler için kullanılır. **~ of gaze/ bakış uygunluğu:** İki gözün görme eksenlerinin birbirine paralel olarak hareketi.

Congruous/ uygun, benzer: Homonim hemianopide sağ ve sol görme alanları arasında şekillerin uyuşması veya simetri.

Conjugate/ konjuge, birleşmiş, çiftleşmiş: Bir lens sistemiyle ilişkili nesne ve görüntü noktaları; ilişkili hareket yönleri.

Conjunctiva/ konjunktiva: Göz kapaklarının iç yüzü ile göz küresinin kornea dışında ön yüzünü örten zar şeklinde ince mukoza. **Bulbar ~/ bulber konjunktiva:** Göz küresi yüzeyini örten konjunktiva. **Fornicial ~/ forniks konjunktivası:** Bulber ve palpebral konjunktivaların birleştiği bölüm. **Palpebral ~/ palpebral konjunktiva, kapak konjunktivası:** Göz kapağı iç yüzeyini örten konjunktiva.

Conjunctival/ konjunktival: Konjunktiva ile ilgili; konjunktivayı tutan; konjunktivadaki.

Conjunctivitis/ konjunktivit: Konjunktiva iltihabı. **Allergic ~/ alerjik konjunktivit:** Değişik alerjenlere karşı konjunktivada meydana gelen iltihabi durum. **Carsinoid ~/ karsinoid konjunktivit:** Gastrointestinal sistemdeki kromafin hücrelerden serotonin salınışına bağlı olarak konjunktivada meydana gelen konjesyon ve siyanoz. **Giant papillary ~/ dev papiller konjunktivit:** Kontak lens kullanımı sonucu kapak konjunktivalarında meydana gelen şişliklerle karakterize konjunktivit. **Inclusion ~/ inklüzyon konjunktiviti:** Chlamydia trachomatisin meydana getirdiği bir akut konjunktivit tipi. **Ligneous ~/ odunsu konjunktivit:** Tekrarlayıcı psödomembranöz lezyonlarla karakterize kronik bir konjunktiva hastalığı. **Simple bacterial ~/ basit bakteriyel konjunktivit:** Bakterilerin sebep olduğu sık görülen bir konjunktiva enfeksiyonu. **Trahoma-inclusion ~/ trahom inklüzyon konjunktiviti:** Klamidyaların kornea ve konjunktivada meydana getirdikleri foliküler iltihap. **Vernal ~/ vernal konjunktivit:** Bkz. *Vernal keratoconjunctivitis*.

Conjunctivodacryocystorhinostomy/

konjunktivodakriyosistorinostomi: Kanalikül ve punktumların açılmadığı durumlarda karünkülden uzatılan konjunktiva flebi ile yeni bir yolun oluşturulduğu cerrahi yöntem.

Conjunctivoplasty/ konjunktivoplasti: Bozukluğun konjunktivaya müdahale edilerek düzeltilmesi girişimi. **Medial ~/ medial konjunktivoplasti:** Lakrimal punktum bölgesinin ektropionunu tedavi etmek için konjunktival yüzden parça çıkarılması girişimi.

Conjunctivorhinostomy/ konjunktivorinostomi: Bkz. Conjunctivodacryocystorhinostomy. **External ~/ eksternal konjunktivorinostomi:** Karünkülden girilen tüpün burun sırtında deri altından burun boşluğuna uzatılması girişimi.

Conoid of Sturm/ Sturm konisi: Astigmat lens sisteminin ortaya çıkardığı konik görüntü.

Constriction, concentric/ periferik daralma: Görme alanının çevresel kısımdan her kadrandan göstermiş olduğu daralma.

Content, water/ su içeriğı: Tamamen hidrate durumdaki bir lensin içinde bulunan su yüzdesi.

Contraction/ kontraksiyon: Parlaklığı ve boyutu ne olursa olsun tüm uyarıları görmeyen görme alanı bölümü.

Contrast/ kontrast: Zıtlık; iki şey arasındaki fark veya ayrılık. ~ **sensitivity/ kontrast duyarlık:** Beyaz üzerine grinin tonları gibi ince farklılıkları tespit edebilme yeteneğı.

Convergence/ konverjans: Gözlerin vertikal eksenleri etrafında birbirlerine doğru olan hareketi; gözlerin birbirine yanaşması. **Accommodative ~/ akomodatif konverjans:** Akomodasyonun direkt sonucu olarak ortaya çıkan konverjans cevabı. **Fusional ~/ füzyonel konverjans:** Her bir gözün oluşturduğu görüntüyü birleştirerek tek görüntü haline getiren konverjans cevabı; dışa kaymayı kontrol eden verjans. **Proximal ~/ proksimal konverjans:** Bir cismin yakında oluşunun farkına varma ile meydana gelen konverjans cevabı. **Tonic ~/ tonik konverjans:** Göz dışı kaslarının normal tonüsü ile ortaya çıkan konverjans.

Convergent/ konverjan: Birbirine yakaşan.

Convex/ konveks, dışbükey: Topun dış yüzeyi şeklinde olan.

Coordination/ koordinasyon, düzenleme. Eye hand ~/ göz-el koordinasyonu: Gözlerin ellere rehberlik etme yeteneğı. **Gross motor ~/ büyük motor koordinasyon:** Bkz. Bilateral integration.

Copper-wiring/ bakır tel görünümü: Hipertansif retinopatinin üçüncü evresinde arteryollerin ortasındaki parlak refletin artmasıyla ortaya çıkan görünüm.

Corectopia/ korektopi: Pupillanın normal yerinde olmayışı.

Cornea/ kornea: Göz küresinin pupilla ve iris üzerindeki etrafı sklera ile çevrili, kubbe şeklindeki saydam ön kısmı. **Absence of ~:** Korneanın doğuştan bulunmaması. **Contact lens ~/ kontak lens kornea:** Romatoid artritte periferik kornea incilmesi sonucu merkezdeki epitelin oluşturduğu kontak lense benzer görünüm. **~ farinata/ kornea farinata:** Kornea merkezinde daha belirgin olmak üzere derin stromaya yerleşmiş, küçük, genellikle bilateral, una benzeyen depozitlerin varlığıyla karakterize zararsız bir klinik durum. **~ guttata/ kornea guttata:** Fuch distrofisinde endotel hücrelerinin anormal Descemet kollajeni üretmesiyle kornea arka yüzünde meydana gelen, portakal kabuğu veya dövülmüş metal görünümleri oluşturan kalınlaşma bölgeleri ile karakterize durum. **~ plana/ kornea plana:** Kornea eğriliğinin normalden düşük olması ile karakterize bozukluk. **~ verticillata/ kornea vertisillata:** Bkz. *Vortex keratopathy*. **Donor ~/ verici korneası:** Kornea naklinde kullanılmak üzere ölen kişiden alınan kornea parçası. **Recepient ~/ alıcı korneası:** Kornea naklinde ölü gözünden alınan parçanın yerleştirileceği hasta korneası.

Corneal/ kornea __, korneada, korneal: Kornea ile ilgili.

Corneodysgenesis/ korneodisgenezi: Bkz. *Dysgenesis of the cornea*.

Corneoscleral/ korneoskleral: Kornea ve sklerayı birlikte ilgilendiren.

Correction/ tashih, düzeltme: Gözlük veya kontak lens gibi maddelerle kırılma kusurunun düzeltilmesi.

Correspondence/ korespondans: Birbiriyle uyuma; birbirine uygunluk; birbirini karşılama. **Abnormal retinal ~/ anormal retinal korespondans:** Bkz. *Anomalous retinal correspondence*. **Anomalous retinal ~/ anormal retinal korespondans:** Bir gözün foveası fikse ederken çift görme meydana gelmeden diğer gözün fovea dışı bir noktasının fikse etmesi. **Harmonious anomalous retinal ~/ uyumlu anormal retinal korespondans:** Anomali açısına uyan anormal retinal korespondans. **Normal retinal ~/ normal retinal korespondans:** Her iki gözün foveasında aynı hayalin oluşması. **Unharmonious anomalous retinal ~/ uyumlu olmayan anormal retinal korespondans:** Anomali açısına uymayan anormal retinal korespondans.

Cortex/ korteks: Organın dış kısmı; herhangi bir organda kapsül ile medulla arasında yer alan kısım. **Lens ~/ lens korteksi:** Bkz. *Lenticular cortex*. **Lenticular ~/ lens korteksi:** Lensin nükleusu ile kapsülü arasında kalan kısım. **Primary visual ~/ primer görme korteksi:** Serebral hemisferin medial yüzündeki derin kalkarin

sulkusun duvarlarında bulunan ve arkada oksipital kutba kadar ilerleyen, direkt olarak gözden gelen uyarıları alan beyin bölgesi. **Secondary visual ~/ sekonder görme korteksi:** Serebral hemisferin medial ve lateral kısımlarında primer görme korteksini çevreleyen ve primer görme bölgesinden elde edilen görsel bilginin geçmiş görsel deneyimlerle ilişkilendirilmesini sağlayan beyin bölgesi. **Striate ~/ çizgili korteks:** Serebral korteksin oksipital lobunda yer alan primer görme korteksi.

Cortical/ kortikal: Korteksle ilgili; kortekse ait.

Cotton balls/ pamuk yumakları: Orta üveitte görülen bir tür küçük, jelatinsi eksüda.

COWS (cold opposite-warm same)/ COWS (soğukla zıt, sıcakla aynı tarafa): Kulakların soğuk su ile irrigasyonu sonucu vestibüler nistagmusun yönüne bakıldığı test.

CPSD/ düzeltilmiş patern standart sapma: Bkz. *Corrected pattern standard deviation*.

Cracks, lacquer/ lâke çatlakları: Dejeneratif miyopide Bruch membranındaki büyük çatlaklardan oluşan, sıklıkla arka kutupta dallanma ve çaprazlaşma gösteren, ince, düzensiz, sarı renkli çizgiler.

Craniostenosis/ kraniostenoz, kraniosinostoz: Kafatasının üst kısmındaki sütürlerin erken kapanması ve buna eşlik eden orbita anomalileri ile karakterize bozukluklardan her biri.

Crease, upper lid/ üst kapak sulkus yüksekliği: Göz aşağı bakarken üst kapak kenarı ile sulkusu arasındaki mesafe.

Crescent, temporal/ temporal hilâl: Çaprazlaşan ve eşsiz nazal liflerin bir bozukluk nedeniyle tutulması veya tutulmamasının meydana getirdiği görme alanı defekti.

Crest/ krest: Özellikle kemik üzerinde çıkıntı oluşturan yapı. **Anterior lacrimal ~/ anterior lakrimal krest:** Lakrimal oluğun ön kısmını oluşturan çıkıntı. **Posterior lacrimal ~/ posterior lakrimal krest:** Lakrimal oluğun arka kısmını oluşturan çıkıntı.

Crinkles, Bowman's/ Bowman kırışıklıkları: Bkz. *Micro striae*.

Crisis, glaucomatocyclitic/ glokomatosiklitik kriz: Bkz. *Posner-Schlossman syndrome*. **Oculogyric ~/ okülogirik kriz:** Bazal ganglia hastalığında gözlerin istem dışı spazmodik yukarı hareketi.

Crocodile shagreen/ krokodil derisi dejenerasyonu: Nispeten saydam alanlarla ayrılmış, genellikle asemptomatik, gri-beyaz poligonal stromal kesafetlerle karakterize bir kornea

dejenerasyonu. **Anterior ~/ anterior (ön) krokodil derisi dejenerasyonu:** Kornea stromasının ön üçte ikilik kısmını tutan krokodil derisi dejenerasyonu. **Posterior ~/ posterior (arka) krokodil derisi dejenerasyonu:** Kornea stromasının arka kısmını tutan krokodil derisi dejenerasyonu.

Cross, Maddox/ Maddox haçı: Üzerinde belli bir fiksasyon mesafesinden ark dereceleri bulunan ve kayma derecesinin ölçümünde kullanılan haç şeklinde âlet.

Cross-eyes/ çapraz gözler: Bkz. Esotropia.

CRP/ korneal refle pupillometresi: Bkz. *Corneal reflection pupillometer*.

CRS/ konjenital rubella sendromu: Bkz. *Congenital rubella syndrome*.

CRT/ korneal refraktif terapi: Bkz. *Corneal refractive therapy*.

CRVO (central retinal vein occlusion)/ santral retinal ven tıkanıklığı.

Cryoextraction/ kriyoekstraksiyon: Soğuk uygulaması yapıp dondurarak çıkarma; Bkz. *Intracapsular (cataract) extraction*.

Cryopexy/ kriyopeksi: Bkz. Cryotherapy.

Cryoprobe/ kriyo elciği: Kriyoterapi için kullanılan aletin dokuya uygulanan kısmı.

Cryotherapy/ kriyoterapi: Tedavi amacıyla soğuk uygulanması; soğuk tedavisi.

Cryptophthalmia/ kriptoftalmus: Bkz. Cryptophthalmus.

Cryptophthalmos/ kriptoftalmus: Bkz. Cryptophthalmus.

Cryptophthalmus/ kriptoftalmus: Kaş, göz kapağı aralığı, kirpikler ve konjunktivanın kısmen ya da tamamen yokluğu ile karakterize anomali.

Crypts, Fuch's/ Fuch kriptaları: İris ön yüzü üzerindeki radyal çöküntüler. **Henle's ~/ Henle kriptaları:** Konjunktiva fornikslerinde, duvarlarında mukus üreten goblet hücrelerini barındıran girintiler.

CSLO/ KTLO (konfokal tarayıcı lazer oftalmoskop): Bkz. *Confocal scanning laser ophthalmoscope*.

CSME/ CSME (klinik önem taşıyan maküla ödemi): Bkz. *Clinically significant macular edema*.

CSR/ SSR (santral seröz retinokoroidopati): Bkz. *Central serous retinopathopathy*.

Cup (1)/ çukur, çukurluk: Optik sinir başının tam ortasında yer alan, nöral dokunun bulunmadığı, soluk renkli çöküntü alanı. **Glaucomatous ~/ glokomatöz çukurluk:** Optik diskte glokomun oluşturduğu çukurluk. **Optic ~/ optik çukurluk:** Optik disk merkezindeki çanağa benzer beyaz çukurluk. **Physiologic ~/ fizyolojik çukurluk:** Bkz. *Optic cup*.

Cup (2), optic/ optik çanak: Gözün embriyonik gelişimi esnasında primer optik vezikülden gelişen yapı.

Cupping/ çukurlaşma: Optik sinir başında çukurluk oluşması.

Curette, chalazion/ şalazyon küreti: Şalazyonun içinin temizlenmesi için kullanılan küçük bir küret.

Curvature, corneal/ kornea eğriliği: Gözün ön kısmının sahip olduğu şekil.

Curve, base/ taban eğriliği: Kontak lensin arka yüzeyinin merkezî kısmının eğrilik yarıçapı. **Peripheral ~s/ periferik eğrilikler:** Kontak lensin taban eğriliği ile kenarı arasında kalan bölümü.

Cutter, vitreous/ vitreus kesicisi: Vitrektomi cihazının vitreusu kesen uç kısmı. **Guillotine vitreous ~/ giyotin vitreus kesicisi:** İleri geri hareketle vitreusu kesen alet. **Rotatory vitreous ~/ dönmeli vitreus kesicisi:** Dönerek vitreusu kesen alet.

CVF / merkezi görme alanı: Bkz. *Central visual field*.

CVS/ bilgisayar kullanıcısının görme sendromu: Bkz. *Computer vision syndrome*.

Cyanopsia/ siyanopsi: Cisimlerin veya çevrenin mavi görülmesi.

Cyclitis/ siklitis: Silier cismin iltihabı. **Fuchs heterochromic ~/ Fuchs heterokromik siklitis:** Bkz. *Fuchs heterochromic iridocyclitis*.

Cycl(o)-/ sikl(o)-: Daire, devir anlamına ön ek; belli aralıklarla tekrarlayan, devresel, sıklık anlamına ön ek; silier cisim anlamına ön ek.

Cycloablation, Nd: YAG transscleral/ Nd: YAG transskleral sikloablasyon: Bkz. *Nd: YAG laser cyclodestruction*.

Cyclocryotherapy/ siklokriyoterapi: Bazı glokom tiplerinde silier cismin dondurularak tahrip edilmesi yöntemi.

Cyclodestruction, Nd: YAG lazer/ Nd: YAG lazer siklodestrüksiyon: Göz içi basıncının düşürülmesi için Nd: YAG lazer kullanılarak silier cismin tahrip edilmesi.

Cyclodialysis/ siklodiyaliz: Silier cisim ile suprakoroid arasında yarık oluşması; silier cismin sklera mahmuzundan ayrıştırıldığı glokom girişimi.

Cyclodiathermy/ siklodyatermi: Silier cisimde termik hücre harabiyeti yaparak göz içi basıncını düşüren bir siklodestrüktif girişim.

Cyclodiplopia/ siklodiplopi: Siklovertikal bir kasın eksik veya fazla etki göstermesine bağlı meydana gelen torsiyonel diplopi.

Cyclophotocoagulation/ siklofotokoagülasyon: Göz içi basıncının düşürülmesi amacıyla lazer kullanılarak silier cismin tahrip edilmesi girişimi.

Cyclopia/ siklopi: Tek orbita gelişimi, göz küresinin bulunmaması veya anormal olarak bulunması, burnun yokluğu ya da tübüler bir yapı olarak orbitanın üzerinde bulunması ile karakterize bir konjenital anomali.

Cycloplegia/ siklopleji: Silier kasın paralizisi ile uyum yeteneğinin ortadan kaldırılması ve aynı zamanda göz bebeğinde genişleme meydana gelmesi.

Cyclorotation/ siklorotasyon: Bkz. Cyclotorsion.

Cyclotorsion/ siklotorsiyon: Gözlerin saat yönü veya saatin aksi yönüne hareketi.

Cyclovergence/ sikloverjans: Korneaların üst kutuplarının içe veya dışa aynı anda eşit miktarda eğilmesiyle karakterize göz hareketi.

Cycloversion/ sikloversiyon: Her iki gözde kornea üst kısmının aynı anda ve eşit miktarda aynı tarafa hareketi.

Cylinder/ silindir: Silindir şeklindeki cisim veya oluşum; astigmatizm tashihinde kullanılan lensler; astigmatizmin tashihi için gereken lens gücü. **Cross ~/ çapraz silindir:** Büyüklükleri aynı, fakat eksenleri birbirine dik iki silindirden oluşan mercek. **Jackson cross ~/ Jackson çapraz silindiri:** Bkz. Cross cylinder.

Cylindrical/ silindirsel: Silindir gibi olan.

Cyst/ kist: İçinde sıvı veya yarı sıvı madde bulunan etrafı çevrili kese şeklindeki oluşum. **Biessig-Iwanoff ~s/ Biessig-Iwanoff kistleri:** Periferik retinada normal yaşlanma ile birlikte sıklıkla görülen dejeneratif kistik boşluklar. **Chocolate ~/ çikolata kisti:** Orbital

lenfanjiyomdan meydana gelen kanamanın aldığı kistik durum. ~ **of Moll/ Moll kisti**: Ön kapak kenarında, içi sıvı dolu, küçük, yuvarlak ve yarı saydam bir kist. ~ **of Zeis/ Zeis kisti**: Göz kapağı kenarında içinde yağ salgısı bulunan bir kist. **Dermoid ~/ dermoid kist**: Bkz. Dermoid. **Epithelial ~/ epitel kisti**: Transilüminasyon veren küremsi koyu kahverengi iris kistleri. **Meibomian ~/ Meibom bezi kisti**: Bkz. Chalazion. **Pupillary ~/ pupiller kist**: Uzun süreli antikolinesteraz kullanımı sonucu pupilla kenarında meydana gelen kistler. **Retention ~/ retansiyon kisti**: Berrak sıvı içeren, ince duvarlı konjunktiva kisti. **Sebaceous ~/ sebase kisti**: İçinde peynirimsi yağ salgısı bulunan kist. **Stromal ~/ stroma kisti**: Saydam ön duvara sahip, içinde sıvı bulunan iris kisti. **Tenon capsule ~/ Tenon kapsülü kisti**: Bkz. Encapsulated bleb.

Cystic/ kistik: Kistle ilgili; kistlerden oluşan.

Cystotome, irrigating/ kistotom: Katarakt cerrahisinde ön kapsülün yırtılması için kullanılan ucu eğik ve sivri kanül.

D

Dacryoadenitis/ dakriyoadenit: Lakrimal bezin iltihabı.

Dacryoceale/ dakriyosel: Hasner valfinin kapalı olması nedeniyle lakrimal kese içinde amniyon veya mukus birikmesi.

Dacryocystectomy/ dakriyosistektomi: Lakrimal kesenin ameliyatla alınması.

Dacryocystitis/ dakriyosistit: Lakrimal kesenin iltihabı.

Dacryocystogram/ dakriyosistogram: Göz yaşı boşaltım sisteminin kontrast madde kullanılarak çekilen X-ışını filmi.

Dacryocystography/ dakriyosistografi: Göz yaşı boşaltım sisteminin kontrast madde kullanılarak X-ışını filminin çekilmesi.

Dacryocystorhinostomy/ dakriyosistorinostomi: Kese sonrasındaki bir tıkanıklığı tedavi etmek için kese ile burun arasındaki kemiğin çıkarılarak yeni bir açıklığın oluşturulduğu cerrahi girişim. **Endonasal ~/ endonazal dakriyosistorinostomi**: Bkz. Endoscopic dacryocystorhinostomy. **Endoscopic ~/ endoskopik dakriyosistorinostomi**: Burun tarafından yapılan dakriyosistorinostomi ameliyatı. **External ~/ eksternal dakriyosistorinostomi**: Lakrimal kese bölgesine uyan cilt kesisi ile yapılan dakriyosistorinostomi.

Dacryolith/ dakriyolit: Lakrimal kese veya kanalda meydana gelen sert parçacık birikintileri.

Dacryops/ dakriyops: Lakrimal kanalın duktal kisti.

DBC/ merkezler arası mesafe: Bkz. *Distance between centers*.

DBL/ iki gözlük camı arasındaki mesafe: Bkz. *Distance between lenses*.

DCG/ dakriyosistografi: Bkz. *Dacryocystography*.

DCR/ DSR (dakriyosistorinostomi): Bkz. *Dacryocystorhinostomy*.

D/ D (diyoptri): Bkz. *Dioptr*.

D & D': Diverjans amplitüdü ve yakına bakışta diverjans amplitüdü.

DE/ diverjans fazlalığı: Bkz. *Divergence excess*.

Decentration/ desantrasyon, merkezden kay(dır)ma: Refraktif cerrahide planlanan ablasyonun merkezinin görme eksenini merkezi ile çakışmaması.

Decompensation/ dekompensasyon: Organın çalışmasındaki eksikliğin herhangi bir şekilde karşılanamaması nedeniyle ortaya çıkan bozukluk. **Corneal ~/ kornea dekompensasyonu:** Korneanın su toplayarak berraklığını kaybetmesi.

Decompression/ dekompresyon: Herhangi bir organ veya boşluk içinde yükselen basıncın müdahale ile normale döndürülmesi. **Antral-ethmoidal ~/ antral-etmoidal dekompresyon:** Bkz. *Two-wall decompression*. **Four-wall ~/ dört duvar dekompresyonu:** Üç duvar dekompresyonunun orbita apeksindeki sfenoidin büyük bir kısmı yanı sıra orbita tavanının lateral yarısının çıkarılışıyla birleştirilmiş hâli. **Orbital ~/ orbita dekompresyonu:** Kemikten oluşan göz çukurunun bir bölümünü çıkarma. **Three-wall ~/ üç duvar dekompresyonu:** Antral-etmoidal dekompresyona lateral duvar çıkarılmasının eklendiği orbita dekompresyonu. **Two-wall ~/ iki duvar dekompresyonu:** Kapak üzerinden forniks veya antral yaklaşımla orbita tabanının bir kısmıyla medial duvarın posterior kısmının çıkartıldığı orbita dekompresyonu.

Defect/ defekt, kusur, eksiklik, bozukluk, delik. Absolute ~/ absolü defekt: Bkz. *Absolute scotoma*. **Altitudinal ~/ altitudinal defekt:** Görme alanının üst ya da alt kısmında bulunan defekt. **Heteronymous field ~/ heteronim görme alanı defekti:** Her iki gözde ters kısımları ilgilendiren görme alanı defekti. **Homonymous field ~/ homonim görme alanı defekti:** Her iki gözde aynı tarafta bulunan görme alanı defekti. **Marcus-Gunn pupillary ~/ Marcus-Gunn pupilla defekti:** Bkz. *Relative afferent pupillary defect*. **Moth-eaten transillumination ~/ güve yeniği tarzında transilüminasyon defekti:** Pupilla sfinkterindeki atrofi sonucu

meydana gelen transilüminasyon defektleri. **Pseudovisual field ~/ yalancı görme alanı defekti:** Retina veya görme yolları ile ilişkili görme alanı defekti bulunmayan kişilerde başka faktörler nedeniyle ortaya çıkan görme alanı defekti. **Relative ~/ rölatif defekt:** Bkz. *Relative scotoma*. **Relative afferent pupillary ~/ rölatif aferent pupilla defekti:** Sallanan fener testinde ışık, anormal göze tutulduğunda pupillanın genişlemesi. **Total afferent pupillary ~/ tam aferent pupilla defekti:** Yakın refleksinin normal olmasına rağmen anormal göze tutulan ışığa her iki göz pupillasından cevap alınamaması. **Window ~/ pencere defekti:** Fundus flüoresin anjiyografide retina pigment epitelindeki defekt nedeniyle koroid flüoresansının engellenmemesi ile ortaya çıkan görünüm.

Deficiency/ yetmezlik, yetersizlik. Color ~/ renk körlüğü: Bkz. *Color blindness*. **Color vision ~/ renk körlüğü:** Bkz. *Color blindness*.

Degeneration/ dejenerasyon. Organ veya dokunun yapı ve fonksiyon bakımından özelliğini kaybederek bozulması; aynı zamanda Bkz. *Disease, Syndrome, Dystrophy*. **Age related macular ~/ yaşa bağlı maküla dejenerasyonu, senil maküla dejenerasyonu:** Damarsal, kalıtsal veya başka faktörlere bağlı olarak maküla yapı ve fonksiyonlarının bozulduğu bir durum. **Amyloid ~/ amiloidozis, amiloid dejenerasyon:** Bkz. *Amyloidosis*. **Ascending ~/ asendan dejenerasyon:** Bkz. *Wallerian degeneration*. **Atrophic macular ~/ atrofik maküla dejenerasyonu:** Bkz. *Dry macular degeneration*. **Chorioretinal ~/ koryoretinal dejenerasyon:** Koroid ve retinayı birlikte ilgilendiren dejenerasyon. **Criswick-Schepens' hereditary exudative vitreoretinal ~/ Criswick-Schepens kalıtsal eksüdatif vitreoretinal dejenerasyonu:** Bkz. *Familial exudative vitreoretinopathy*. **Descending ~/ desendan dejenerasyon:** Görme aksonu zedelendiği zaman ganglion hücresi gövdesine bağlı akson bölümünün bozulması. **Dry macular ~/ kuru tip maküla dejenerasyonu:** Maküladaki pigment epitel hücrelerinin atrofik dejenerasyonu ile karakterize yaşa bağlı maküla dejenerasyonu tipi. **Exudative macular ~/ eksüdatif maküla dejenerasyonu:** Bkz. *Wet macular degeneration*. **Furrow ~/ oluk dejenerasyonu:** Arkus senilis ile limbus arasında kalan saydam dokunun incilmesi. **Honeycomb ~/ bal peteği dejenerasyonu:** Ekvatorun arkasına uzanabilen ince bir perivasküler pigmentasyon ağıyla karakterize bir tür yaşa bağlı değişiklik. **Lattice ~/ latis dejenerasyonu:** Periferik retinada delik oluşturabilen ve retina dekolmanına yol açabilen kafese benzer görünüşteki bir dejenerasyon. **Lipid ~/ lipit dejenerasyonu:** Bkz. *Primary lipid keratopathy, Secondary lipid keratopathy*. **Macular ~/ maküla**

dejenerasyonu: Bkz. *Age related macular degeneration*.
Microcystoid ~/ mikrokistoid dejenerasyon: Retinayı kalınlaştırmış ve daha az şeffaf gösteren gri-beyazımsı arka plan üzerinde, sınırları belirgin olmayan küçük veziküller. **Mosaic ~/ mozaik dejenerasyon:** Bkz. *Crocodile shagreen*. **Myopic ~/ miyopik dejenerasyon:** Bkz. *Myopic maculopathy*. **Non-exudative macular ~/ eksüdatif olmayan maküla dejenerasyonu:** Bkz. *Dry macular degeneration*. **Oral pigmentary ~/ oral pigmenter dejenerasyon:** Ora serrataya paralel seyreden hiperpigmente bir banttıan oluşan yaşa bağlı değişiklik. **Paving stone ~/ kaldırım taşı dejenerasyonu:** Sınırları belirgin depigmentasyon ve incelme alanlarıyla karakterize sık görülen bir periferik retina dejenerasyonu. **Pellucid marginal ~/ pellucid marjinal dejenerasyon:** Korneanın alt kısmında ülser olmaksızın meydana gelen incelme ile karakterize bir bozukluk. **Peripheral cystoid ~/ periferik kistoid dejenerasyon:** Ora serratadan arkaya doğru uzanan ve yaşlanmaya bağlı normal bir değişiklik olduğu düşünülen mikrokistler. **Reticular ~/ retiküler dejenerasyon:** Bkz. *Honeycomb degeneration*. **Salzmann nodular ~/ Salzmann nodüler dejenerasyonu:** Nodüller oluşturarak kornea epitelini yukarı doğru iten, ince, kabarık, gri veya mavi-gri renkte yüzeysel stroma kesafetleri ile karakterize kornea dejenerasyonu. **Senile macular ~/ yaşa bağlı maküla dejenerasyonu, senil maküla dejenerasyonu:** Bkz. *Age related macular degeneration*. **Snailtrack ~/ salyangoz izi dejenerasyonu:** Net sınırlara sahip, sıkıca bir araya gelmiş kar tanelerinden oluşan bantların periferik retinaya kırağı benzeri görünüm verdiği bir dejenerasyon. **Spheroidal ~/ sferoidal dejenerasyon:** Kapak aralığına denk gelen yüzeysel periferik kornea stromasında ve konjunktivada yerleşmiş küçük, kehribar renkli granüllerle karakterize kornea dejenerasyonu. **Stargardt macular ~/ Stargardt maküla dejenerasyonu:** Bkz. *Stargardt macular dystrophy*. **Terrien marginal ~/ Terrien marjinal dejenerasyonu:** Korneanın çevresel kısmında ilerleyici incelme ile karakterize bir kornea dejenerasyonu. **Wagner's vitreoretinal ~/ Wagner vitreoretinal dejenerasyonu:** Vitreusta yoğun membranlar, retina damarları boyunca pigmentasyon, retina dekolmanı ve katarakt ile karakterize, dominant geçişli bir bozukluk. **Wallerian ~/ Wallerian dejenerasyonu:** Görme aksonu zedelendiği zaman beyine çıkan segmentinin bozulması. **Wet macular ~/ yaş tip maküla dejenerasyonu:** Maküla bölgesinde anormal damar oluşumu ve sızıntı ile karakterize yaşa bağlı maküla dejenerasyonu tipi.

Degenerative/ dejeneratif: Dejenerasyonla ilgili; dejenerasyona sebep olan.

Dellen/ dellen: Göz yaşının ulaşmasına engel olan bir durum nedeniyle korneanın çevresel kısmında meydana gelen çukurluk.

Deorsumduction/ deorsumdüksiyon: Bir gözün aşağı bakışı.

Deorsumvergence (right)/ deorsumverjans (sağ): Gözlerin negatif vertikal diverjansı.

Deorsumversion/ deorsumversiyon: İki gözün birlikte aşağı bakışı.

Depigmentation/ depigmentasyon: Pigment kaybı; pigment azal(tıl)ması.

Deposit/ depozit: Herhangi bir organ veya vücut bölümünde birikim gösteren madde. **Adrenochrome ~/ adrenokrom depoziti:** Uzun süreli adrenalın damlalarının kullanımı sonucu tarsal konjunktiva ya da forniks konjunktivasında yer alan küçük pigment öbekleri. **Mascara ~/maskara depoziti:** Alt fornikte biriken maskara parçacıkları.

Depression (1)/ depresyon, aşağı hareket (göz için). Bir veya iki gözün aşağı hareketi.

Depression (2)/ depresyon: Parlak olmayan ve küçük uyarılara kör olan görme alanı bölgesi; genel veya lokal rölatif görme alanı defekti.

Depressor/ depresör: Aşağı hareket yaptıran göz kası.

Depth, saggital/ sagittal derinlik: Kontak lensin merkezî kısmının arka yüzeyi ile düz bir yüzey arasındaki mesafe.

Dermatitis, tear/ göz yaşı dermatiti: Normal olarak drene olamayan göz yaşının deride meydana getirdiği reaksiyon.

Dermatochalasis/ dermatoşalazis: Üst veya alt kapak cildinde yaşa bağlı sarkma meydana gelmesi.

Dermoid/ dermoid: Yapısında saç, diş, tırnak, deri gibi ektodermden gelişen unsurlar gösteren tümör.

Dermolipoma/ dermolipom: Bkz. Lipodermoid.

Desaturation, color/ renk desaturasyonu: Renklerin solgun görünmesi.

Descematocele/ desmatosel: Descemet membranının dışa doğru fıtıklaşması.

Detachment/ dekolman, ayrılma: Bir oluşumun oturduğu veya yapıştığı yüzeyden ayrılması. **Ciliochoroidal ~/ siliokoroidal dekolman:** Bkz. Ciliochoroidal effusion. **Exudative retinal ~/ eksüdatif retina dekolmanı:** Koroid kökenli subretinal sıvının

hasarlı retina pigment epiteli üzerinden subretinal aralığa geçmesi ile oluşan retina dekolmanı. **Falciform ~/ falsiform dekolman:** Bkz. *Falciform fold*. **Fibrovascular retinal pigment epithelial ~/ fibrovasküler retina pigment epiteli dekolmanı:** Koroid neovaskülarizasyonu ve retina pigment epiteli dekolmanının birlikte oluşu. **Posterior vitreous ~/ posterior vitreus dekolmanı, arka vitreus dekolmanı:** Vitreusun retina yüzeyinden ayrılması. **Pseudo-posterior vitreous ~/ psödo-posterior vitreus dekolmanı:** Vitreustaki büyük bir kavitenin yoğunlaşmış kenarlarının meydana getirdiği posterior vitreus dekolmanına benzer görünüm. **Retinal ~/ retina dekolmanı:** Retinanın damar tabakasından ayrılması. **Retinal pigment epithelium ~/ retina pigment epiteli dekolmanı:** Retina pigment epiteli altında sıvı birikmesiyle arka kutupta değişen büyüklükte, keskin sınırlara sahip, kubbe şeklinde kabarıklık oluşması. **Rhegmatogenous retinal ~/ yırtıklı retina dekolmanı:** Retinadaki bir yırtık veya delik sonrası gelişen dekolman. **Secondary retinal ~/ sekonder retina dekolmanı:** Bkz. *Exudative retinal detachment*. **Serous retinal ~/ seröz retina dekolmanı:** Bkz. *Exudative retinal detachment*. **Subclinical retinal ~/ subklinik retina dekolmanı:** Genellikle ekvator önünde yer alan, az miktarda subretinal sıvı ile çevrili yırtığın olduğu retina dekolmanı. **Traction(al) retinal ~/ traksiyonel retina dekolmanı:** Duyu retinanın kontrakte olan vitreoretinal membranlar tarafından retina pigment epitelinden çekilerek ayrılması.

Deturgescence/ deturgesens: Gözün normal hidrasyon dengesi.

Deutan/ dötan: Döteranomali veya döteranopi ile ilgili; döteranomali veya döteranopisi olan.

Deuteranomaly/ döteranomali: Yeşil dalga boylarına karşı rölatif duyarsızlık sonucu kırmızı ve yeşil renklerin karıştırılması.

Deuteranopia/ döteranopi, yeşil renk körlüğü: Yeşil rengi tanıyamama ile karakterize görme bozukluğu.

Deviation/ sapma, kayma, meyil gösterme, deviasyon. Corrected pattern standard ~/ düzeltilmiş patern standart sapma: Görme alanı incelemesinde hastanın görme tepesinin biçiminin yaşa göre eşleştirilmiş normallerinden ne kadar sapış gösterdiğinin ölçüsü. **Dissociated vertical ~/ dissosiye vertikal kayma:** Bir göz kapatıldığında kapamanın arkasındaki gözde yukarı kayma ve bazen de biraz dışa doğru bir kayma ile birlikte eksiklotropya ve latent nistagmusun gözleendiği durum. **Dissociated horizontal ~/ dissosiye horizontal kayma:** Bir göz kapatıldığında kapamanın arkasındaki gözde horizontal düzlemde kayma meydana gelmesi.

Mean ~/ ortalama sapma: Hastanın tüm görme alanının normal referansa göre ölçümü. **Pattern ~/ patern sapma:** Görme alanı incelemesinde lens kesafetleri ve miyozis gibi durumların yol açtığı genel depresyon dikkate alınarak adapte edilmiş sayısal sunu. **Pattern standard ~/ patern standart sapma:** Hastanın görme alanının yaşa göre eşleştirilmiş referans alandan sapma derecesi. **Primary ~/ primer kayma, birincil kayma:** Paralizi olan gözde diğer göz fiksasyon yaparken paralitik kasın aksi yönünde görülen göz hareketi. **Skew ~/ çarpık kayma:** Beyin sapı ve beyincik lezyonlarında görülen bir gözün yukarı, bir gözün aşağı kaydığı geçici vertikal diverjans. **Secondary ~/ sekonder kayma, ikincil kayma:** Bir gözde paralizi varken paralizi olan bu gözün fiksasyonu esnasında diğer gözde görülen kayma. **Torsional ~s/ torsiyonel kaymalar:** Kornea üst kutuplarının içe veya dışa dönmesi şeklindeki göz kaymaları. **Total ~/ toplam sapma:** Görme alanı incelemesinde hastanın sonuçları ile yaşlıları arasındaki farkı gösteren sayısal sunu.

Device, Barraquer-Krumeich-Swinger/ Barraquer-Krumeich-Swinger cihazı: Miyop veya hipermetrop refraktif lentiküllerin hazırlanması için kullanılan bir cihaz. **Telescopic ~s/ teleskobik cihazlar:** Az görenlerin görsel rehabilitasyonunda kullanılan ve göze takılarak veya yaklaştırılarak kullanılan bir tür cihaz.

Dextrocycloversion/ dekstrosikloversiyon: İki gözün birlikte sağa dönme (torsiyon) hareketi yapması.

Dextroversion/ dekstroversiyon: İki gözün birlikte sağa bakışı.

DHD/ DHD (dissosiyasyonel horizontal kayma): Bkz. *Dissociated horizontal deviation*.

DI/ diverjans yetersizliği: Bkz. *Divergence insufficiency*.

Dial, astigmatic/ astigmatizm kadranı: Astigmatizm ölçümünde kullanılan saat şeklinde siyah radyal çizgilerden oluşmuş şema.

Dialysis/ diyaliz: Ayırma; ayrılma. **Retinal ~/ retinal diyaliz:** Retinanın vitreus tabanından ayrışması.

Diameter, lens/ lens çapı: Kontak lensin bir kenardan diğer kenara kadar olan mesafesi.

Dichromatism/ dikromatizm: Kısmî renk körlüğü; tüm renklerin sadece iki renk halinde algılanması; iki renk gösterme hali.

Anomalous ~/ anormal dikromatizm: Bkz. *Dichromatism*.

Diffraction/ difraksiyon: Işık ışınının öğelerine ayrışması.

Diktyoma/ diktiyom: Bkz. *Medulloepithelioma*.

Dioptri/ diyoptri: Merceğin ışığı kırma gücünü belirtmede kullanılan birim; odağa bir metre uzaklıktaki merceğin ışığı kırma gücü; metre cinsinden odak uzunluğunun tersi. **Prism ~/ prizma diyoptri:** Bir ışık ışınının bir prizma veya bir lens içinden geçerken sapma açısını gösteren ölçü birimi; prizma veya lens içinden geçen bir ışının 1 m mesafede cm olarak gösterdiği sapma miktarı.

Dioptrle/ diyoptri: Bkz. Dioptri.

Dioptric/ diyoptrik: Diyoptri değeri itibariyle.

Dioptryl/ diyoptri. Bkz. Dioptri.

Diplopia/ diplopi, çift görme. Aynı anda bir cismin iki görüntüsün görülmesi. **Binocular ~/ binoküler diplopi:** İki gözle bakarken çift görme meydana gelmesi. **Central ~/ santral diplopi:** Merkezî görme alanında cisimlerin çift görülmesi. **Convergent ~/ konverjan diplopi:** Fiksasyon noktasından daha yakındaki cisimlerin meydana getirdiği diplopi. **Crossed ~/ çaprazlaşan diplopi:** Bkz. Convergent diplopia. **Divergent ~/ diverjan diplopi:** Fiksasyon noktasından daha uzaktaki cisimlerin meydana getirdiği diplopi. **Double ~/ çift diplopi:** İnferior rektus veya inferior oblik kaslarının ya da komşuluğunda bulunan bağ ve yağ dokusunun kırık içinde sıkışması nedeniyle hem aşağı hem yukarı bakışta ortaya çıkan diplopi. **Heteronymous ~/ heteronim diplopi:** Bkz. Convergent diplopia. **Homonymous ~/ homonim diplopi:** Bkz. Divergent diplopia. **Monocular ~/ monoküler diplopi:** Tek gözle bakarken çift görme meydana gelmesi. **Peripheral ~/ periferik diplopi:** Periferik görme alanında cisimlerin çift görülmesi. **Physiological ~/ fizyolojik diplopi:** Kişinin gözlerini belli bir cisme sabitlemediği zaman normal olarak meydana gelen çift görme. **Torsional ~/ torsiyonel diplopi:** Bir cismin görüntülerinden birinin üst ucunun diğerine göre farklı yöne eğildiği çift görme. **Uncrossed ~/ çaprazlaşmayan diplopi:** Bkz. Divergent diplopia.

Direction, visual/ görme yönü: Her bir retina elemanının sübjektif boşluk içindeki yönelimi. **Principal visual ~/ ana görme yönü:** Foveanın görme yönü. **Secondary visual ~/ sekonder görme yönleri:** Ekstrafoveal noktaların görme yönü.

Directionality/ yön belirleme yeteneği: Boşlukta bir cismin diğeriyle olan ilişkisinin algılanması.

Disability, functional visual/ fonksiyonel görme yetersizliği: Görme kusurunun kişinin normal günlük aktivitelerini etkileme derecesi.

Disc/ disk: Bkz. Disk.

Discession/ disizyon: Kesit yapma; ikiye ayıracak şekilde kesit yapma; katarakt cerrahisinde göz merceği kapsülüne kesit yapma veya kapsülü bisturi ucu ile delme. **Posterior ~/ posterior disizyon:** Yumuşak katarakta mercek kapsülüne arkadan kesit yaparak mercek içeriğinin boşaltılması.

Disclination/ disklinasyon: Dışa doğru torsiyonel.

Discrimination, visual/ görsel ayırım: Cisimlerin boyut, şekil, patern, form, pozisyon ve renk gibi özelliklerini ayırabilme yeteneği.

Disease/ hastalık: Vücutta bölgesel veya genel bozukluğa sebep olan durum; aynı zamanda Bkz. *Syndrome*, *Dystrophy*, *Degeneration*. **Batten-Mayou ~/ Batten-Mayou hastalığı:** Pigmenter retina dejenerasyonu, makülada kırmızı-kahverengi nokta, optik atrofi, nistagmus, zekâ geriliği ve kasılmalarla karakterize, muhtemelen otozomal resesif geçişli bir bozukluk.

Behçet's ~/ Behçet hastalığı: Ağızda ülserler, genital ülserler, cilt lezyonları, damar lezyonları, iridosiklit, retinit, retinal flebit, katarakt, kistoid maküla ödemi, optik atrofi, sklerit ve başka sistem tutulumları ile karakterize sebebi bilinmeyen bir bozukluk.

Benson's ~/ Benson hastalığı: Bkz. *Asteroid hyalosis*. **Best's ~/ Best hastalığı:** Bkz. *Best vitelliform macular dystrophy*.

Bourneville ~/ Bourneville hastalığı: Bkz. *Tuberous sclerosis*.

Coats ~/ Coats hastalığı: Erken dönemlerde, üstündeki dilate ve kıvrımları artmış retina kan damarlarıyla birlikte bulunan geniş intraretinal ve subretinal sarı renkli eksüdasyon alanları görülen, ilerleyen evrelerde eksüdatif retina dekolmanı ve retrolental kitle gelişimi ile karakterize ağır bir retinal telanjiektazi formu.

Creutzfeldt-Jacob ~/ Creutzfeldt-Jacob hastalığı: Nistagmus, ekstraoküler kas felçleri, kortikal körlük ve yaygın merkezi sinir sistemi dejenerasyonu ile karakterize kalıtsal ailevi bir bozukluk.

Devic ~/ Devic hastalığı: Çift taraflı optik nevrit ve hemen ardından gelişen transvers miyelit ile karakterize bozukluk. **Eales' ~/ Eales hastalığı:** Özellikle genç erkeklerde vitreus kanaması oluşturan ve sebebi bilinmeyen bir retinal vaskülit.

Fabry's ~/ Fabry hastalığı: Kornea kesafetleri, konjunktiva varikositeleri, tortuoz retina damarları, anjiyokeratom, ekstremité ağrıları, böbrek yetmezliği ve hipertansiyon ile karakterize X'e bağlı geçiş gösteren, seramid triheksosid lipidoz. **Gaucher's ~/ Gaucher hastalığı:** Üçgen şeklinde sarı-kahverengi pinguekula, şaşılık, retina kanamaları, değişik nörolojik ve hematolojik anormalliklerle karakterize, otozomal dominant veya resesif geçişli bir sfingolipidoz.

Gerstmann's ~/ Gerstmann hastalığı: Homonim hemianopi, dominant hemisfer sendromu, agrafi, parmak agnozisi, akalküli ve sağ-sol konfüzyonu ile karakterize bir bozukluk. **Hand-Schuller-Christian ~/ Hand-Schuller-Christian hastalığı:** Diyabetes

insipidus, proptozis ve multifokal kemik lezyonlarıyla karakterize bir Langerhans hücreli histiositoz. **Idiopathic orbital inflammatory ~/ idyopatik enflamatuar orbita hastalığı:** Neoplastik ve enfeksiyöz özellik taşımayan, yer kaplayan orbita lezyonlarıyla karakterize bozukluk. **Letterer-Siwe ~/ Letterer-Siwe hastalığı:** Orbitadaki ksantomatöz değişikliklere bağlı proptozis, hepatosplenomegali, lenfadenopati, anemi ve histiositoz ile karakterize bir hastalık. **Niemann-Pick ~/ Niemann-Pick hastalığı:** Makülada kiraz kırmızısı leke, hepatosplenomegali ve merkezî sinir sistemi tutulumu ile karakterize bir sfingolipidoz. **Norrie's ~/ Norrie hastalığı:** İleri derecede displastik retina, retina dekolmanı, erken bunama ve psikoz ile karakterize, X'e bağlı geçiş gösteren bir bozukluk. **Oguchi ~/ Oguchi hastalığı:** Otozomal resesif kalıtsal geçiş gösteren durağan gece körlüğü tipi. **Ophthalmic Graves' ~/ oftalmik Graves hastalığı:** Bkz. *Thyroid ophthalmopathy*. **Plus ~/ artı hastalığı:** Aktif prematür retinopatisinde arka fundusta venüllerde genişleme ve arteryollarda kıvrımlaşma artışı olması. **Purtscher's ~/ Purtscher hastalığı:** Bkz. *Purtscher's retinopathy*. **Refsum ~/ Refsum hastalığı:** Hipertrofik periferik nöropati, serebellar ataksi, sağırılık, ihtiyozis, kardiyak aritmiler, beyin omurilik sıvısında protein artışı, pigmenter retinopati ve katarakt ile karakterize, resesif geçişli bir bozukluk. **Sandhoff ~/ Sandhoff hastalığı:** Hekzozaminidaz A ve B eksikliği nedeniyle Tay-Sach hastalığına benzer bulgular gösteren bir sfingolipidoz. **Schilder ~/ Schilder hastalığı:** Akabinde iyileşme göstermeyen çift taraflı optik nevrit meydana getiren ölümcül bir hastalık. **Spielmeyer-Vogt ~/ Spielmeyer-Vogt hastalığı:** Bkz. *Batten-Mayou disease*. **Sticker's ~/ Sticker hastalığı:** Yüksek miyopi, likefiye vitreus, retina pigment değişiklikleri, retina dekolmanı, iskelet displazisi, yarık damak ve düzleşmiş yüz görünümü ile karakterize, dominant geçişli bir bozukluk. **Still's ~/ Still hastalığı:** Çocuklarda kronik poliartrit, kronik anterior üveit, bant keratopati ve sekonder katarakt oluşumu ile karakterize bir bozukluk. **Tay-Sach's ~/ Tay-Sach hastalığı:** Hekzozaminidaz A eksikliği nedeniyle ortaya çıkan nistagmus, şaşılık, optik atrofi, makülada kiraz kırmızısı nokta, somnolens, kasılmalar, zekâ geriliği ve felçlerle karakterize, otozomal resesif geçişli bir sfingolipidoz. **Vogt-Spielmeyer ~/ Vogt-Spielmeyer hastalığı:** Bkz. *Batten-Mayou disease*. **Von Recklinghausen's ~/ Von Recklinghausen hastalığı:** Schwann hücrelerinden köken alan tümörler, sütlü kahve rengine cilt lekeleri, göz kapakları ve orbitayı da tutabilen nörofibromata ve bazen gözün kendisiyle ilgili bulgular veren, genellikle otozomal dominant geçiş gösteren tip I nörofibromatozis. **Wilson's ~/ Wilson hastalığı:** Korneada Kayser-Fleischer halkası, bazen gece körlüğü, göz hareketlerinde etkilenme, bazal ganglia dejenerasyonu, karaciğer sirozu, kas

rijiditesi, tremor, ataksi, disfaji ve serum bakır yüksekliği ile karakterize, otozomal resesif geçişli olduğu düşünülen bir bozukluk.

Disinfectant, contact lens/ kontak lens dezenfektanı: Kontak lenslerde biriken bakteri ve mikroorganizmaları öldüren madde.

Disk/ disk: Her iki yüzü basık yuvarlak cisim veya oluşum. **Optic ~/ optik disk:** Bkz. *Optic papilla*. **Placido's ~/ Placido diski:** Bkz. *Keratoscope*. **Tilted ~/ eğik disk:** Optik sinirin göz küresine eğik girmesi sonucu meydana gelen anomali.

Dislocation of the crystalline lens/ lens dislokasyonu: Göz içindeki merceğin yerinden ayrılması.

Disorder/ bozukluk: Gerek doğuştan, gerekse sonradan oluşan herhangi bir anormallik, bozukluk veya hastalık.

Directionality/laterality ~/ yön belirleme ve lateralite bozukluğu:

Sağ ve sol hakimiyetinin gelişmesinde bozukluk, buna bağlı olarak sağ ve sol yönlerin karıştırılması, harf ve sayıların tersten okunmasında zorluk. **General binocular vision ~/ genel binoküler görme bozukluğu:** Bkz. *Fusional vergence dysfunction*.

Visual perceptual ~s/ görsel algılama bozuklukları: Görme sisteminin bilgiyi işlemede meydana gelen, uzaysal ilişkiler, görsel şekil disfonksiyonu, görsel hafıza disfonksiyonu ve görsel motor disfonksiyon gibi bozuklukları.

Disparity/ disparite, eşitsizlik. Crossed ~/ çaprazlaşan disparite:

Bkz. *Temporal disparity*. **Fixation ~/ fiksasyon disparitesi:** Binoküler görme durumunda füzyonu bozmayacak ölçüde meydana gelen konverjans fazlalığı, eksikliği veya vertikal dengesizlik.

Horizontal ~/ horizontal disparite: Görsel uyarının sınırlarını oluşturan cismin kenarlarının, fiksasyon noktasından sağ ve sol göze göre olan uzaklık farkı nedeniyle ortaya çıkan eşitsizlik. **Nasal ~/ nazal disparite:** Uzaktaki cisimlerin meydana getirdiği binazal retina uyarısına bağlı eşitsizlik. **Temporal ~/ temporal disparite:** Yakındaki cisimlerin meydana getirdiği bitemporal retina uyarısına bağlı eşitsizlik. **Uncrossed ~/ çaprazlaşmayan disparite:** Bkz. *Nasal disparity*.

Display, graphic/ grafik sunu: Görme alanı çıktısında eşik değeri değişimlerini grinin tonları şeklinde veren bölüm. **Numerical ~/ sayısal sunu:** Görme alanı çıktısında kontrol edilen tüm noktaları eşik değeri olarak veren kısım.

Dissociation, light-near/ ışık-yakın ayrışması: Yakın pupiller cevabın sağlam kalmasına rağmen ışık refleksinin ortadan kalkmış veya anormal olması.

Distance/ mesafe, uzaklık, ara(lık). **Binocular pupillary ~/ binoküler pupiller mesafe:** Bkz. *Interpupillary distance*. ~ **between centers/ merkezler arası mesafe:** Gözlük cephesinde iki gözün geometrik merkezleri arasındaki yatay mesafe. ~ **between lenses/ iki gözlük camı arasındaki mesafe:** Bkz. *Distance between centers*. **Intercanthal ~/ interkantall mesafe:** İki gözün medial kantusları arasındaki mesafe. **Interpupillary ~/ interpupiller mesafe:** Gözlerin paralel olduğu durumda iki pupillanın merkezleri arasındaki uzunluk. **Margin-reflex ~/ kapak kenarı-kornea refleksi mesafesi:** Üst kapak kenarı ile kornea refleksi arasındaki mesafe. **Monocular pupillary ~/ monoküler pupiller mesafe:** Burun kökü ile pupilla merkezi arasındaki mesafe. **Pupillary ~/ pupiller mesafe:** Bkz. *Interpupillary distance*. **Vertex ~/ verteks mesafesi:** Gözlük camının kornea ön yüzeyine olan mesafesi.

Distichiasis/ distikiazis: Göz kapağında Meibom bez ağızları veya gerisinden çıkan ikinci bir kirpik sırası bulunması.

Distortion/ distorsiyon: Optik sistemin farklı büyütme yapması sonucu oluşan görüntü bozukluğu. **Barrel ~/ varil distorsiyonu:** Yüksek negatif numaralı gözlük camlarının oluşturduğu, cisimlerin ortasının şişkin görüldüğü bir distorsiyon. **Pincussion ~/ iğne yastığı distorsiyonu:** Yüksek pozitif numaralı gözlük camlarının oluşturduğu, cisimlerin köşelerinin uzamış görüldüğü bir distorsiyon.

Divergence/ diverjans: Gözlerin vertikal eksenleri etrafında birbirlerine göre zıt yönde hareketi; gözlerin birbirinden uzaklaşması. **Fusional ~/ füzyonel diverjans:** İçer kaymayı kontrol eden verjans.

Divergent/ diverjan: Birbirinden uzaklaşan.

Division, levator: Bkz. *Levator excision*.

D/K value/ D/K değeri: Belli bir kontak lens materyalinin oksijen geçirgenliğinin ölçümü.

DLK/ yaygın lameller keratit: Bkz. *Diffuse lamellar keratitis*.

Dot, Mittendorf/ Mittendorf noktası: Lensin arka kutbunun alt nazalında ön hyaloid kalıntısını gösteren küçük kesiflik. **Trantas ~s/ Trantas noktaları:** Limbal vernal keratokonjunktivitte limbusta görülen küçük, sarı-beyaz nodüller.

Downgaze/ aşağı bakış: Bkz. *Infraversion*.

Downgrowth, epithelial/ epitelin içe büyümesi: Bkz. *Epithelial ingrowth*.

DR/ DR (diyabetik retinopati): Bkz. *Diabetic retinopathy*.

Drop/ göz damlası. Rewetting ~/ ıslatıcı göz damlası: Yapay göz yaşı olarak veya kontak lens üzerinden kullanılarak düzgün bir optik yüzey oluşturan göz ilacı.

Drusen (1)/ drusen: Gözde koroidin retina ile temas halindeki iç tabakasında veya optik sinir başında, hiyaline benzer küçük sarı veya beyaz tanecikler birikmesi ile karakterize patolojik durum. **Basal laminar ~/ bazal laminar drusen:** Retina pigment epiteli altında küçük, eşit büyüklükte ve yuvarlak nodüller. **Calcified ~/ kalsifiye drusen:** Kalsifikasyon nedeniyle parlak görünüme sahip drusen. **Confluent ~/ bitişik drusen:** Yumuşak drusenin bir araya gelmesi ile meydana gelen drusen. **Dominant ~ of Bruch membrane/ Bruch membranının dominant drusen:** Bkz. *Familial dominant drusen*. **Familial dominant ~/ ailevi dominant drusen:** Çoğunlukla maküla ve optik sinir başı etrafına yerleşmiş, sıklıkla simetrik dağılım gösteren geniş, yuvarlak, hafif kabarık ve sarı renkli lezyonlarla karakterize bir bozukluk. **Hard ~/ sert drusen:** Retina pigment epitelinde lokal fonksiyon bozukluğu meydana getiren küçük, yuvarlak, sarımsı beyaz renkte, sınırları belirgin drusen. **Optic disk ~/ optik disk drusen:** Optik sinir başını oluşturan madde içinde hiyaline benzer kalsifiye materyalin meydana getirdiği anomali. **Soft ~/ yumuşak drusen:** Sert drusenden daha büyük ve sınırları net olarak belli olmayan drusen.

Drusen (2)/ drusen: Periferik retinada hiperpigmente sınırlara sahip olabilen küçük soluk lezyon kümeleri.

Duct, nasolacrimal/ nazolakrimal kanal: Lakrimal keseden burun içine uzanan ve göz yaşını burna aktaran kanal.

Duction/ düksiyon: Bir gözün hareketi.

Duochrome/ duokrom: Çift renk.

Dusting, endothelial/ endotelyal tozlanma: Akut anterior üveitte ve kronik iltihabın subakut alevlenmeleri esnasında endotel yüzeyini örten çok sayıda küçük hücre.

DVD/ DVD (dissosiye vertikal kayma): Bkz. *Dissociated vertical deviation*.

Dysfunction/ disfonksiyon, bozukluk: Bir uzvun görevini yapmaması. **Binocular fusion ~/ binoküler füzyon disfonksiyonu:** Gözlerin birlikte çalışmama durumu. **Fusional vergence ~/ füzyonel verjans disfonksiyonu:** Binoküler görmeyi sağlayamama veya devam ettirememe ile karakterize bozukluk. **Meibomian gland ~/ Meibom bezi disfonksiyonu:** Bkz.

Meibomian seborrhea. **Ocular motor ~/ oküler motor disfonksiyon:** Gözün hareket yeteneklerinde bozukluk olması. **Pupillodilator ~/ pupillodilatör disfonksiyonu:** Bkz. *Horner's syndrome*. **Pursuit ~/ yavaş takip disfonksiyonu:** Kişinin hareketli bir cismi takip etme yeteneğindeki bozukluk. **Saccadic ~/ sakkadik disfonksiyon:** Kişinin gözlerine ani hareketleri yaptırmadaki bozukluk. **Visual form ~/ görsel şekil disfonksiyonu:** Cisim-zemin ayırımı, şekil devamlılığı, görüntünün tamamlanması ve görsel ayırım gibi fonksiyonlarda zorluk olması. **Visual memory ~/ görsel hafıza disfonksiyonu:** Görülen şeylerin saklanması, hatırlanması ve tanınması gibi fonksiyonlarda zorluk olması. **Visual motor ~/ görsel motor disfonksiyon:** Görsel bilginin yazarak veya çizerek ortaya konmasında zorluk yaşanması.

Dysgenesis/ disgenezi: Organın embriyon devresinde kusurlu gelişme göstermesi veya organda normal gelişmenin tamamlanamaması. **Anterior chamber ~/ ön kamara disgenezi:** Bkz. *Mesenchymal dysgenesis*. **~ of the cornea/ kornea disgenezileri:** Konjenital malformasyona neden olan, bazen kalıtsallık gösteren gelişimsel kornea bozuklukları. **Iridocorneal ~/ iridokorneal disgenezi:** Bkz. *Dysgenesis of the cornea*. **Mesenchymal ~/ mezenkimal disgenezi:** Nöral krest hücrelerinin üç dalga halinde, gelişmekte olan ön segmente göç ederek endotel, trabeküler ağ, stromal keratositler ve irisi oluşturması süreçlerinin herhangi birinde durma sonucu meydana gelen bozukluk. **Mesodermal ~/ mezodermal disgenezi:** Bkz. *Mesenchymal dysgenesis*.

Dysplasia/ displazi: Dokunun veya doku hücrelerinin normal dışı gelişme göstermesi. **Conjunctival ~/ konjunktival displazi:** Bkz. *Conjunctival intraepithelial hyperplasia*. **Oculoauriculovertebral ~/ oküloorikülovertebral displazi:** Bkz. *Goldenhar syndrome*. **Optic disk ~/ optik disk displazisi:** Yapısı oldukça bozuk görünen ve tanımlanmış herhangi bir anomaliye benzemeyen disk görünümü. **Optic nevre ~/ optik sinir displazisi:** Bkz. *Optic disk dysplasia*. **Retinal ~/ retinal displazi:** Retinanın embriyonik hayatta normal gelişme gösteremeyerek olgunluğa erişememesi ile karakterize durum. **Septo-optic ~/ septo-optik displazi:** Bkz. *De Morsier syndrome*.

Dystopia/ distopi: Proptozis olmaksızın göz küresinin yer değiştirmesi.

Dystrophy/ distrofi. Aynı zamanda Bkz. *Disease, Degeneration, Syndrome*. **Adult vitelliform macular ~/ erişkin vitelliform maküla distrofisi:** Optik diskin üçte biri ilâ yarısı büyüklüğünde, bilateral, simetrik, yuvarlak veya oval, hafif kabarık, sarı renkli

subfoveal depozitlerle karakterize otozomal dominant bozukluk. **Albipunctate ~/ albipunktat distrofi:** Bkz. *Fundus albipunctatus*. **Anterior basement membrane ~/ anterior bazal membran distrofisi:** Kornea epitelinin alt tabakalara yapışmasını bozan, nokta, parmak izi, harita ve mikrokistler şeklinde lezyonlarla karakterize bir kornea distrofisi. **Anterior corneal ~/ anterior korneal distrofi:** Kornea epiteli, bazal membran ve bazen Bowman membranını tutan distrofilardan her biri. **Anterior ~/ anterior distrofi:** Görmenin etkilendiği, fakat kornea hissinin korunduğu, Reis-Buckler distrofisine benzeyen bir kornea distrofisi. **Avellino ~/ Avellino distrofisi:** Tip 3 granüler kornea distrofisi. **Best vitelliform macular ~/ Best vitelliform maküla distrofisi:** Çocuklukta başlayan ve iki taraflı olarak maküla bölgesinde yumurta sarısı şeklinde bir lezyonla karakterize olan otozomal dominant geçişli bozukluk. **Biber-Haab-Dimmer ~/ Biber-Haab-Dimmer distrofisi:** Bkz. *Lattice dystrophy*. **Bietti (nodular) ~/ Bietti (nodüler) distrofisi:** Bkz. *Spheroidal degeneration*. **Butterfly ~/ kelebek distrofisi:** Maküla merkezinde üç ayrı yöne doğru dizilmiş sarı renkli pigment ile karakterize, genellikle dominant geçişli bir bozukluk. **Central areolar choroidal (chorioretinal) ~/ santral areolar koroidal (koryoretinal) distrofi:** Bir-üç disk çapında, bilateral, dairesel, atrofik lezyonlar nedeniyle maküladaki koroid damarlarının görünür hâle geldiği otozomal dominant bir hastalık. **Central areolar pigment epithelial ~/ santral areolar pigment epitelyal distrofi:** Foveadaki pigment defektlerinin zamanla pigment epitel atrofisine dönüştüğü otozomal dominant geçişli bir distrofi. **Central cloudy ~/ santral bulutlu distrofi:** Özellikle derin stromayı tutan, bazen Bowman katına uzanan, ancak görmeyi pek bozmayan otozomal dominant kornea distrofisi. **Central (inverse) retinitis pigmentosa-cone-rod ~/ santral retinitis pigmentoza-koni-rod distrofisi:** Merkezi görme ve renk görme kaybının erken yaşlarda başladığı, retina merkezini tutan retinitis pigmentoza ve fotoreseptör bozukluğu ile karakterize bir distrofi. **Central parenchymatous ~/ santral parenkimatöz distrofi:** Bkz. *Central cloudy dystrophy*. **Central speckled ~/ santral benekli distrofi:** Bkz. *Fleck dystrophy*. **Choroidal ~(i)es/ koroid distrofilari:** Koroidi tutan distrofik bozukluklar. **Cogan microcystic (epithelial) ~/ Cogan mikrokistik (epitel) distrofisi:** Bkz. *Anterior basement membrane dystrophy*. **Cone ~/ koni distrofisi:** Altın renginde tapetal refle ile birlikte hedef tahtası merkezi şeklinde maküla lezyonu, kemik spikülü tarzında pigment kümelenmesi, makülanın coğrafik atrofisi ve temporal disk solukluğu ile karakterize bozukluk. **Congenital hereditary endothelial ~/ konjenital kalıtsal endotelyal distrofi:** Stromanın yaygın süt renginde veya buzlu cam şeklinde kesafeti ile

karakterize bir kornea distrofisi. **Corneal ~/ kornea distrofisi, korneal distrofi:** Başka sistemik veya lokal hastalıklarla ilişkisi olmayan, hayatın erken yıllarında başlayan, merkezi korneayı tutan kalıtsal, simetrik ve bilateral hastalık. **Dominant cystoid macular ~/ dominant kistoid maküler distrofi:** Flüoresein anjiyografide perifoveal kapillerlerden sızmanın kistoid bir görünüme yol açtığı, erken başlangıçlı ve santral görme kaybı ile karakterize, otozomal dominant geçişli bir distrofi. **Ectatic corneal ~:** Bkz. *Keratoconus*. **End-stage Best vitelliform macular ~/ terminal Best vitelliform maküla distrofisi:** Best vitelliform maküla distrofisinin hipertrofik skar, fibrovasküler skar veya atrofik makülopati sonucu görme keskinliğinin azaldığı beşinci ve son evresi. **Epithelial basement membrane ~/ epitelyal bazal membran distrofisi:** Bkz. *Anterior basement membrane dystrophy*. **Fenestrated sheen ~/ delikli parlaklık distrofisi:** Hedef tahtası merkezi şeklinde makülopati yapan dominant geçişli bir bozukluk. **Fingerprint ~:** Bkz. *Anterior basement membrane dystrophy*. **Fleck ~/ benek distrofisi:** Oval ya da yuvarlak gri-beyaz kesafetlerle korneanın tüm katlarını tutan otozomal dominant bir distrofi. **Fuchs' ~/ Fuchs distrofisi:** Kornea endotelinde yaygın guttata, stroma ödemi, epitel ödemi ve büllöz keratopati ile karakterize otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Gelatinous droplike ~/ jelatinöz damla şeklinde distrofi:** Yaşamın ilk on yılında ortaya çıkan, iki taraflı tutulum ile otozomal resesif geçiş gösteren ve korneada kabarık subepitelyal nodüllerle karakterize bir distrofi. **Granular ~/ granüler distrofi:** Stromada hiyalin birikimi sonucu oluşan, giderek artan yüzeysel ve santral yerleşimli, ekmek kırıntısına veya kar tanesine benzeyen kesafetlerle karakterize bir kornea distrofisi. **Groenouw type I ~/ Groenouw tip I distrofi:** Bkz. *Granular dystrophy*. **Groenouw type II ~/ Groenouw tip II distrofi:** Bkz. *Macular dystrophy*. **Late hereditary endothelial ~:** Bkz. *Fuchs' dystrophy*. **Lattice ~/ latis distrofisi:** Stromada amiloid birikimi ile karakterize, dallanmalar gösteren, otozomal dominant bir kornea distrofisi. **Macular ~/ maküler distrofi:** Stromada mukopolisakkarid birikimi ile karakterize otozomal resesif bir kornea distrofisi; maküla bölgesinde retina ve koroidi tutan, erken yaşlarda görülen ve ilerleyici, kalıtsal bozukluklardan her biri. **Map-dot-fingerprint ~/ harita-nokta-parmak izi distrofisi:** Bkz. *Anterior basement membrane dystrophy*. **Meesmann ~/ Meesmann distrofisi:** Daha çok merkezde bulunan ve buradan limbuse doğru uzanan, ama limbuse erişmeyen çok sayıda epitel kisti ile karakterize bir kornea distrofisi. **North Carolina macular ~/ Kuzey Carolina maküla distrofisi:** Perifere veya makülaya yerleşmiş sarı-beyaz, drusen andıran depozitler, atrofik ya da eksüdatif makülopati ile karakterize otozomal dominant bir bozukluk. **Oculopharyngeal ~/**

okülofaringeal distrofi: Farinks kaslarında zayıflık ve temporal kasta incelme ile karakterize oküler miyopati. **Pattern ~(i)es/ patern distrofiler:** Erişkin vitelliform maküla distrofisi ve kelebek distrofisi gibi bozuklukları içeren maküla distrofileri. **Photoreceptor ~/ fotoreseptör distrofisi:** Gözdeki fotoreseptörlerin tedrici kaybı ile karakterize bozukluklardan her biri. **Posterior polymorphous ~/ posterior polimorföz distrofi:** Kornea endotelinde değişik şekillerde kesafetlerle karakterize kalıtsal bir distrofi. **Previtelliform Best vitelliform macular ~/ previtelliform Best vitelliform maküla distrofisi:** Best vitelliform maküla distrofisinin, normal fundus görünümüne sahip semptomsuz bir hastada anormal elektrookülogram elde edilmesiyle karakterize birinci evresi. **Reis-Buckler's ~/ Reis-Buckler distrofisi:** Daha çok kornea merkezinde bulunan, küçük, yüzeysel, halka şeklinde veya poligonal kesafetlerle karakterize bir kornea distrofisi. **Schnyder (crystalline) ~/ Schnyder (kristal) distrofisi:** Genellikle bulanıklığı yaşla birlikte artan bir kornea içinde oval biçimli, ısıltılı, subepitelyal kristal kesafet alanı ile karakterize kornea distrofisi. **Sorsby pseudo-inflammatory macular ~/ Sorsby psödo-enflamatuar maküla distrofisi:** Fundusta damarlar boyunca ve disk nazal kısmında yerleşmiş sarı-beyaz bitişik noktalar, koroid neovaskülarizasyonu ve eksüdatif makülopati ile karakterize otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Stargardt macular ~/ Stargardt maküla distrofisi:** Hayatın ilk 20 yılı içinde başlayıp foveada beneklenme, oval maküla lezyonu, maküla lezyonunun çevresinde beneklenme, retina pigment epitel, fotoreseptörler ve koryokapillariadaki değişiklikler nedeniyle görme keskinliğini azaltan bir distrofi. **Vitelliform Best vitelliform macular ~/ vitelliform Best vitelliform maküla distrofisi:** Best vitelliform maküla distrofisinin, lipofuskinin retina altında birikimiyle oluşan yumurta sarısı ya da sahada yumurta görünümündeki maküla lezyonuyla karakterize ikinci evresi. **Vitelliform ~/ vitelliform distrofi:** Bkz. *Best vitelliform macular dystrophy*. **Vitelliruptive Best vitelliform macular ~/ vitellirüptif Best vitelliform maküla distrofisi:** Best vitelliform maküla distrofisinin yumurta sarısı şeklindeki lezyonun parçalanıp çırpılmış yumurta görünümüne dönüştüğü dördüncü evresi. **Vortex ~/ vorteks distrofisi:** Bkz. *Cornea verticillata*.

E

Earpiece/ kulak kısmı: Bkz. *Temple*.

Ecarteur/ ekartör: Ameliyat sahasını genişletmek üzere kesi kenarlarını birbirinden ayıran alet.

ECCE/ EKKE (ekstrakapsüler katarakt ekstraksiyonu): Bkz. *Extracapsular cataract extraction.*

Ectasia/ etkazi: Korneanın zayıf bölgesinden dışa doğru bombeleşme yaptığı bozukluk.

Ectopia lentis/ lens dislokasyonu, lens subluksasyonu. Bkz. *Dislocation of the crystalline lens.* **Familial ~/ ailevi lens dislokasyonu:** Resesif olarak geçen ve sistemik anomalilerle birlikte bulunmayan lens dislokasyonu. **~ et pupillae:** Lens dislokasyonu ve lensin zıt yönüne pupillanın yer değiştirmesi ile karakterize durum.

Ectopic/ ektopik: Normal yerinden başka yerde bulunan.

Ectropic/ ektropik: Dışa dönmüş; dışa çevrilmiş; herhangi bir kısmın dışa dönüşü ile ilgili.

Ectropion/ ektropion: Dışa dönme; dışa çevrilme; bir oluşum kenarının içten dışa dönmesi. **Cicatricial ~/ skarlı ektropion:** Cilt ve cilt altı dokuların skar ve çekmesi sonucu göz kapağının dışa dönmesi. **~ of an eyelid/ göz kapağı ektropionu:** Göz kapağı kenarının iç yüzü görülecek şekilde dışarıya doğru dönmesi. **~ uvea/ ektropion üvea:** Göz bebeği kenarının dışarıya kıvrılması. **Involutorial ~/ involusyonel ektropion:** Yaşlanma ile birlikte meydana gelen alt kapak ektropionu. **Mechanical ~/ mekanik ektropion:** Göz kapağı kenarındaki tümör gibi kitlelerin meydana getirdiği ektropion. **Paralytic ~/ paralitik ektropion:** Fasiel sinir felci sonucu ortaya çıkan ektropion. **Senile ~/ senil ektropion:** Bkz. *Involutorial ectropion.*

Edema/ ödem: Dokularda veya seröz kavitelerde aşırı sıvı toplanması. **Berlin's ~/ Berlin ödemi:** Göz küresinin künt yaralanması sonucu özellikle arka kutupta meydana gelen retina ödemi ve bazen eşlik eden kanama ile karakterize tablo. **Clinically significant macular ~/ klinik önem taşıyan maküla ödemi:** Diyabetik retinopatide tedavi gerektiren maküla ödemi. **Corneal ~/ kornea ödemi:** Kornea içine sıvı girişi ile bulanıklık ve görme azalması meydana getiren şişme. **Cystoid macular ~/ kistoid maküla ödemi:** Makülada çok sayıda kist benzeri oluşumun meydana geldiği, değişik hastalıklara eşlik eden ve görmeyi bozan ağrısız bozukluk. **Macular ~/ maküla ödemi:** Altındaki kan damarlarından serumun makülaya sızması sonucu makülada şişme meydana gelmesi.

E & E' (esophoria and esophoria at near fixation): Ezoforya ve yakına bakışta ezoforya.

Effect/ etki. Prismatic ~ (of lens)/ (lensin) prizma etkisi: Lensin merkezinden geçmeyen ışınlarda meydana gelen sapma. **Stiles-Crawford ~/ Stiles-Crawford etkisi:** Retinaya dik olarak çarpan ışınların eğik gelen ışınlarla göre görmeyi uyarmada daha etkili olması. **Tyndall ~/ Tyndall etkisi:** Mikroskopla görülemeyecek kadar küçük parçacıklar nedeniyle ışığın dağılması; aközde meydana gelen bulanıklık.

Effectivity, lens/ lens etkinliği: Gözlük camının verteks mesafesine göre yerinin değişmesiyle etkisinin değişmesi.

Effusion, ciliochoroidal/ siliokoroidal efüzyon: Suprakoroidal boşlukta sıvı birikmesi. **Uveal ~/ üveal efüzyon:** Bkz. *Ciliochoroidal effusion*.

EKC/ EKK (epidemik keratokonjunktivit): Bkz. *Epidemic keratoconjunctivitis*.

Elastosis, corneal/ korneal elastoz: Bkz. *Spheroidal degeneration*.

Electrolysis/ elektroliz: Elektrik akımı geçirerek parçalama, tahrip etme veya ortadan kaldırma.

Electronystagmography/ elektronistagmografi: Nistagmus paternlerinin incelenmesi için kullanılan elektrookülografiye benzer bir cihaz.

Electrooculogram/ elektrookülogram: Pozitif elektrik yüküne sahip kornea ile negatif elektrik taşıyan gözün arka kısmı arasındaki istirahat potansiyelinin kaydı.

Electroretinogram/ elektroretinogram: Bir ışık uyarısının gözde meydana getirdiği aksiyon potansiyelin kaydı. **Focal ~/ fokal elektroretinogram:** Foveadan elde edilen elektroretinogram. **Foveal ~/ foveal elektroretinogram:** Bkz. *Focal electroretinogram*. **Multifocal ~/ multifokal elektroretinogram:** Aynı anda çok sayıda retina alanından elde edilen elektroretinogram. **Pattern ~/ patern elektroretinogram:** Siyah-beyaz dama tahtası gibi bir uyarı ile elde edilen elektroretinogram. **Photopic ~/ fotopik elektroretinogram:** Işığa adapte olmuş halde alınan elektroretinogram. **Scotopic ~/ skotopik elektroretinogram:** Karanlığa adapte olmuş halde alınan elektroretinogram.

Element/ eleman. Corresponding retinal ~/ korespondan retina elemanları: Her bir göze ait olan aynı uzaysal koordinatı belirleyen retina bölgeleri. **Retinal ~/ retina elemanı:** Uyarılan küçük bir retina alanı ve burası ile ilgili uzaysal yön bilgisi.

Elevation/ elevasyon, gözlerin yukarı hareketi.

Elevator/ elevatör: Yukarı hareket yaptıran göz kası.

Embryotoxon/ embriyotokson: Korneanın çevresel kısmında meydana gelen halkasal renk değişimi. **Anterior ~/ anterior embriyotokson:** Bkz. Embryotoxon, Arcus. **Posterior ~/ posterior embriyotokson:** Schwalbe hattının büyümesi ve öne yer değiştirmesi ile karakterize bozukluk.

Emmetropel/ emetrop: Gözünde kırılma kusuru olmayan kişi.

Emmetropia/ emetropi: Paralel ışınların retina üzerinde kusursuz şekilde odaklaşmasıyla karakterize normal görme hali; gözde hiç kırılma kusuru bulunmayışı.

Emmetropize/ emetrop hâle getirmek: Yapılacak herhangi bir girişim veya tashih ile gözün kırılma kusurunun giderilmesi.

Emphysema, orbital/ orbital amfizem: Bazı orbita hastalıkları ve travmaları sonucu orbita ve periorbital dokularda hava tespit edilmesi.

Endolaser/ endolazer: Fiberoptik probalar ile yapılan göz içi lazer fotokoagülasyonu.

Endophthalmitis/ endoftalmi: Göz küresi içindeki oluşumların iltihabı. **Metastatic ~/ metastatik endoftalmi:** Vücudun başka bölümlerindeki enfeksiyonlardan gelen ajanların gözde oluşturduğu endoftalmi. **Phacoanaphylactic ~/ fakoanafilaktik endoftalmi:** Lens yaralanması sonrasında lens proteinlerine karşı duyarlılaşma nedeniyle ortaya çıkan göz içi iltihabı.

Endothelial/ endotelial: Endotel tabakası ile ilgili; endotel hücrelerinden oluşan.

Endotheliitis/ endotelit: Herpes simpleks enfeksiyonunda stromal infiltrat olmaksızın stromal ve epitelyal ödemle birlikte keratik presipitatlar ve iritisin görüldüğü endotel iltihabı.

Endothelium/ endotel: Vücut boşlukları, kan ve lenf damarlarının iç yüzlerini döşeyen tek sıra yassı hücrelerden oluşmuş epitel tabakası. **Corneal ~/ kornea endotel:** Korneanın arka yüzeyini örten, mezoblastik kökenli tek sıra hücrelerden oluşan tabaka. **Iridial ~/ iris endotel:** İrisin ön yüzeyini örten, mezoblastik kökenli tek sıra hücrelerden oluşan tabaka.

Enhancement/ revizyon: İlk girişimden sonra daha iyi görme sonucu elde etmek için yapılan refraktif cerrahi girişimleri.

Enophthalmos/ enoftalmus: Bkz. Enophthalmus.

- Enophthalmus/ enoftalmus:** Göz küresinin göz çukuru içinde geriye çekik durum gösterişi.
- Entopic/ entopik:** Normal yerinde bulunan; ışığın ayarlanması ile gözdeki belli yapıların görüntülenmesi.
- Entoptic/ entoptik:** Göz içiyle ilgili; göz içinde; göz içinde gelişen.
- Entropion/ entropion:** İçeriye dönme; içeriye kıvrılma; göz kapağı kenarının içeriye kıvrılması. **Cicatricial ~/ skarlı entropion:** Kapak konjunktivasındaki skar nedeniyle meydana gelen entropion. **Congenital ~/ konjenital entropion:** Retraktör aponörozunun iyi gelişmemesi sonucu doğuştan var olan entropion. ~ **uveal entropion üvea:** Göz bebeği kenarının içeriye kıvrılması.
- Enucleation/ enükleasyon:** Tüm göz küresinin ameliyatla çıkarılması.
- EOG/ EOG (elektrookülogram):** Bkz. *Electrooculogram*.
- EOM (extraocular movements)/ ekstraoküler kas hareketleri.**
- Epiblepharon/ epiblefaron:** Üst veya alt göz kapağı kenarında doğuştan bir anomali olarak horizontal cilt katlantısı bulunması.
- Epibulbar/ epibulber:** Göz küresi yüzeyi ile ilişkili; göz küresi yüzeyini tutan.
- Epicanthus/ epikantus:** Burnun iki tarafında bazen iç kantusu örten dikey cilt katlantısı bulunması. ~ **inversus/ epikantus inversus:** Katlantıların alt kapakta başlayıp medial kantal bölgeye uzandığı epikantus. ~ **palpebralis/ epikantus palpebralis:** Katlantıların üst ve alt kapakta simetrik olarak yer aldığı epikantus. ~ **superciliaris/ epikantus süpersiliaris:** Katlantının kaş üstünden başlayıp burnun lateral kısmına uzandığı epikantus. ~ **tarsalis/ epikantus tarsalis:** Katlantının üst kapağın lateral kısmında başlayıp medial kısma doğru uzandığı epikantus.
- Epikeratome/ epikeratom:** LASEK için epitel katmanını ayırmada kullanılan, mikrokeratoma benzer mekanik bir alet.
- Epikeratophakia/ epikeratofaki:** Afakinin düzeltilmesi amacıyla, alıcı kornea epiteli kazındıktan sonra verici kornea dokusunun dikildiği bir girişim.
- Epi-LASIK/ epi-LASİK:** Bkz. *Laser (assisted) epithelial keratomileusis*.
- Epilation/ epilasyon:** Kılların kökleriyle birlikte ortadan kaldırılması.
- Epiloia:** Bkz. *Tuberous sclerosis*.

Epiphora/ epifora, göz yaşarması: Fazla göz yaşı üretimi veya göz yaşı atılımındaki zorluk nedeniyle göz yaşının kapaklardan dışarı taşması.

Episclera/ episklera: Sklera ile konjunktiva arasında uzanan, sklera dış yüzeyini saran gevşek bağ dokusu.

Episcleral/ episkleral: Episklera ile ilgili; sklera üzerinde bulunan veya yerleşmiş.

Episcleritis/ episklerit: Episkleranın iltihabı; skleranın yüzeysel iltihabı. **Nodular ~/ nodüler episklerit:** Göz küresi üzerinde bir yere lokalize olup nodül oluşturan episklerit. **Simple ~/ basit episklerit:** Episkleranın kısmi, nadiren de yaygın, kendiliğinden geçen hafif iltihabı.

Epithelial/ epitel __, epityal: Epitel tabakasıyla ilgili; epitel tabakasından oluşan.

Epitheliitis, acute retinal pigment/ akut retinal pigment epiteliti: Akut başlayan, tipik lezyonu soluk bir sarı hale ile çevrili derin, küçük, koyu gri, bazen de siyah bir nokta olan ve 6-12 hafta içinde düzelen bir maküla hastalığı.

Epithelioma, conjunctival intraepithelial ~: Bkz. *Conjunctival intraepithelial hyperplasia*.

Epitheliopathy/ epityopati: Epitel bozukluğu. **Acute multifocal posterior placoid pigment ~/ akut multifokal posterior plakoid pigment epityopati:** Retina pigment epitelinde çok sayıda, geniş, plak şeklinde ve çeşitli büyüklüklerde krem renkli lezyonlarla karakterize bir bozukluk. **Punctate ~/ noktalı epityopati:** Kornea yüzeyinde noktalar şeklinde defektlere yol açan bozukluk.

Epithelium/ epitel: Deri, mukoza ve seroza yüzeylerini örten hücre tabakası. **Conjunctival ~/ konjunktiva epiteli:** Göz küresi ve kapak iç yüzlerini örten 2-5 kat hücreden oluşan tabaka. **Corneal ~/ kornea epiteli:** Kornea dış yüzeyini örten tabaka. **Iridial ~/ iris epiteli:** İrisin arka yüzeyini örten hücre dokusu. **Lens ~/ lens epiteli:** Lens ön kapsülünün altında bulunan kübik epitel. **Pigmented ~/ pigmentli epitel:** Retinanın sinir dokusuna destek sağlayan ve içerdikleri melanin nedeniyle koyu görünen hücreler. **Retinal pigment ~/ retina pigment epiteli:** Duyu retinanın altında melanin pigmentleri içeren tek sıra altığın hücrelerden oluşan katman.

Equator/ ekvator. ~ of eyeball/ göz küresinin ekvatoru: Gözü ön ve arka yarılarına ayıran teorik çember. **~ of lens/ lensin ekvatoru:** Lensin ön ve arka yüzlerinin birleştiği çevresel kısım.

Equivalents, Jaeger/ Jaeger denkləri: Yakın görme keskinliğinin ölçümünde kullanılan Jaeger eşelinin derecelendirmesi.

ERG/ ERG (elektroretinogram): Bkz. Electroretinogram.

Erosion, corneal/ kornea erozyonu: Kornea yüzeyindeki epitelin kaybı. **Punctate epithelial ~s/ noktalı epitel erozyonları:** Bkz. Punctate epitheliopathy.

ERP (early receptor potential)/ ERP (erken reseptör potansiyeli).

Error, asymmetric refractive/ asimetrik kırılma kusuru: İki gözün kırılma kusuru arasında belirgin bir fark bulunması. **Refractive ~/ kır(ıl)ma kusuru:** Gözün ışığı foveaya odaklayamaması ile karakterize miyopi, hipermetropi, astigmatizm ve presbiyopi gibi kusurları.

Erythroptia/ eritropsi: Cisimlerin veya çevrenin kırmızı görülmesi.

Esol/ ezoforya: Bkz. Esophoria.

Esodeviation/ içe kayma.

Esophoria/ ezoforya: Gözün görüş ekseninin içe doğru sapma eğilimi göstermesi. **Accommodative ~/ akomodatif ezoforya:** Akomodatif ezotropyanın hafif formu.

Esophoric/ ezoforik: Ezoforya ile ilgili; ezoforya gösteren.

Esotopia/ ezotroptya: Bir gözün görüş ekseninin diğere yaklaşması; içe şaşılık. **A pattern ~/ A patern ezotroptya:** Görme eksenlerinin yukarı bakışta rölâtif konverjansının artması, aşağı bakışta azalması ile karakterize ezotroptya. **Accommodative ~/ akomodatif ezotroptya:** Yakındaki bir nesneye bakarken gözlerin normalden daha fazla içe kayması. **Acute-onset ~/ akut gelişen ezotroptya:** Genellikle ezoforya veya mikrotroptyanın ani dekompensasyonu sonucu ortaya çıkan ezotroptya. **Basic ~/ bazal ezotroptya:** Kaymanın yakın ve uzakta hemen hemen aynı olduğu, belirgin bir kırılma kusurunun bulunmadığı, akomodatif olmayan bir ezotroptya. **Consecutive ~/ ardıl ezotroptya:** Dışa kaymanın aşırı düzeltilmesi ile ortaya çıkan ezotroptya. **Cyclic ~/ siklik ezotroptya:** 24 saat süren alternan manifest ezotropyanın ardından 24 saatlik normal binoküleritenin gelmesi ile karakterize ezotroptya. **Fully accommodative ~/ tam akomodatif ezotroptya:** Hipermetropinin düzeltilmesiyle tamamen düzelen refraktif akomodatif ezotroptya. **Infantile ~/ infantil ezotroptya:** Hayatın ilk altı ayında ortaya çıkan ezotroptya. **Near ~/ yakın ezotroptya:** Belirgin bir kırılma kusuru bulunmayışı, uzağa bakışta fazla kayma olmamasına rağmen yakında konverjans fazlalığı ile karakterize, akomodatif olmayan ezotroptya. **Non-refractive accommodative ~/ refraktif olmayan**

akomodatif ezotropya: AK/A oranının yüksek olduğu, fakat belirgin bir refraksiyon kusurunun bulunmadığı ezotropya. **Partially accomodative ~/ kısmi akomodatif ezotropya:** Hipermetropinin düzeltilmesiyle kısmen düzelen refraktif akomodatif ezotropya. **Refractive accomodative ~/ refraktif akomodatif ezotropya:** Aşırı hipermetropiye cevap olarak ortaya çıkan ve normal AK/A oranının bulunduğu ezotropya. **Sensory ~/ duyuusal ezotropya:** Füzyonu bozan katarakt veya optik atrofi gibi sebeplerle ortaya çıkan ezotropya. **V pattern ~/ V patern ezotropya:** Görme eksenlerinin aşağı bakışta rölatif konverjansının artması, yukarı bakışta azalması ile karakterize ezotropya.

ET/ ET (ezotropya): Bkz. *Esotropia*.

ET & ET' (esotropia and esotropia at near fixation)/ ezotropya ve yakına bakışta ezotropya.

Euryblepharon/ öriblefaron: Göz kapağı aralığının özellikle temporal kısımda olmak üzere konjenital olarak büyük olması.

Eversion, lash/ kirpik eversiyonu: Ptozis cerrahisinin bir komplikasyonu olarak kirpiklerin aşırı dışa dönük durması.

Evisceration/ eviserasyon: Sklera ve göz kaslarına dokunmadan göz içeriğinin ameliyatla boşaltılması.

Excess, accomodative/ akomodasyon fazlalığı: Bkz. *Accommodative spasm*. **Convergence ~/ konverjans fazlalığı:** Yakındaki bir nesneye bakarken gözlerin daha fazla birbirine yaklaşma eğilimi. **Divergence ~/ diverjans fazlalığı:** Gözün uzakta bakılan cisme göre daha dışa kayması.

Exchange, clear lens/ saydam lens değişimi cerrahisi: Kırılma kusurunun tedavisi amacıyla katarakt gelişmemiş lensin çıkarılıp göz içi lensi yerleştirilmesi. **Microincision refractive lens ~/ küçük kesili refraktif lens değişimi:** Saydam lens değişimi cerrahisinde 2 mm'den küçük kesiden geçebilen lens uygulaması. **Presbyopic lens ~/ presbiyopik lens değişimi:** Presbiyopinin düzeltilmesine yönelik olarak yapılan saydam lens değişimi cerrahisi. **Refractive lens ~/ refraktif lens değişimi:** Bkz. *Clear lens exchange*.

Excision, levator/ levator eksizyonu: Keserek veya bölünerek levator kasının etkisinin azaltıldığı veya giderildiği girişim. **Tarsal ~/ tarsal eksizyon:** Üst göz kapağı entropionu tedavisinde tarsus ve konjunktivanın tamamen alınması.

Excursion, upper lid/ levator fonksiyonu: Kişinin kaş bölgesine basarak frontal kas devre dışı bırakılıp ölçülen levator kas fonksiyonu.

Excycloduction/ eksiklodüksiyon: Bir gözün dışa doğru dönme hareketi.

Excyclophoria/ eksikloforya: Kornea üst kutbunun lateral tarafa doğru dönme eğilimi göstermesi.

Excyclotropia/ eksiklotropya: Kornea üst kutbunun lateral tarafa doğru dönmesi.

Excycloversion/ eksikloversiyon: Her iki gözün birbirlerinin aksi yönünde olması kaydı ile ön arka eksen etrafında dışa rotasyonu.

Exenteration/ egzenterasyon: Özellikle malign lezyon sebebiyle hasta organlarla beraber o bölgede bulunan diğer iç organların ve lenf nodüllerinin çıkarılması. **Orbital ~/ orbital egzenterasyon:** Göz çukurundaki oluşumların tümüyle çıkarılması.

Exercises, eye/ göz egzersizleri: Bkz. Orthoptics.

Exo/ ekzoforya: Bkz. Exophoria.

Exodeviation/ dışa kayma.

Exophoria/ ekzoforya: Gözün görüş ekseninin dışarıya doğru sapma eğilimi göstermesi.

Exophthalmia/ ekzoftalmus: Bkz. Exophthalmus.

Exophthalmic/ ekzoftalmik: Ekzoftalmus ile ilgili; ekzoftalmus gösteren.

Exophthalmometer/ ekzoftalmometre: Ekzoftalmusta göz küresinin ileriye doğru gösterdiği bombelik derecesini ölçen âlet. **Hertel ~/ Hertel ekzoftalmometresi:** Kornea tepelerinin aynadan gözlenerek göz küresindeki protrüzyonun cetveldən okunduğu bir ekzoftalmometre.

Exophthalmos/ ekzoftalmus: Bkz. Exophthalmus.

Exophthalmus/ ekzoftalmus: Göz küresinin öne doğru kabarıklık göstermesi.

Exotropia/ ekzotropya: Bir gözün görüş ekseninin diğer gözün görüş ekseninden uzaklaşması; dışa şaşılık. **A pattern ~/ A patern ekzotropya:** Görme eksenlerinin yukarı bakışta rölâtif konverjansının artması, aşağı bakışta azalması ile karakterize ekzotropya. **Congenital ~/ konjenital ekzotropya:** Doğumda var olan ekzotropya. **Consecutive ~/ ardıl ekzotropya:** Bir iç kaymanın fazla düzeltilmesi sonucu ortaya çıkan ekzotropya. **Intermittent ~/ intermitan ekzotropya:** Parlak ışık tutulmasıyla, yorgunluk ve genel sağlık durumunun bozukluğu ile ortaya çıkan ekzotropya. **Sensory ~/ duysal ekzotropya:** Beş yaşının

üzerinde bulunan çocuklarda veya erişkinlerde görme eksenini kapatan lezyonlar nedeniyle meydana gelen ekzotropya. **V pattern ~/ V patern ekzotropya:** Görme eksenlerinin aşağı bakışta rölâtif konverjansının artması, yukarı bakışta azalması ile karakterize ekzotropya.

Explant, encircling/ serklaj eksplanti: 360 derecelik çökertme oluşturmak amacıyla göz küresini dışarıdan saracak şekilde yerleştirilen materyal. **Hitching's silicone ~/ Hitching silikon eksplanti:** Glokom seton ameliyatlarında kullanılan bir cihaz. **Radial ~/ radyal eksplant:** Limbusla aralarında dik açı olacak şekilde yerleştirilerek skleral çökertme için kullanılan materyal. **Segmental circumferential ~/ segmenter dairesel eksplant:** Bir segmentte çökertme oluşturacak şekilde limbusa paralel yerleştirilen materyal.

Extorsion/ ekstorsiyon: Her bir gözün üst kısmının dışa doğru dönmesi.

Extracapsular/ ekstrakapsüler, kapsül dışı(nda).

Extraction/ ekstraksiyon: Çıkarma; aynı zamanda Bkz. Surgery, Procedure, Technique. **Cataract ~/ katarakt ekstraksiyonu:** Kataraktlı göz merceğinin tamamının veya içeriğinin ameliyatla çıkarılması. **Clear lens ~/ saydam lens ekstraksiyonu:** Bkz. Clear lens exchange. **Extracapsular (cataract) ~/ ekstrakapsüler katarakt ekstraksiyonu:** Lensin arka kapsülü ve ön kapsülünün bir kısmının yerinde bırakılarak içeriğinin boşaltıldığı katarakt cerrahisi. **Intercapsular cataract ~/ interkapsüler katarakt ekstraksiyonu:** Lens ön kapsülünün dairesel veya horizontal olarak açılması ile yapılan katarakt cerrahisi. **Intracapsular (cataract) ~/ intrakapsüler (katarakt) ekstraksiyon(u):** Lensin kapsülü ile birlikte çıkarılması.

Extraocular/ ekstraoküler, göz dışı.

Exudate/ eksüda, dışarı sızmak: Bkz. Exudation. **Cotton-wool ~/ atılmış pamuk tarzında eksüda:** Bkz. Soft exudate. **Hard ~/ sert eksüda:** Retinada lipit depozitlerinin oluşturduğu görünüm. **Soft ~/ yumuşak eksüda:** Retinanın sinir lifi katında enfarktüs nedeniyle meydana gelen düzensiz kenarlı beyaz veya gri kesiflikler.

Exudation/ eksüdasyon: Damar duvarlarından veya herhangi bir yüzeyden dışarıya sıvı sızması; eksüdasyon sonucu dışarı çıkan sıvı.

Exudative/ eksüdatif: Eksüdasyonla ilgili; eksüdasyon gösteren.

Eye (1)/ göz: Görme organı. **Astigmatic ~/ astigmat göz:** Astigmatizm kusuru bulunan göz. **Dominant ~/ baskın göz:** Cisme direkt olarak bakan göz; konverjans yetmezliğinde fiksasyonu devam ettiren göz. **Dry ~/ kuru göz:** Farklı sebeplerle gözde kuruluk, yanma, batma, yabancı cisim hissi ve fotofobi gibi belirtilerin görüldüğü bozukluk. **Emmetropic ~/ emetrop göz:** Düzeltici lense gerek duyulmayan normal göz. **Exciting ~/ sempatizan göz:** Sempatik oftalmide yaralanmış olan göz. **Hyperopic ~/ hipermetrop göz:** Hipermetropisi olan göz. **Lazy ~/ göz tembelliği:** Bkz. Amblyopia. **Myopic ~/ miyop göz:** Miyopisi olan göz. **Non-dominant ~/ baskın olmayan göz:** Cisme yandan bakan göz. **Normal ~/ normal göz:** Bkz. Emmetropic eye. **Panda ~s/ panda gözleri:** Kafa kaidesi kırığının her iki gözde meydana getirdiği karakteristik halka şeklinde hematoma. **Pink ~/ pembe göz:** Bkz. Conjunctivitis. **Red ~/ kırmızı göz:** Bkz. Conjunctivitis. **Sympathizing ~/ sempatize göz:** Sempatik oftalmide yaralanma olmadığı halde üveitin geliştiği göz. **Turned ~/ gözde kayma olması:** Bkz. Strabismus. **Wall ~s/ duvara bakan gözler:** Bkz. Exotropia. **Wandering ~s:** Bkz. Exotropia.

Eye (2)/ göz bölümü: Gözlüğün her bir göz önüne gelen bölümü.

Eyeball/ göz küresi.

Eyebrow/ kaş, kaş bölgesi. Alın ve üst göz kapağı arasında bulunan kıllar; kaşların bulunduğu vücut bölgesi.

Eyelash/ kirpik.

Eyelid/ göz kapağı: Gözün ön kısmını örten alt ve üst yapılardan her biri. Göz kapaklarının sulkuslarla ayrılan orbital ve tarsal olmak üzere iki bölümü vardır. **Droopy ~:** Bkz. Ptoxis.

Eyeglasses/ gözlük: Bkz. Glasses, Spectacles.

Eyewire/ cam bölümü: Gözlük çerçevesinin cam takılan her bir parçası.

F

f (focal length)/ f (odak uzunluğu).

Facility, accommodation/ akomodasyon kolaylığı: Gözlerin odaklama kolaylık ve hızının bir ölçüsü. **Vergence ~/ verjans kolaylığı:** Gözlerin konverjan pozisyondan diverjan pozisyona geçebilme kolaylık ve hızı.

Failure, lacrimal pump/ lakrimal pompa bozukluğu: Alt kapak gevşekliği veya orbikülaris kası zayıflığı nedeniyle lakrimal pompa mekanizmasının çalışmaması.

False negative/ yanlış negatif: Görme alanı incelemesinde kişinin hedefi gördüğü halde düğmeye basmaması.

False positive/ yanlış pozitif: Görme alanı incelemesinde kişinin hedef görmeden düğmeye basması.

Farsightedness/ hipermetropi: Bkz. *Hypermetropia*.

Fasciculus, medial longitudinal/ medial longitudinal fasikül: Orta beyinde, üçüncü ventrikülün tabanında, medial yerleşimli, değişik beyin sapı nükleusları arasında ilişki liflerini bulunduran bir çift traktus.

Fascia, lacrimal/ lakrimal fasya: Lakrimal keseyi saran fasya kılıfı.

Orbital ~/ orbital fasya: Göz küresinin arka kısmını çevreleyerek orbita içindeki yapıları destekleyen ve bir arada tutan fibröz doku.

Fascial/ fasyal: Fasya ile ilgili.

Fatigue, accommodative/ akomodasyon yorgunluğu: Gözün uzun süreli akomodasyon yapamaması.

FAZ/ foveal avasküler bölge: Bkz. *Foveal avascular zone*.

FC (finger counting)/ PS (parmak sayma düzeyinde görme).

FD/ fiksasyon disparitesi: Bkz. *Fixation disparity*.

FDP: Bkz. *Frequency-doubling perimetry*.

FEVR/ FEVR (ailevi eksüdatif vitreoretinopati): Bkz. *Familial exudative vitreoretinopathy*.

F & F' (primary and secondary focal points)/ primer ve sekonder odak noktaları.

Fiber/ lif: İplik şeklinde ince uzun oluşum. **Inner ~/ iç lif:** Fotoreseptör hücrelerinin nükleus ve sferül arasında kalan kısmı. **Lens ~/ lens lifi:** Lens epitel hücrelerinin ekvatorunda çoğalması ve farklılaşması sonucu meydana gelen uzamış ipliksi yapılar. **Medullated nerve ~/ miyelinli sinir lifleri:** Bkz. *Myelinated nerve fibers*. **Müller's supporting ~/ Müller destek lifleri:** Retinanın bağ dokusu. **Myelinated nerve ~/ miyelinli sinir lifleri:** Retina sinir liflerinde miyelin kılıfın sebat etmesi ile ortaya çıkan anormallik. **Outer ~/ dış lif:** Rod hücresinin nükleus ve miyoid bölüm arasında kalan kısmı. **Primary lens ~/ primer lens lifleri:** Lensin erken gelişim evresinde uzayarak ortadaki boşluğu dolduran arka hücreler.

Secondary lens ~s/ sekonder lens lifleri: Öndeki lens epitel hücrelerinin ekvatora geçerek oluşturdıkları lifler.

Fibroplasia, retrolental/ retrolental fibroplazi: Prematüre bebeğe yüksek yoğunlukta oksijen verilmesiyle göz merceği arkasında bağ dokusu ve buna bağlı olarak kanama ve retina dekolmanı gibi körlüğe neden olabilecek sorunların meydana gelmesi.

Fibrosis/ fibrozis: Bağ dokusu artımı; bağ dokusu liflerinin aşırı artışı ile karakterize patolojik durum; fibröz dejenerasyon. **Capsular ~/ kapsül fibrozisi:** Katarakt cerrahisi sonrası ön veya arka kapsülün fibrozisi. **Idiopathic preretinal macular ~/ idyopatik preretinal maküler fibrozis:** Bkz. *Premacular gliosis*. **Preretinal ~/ preretinal fibrozis:** Bkz. *Premacular gliosis*.

Fibrotic/ fibrotik: Bağ dokusu artımı ile ilgili; bağ dokusu artımı gösteren.

Field, binocular visual/ binoküler görme alanı: İki gözün birlikte görme alanı. **Cardinal ~s/ ana bakış pozisyonları:** Şaşılık değerlendirmesinde incelenen dokuz ana bakış pozisyonu. **Central visual ~/ santral görme alanı:** Merkezdeki 30 derecelik görme alanı. **Confrontation visual ~/ konfrontasyon görme alanı:** Bkz. *Confrontation visual field test*. **~ of binocular single vision/ binoküler tek görme alanı:** Goldmann veya Lister perimetresi kullanılarak hastaya her iki gözü açıkken hedefi takip ettirerek çift gördüğü alanların belirlendiği inceleme. **Frontal eye ~/ frontal göz bölgesi:** İstemli ve hızlı göz hareketlerini kontrol eden serebral korteks bölgesi. **Monocular visual ~/ monoküler görme alanı:** Tek gözün görme alanı. **Occipital eye ~/ oksipital göz bölgesi:** Refleks ve yavaş takip hareketi ile ilgili serebral korteks bölgesi. **Peripheral visual ~/ periferik görme alanı:** Merkezdeki 30 derecenin dışında kalan görme alanı. **Visual ~/ görme alanı, görüş alanı:** Görüş noktası değiştirilmeksizin göz tarafından aynı anda görülebilen cisimleri kapsayan alan.

Filament/ filaman: Küçük, virgül şeklinde epitel kesafetlerinden oluşan ve serbest ucu kornea yüzeyinden sarkarak her göz kırpışında hareket eden yapılar.

Film, (precorneal) tear/ (prekorneal) göz yaşı tabakası: Kornea ön yüzeyini ıslatan tabaka.

Filter/ filtre, süzgeç, süzmek: Göz içi basınç kontrolü sağlamak için yapılan herhangi bir fistüllü girişim; belli dalga boylarındaki ışınları tutan, diğerlerini geçiren madde. **Neutral density ~/ nötr yoğunluk filtresi:** Fonksiyonel ambliyopiyi organik ambliyopiden ayırmada kullanılan bir alet.

Fishmouthing/ balık ağzı biçiminde açılma: U şeklindeki yırtıkların skleral çökertme ve subretinal sıvının drenajı sonrasında geniş biçimde açılma göstermesi.

Fissure/ fisür, çatlak, yarık, oluk, girinti. Choroidal ~/ koroidal fisür: Bkz. *Fetal fissure*. **Embryonic ~/ embriyonik fisür:** Bkz. *Fetal fissure*. **Fetal ~/ fetal fisür:** Embriyonik dönemde optik çanağın katları arasında bulunan girinti. **Inferior orbital ~/ inferior orbital fisür:** Orbitanın inferolateral duvarında, sfenoidin büyük kanadı ve maksillanın orbital uzantısı ile çevrili, infraorbital ve zigomatik sinirlerle infraorbital damarların içinden geçtiği açıklık. **Inferior sphenoidal ~/ inferior sfenoidal fisür:** Bkz. *Inferior orbital fissure*. **Inferior sphenomaxillary ~/ inferior sfenomaksiller fisür:** Bkz. *Inferior orbital fissure*. **Optic ~/ optik fisür:** Bkz. *Fetal fissure*. **Superior orbital ~/ superior orbital fisür:** Sfenoid kemiğin büyük ve küçük kanatları arasında, içinden orbita venleri, bazı sempatik sinir lifleri, üç, dört ve altıncı kranial sinirler ile beşinci kranial sinirin oftalmik dalının geçtiği açıklık. **Superior sphenoidal ~/ superior sfenoid fisür:** Bkz. *Superior orbital fissure*. **Vertical ~ height/ vertikal kapak aralığı yüksekliği:** Üst ve alt kapak kenarları arasındaki mesafe.

Fistule/ fistül: Herhangi bir etken sebebiyle bir organ boşluğundan diğer bir organ boşluğuna veya organdan vücut yüzeyine oluşan patolojik geçit; ameliyatla iki organ boşluğu veya organ boşluğu ile vücut yüzeyi arasında geçit oluşturulması.

Fistulization/ fistülizasyon: Fistül oluş(turul)ması.

Fistulizing/ fistülizan: Fistül oluşturan; fistül oluşturuca.

Fit, monovision/ monovizyon lens uygulaması: Bir göze uzak, bir göze yakın görüş için kontak lens uygulaması yapılması.

Fixation/ fiksasyon, sabitle(n)me: Görüntünün retinada sarı leke üzerine düşmesini temin edecek şekilde her iki gözün nesne üzerinde odaklanması. **Binocular ~/ binoküler fiksasyon:** Cismin görüntüsünün iki foveaya aynı anda düşürülmesi. **Central ~/ santral fiksasyon:** Gözün fovea bölgesi ile yapılan fiksasyon. **Eccentric ~/ eksantrik fiksasyon:** Gözün fovea dışında bir retina bölgesi ile fiksasyon yapması. **Frontal ~/ frontal fiksasyon:** Bkz. *Frontalis brow suspension*. **Post-lacrimal sac ~/ lakrimal kese arkasına fiksasyon:** Travmatik telekantusta medial kantall tendonun lakrimal kese arkasındaki fasyaya dikilerek onarım yapılması. **Supratarsal ~/ supratarsal fiksasyon:** Üst kapak blefaroplastide fazla cilt eksizyonundan kaçınmak için cildin tarsus üst kenarına dikilmesi. **Tarsal ~/ tarsal fiksasyon:** Bkz. *Hotz procedure*.

Fixator, globe/ göz küresi sabitleyici: Bazı göz cerrahilerinde göz küresinin sabitlenmesi için kullanılan âlet.

Flap/ flep: Vücudun bir bölümündeki defekti onarmak için bir başka bölümden damar desteğinden ayrılmadan çevrilen doku parçası; LASİK girişiminde, kenarda bağlantı noktası ile korneaya tutunacak şekilde kaldırılan, epitel, Bowman membranı ve bir miktar stromadan oluşan zar. **Buttonhole ~/ delik flep:** LASİK girişiminde flep hazırlanırken merkezinde delik meydana gelmesi. **Conjunctival ~/ konjunktiva flebi:** Hastalıklı korneanın üzerini kapamak için kullanılan konjunktiva dokusu; trabekülektomi girişiminde skleral flebin kaldırılacağı bölgede açılan konjunktiva dokusu. **Glabellar ~/ glabellar flep:** Medial kantustaki defektlerin onarımı için glabella bölgesinden hazırlanan flep. **Gunderson ~/ Gunderson flebi:** Ülseratif keratopati ve kornea perforasyonu tedavisi için yapılan bir konjunktiva örtme tekniği. **Lower lid bridge ~/ alt kapak köprü flebi:** Bkz. *Cutler-Beard technique*. **Mustarde cheek rotation ~/ Mustarde yanak (rotasyon) flebi:** Alt kapağın tam ya da tama yakın defektlerinde rekonstrüksiyon için tüm yanaktan hazırlanan flep. **Nasojugal ~/ nazojugal flep:** Alt kapak defektlerinin onarılması için burun kökünden çevrilen cilt flebi. **Scleral ~/ skleral flep:** Trabekülektomide doku parçasının çıkarılacağı bölgede lameller olarak kaldırılan sklera dokusu. **Sliding tarsal ~/ kaydırma tarsal flep:** Aynı kapaktan hazırlanan tarsokonjunktival flebin defekt yerine kaydırıldığı girişim. **Tenzel (rotation/ semicircular) ~/ Tenzel (rotasyon) flebi:** Geniş alt göz kapağı defektlerinin kapatılması için dış kantus bölgesinden dışa doğru kesi yapılarak oluşturulan flep.

Flare/ bulanıklık: Ön segment iltihabı sonucu serum proteinlerinin hasar görmüş iris damarlarından sızmasına bağlı olarak ön kamarada meydana gelen bulanıklık. **Aqueous ~/ aköz bulanıklık:** Bkz. *Flare*.

Flashes/ şimşek çakması: Retina veya beyindeki bir problem nedeniyle kişinin kısa ve ani ışık hissetmesi.

Floater/ uçuşan cisimler (görme), sinek uçuşmaları, (uçuşan cisimlerin görünmesine neden olan hareketli) vitreus depozitleri. Vitreous ~: Bkz. *Floater*.

Fluctuation, long term/ uzun dönem dalgalanması: Aynı gözde farklı zamanlarda yapılan görme alanları arasındaki farklılık. **Short-term ~/ kısa dönem dalgalanması:** Görme alanı incelemesinde hasta cevaplarının tutarlılığının bir ölçüsü olup ölçüm esnasında görme alanındaki cevap değişkenliğidir.

- Fluid, aqueous/ aköz sıvı:** Bkz. Aqueous. **Subretinal ~/ subretinal sıvı:** Retina dekolmanında retina altında biriken sıvı.
- Fluorescein, sodium/ sodyum flüoresein:** Değişik formlarda değişik göz hastalıklarının tanısında kullanılan, çözültisi yeşil flüoresans meydana getiren, portakal kırmızısı, toz halinde kimyasal madde.
- Fluorescence/ flüoresans:** Bir cismin ışığa maruz kalması nedeniyle kendisinin ışık çıkarma veya parıltı verme özelliği.
- Fluorescent/ flüoresan:** Işığa maruz kaldığı zaman ışık çıkaran.
- Fluorophotometry/ flüorofotometri:** İntravenöz enjeksiyon sonrası vitreustaki flüoreseini ölçme tekniği.
- Flush, ciliary:** Bkz. Ciliary injection.
- Flutter, ocular/ oküler flutter:** Sakkadlar arasında fasıla bulunmayan horizontal nitelikli sakkadik salınımlar.
- Focal/ fokal:** Odakla ilgili; belli bir yerde oluşmuş; belli bir bölgede kalan; sınırları belli.
- Focimeter:** Bkz. Lensometer.
- Focus/ fokus, odak:** Işık dalgalarının birleştiği nokta; hastalık veya enfeksiyonun yerleştiği yer; mikropların vücutta faaliyet gösterdiği ana bölge.
- Focusing, eye/ gözün odaklanması:** Bkz. Accommodation.
- Fog(ging)/ görüntünün bulanıklaştırılması:** Kişinin görme derecesini değerlendirmede kullanılan bir test. İlâç kullanmadan akomodasyonun gevşetilmesi için gözlerin önüne yüksek değerli pozitif cam yerleştirilmesi.
- Fold/ katlanma. Choroidal ~/ koroid katlanmaları:** Bruch membranı, retina pigment epiteli veya koroidde yer alan dalgalanma veya kırışıklıklar. **Epicanthic ~/ epikantik katlanmalar:** Bkz. Epicanthus. **Falciform ~/ falsiform katlanma:** Posterior persistan hiperplastik primer vitreusta glial dokunun retinayı çekmesi ile meydana gelen katlantı. **Meridional ~/ meridyenel katlanma:** Dentat uzantı ile aynı hizada olacak şekilde küçük retina katlanması. **Semilunar ~ (of conjunctiva)/ (konjunktivanın) semilunar katlanma(sı):** Medial kantustaki konjunktiva kıvrımı.
- Follicle/ folikül:** Konjunktiva stromasındaki lenf dokusunun hiperplazisi.

Folliculosis/ folikülozis: Çok sayıda lenfatik nodül ile karakterize kronik konjunktivit.

Foramen/ foramen: Özellikle kemiklerde normal olarak bulunan ve içinden damar ve sinir gibi oluşumların geçtiği delik. **Infraorbital ~/ infraorbital foramen:** Infraorbital kanalın maksilla ön yüzüne açılan ve içinden infraorbital damarların geçtiği deliği. **Posterior scleral ~/ posterior skleral foramen:** Optik sinirin gözü terk ettiği sklera deliği. **Supraorbital ~/ supraorbital foramen:** Frontal kemiğin supraorbital kenarında içinden supraorbital arter ve sinirin geçtiği açıklık. **Zygomaticofacial ~/ zigmatikofasiel foramen:** Orbita lateral duvarı ve tabanının birleşim yerine yakın olarak bulunan ve içinden zigmatikofasiel sinirin geçtiği foramen. **Zygomaticotemporal ~/ zigmatikotemporal foramen:** Zigmatikofasiel foramenin üzerinde, sfenozigmatik sütürün yakınında bulunan ve içinden zigmatikotemporal sinirin geçtiği foramen.

Forceps/ forseps, pens: Tutma, sıkma veya çekme amacıyla kullanılan herhangi bir cerrahi alet. Aynı zamanda Bkz. Clamp. **Capsulorhexis ~/ kapsüloreksis forsepsi:** Katarakt cerrahisinde ön lens kapsülünün yırtılması için kullanılan küçük pens. **Chalazion ~/ şalazyon forsepsi:** Şalazyon ameliyatında hemostaz sağlanması amacıyla halka şeklinde kapak dokusunu tutan pens. **Hemostatic ~/ hemostatik forseps:** Cerrahi esnasında kanayan damarları yakalamak için kullanılan orta boy bir forseps. **Intraocular ~/ göz içi forsepsi:** Göz içi cerrahilerinde kullanılan küçük forseps. **Intraocular lens ~/ göz içi lens forsepsi:** Göz içine yapay lensin yerleştirilmesi için kullanılan pens. **Iris ~/ iris forsepsi:** İris ve benzeri ince dokuların tutulması için kullanılan küçük pens. **Tying ~/ bağlama pensi:** Cerrahi esnasında sütürlerin bağlanması için kullanılan pens. **Vitreotomy ~/ vitrektomi forsepsi:** Bkz. Vitreous forceps. **Vitreous ~/ vitreus forsepsi:** Vitreoretinal cerrahide dokuları tutmak için kullanılan küçük forseps.

Formation, pontine paramedian reticular/ pontin paramedian retiküler formasyon: Ponsta horizontal göz hareketleri ile ilgili nükleus.

Forme fruste: Bir hastalık veya sendromun sönmüş şekli.

Formula, lens power/ lens gücünü hesaplama formülü: Gözü emetrop hâle getirecek yapay göz içi lensinin gücünü hesaplamak için kullanılan Binkhorst, Sanders-Retzlaff-Kraff ve Colenbrander-Hoffer gibi formüllerden her biri. **Munnerlyn ~/ Munnerlyn formülü:** Ekzimer lazerde istenen refraktif değişikliği meydana

getirmek için giderilmesi gereken doku miktarını hesaplamaya yarayan temel formül.

Fornix/ forniks: Konjunktivanın kapak arka yüzünden göz küresi yüzeyine döndüğü çizgi. **Inferior conjunctival ~/ inferior konjunktiva forniksi:** Konjunktivanın alt göz kapağı arka yüzünden göz küresi yüzeyine döndüğü çizgi. **Superior conjunctival ~/ superior konjunktiva forniksi:** Konjunktivanın üst göz kapağı arka yüzünden göz küresi yüzeyine döndüğü çizgi.

Fossa/ fossa: Çöküntülü alan. **Hyaloid ~/ hyaloid fossa:** Vitreus ön yüzünde lense barındıran çöküntülü alan. **Lacrimal ~/ lakrimal fossa:** Orbita tavanının lateral kısmında lakrimal bezi barındıran sığ çukurluk; lakrimal kemiğin lateral yüzeyinin ön kısmında, maksilla ile birlikte lakrimal kesenin yerleştiği bölümü oluşturan dikey derin çukurluk. **Patellar ~/ patellar fossa:** Bkz. Hyaloid fossa.

Fovea/ fovea: Maküla luteanın merkezinde görüntünün en net olarak oluştuğu çukur kısım. **Fovea centralis (retinae)/ fovea:** Bkz. Fovea.

Foveal/ foveal: Fovea ile ilgili; foveada olan.

Foveola/ foveola: Foveanın merkezinde rod bulunmayan ve en fazla görme keskinliğine sahip kısım.

Foveomacular/ foveomaküler: Fovea ve makülayı birlikte ilgilendiren.

Fracture, blow-out/ patlama kırığı: Orbita içi basıncını artıracak şekilde göze gelen bir darbenin, özellikle alt orbita duvarını patlatması şeklindeki kırık. **Impure blow-out ~/ saf olmayan patlama kırığı:** Orbita kenarında ve komşu yüz kemiklerinde kırığın eşlik ettiği patlama kırığı. **Pure blow-out ~/ saf patlama kırığı:** Orbita kenarında kırığın bulunmadığı patlama kırığı. **Tarsal ~/ tarsal fraktür:** Tarsusun boylamasına kırılıp dışa döndürücü sütürler yerleştirilerek yapılan bir entropion ameliyatı.

Frame/ (gözlük) çerçeve(si): Gözlük camlarını göz önünde uygun pozisyonda tutmaya yarayan alet. **Combination ~/ kombinasyon çerçeve:** Cephesinin üst kısmında, fonksiyonel veya kozmetik amaçlı, plastik veya metal aksesuar bulunan gözlük çerçevesi. **Dress ophthalmic ~/ normal gözlük çerçevesi:** Sadece görmenin düzeltilmesi amacıyla kullanılan gözlük çerçevesi. **Glazed ~/ camı takılmış çerçeve.** **Rimless ~/ kenarsız çerçeve:** Gözlük camlarına destek sağlayan kenarı bulunmayan veya çok az kenarı bulunan çerçeve.

Freckle/ çil: Bkz. Nevus. **Conjunctival ~/ konjunktiva çili:** Konjunktivadaki küçük epitelyal pigmentasyon alanı.

Frequency, cut-off: Bkz. Grating acuity.

Front/ cephe: Gözlük çerçevesinin köprü ve cam bölümlerinden oluşan kısmı.

Function, levator/ levator fonksiyonu: Bkz. Upper lid excursion.

Ocular motor ~/ oküler motor fonksiyon: Genel göz hareket yeteneği. **Point spread ~/ nokta dağılması fonksiyonu:** Dalga cephesi analizinde noktasal bir ışığın aberasyonlu göz elemanlarından geçerken dağılmasının analizi.

Funduscopy/ fundoskopi: Bkz. Ophthalmoscopy.

Fundus/ fundus: Organın taban kısmı; ortasında boşluk gösteren bir organın giriş yerinden en uzakta kalan dip kısmı. **~ albipunctatus/ fundus albipunctatus:** Arka kutupta yoğun olarak başlayıp periferiye uzanan, çok sayıda küçük, sarı-beyaz noktalarla karakterize, resesif kalıtım gösteren durağan gece körlüğü tipi. **~ flavimakülatu/ fundus flavimakülatu:** 40 veya 50'li yaşlarda ortaya çıkan ve Stargardt maküla distrofisine benzeyen bir bozukluk. **~ oculi/ fundus, göz dibi:** Göz içinde göz bebeğinin karşısına düşen bölge; oftalmoskopiyle görülen retina bölgesi.

Furrow/ oluk. Contraction ~s/ kontraksiyon olukları: Pupillanın silier bölümünün dış kısmında pupillanın genişlemesi ile daha da derinleşen, çember tarzındaki oluklar. **Corneal ~/ kornea oluşu:** Bkz. Furrow degeneration.

Fusion/ füzyon: Bir cisme ait her iki gözde oluşan görüntülerin beyinde tek görüntü halinde birleş(tiril)mesi. **Central ~/ santral füzyon:** Fovealar üzerine düşen görüntüleri entegre eden duyuşal füzyon. **First degree ~/ birinci derece füzyon:** İki farklı hedefin üst üste getirilmesi. **Motor ~/ motor füzyon:** Tek bir görüntü elde edebilmek için gözlerin hareket ederek görme eksenlerini değiştirmesi. **Peripheral ~/ periferik füzyon:** Fovealar dışına düşen görüntüleri entegre eden duyuşal füzyon. **Second degree ~/ ikinci derece füzyon:** İki boyutlu hedefin üst üste getirilmesi. **Sensorial ~/ duyuşal füzyon:** Gözlerden gelen hafif farklı iki görüntüyü tek görüntü haline getiren füzyon. **Third degree ~/ üçüncü derece füzyon:** Üç boyutlu hedef ile derinlik algılanması.

Fusional/ füzyonel, füzyon _: Füzyon ile ilgili.

G

Ganglion/ ganglion: Vücutun çeşitli yerlerinde sinir hücrelerinin bir araya gelmesiyle ortaya çıkan nodül şeklinde oluşum. **Ciliary ~/ silier ganglion:** Orbitanın arka kısmında, okülomotor sinirden preganglionik lifler alan, silier kas ve sfinkter pupilla kasına inervasyon sağlayan parasempatik ganglion. **Pterygopalatine ~/ pterigopalatin ganglion:** Pterigopalatin fossada maksiller sinire asılı olarak duran, lakrimal bezin parasempatik sinirlerinin ve orbital kas sinir liflerinin içinden geçtiği ganglion. **Sphenopalatine ~/ sfenopalatin ganglion:** Bkz. *Pterygopalatine ganglion*.

Gaze/ bakış, bakma.

GC/ geometrik merkez: Bkz. *Geometric center*.

Gel, viscoelastic/ viskoelastik jel: Göz içi cerrahilerde yer tutucu olarak kullanılan bir madde.

Ghosting/ hayalet görüntü: Bkz. *Ghost image*.

GHPC (geographic helicoid peripapillary choroidopathy)/ GHPC (coğrafik sarmal peripapiller koroidopati): Bkz. *Serpiginous choroidopathy*

Gland/ bez. Ciliary ~s/ silier bezler: Bkz. *Moll's glands*. **Krause's ~s/ Krause bezleri:** Konjunktiva fornikslerindeki aköz üreten yardımcı göz yaşı bezleri. **Lacrimal ~/ lakrimal bez, göz yaşı bezi:** Orbitanın üst dış kısmında bulunan, göz yaşı üreten, orbital ve palpebral bölümleri bulunan bez. **Manz ~/ Manz bezi:** Limbusa yakın konjunktivada bir halka şeklinde dizilmiş müsin salgılayan bezler. **Meibomian ~s/ Meibom bezleri, tarsus bezleri:** Göz kapaklarında tarsus ile konjunktiva arasında bulunan sebace bezler; salgısı göz yaşının yağ katmanını oluşturan bezler. **Moll's ~s/ Moll bezleri:** Göz kapaklarındaki sebace bezlerinden biri. **Sebaceous ~s/ sebace bezleri, yağ bezleri:** Cildin yağlı bir madde (sebum) salgılayan holokrin bezleri. **Tarsal ~s/ tarsus bezleri:** Bkz. *Meibomian glands*. **Tear ~:** Bkz. *Lacrimal gland*. **Tear ~s/ göz yaşı bezleri:** Göz çevresi ve kapaklarında bulunan, göz yaşının yağ, aköz ve mukus kısımlarını salgılayan bezler. **Wolfring's ~s/ Wolfring bezleri:** Üst tarsusun hemen üzerinde yer alan ve aköz üreten yardımcı göz yaşı bezleri. **Zeis' ~s/ Zeis bezleri:** Göz kapağı kenarına yakın olarak yerleşmiş yardımcı sebace bezleri.

Glare/ kamaşma: Gözde, özellikle karanlığa adapte olduğu sırada ışığın vurması ile oluşan rahatsızlık ve merkezi görmenin

bozulması; ışık noktalarının daha parlak ve kenarlarının daha az belirgin görüldüğü refraktif cerrahi komplikasyonu.

Glass/ cam, mercek, lens. Bagolini striated ~s/ Bagolini çizgili camları: Üzerinde belli bir yönde paralel ince çizgiler bulunan ve şaşılık muayenesinde kullanılan düz camlar. **Bifocal ~s/ bifokal gözlük:** Uzak ve yakın olmak üzere iki mesafenin tashihi için yapılmış gözlük. **~es/ gözlük:** Görmeyi kolaylaştırmak için kullanılan araç. **Pinhole ~/ delikli cam:** Görme azlığının kırılma kusuruna mı, yoksa hastalığa mı bağlı olduğunu ayırt etmek için kullanılan ortası delik, çevresi ışık geçirmeyen maddeden yapılmış lens. **Reading ~/ okuma gözlüğü:** Okuma için yakına ayarlanmış gözlük.

Glaucoma/ glokom, karasu: Göz içi basınç yüksekliği nedeniyle görme siniri başında çukurlaşma ve görme fonksiyonlarında bozulma meydana getiren göz hastalığı. **Acquired ~/ kazanılmış glokom:** Doğuştan olmayan, sonradan ortaya çıkan glokom. **Acute congestive angle-closure ~/ akut konjestif açı kapanması glokomu:** Ön kamara açısının aniden kapanması ile ortaya çıkan glokom tipi. **Angle-recession ~/ açı gerilemesi glokomu:** Yaralanma sonucu irisin silier cisim bandı üzerinde daha geri gitmesine eşlik eden glokom. **Aphakic ~/ afakik glokom:** Katarakt cerrahisi esnasında yapay göz içi lensi yerleştirilmemiş bir gözde meydana gelen glokom. **Capsular ~ / kapsüler glokom:** Bkz. *Pseudoexfoliation glaucoma*. **Chronic angle-closure ~/ kronik açı kapanması glokomu:** Değişik derecelerde açı kapanmasının bulunmasına rağmen periferik anterior sineşilerin geç dönemlere kadar gelişmediği glokom tipi. **Chronic erythroclastic ~/ kronik eritroklastik glokom:** Bkz. *Ghost cell glaucoma*. **Ciliary block ~/ silier blok glokomu:** Bkz. *Malignant glaucoma*. **Closed angle ~/ kapalı açılı glokom:** İrisin iridokorneal açığı örterek aközün dışa çıkışını engellemesi ile ortaya çıkan glokom tipi. **Congenital ~/ konjenital glokom:** Genellikle doğumda ortaya çıkan glokom tipi. **Contusion ~/ kontüzyon glokomu:** Künt travma sonucu meydana gelen glokom. **Corticosteroid ~/ kortikosteroid glokomu:** Uzun süreli kortikosteroid kullanımı sonucu ortaya çıkan glokom. **Crystalline lens-induced ~/ lense bağlı glokom:** Gözde tabi olarak bulunan lensin değişik anormallikleri sonucu ortaya çıkan glokomlardan her biri. **Developmental ~/ gelişimsel glokom:** Bkz. *Congenital glaucoma*. **Ghost cell ~/ hayalet hücreli glokom:** Hemolize uğramış kırmızı kan hücrelerinin trabeküler ağı tıkanması sonucu ortaya çıkan glokom. **100-day ~/ yüz gün glokomu:** İskemik santral retinal ven tıkanıklığının 2-4. aylarında gelişen rubeozis iridise bağlı glokom. **Intermittent angle-closure ~/ aralıklı açı kapanması glokomu:** Kapanabilir açısı bulunan bir

gözde aralıklı olarak meydana gelen pupiller blok ile ortaya çıkan glokom tipi. **Hemolytic ~/ hemolitik glokom:** Ciddi göz içi kanamalarından sonra günler ile haftalar içerisinde dejeneratif kırmızı hücre parçaları ve hemoglobinin ile dolu makrofajların trabeküler dokuyu tıkaması ile ortaya çıkan açık açılı bir glokom. **Hemorrhagic ~/ hemorajik glokom:** Bkz. *Hemolytic glaucoma*. **Hemosiderotik ~/ hemosiderotik glokom:** Uzun süren göz içi kanamalarında, dejenere eritrositlerden açığa çıkan hemoglobinin trabeküler doku endotel hücrelerince fagositozu ve hemoglobinden ayrılan demirin trabekülde siderozis yaparak aköz akımı azaltmasıyla ortaya çıkan nadir bir glokom tipi. **Infantile ~/ infantil glokom:** Üçüncü doğum gününden önce ortaya çıkan konjenital glokom tipi. **Inflammatory ~/ enflamatuvar glokom:** Göz içi iltihabına eşlik eden glokom. **Juvenile ~/ juvenil glokom:** Göz içi basıncının üçüncü doğum günü ile 16 yaşı arasında yükselmeye başlaması ile karakterize glokom. **Latent angle-closure ~/ latent açi kapanması glokomu:** Primer açi kapanması glokomunun asemptomatik safhası. **Lens particle ~/ lens partikül glokomu:** Lens korteks dokusunun cerrahi veya travma sonucu serbestleşip trabeküler ağı tıkamasıyla ortaya çıkan glokom. **Lens protein ~/ lens proteini glokomu:** Bkz. *Phacolytic glaucoma*. **Low-tension ~/ düşük basınçlı glokom:** Bkz. *Normal-tension glaucoma*. **Malignant ~/ malign glokom:** Aköz akımın silier cismin sekresyon yaptığı kısımda bloke olması ve aközün vitreus içine doğru hareket etmek zorunda kalması sebebiyle ortaya çıkan glokom. **Neovascular ~/ neovasküler glokom:** Rubeozis iridis sonucu meydana gelen fibrovasküler membranın çıkış yollarını tıkamasına bağlı şiddetli bir glokom tipi. **Normal-tension ~/ normal tansiyonlu glokom:** Göz içi basıncının normal olmasına rağmen optik disk görünümü ve görme alanı değişikliklerinin glokomatöz özellik gösterdiği glokom tipi. **Open angle ~/ açık açılı glokom:** Trabeküler ağdaki tıkanıklık ve bozukluk nedeniyle ortaya çıkan glokom tipi. **Phacoanaphylactic ~/ fakoanafilaktik glokom:** Bkz. *Phacoanaphylactic uveitis*. **Phacolytic ~/ fakolitik glokom:** Hipermatür kataraktlı bir lens kapsülünden sızan sıvılaşmış korteks maddesi ile yüklü makrofajların aköz çıkış yollarını tıkladığı glokom şekli. **Phacomorphic ~/ fakomorfik glokom:** Entümesan kataraktlı bir lensin harekete geçirdiği bir akut sekonder açi kapanması glokomu. **Pigmentary ~/ pigmenter glokom:** Trabekülde ileri derecede pigmentasyonun görüldüğü bir açık açılı glokom şekli. **Postcongestive angle-closure ~/ postkonjestif açi kapanması glokomu:** Ön kamara açısının bir şekilde açılmasının ardından açıdaki değişiklikler nedeniyle yeniden göz içi basıncının yükselmesiyle karakterize glokom tipi. **Post-trabekular ~/ posttrabeküler glokom:** Episkleral venöz basınç artışı nedeniyle

ortaya çıkan glokom. **Post-traumatic angle recession ~/ post-travmatik açı gerilemesi glokomu:** Trabeküler ağa künt travma sonucu açı gerilemesi ile birlikte ortaya çıkan glokom. **Pre-trabecular ~/ pretrabeküler glokom:** Aközün dışa akımının trabekülü örten bir membran nedeniyle engellendiği glokom. **Primary ~/ primer glokom:** Başka göz hastalığına eşlik etmeyen glokom. **Primary angle-closure ~/ primer açı kapanması glokomu:** Periferik irisin açığı kısmen veya tamamen kapatması sebebiyle aközün dışa akışını engelleyerek göz içi basıncının artmasına yol açtığı glokom tipi. **Primary congenital ~/ primer konjenital glokom:** Başka bir anomalinin eşlik etmediği konjenital glokom. **Primary open angle ~/ primer açık açılı glokom:** Erişkin yaşta başlayan kronik, sinsi seyirli bir anterior optik nöropati olup yüksek göz içi basıncı, glokoma özgü optik disk ve görme alanı bulguları ile karakterize açık açılı glokom tipi. **Pseudoexfoliation ~/ psödoeksfolyasyon glokomu:** Psödoeksfolyasyon sendromu bulunan bir gözde gelişen sekonder trabeküler blok glokomu. **Pseudophakic ~/ psödofakik glokom:** Yapay göz içi lensi yerleştirilmiş bir gözde meydana gelen glokom. **Pseudophakic pigmentary ~/ psödofakik pigmenter glokom:** Arka kamaradaki yapay göz içi lensine ait optik ve haptiklerin iris arkasına sürtünmesi sonucu dağılan pigmentin dışa akım yollarını tıkaması ile ortaya çıkan glokom. **Pupillary block ~/ pupiller blok glokomu:** Pupilla bloğuna bağlı açı kapanması nedeniyle ortaya çıkan glokom. **Red cell ~/ kırmızı hücreli glokom:** Trabeküler ağın kırmızı kan hücreleri ile tıkanması sonucu ortaya çıkan glokom. **Secondary ~/ sekonder glokom:** Göze ait veya göz dışı bir hastalık sonucu göz içi basıncının yükselmesi ile karakterize glokom. **Secondary angle-closure ~/ sekonder açı kapanması glokomu:** Göz içi iltihabı gibi başka bir nedenle açıda oluşan kapanmanın meydana getirdiği glokom. **Secondary neovascular angle-closure ~/ sekonder neovasküler açı kapanması glokomu:** Ön kamara açısındaki fibrovasküler dokunun büzüşerek açığı kapaması sonucu ortaya çıkan neovasküler glokom tipi. **Secondary neovascular open-angle ~/ sekonder neovasküler açık açılı glokom:** Neovasküler dokunun trabekülü işgal eden fibrovasküler doku meydana getirmesi ile ortaya çıkan neovasküler glokom tipi. **Secondary open angle ~/ sekonder açık açılı glokom:** Göz içi iltihabı gibi bir nedenle dışa akım yollarında meydana gelen tıkanıklık veya iltihap sonucu oluşan glokom tipi. **Subacute angle-closure ~/ subakut açı kapanması glokomu:** Bkz. *Intermittent angle-closure glaucoma*. **Trabecular ~/ trabeküler glokom:** Trabeküler ağ yapısının herhangi bir madde ile tıkanması sonucu ortaya çıkan glokom. **True congenital ~/ gerçek konjenital glokom:** Göz içi basıncının daha bebek doğmadan

yükselmesi ile karakterize glokom. **Uveitic ~/ üveitik glokom:** Üveite bağlı olarak meydana gelen glokomlardan her biri. **Viscoelastic substance-induced ~/ viskoelastik maddeye bağlı glokom:** Göz içi cerrahiler esnasında gözde bırakılan viskoelastik maddenin meydana getirdiği göz içi basınç yüksekliliği.

Glaucomatous/ glokomatöz: Glokomla ilgili; glokoma ait.

Glaucomflecken/ glokomfleken: Konjestif açı kapanması glokomu atağı sonucu pupilla bölgesinde gelişen, küçük, gri-beyaz, anterior subkapsüler veya kapsüler lens kesafetleri.

Glide, IOL/ yapay göz içi lens kaydırıcı: Ön kamara lensinin irise takılmadan yerleştirilmesi için kullanılan bant şeklinde bir alet.

Glioma, optik nevre/ optik sinir gliomu: Optik sinirin dura kılıfı içinde meydana gelen ve zamanla optik kanalda genişleme meydana getiren benign tümörü.

Glios, premacular/ premaküler gliosis: Vitreoretinal ara yüzey üzerinde membran oluşumu sonucu meydana gelen makülopati.

Globe/ göz küresi.

Global/ global: Göz küresi ile ilgili; göz küresi tarafında.

Goniodysgenesis/ gonyodisgenezi: Ön kamara açısındaki yapılarda embriyonik dönemde kusurlu gelişim sonucu meydana gelen anormallik.

Goniolens/ gonyolens: Gonyoskobide kullanılan lens. **Direct ~/ direkt gonyolens:** Açının doğrudan görüntülenmesini sağlayan ve biyomikroskop olmadan kullanılabilen gonyolens. **Goldmann three-mirror ~/ Goldmann üç aynalı gonyolensi:** Bkz. *Goldmann three-mirror lens*. **Indirect ~/ dolaylı gonyolens:** Karşıdaki açının ayna görüntüsünü temin eden ve biyomikroskop ile kullanılan gonyolens. **Koepe ~/ Koepe gonyolensi:** Kubbe şeklinde değişik boyutlarda bulunan ve tanısal amaçla kullanılan bir direkt gonyolens. **Posner ~/ Posner gonyolensi:** Küçük bir sap yardımıyla tutulan dört aynalı bir gonyolens. **Single mirror ~/ tek aynalı gonyolens:** Goldmann lensinin sadece bir aynaya sahip ve antirefle kaplamalı şekli. **Swan-Jacop ~/ Swan-Jacop gonyolensi:** Bir sap ile kornea üzerinde tutularak, cerrahide kullanılan bir direkt gonyolens. **Zeis ~/ Zeis gonyolensi:** Küçük bir sap yardımıyla tutulan dört aynalı bir gonyolens.

Goniophotocoagulation/ gonyofotokoagülasyon: Neovasküler glokomun tedavisinde ön kamara açısındaki anormal damarların argon lazer ile fotokoagülasyonu.

Gonioplasty/ gonyoplasti: İris periferindeki tümseğin argon lazer kullanılarak düzleştirilmesi işlemi.

Goniopuncture/ gonyoponksiyon: Konjenital glokomun tedavisinde trabeküler ağdan subkonjunktival boşluğa bir fistül oluşturulması şeklinde yapılan cerrahi girişim.

Gonioscope/ gonyoskop: Ön kamara açısının muayenesinde kullanılan alet.

Gonioscopy/ gonyoskobi: Ön kamara açısının muayenesi.

Indentation ~/ indentasyon gonyoskobisi: Üst üste binmiş ve sineşili açılı kapanmalarını ayırmak için çökertme uygulanarak yapılan gonyoskobi.

Goniosynechiolysis/ gonyosineşiyoliz: Ön kamara açısındaki yapışıklıkların açılması.

Goniotomy/ gonyotomi: Konjenital glokomun tedavisinde gonyoskop kontrolü altında ön kamaradan yaklaşımla trabeküler ağa kesi yapılması şeklinde yapılan cerrahi girişim.

Goniotrefination/ gonyotrefinasyon: Açık bölgesine denk gelen sklera dokusundan blok çıkarılması. **Covered ~/ örtülü**

gonyotrefinasyon: Sklera flebi kaldırıldıktan sonra sklera bloğunun çıkarıldığı, Elliot trefinasyonunun bir modifikasyonu olan glokom ameliyatı.

Grading of angle width/ açının derecelendirilmesi: Ön kamara açısının değişik yapıların görünmesi esasına dayanarak açıklığının derecelendirilmesi.

Graft/ greft: Bir yerden alınıp diğer bir yere eklenen canlı doku parçası. **Corneal ~/ kornea grefti:** Ölü gözünden veya diğer gözden alınarak hasta göze nakledilen kornea parçası. **Posterior lamellar ~/ posterior lameller greft:** Skarlı entropion tedavisinde kapak kenarına yerleştirilen bir greft ile tarsus ve konjunktivanın uzatılması girişi; Trabüt girişiminde tarsusun meydana getirdiği açıklığa greft konulması.

Grafting/ greftleme: Grefin ilgili bölgeye yerleştirilmesi.

Granuloma/ granülom: Çevredeki sağlam dokuya oranla sertlik gösteren granülasyon dokusundan ibaret yumru şeklinde oluşum; vücutta bir yabancı cisme, harabiyete veya enfeksiyona karşı savunma reaksiyonu esnasında oluşan doku. **Pyogenic ~/ piyojenik granülom:** Cerrahi veya travma sonrası hızlı büyüyen granümatöz hemanjiyom.

Granulomatous/ granümatöz: Granülomlardan oluşmuş; granülom özelliği gösteren.

Graph(y)/ grafi: Bkz. View. **Comberg ~/ Comberg grafisi:** Bkz. Comberg method.

Grating/ siyah-beyaz çizgiler: Arden ~s/ **Arden siyah-beyaz çizgileri:** Zıt sinüs dalgası çizgileri içeren fotoğraflardan oluşan kontrast duyarlılık testi. **Cambridge low contrast ~s/ Cambridge düşük kontrastlı siyah-beyaz çizgileri:** Karşılıklı sayfalarından birinde siyah, diğerinde siyah-beyaz çizgiler içeren kitapçık şeklindeki bir kontrast duyarlılık testi.

Grayscale/ gri skala: Bkz. Graphic display.

Graytone: Bkz. Graphic display.

Grid/ grid, kareli: Kesişen yatay ve dikey çizgiler sistemi. **Amsler ~/ Amsler grid, kareli kâğıt:** Merkezi görme alanı defektlerini göstermek için kullanılan daha çok siyah zemin üzerine beyaz karelerden oluşan test kâğıdı.

Groove/ oluk. Eyewire ~/ cam bölümü oluğu: Gözlük camının cam bölümü içine geçirildiği oluk. **Infraorbital ~/ infraorbital sulkus:** Bkz. Infraorbital sulcus. **Lacrimal ~/ lakrimal oluk:** Lakrimal kemiğin lateral yüzeyinin ön kısmında, maksilla ile birlikte lakrimal kesenin yerleştiği bölümü oluşturan dikey derin çukurluk. **Lens ~/ lens oluğu:** Bkz. Eyewire groove. **Nasolacrimal ~/ nazolakrimal oluk:** Embriyonik gelişimde, maksiller uzantıların lateral nazal uzantılarla birleşmesinden önce aralarında bulunan derin çukurluk. **Optic ~/ optik oluk:** Nazal katlanmaların en geniş bölümünde, optik pitin derinleşmesiyle oluşan yapı.

H

Haidinger brushes/ Haidinger demetleri: Normal bir göz, düz polarılmış beyaz ışıkla aydınlatılan bir yüzeye baktığı zaman ortaya çıkan entopik fenomen (fiksasyon noktasından yayılan sarı veya mavi demetler görülür).

Hallucination, visual/ görsel sanrı: Görme duyusu ile ilgili olarak meydana gelen sanrı.

Halo/ hale: Işık halkası. **~s/ haleler görme:** Işık kaynağına bakıldığında çevresinde halkalar görme şeklinde bir görme kusuru.

Hamartoma/ hamartom: Dokudaki kusurlu gelişime bağlı olarak meydana gelen, bir hücre tipinin fazla çoğalmasıyla karakterize tümöre benzer yumru şeklinde oluşum. **Combined ~ of the retinal pigment epithelium and retina/ retina pigment epiteli ve retinanın kombine hamartomu:** Retinada gliozis, epiretinal

membranlar, genişlemiş kapillerlerin oluşturduğu ince bir ağ ve damarlarda tortuosite ile birlikte bulunan kabarık lezyon.

Haploscope/ haploskop: Binoküler fonksiyonları test etmek için iki göze iki ayrı görüntü vererek birleştirilmesinin amaçlandığı bir âlet.

Mirror ~/ aynalı haploskop: İki gözün görme alanlarını ayırmak için aynaların kullanıldığı haploskop.

Haploscopic/ haploskopik: Haploskop ile ilgili; stereoskopik.

Haptic/ haptik: Yapay göz içi lensini yerinde tutmaya yarayan uzantılar.

Haze/ sis, duman, pus, buğu. Capsular ~/ kapsül kesafeti:

Katarakt cerrahisi sonrasında arka kapsülde meydana gelen ince, kesif skar dokusu. **Corneal ~/ kornea bulanıklığı:** Kişiye ortamı sisli gösterecek şekilde korneanın beyaz hücre birikimi ile hafif kesif hâl alması. **Vitreous ~/ vitreus bulanıklığı:** Fundus görünümünü engelleyecek şekilde vitreusun bulanması.

Hay fever/ saman nezlesi: Ani başlayan kaşıntı, yanma hissi, kapaklarda hafif ödem, konjunktivada hiperemi, kemozis ve sulanma ile ortaya çıkan alerjik rinokonjunktivit.

Head, optic nerve/ optik sinir başı: Bkz. *Optic papilla*.

Hemangioma/ hemanjiyom: Kan damarlarından gelişen iyi huylu tümör. **Capillary ~/ kapiller hemanjiyom:** Genişlemiş ve birbiriyle anastomoz yapan damar boşluklarından oluşan konjenital tümör.

Cavernous ~/ kavernöz hemanjiyom: İnce bir fibröz stroma içerisinde arteriyel, venöz ve lenfatik elemanları bulunduran tümör.

Racemose ~/ salkımsı hemanjiyom: Retina veya optik sinirde, arada bir kapiller yatak bulunmaksızın doğrudan irtibat halindeki arter ve venlerden oluşan, genellikle tek taraflı bir konjenital malformasyon.

Hemeralopia/ hemeralopi, gündüz körlüğü: Işıklı ortamlarda sıklıkla saydam göz tabakalarının kesifliğine bağlı olarak görme keskinliğinin azalması.

Hemianopia/ hemianopi: Görme alanının bir yarısını tutan görememe hali; bu kusur ile karakterize görme bozukluğu.

Altitudinal ~/ altitudinal hemianopi: Görme alanının üst ya da alt kısmında bulunan tek taraflı veya iki taraflı hemianopik defekt.

Binasal ~/ binazal hemianopi: Her iki gözün nazal yarı alanları görememe hali. **Bitemporal ~/ bitemporal hemianopi:** Her iki gözün temporal yarı alanları görememe hali. **Central bitemporal ~/ santral bitemporal hemianopi:** Kiazmatik lezyon sonucu sadece çaprazlaşan nazal maküler liflerin etkilenmesi ile ortaya çıkan bir

görme alanı defekti. **Heteronymous ~/ heteronim hemianopi**: Her iki göz görme alanlarının birbirine ters yarı kesimlerinin görememe hali. **Homonymous ~/ homonim hemianopi**: Her iki göz görme alanlarının aynı yarı kesimlerinin görememe hali. **Quadrantic ~/ kadrantanopi**: Bkz. Quadrantanopia.

Hemianopsia/ hemianopi: Bkz. Hemianopia.

Hemorrhage, dark blot/ koyu leke biçiminde kanama: Diyabetik retinopatide görülen kanamalı retina enfarktüsleri. **Expulsive ~/ ekspülsif kanama**: Cerrahi esnasında göz içi yapılarının dışarıya çıkmasına neden olabilen veya retina yüzeyinde düzensizliklerle sonuçlanabilen büyük suprakoroidal kanama. **Massive suprachoroidal ~/ büyük suprakoroidal kanama**: Bkz. Expulsive hemorrhage. **Retinal ~/ retina kanaması**: Kan damarlarından retinaya ve retinanın altına kan sızması. **Retrobulbar ~/ retrobulber kanama**: Cerrahi, anestezi veya travma sonucu göz küresi arkasında kanama meydana gelmesi. **Subconjunctival ~/ subkonjunktival kanama**: Konjunktiva altındaki damarlardan kan sızması. **Vitreous ~/ vitreus kanaması**: Retinadaki damarlardan vitreus içine kanama meydana gelmesi.

Herpes, ocular/ oküler herpes hastalığı: Herpes simpleks virüsüne bağlı tekrarlayan göz enfeksiyonu.

Herpes zoster ophthalmicus/ oftalmik herpes zoster enfeksiyonu: Trigeminal sinirin oftalmik dalını tutan herpes zoster enfeksiyonu.

Heterochromia/ heterokromi: Tümüyle aynı rengi göstermesi gereken bir cismin değişik kısımlarında renk farkı bulunması hali. ~ **iridis/ iris heterokromisi**: Her iki göz irislerinin renk bakımından farklı oluşu.

Heterophoria/ heteroforya: Bkz. Phoria.

Heterotopia/ heterotopi: Bir organ veya oluşumun normal yeri dışında bulunuşu; herhangi bir dokunun normalde bulunmaması gereken bir yerde gelişmesi. **Macular ~/ maküler heterotopi**: Retrolental fibroplazi ve diğer periferik retinal skar oluşturan hastalıklarda makülanın yerinden sürüklenmesi.

Heterotropia/ heterotropi, şaşılık: Göz kaslarının çalışmasındaki dengesizlik nedeniyle gözlerin görüş eksenlerinin paralelliğini kaybetmesi.

High water marks: Bkz. Subretinal demarcation lines.

Hinge/ bağlantı, menteşe: Gözlük cephesi ve şakak kısmını birbirine bağlayan gözlük aksamı; LASİK girişiminde kornea yüzeyinden kaldırılan flebin kornea ile bağlantı kurduğu kısım.

Hippus/ hippus: Pupillanın ışık, konverjans veya psikolojik uyarı olmaksızın 1 mm'den fazla ardışık daralıp genişlemesi.

HM (hand motions)/ EHS (el hareketlerini seçme): Görme keskinliğinin değerlendirilmesinde hastanın sadece el hareketlerini seçebilmesi.

Holder, lens/ lens tutucu: Perimetrede hastanın kırılma kusurunun tashihi için lensin yerleştirildiği bölüm. **Micro-needle ~/ portegü:** Küçük iğneli sütürlerin tutulmasında kullanılan pens. **Needle ~/ kalt portegü:** Büyük iğneli sütürlerin tutulmasında kullanılan pens. **Razor blade ~/ jilet tutucu:** Jiletten kırılarak yapılan bıçakları tutmak için kullanılan âlet.

Hole, idiopathic macular/ idyopatik maküla deliği: Bkz. *Senile macular hole*. **Macular ~/ maküla deliği.** **Retinal ~/ retina deliği:** Duyu retinanın kronik atrofsi sonucu oluşan defekt. **Senile macular ~/ senil maküla deliği:** Sebebi bilinmeyen ve ileri yaşlarda meydana gelen maküla deliği.

Hook, iris/ iris retraktörü: Pupilla kenarından irisi çekmek için kullanılan bir âlet. **Lens ~/ lens rotatörü:** Göz içi yapay lense çevirmek için kullanılan bir âlet. **Strabismus ~/ (şaşıklık) kroşe(si):** Şaşıklık cerrahisinde kasların bulunmasına ve tutulmasına yarayan âlet.

Hordeolum/ hordeolum, arpacık: Göz kapağı kenarındaki yağ veya ter bezlerinin akut pürülan enfeksiyonu. **External ~/ dış hordeolum:** Kıl folikülü dibindeki Zeis bezinin stafilokoklarla akut iltihabı. **Internal ~/ iç hordeolum:** Tarsus içindeki Meibom bezlerinin stafilokoklarla akut iltihabı.

Horn/ boynuz: Üst kapağın levator kasının aponörozunun medial ve lateral uzantıları. **Cutaneous ~/ cilt boynuzu:** Ciltten uzanan hiperkeratotik bir lezyon.

Horopter/ horopter: Her iki gözün korespondan retina elemanlarından kaynaklanan görme eksenlerinin uzayda çakıştığı noktalardan oluşan düzlem.

Horror fusionis: Bifoveal uyarılmadan kaçınma.

HPRP: Bkz. *High-pass resolution perimetry*.

HRT/ HRT (Heidelberg retinal tomografi): Bkz. *Heidelberg retinal tomography*.

HT/ HT (hipertropya): Bkz. Hypertropia.

Hue/ renk tonu: Işığın dalga boyu veya dalga boylarının bir kombinasyonu ile belirlenen üç temel özelliğinden biri.

Humor/ sıvı. Aqueous ~/ aköz sıvı: Bkz. Aqueous. **Vitreous ~/ vitreus, camı cisim:** Bkz. Vitreous.

Hyalitis/ hyalitis: Vitreusun iltihabı. **Asteroit ~/ asteroit hyalitis:** Bkz. Asteroit hyalosis.

Hyalocyte/ hyalosit: Vitreustaki yapısal hücre.

Hyalosis/ hyalozis: Vitreusta görülen dejeneratif değişiklikler. **Asteroid ~/ asteroit hyalozis:** Vitreusta ışık düşürüldüğünde parlayan, kalsiyum içerikli yıldız şeklindeki veya yuvarlak kesafetler.

Hydrocystoma/ hidrokistom: Ter bezinin kistik tümörü. **Apocrine sweat gland ~/ Moll kisti:** Bkz. Cyst of Moll. **Eccrine sweat gland ~/ ekzokrin ter bezi hidrokistomu:** Moll kistine benzeyen, ancak göz kapağı dışındaki yerlerde de görülebilen bir kist.

Hydrodelamination/ hidrodelenasyon: Katarakt cerrahisi esnasında sıvı enjeksiyonu ile lens katmanlarının birbirinden ayrıştırılması.

Hydrodissection/ hidrodiseksiyon: Katarakt cerrahisi esnasında sıvı enjeksiyonu ile lens korteksinin lens kapsülünden ayrıştırılması.

Hydrophthalmus: Bkz. Buphthalmos.

Hydrops/ hidrops: Herhangi bir vücut boşluğu veya dokularda sıvı toplanması. **Acute ~/ akut hidrops:** Bkz. Corneal hydrops. **Corneal ~/ kornea hidropsu:** Keratokonusta Descemet membranının yırtılmasına bağlı kornea stromasında sıvı toplanması.

Hyperacuity/ üst keskinlik: Bir görsel hedefi, aynı hedefin bir başka elemanı ile ilişkili olarak lokalize etme yeteneği.

Hyperchromia/ hiperkromi: Pigment fazlalığı; doku veya hücrenin koyu boyanma niteliği gösterişi.

Hyperdeviation, dissociated: Bkz. Dissociated vertical deviation.

Hyperfluorescence/ hiperflüoresans: Fundus flüoresein anjiyografide flüoroseinin yoğun olarak görülmesi.

Hypermetropel/ hipermetrop: Bkz. Hypermetropic.

Hypermetropia/ hipermetropi: Görüntünün retinanın arkasına düşmesi sonucu daha çok yakını net görememe ile karakterize

kırılma kusuru. **Acquired ~/ kazanılmış hipermetropi:** Gözdeki patolojik durumlar veya göz cerrahilerinin meydana getirdiği hipermetropi. **Axial ~/ aksiyel hipermetropi:** Gözün ön-arka ekseninin kısa olması nedeniyle ortaya çıkan hipermetropi. **Curvature ~/ eğrilik hipermetropisi:** Lens veya korneanın eğiminin düşük olması nedeniyle ortaya çıkan hipermetropi. **Latent ~/ latent hipermetropi:** Gözün uyum yeteneği ve silier kasın tonüsü ile düzeltilebilen hipermetropi. **Manifest absolute ~/ manifest absolü hipermetropi:** Hastanın uyum yaparak üstesinden gelemediği hipermetropi. **Manifest facultative ~/ manifest fakültatif hipermetropi:** Hastanın uyum yeteneği, düzeltici lensler veya her ikisi ile düzeltilebilen hipermetropi. **Refractive ~/ refraksiyon hipermetropisi:** Gözün kırıcı ortamlarından herhangi birinin kırıcılık indeksinin düşük olması nedeniyle ortaya çıkan hipermetropi. **Structural ~/ yapısal hipermetropi:** Gözün anatomik yapısının bozukluğu ile ilgili (aksiyel, eğrilik ve refraksiyon) hipermetropi.

Hypermetropic/ hipermetrop, hipermetropik: Hipermetropi ile ilgili; hipermetropi gösteren.

Hyperopia/ hipermetropi: Bkz. *Hypermetropia*.

Hyperphoria/ hiperforya: Bir gözün diğerine göre daha yukarıda durma eğilimi göstermesi.

Hyperplasia/ hiperplazi: Dokuda normal hücre sayısının aşırı artımı; doku veya organ hücre sayısındaki artış nedeniyle büyüme.

Conjunctival intraepithelial ~/ konjunktival intraepitelyal hiperplazi: Hafif kabarık, üzerinde püskül şeklinde damarların yer aldığı etli bir kitle şeklindeki konjunktiva lezyonu.

Pseudoepitheliomatous ~/ psödoepitelyomatöz hiperplazi: İrritasyon sonucu ortaya çıkan ve hızlı büyüyen, beyaz renkli, hiperkeratotik, jukstalimbal yerleşimli nodül.

Hyperplastic/ hiperplastik: Hiperplazi ile ilgili; hiperplazi gösteren.

Hypertelorism/ hipertelorizm: İki organ veya organ parçası arasındaki anormal açıklık; iki orbita arası mesafenin normalden fazla olması. **Ocular ~/ oküler hipertelorizm:** Lateral kantuslar arasındaki mesafenin ölçümüyle belirlenen hipertelorizm. **Orbital ~/ orbital hipertelorizm:** Medial kantuslar arasındaki mesafenin ölçümüyle belirlenen hipertelorizm.

Hypertension, ocular/ oküler hipertansiyon: Göz içi basıncının glokom bulguları ortaya çıkarmaksızın yüksek oluşu.

Hypertrophic/ hipertrofik: Hipertrofi ile ilgili; hipertrofi gösteren.

Hypertrophy/ hipertrofi: Dokuyu oluşturan hücrelerin hacimce artış göstermesi; doku veya organın hücre hacim artışı sonucu büyümesi. **Congenital ~ of retinal pigment epithelium/ retina pigment epitelinin konjenital hipertrofisi:** Genellikle tek taraflı, düzgün, gri veya siyah renkli, belirgin sınırlara sahip, yuvarlak veya oval lezyon veya lezyonlarla karakterize bozukluk.

Hypertropia/ hipertropya: Bir gözün yukarı kayması.

Hyphema/ hifema: Ön kamarada kan bulunması.

Hypochromia/ hipokromi: Pigment azlığı; doku veya hücrenin açık renkli boyanma niteliği gösterişi.

Hypofluorescence/ hipoflüoresans: Fundus flüoresein anjiyografide flüoroseinin seyrek olarak görülmesi.

Hypoophthalmus/ hipooftalmus: Göz küresinin aşağı yer değiştirmesi.

Hypophoria/ hipoforya: Bir gözün diğerine göre daha aşağıda durma eğilimi göstermesi.

Hypoplasia, optic nevrel/ optik sinir hipoplazisi: Optik sinir liflerinin sayısında azalmayla karakterize, tek veya çift taraflı görülebilen bir klinik durum.

Hypopyon/ hipopyon: Ön kamarada iltihap toplanması.

Hypotelorism/ hipotelorizm: İki organ veya parça arasındaki mesafenin normalden kısa olması. **Ocular ~/ oküler hipotelorizm:** Orbitalar arasındaki mesafenin normalden kısa olması. **Orbital ~/ orbital hipotelorizm:** Bkz. *Ocular hipotelorizm*.

Hypotony/ hipotoni: Göz içi basıncının düşük olması; göz küresinin yumuşak olması.

Hypotropia/ hipotropya: Bir gözün aşağı kayması.

HZO/ oftalmik herpes zoster enfeksiyonu: Bkz. *Herpes zoster ophthalmicus*.

I

ICCE/ İKKE (intrakapsüler katarakt ekstraksiyonu): Bkz. *Intracapsular (cataract) extraction*.

ICRS/ korneal stroma halka parçaları: Bkz. *Intrastromal corneal ring segments*.

IKI/ interstisyel keratit: Bkz. *Interstitial keratitis*.

Illumination/ aydınlatma: Muayene amacıyla belli bir bölgeyi veya herhangi bir şeyi aydınlatma; herhangi bir şey üzerine düşürülen ışık miktarı. **Direct ~/ direkt aydınlatma:** Biyomikroskobun ışığı daraltılıp eğik olarak korneaya yönlendirilmesiyle yapılan muayene.

ILM/ iç limitan membran: Bkz. *Internal limiting membrane*.

Image/ görüntü, hayal: Cisimlerden renk, gölge, hareket ve detay bilgilerini göze yansıtan ışık. **Double ~/ çift görüntü:** Bkz. *Ghost image*. **Ghost ~/ hayalet görüntü:** Bakılan cismi gölgeli olarak görme. **~ jump/ görüntü atlama:** Bifokal camın uzak bölümünden okuma bölümüne bakarken prizmatik etki nedeniyle görüntünün ani hareketi. **Purkinje ~s/ Purkinje görüntüleri:** Korneanın ön ve arka yüzleri ile lensin ön ve arka yüzlerinden meydana gelen yansımalar. **Three-dimensional ~/ üç boyutlu görüntü.**

Implant/ implant: Tedavi amacıyla vücudun herhangi bir bölümüne yerleştirilen sert madde. **Baerveldt ~/ Baerveldt implantı:** Glokom şant ameliyatında kullanılan, silikon bir tüp ve baryum ile kaplanmış silikon plaktan oluşan bir implant. **Drainage ~/ drenaj implantı:** Glokom şant ameliyatlarında kullanılan, aközün dışa akımını sağlayan implantlardan her biri. **Extruding ~/ atılan implant:** İmplantlı göz ameliyatlarında uygulanan implantın atılması. **Hydroxyapatite ~/ hidroksiapatit implant:** Göz küresinin alındığı ameliyatlarda, daha sonra hareketli protez yapılabilmesi için, oluşan boşluğa konulan hidroksiapatit madde. **Intraocular lens ~/ göz içi lens implantı:** Katarakt cerrahisi esnasında göz içine yerleştirilen yapay lens. **Krupin-Denver ~/ Krupin-Denver implantı:** Glokom şant ameliyatında kullanılan, silikondan yapılmış bir oval diske tutturulmuş durumda bulunan, ucunda yarık şeklinde bir valfin bulunduğu silastik tüp. **Molteno ~/ Molteno implantı:** Glokom şant ameliyatında kullanılan, tek ya da çift hazneli silikon tüp. **Schocket ~/ Schocket implantı:** Glokom şant ameliyatında kullanılan ve göz küresini 360 derece saran oluklu silikon tüp. **Secondary ~/ sekonder implant:** Gözün alındığı ilk cerrahide göz küresi yerine materyal yerleştirilmeyen veya küçük materyal yerleştirilen kişilerde hacim eksikliğinin giderilmesi için uygulanan implant.

Implantation/ implantasyon, uygulama: Tedavi amacıyla vücudun herhangi bir bölümüne sert madde yerleştirilmesi. **Corneal ring ~/ korneaya halka yerleştirilmesi:** Korneanın yeniden şekillendirilerek miyopi, hipermetropi ve astigmatizm gibi kusurların tedavisi amacıyla korneaya küçük plastik halkaların yerleştirilmesi. **Secondary ~/ sekonder implantasyon:** İlk cerrahisinde afak bırakılan göze göz içi lens yerleştirilmesi.

Incarceration, iris/ iris sıkışması: Göz laserasyonlarında kesi dudakları arasına irisin girmesi.

Incisions, corneal relaxing/ kornea gevşetici kesileri: Astigmatizmin düzeltilmesi için korneanın gergin olan eksenine limbuse paralel olarak yapılan derin kesiler.

Incisure, supraorbital/ supraorbital çentik: Bkz. *Supraorbital notch*.

Incongruous/ uygunsuz, birbirine uymayan: Homonim hemianopide sağ ve sol alanların şekilleri arasındaki asimetri.

Incycloduction/ insiklodüksiyon: Bir gözün içe doğru dönme hareketi.

Incyclophoria/ insikloforya: Kornea üst kutbunun medial tarafa doğru dönme eğilimi göstermesi.

Incyclotropia/ insiklotropya: Kornea üst kutbunun medial tarafa doğru dönmesi.

Incyclovergence/ insikloverjans: Her iki gözün birbirlerinin aksi yönünde olması kaydı ile ön arka eksen etrafında içe rotasyonu.

Index, refractive/ refraktif indeks, kırıcılık indeksi: Herhangi bir maddenin havaya oranla ışınları kırma gücü.

Infacility, accommodative/ akomodasyon zorluğu: Uzaktan yakına bakışta gözün odağını ayarlamasında zorluk.

Infinity, optical/ optik sonsuzluk: Kişinin gözünde akomodasyon meydana getirmeden sonsuzluk hissi oluşturacak en yakın mesafe.

Infraduction/ infradüksiyon: Bir gözün aşağı bakışı.

Infrared/ infrared, kızıl ötesi: Görünen spektrumun kırmızı ucunun ötesindeki ışık dalga boyları.

Infraversion/ infraversiyon: İki gözün birlikte aşağı bakışı.

Ingrowth, epithelial/ epitelin içe büyümesi: Refraktif cerrahide flep altına epitel hücrelerinin büyümesi ile karakterize bir komplikasyon; göz cerrahisi sonrası yüzeydeki epitel hücrelerinin göz içine ilerlemesi ile karakterize komplikasyon. **Fibrous ~/ fibröz içe büyüme:** Katarakt cerrahisi sonrası fibrovasküler dokunun iris yüzeyine ilerlemesi.

Injection (1)/ enjeksiyon: Herhangi bir vücut bölümüne şırınga ile ilaç verilmesi. **Peribulbar ~/ peribulber enjeksiyon:** Daha çok anestezi amacıyla göz küresi çevresine ilaç enjeksiyonu. **Retrobulbar ~/ retrobulber enjeksiyon:** Daha çok anestezi, bazen de tedavi amacıyla göz küresi arkasına ilaç enjeksiyonu.

Subconjunctival ~/ subkonjunktival enjeksiyon: Anestezi veya tedavi amacıyla konjunktiva altına ilaç enjeksiyonu. **SubTenon ~/ SubTenon enjeksiyon:** Tedavi amacıyla Tenon kapsülü altına ilaç enjeksiyonu.

Injection (2), ciliary/ silier enjeksiyon. Üvea iltihaplarında limbusa komşu silier bölgedeki damarlarda meydana gelen şişkin görünüm. **Conjunctival ~/ konjunktival enjeksiyon:** Konjunktiva damarlarının şişkin görünmesi.

Injector, lens/ lens enjektörü: İçine yumuşak yapay lens yerleştirilerek göze uygulamaya imkân sağlayan âlet.

Injury, closed/ kapalı yaralanma: Kornea ve skleranın sağlam kaldığı, ama göz içi hasarın bulunduğu yaralanma. **Open ~/ açık yaralanma:** Kornea veya sklerada ya da herikisinde tam kat hasarın olduğu yaralanma.

Insert, ocular/ oküler insert: Göze yerleştirilerek yavaş ilaç salınımı sağlayan tedavi aracı.

Insertion/ insersiyon, yapışma yeri. Concave iris ~/ konkav iris insersiyonu: Primer konjenital glokomda yüzeysel iris dosusunun iridotrabeküler birleşim yeri ve trabekülün üzerini kaplaması. **Flat iris ~/ düz iris insersiyonu:** Primer konjenital glokomda irisin doğrudan ve düz bir şekilde sklera mahmuzunun önünden kalınlaşmış trabeküle bağlanması.

Insufficiency, accommodative/ akomodasyon yetersizliği: Gözün beklenenden daha az uyum göstermesi. **Convergence ~/ konverjans yetersizliği:** Gözlerin yakına bakışta birbirine yeterince yaklaşmaması. **Divergence ~/ diverjans yetersizliği:** Gözün uzaktaki cisme bakarken normalden daha fazla içe kayması. **Fornix ~/ forniks yetersizliği:** Soketin protezi tutamayacak şekilde olması. **Non-presbyopic accommodative ~ / presbiyopi olmadan akomodasyon yetersizliği:** Bkz. *Accommodative insufficiency*.

Integration/ entegrasyon: Çeşitli faaliyetlerin belli bir amaca yönelecek şekilde birleşmesi veya birleştirilmesi. **Bilateral ~/ bilateral entegrasyon:** Görme rehberliğinde vücut hareketlerinin kontrol edilmesi ve vücudun iki tarafı arasında koordinasyon kurulması. **Visual motor ~/ görsel motor entegrasyon:** Bkz. *Eye hand coordination*. **Visual sensory ~/ görsel duyu entegrasyonu:** Görsel bilginin işitme, denge, duruş ve hareket ile alınan bilgi eklenerek işlenmesi.

Interferometry, laser/ lazer interferometri: Işık dalga girişim tekniklerini kullanan bir tür görme keskinliği ölçüm yöntemi.

Intermediate/ ara bölüm: Trifokal bir lenste uzak ile yakın arasındaki mesafeleri göstermeye yönelik olarak hazırlanan bölüm.

Interpalpebral/ interpalpebral, kapaklar arası: Alt ve üst göz kapakları arasında (bulunan).

Interpupillary/ interpupiller: Pupillalar arası(nda).

Interval, chromatic/ kromatik aralık: Lenslerin kromatik aberasyon özelliği sonucu kısa dalga boyulu ışınlarla uzun dalga boyulu ışınların odaklandıkları noktalar arasındaki mesafe. **Sturm's ~/ Sturm aralığı:** Ön ve arka görüntü çizgileri arasında astigmatik görüntünün uzaması.

Intorsion/ intorsiyon: Her bir gözün üst kısmının içe doğru dönmesi.

Intracapsular/ intrakapsüler, kapsül içi(nde).

IntraLASIK/ intraLASİK: Kornea flebinin mekanik mikrokeratom yerine femtosaniye lazer ile kaldırıldığı LASİK girişi.

Intraocular/ intraoküler, göz içi.

Intraorbital/ intraorbital, orbita içi.

IO/ İO, AO (inferior oblik kası, alt oblik kası): Bkz. *Inferior oblique muscle*.

Iodopsin/ iyodopsin: Koni hücrelerinde bulunan, rod hücrelerindeki rodopsine benzeyen ışığa duyarlı pigment.

IOFB (intraocular foreign body)/ GİYC (göz içi yabancı cisim).

IOD/ idyopatik enflamatuvar orbita hastalığı: Bkz. *Idiopathic orbital inflammatory disease*.

IOL/ İOL, GİL (intraoküler lens, göz içi lensi): Bkz. *Intraocular lens*.

IOP/ İOB, GİB (intraoküler basınç, göz içi basıncı): Bkz. *Intraocular pressure*.

IPD/ PD (interpupiller mesafe): Bkz. *Interpupillary distance*.

IR/ infrared radyasyon: Bkz. *Infrared*.

Iridectomy/ iridektomi: Arka ve ön kamaralar arasında bir açıklık oluşturmak üzere irisin bir parçasının çıkarılması. **Laser ~/ lazer iridektomi:** Lazer kullanılarak yapılan iridektomi. **Peripheral ~/ periferik iridektomi:** İrisin periferik kısmından küçük bir parçanın çıkarılması ile yapılan iridektomi. **Total ~/ tam iridektomi:** İrisin pupilla kenarından iris köküne kadar kesilmesi ile yapılan iridektomi.

Iridencleisis/ iridenklezis: İrisin bir bölümünün korneaya yapılan kesi içine sıkıştırılması ile göz içi basıncının düşürülmesi amaçlanan göz ameliyatı. **Peripheral ~/ periferik iridenklezis:** Periferik iridektomi yapılıyor gibi sadece periferik irisin sklera yarısı içine sıkıştırılması ile yapılan iridenklezis. **Total ~/ tam iridenklezis:** Tam iridektomi yapılıyor gibi geniş bir iris dokusunun sklera yarısı içine sıkıştırılması ile yapılan iridenklezis.

Iridocorneal/ iridokorneal: İris ve korneayı birlikte ilgilendiren; iris ve korneayı birlikte tutan.

Iridocyclectomy/ iridosiklektomi: Açığı tutan iris tümörlerinin tedavisi için kullanılan bir cerrahi yöntem.

Iridocyclitis/ iridosiklit, ön üveit: İris ve silier cismin birlikte iltihabı. **Fuchs' heterochromic ~/ Fuchs heterokromik iridosikliti:** İki göz arasında iris renginin farklı olmasına eşlik eden iridosiklit tablosu.

Iridodialysis/ iridodiyaliz: Periferik irisin kökünden ayrılması.

Iridodonesis/ iridodonezis: Lens desteğinin olmaması nedeniyle irisin titremesi.

Iridodysgenesis/ iridodisgenezi: İriste embriyonik dönemde kusurlu gelişim sonucu meydana gelen anormallik.

Iridogonioplasty/ iridogonyoplasti: Periferik irise lazer uygulamaları ile periferik ön sineşilerin giderilmesi.

Iridolenticular/ iridolentiküler: İris ve lensi birlikte ilgilendiren; iris ve lens arasında.

Iridoplasty/ iridoplasti: Bkz. Gonioplasty.

Iridoplegia/ iridopleji: İris sfinkterinin paralizisi.

Iridoschisis/ iridoskizis: İrisin ön ve arka parçalar oluşturacak şekilde ayrılması.

Iridotomy/ iridotomi: İriste delik oluşturulması. **Laser ~/ lazer iridotomi:** Lazer kullanılarak iriste delik oluşturulması.

Iris/ iris: Korneanın arkasında yer alan, ortasında göz bebeği bulunan ve göze rengini veren, ince pigment tabakasından oluşmuş daire şeklindeki kısım. ~ **bombé/ bombe iris:** Pupilla bloğu nedeniyle periferik irisin öne doğru bombeleşerek açığı kapanması glokomu oluşturması. **Plateau ~/ plato iris:** Düz iris planı ve derin santral ön kamaraya rağmen ön kamara açısının kapandığı bir anomali.

Iritis/ iritis: İris iltihabı.

IRMA/ İRMA (intraretinal mikrovasküler anomaliler): Bkz. *Intraretinal microvascular abnormalities.*

Island, central/ santral ada: Ekzimer lazer girişimlerinde lazerin merkezî bir kornea parçasını bırakması ile ortaya çıkan komplikasyon.

Isochromatic/ izokromatik: Her tarafında aynı renk gösteren; tümüyle aynı renge sahip.

Isopter/ izopter: Görme alanı testinde hedefin boyut ve aydınlığı küçülürken, içinde bu hedefin algılanabileceği sahanın da küçülme göstermesi ile meydana gelen halkalardan her biri.

J

Jaw wink: Bkz. *Marcus-Gunn jaw-winking ptosis.*

Jerk, square wave/ kare dalgalı sığrama: Serebellar sistem hastalıklarında görülen bir anormal göz hareketi.

Junction, corneoscleral: Bkz. *Limbus.*

Juxtacanalicular/ jukstakanaliküler: (Schlemm) kanalın(ın) komşuluğunda bulunan.

Juxtafoveal/ jukstafoveal: Foveanın komşuluğunda bulunan.

Juxtalimbal/ jukstalimbal: Limbusun komşuluğunda bulunan.

Juxtapapillary/ jukstapapiller: Optik sinirin komşuluğunda bulunan.

K

K: Düz kornea meridyeni; iki keratometre ölçümünden daha düz olanı.

K1, K2/ K1, K2: Bir eksen ve bu eksene dik olan eksen keratometre ölçümleri.

K reading/ keratometre ölçümü: Kornea ön yüz eğriliğinin ölçümü.

KCSI/ keratokonjunktivitis sikka: Bkz. *Keratoconjunctivitis sicca.*

Keloid, corneal/ korneal keloid: İltihap, cerrahi veya perforan yaralanma sonucu kornea skarı üzerinde gelişen fibröz doku proliferasyonu.

Keratectasia/ keratektazi: Korneanın ileri derecede kesifleşmesi ve göz kapaklarının arasından dışarıya çıkmasıyla karakterize bir durum.

Keratotomy/ keratektomi: Korneanın bir parçasının çıkarıldığı girişim. **Automated lamellar ~/ Otomatik lameller keratektomi:** Bkz. *Automated lamellar keratoplasty*. **Lamellar ~/ lameller keratektomi:** Tedavi amacıyla korneanın bir bölümünün çıkarılması. **Photorefractive ~/ fotorefraktif keratektomi:** Kornea epiteli giderildikten sonra ekzimer lazer uygulanarak kırılma kusurlarının tedavisinin yapıldığı bir girişim. **Phototherapeutic ~/ fototerapötik keratektomi:** Kornea yüzeyindeki kesafetlerin giderilmesi için kullanılan ekzimer lazer yöntemi. **Superficial epithelial ~/ yüzeysel epitelyal keratektomi:** Kornea bazal membran bozukluklarının tedavisi için tercih edilen bir girişim.

Keratic/ keratik: Kornea ile ilgili.

Keratitis/ keratit: Kornea iltihabı. **Acute epithelial ~/ akut epitelyal keratit:** Gözün herpes zoster enfeksiyonunda küçük, ince, dendritik veya uydu şeklinde intraepitelyal lezyonlarla karakterize kornea iltihabı. **Bacterial ~/ bakteriyel keratit:** Bakterilerin sebep olduğu keratit. **Diffuse lamellar ~/ yaygın lameller keratit:** LASİK sonrası flep altında meydana gelen, kum tepeciklerine benzer görüntü oluşturan iltihap. **Disciform ~/ diskiform keratit:** Herpes simpleks veya herpes zoster kornea enfeksiyonunda stroma kalınlaşması ve bu bölge üzerinde epitel ödemi ile karakterize durum. **Filamentary ~/ filamenter keratit:** Kornea epitelinin, mukus ve yerinden ayrılmış epitel hücrelerinin oluşturduğu filamentlerle karakterize iltihabi durumu. **Filamentous fungal ~/ filamentöz fungal keratit:** Aspergillus veya Fusarium türlerinin neden olduğu keratit. **Fungal ~/ fungal keratit:** Mantarların sebep olduğu keratit. **Interstitial ~/ interstisyel keratit:** Epitel veya endotelde primer tutulum olmaksızın ortaya çıkan kornea stroması iltihabı. **Marginal ~/ marjinal keratit:** Daha çok blefaritli hastalarda stafilokok ekzotoksinlerine aşırı hassasiyetle ortaya çıktığı düşünülen, limbustan saydam kornea alanıyla ayrılmış subepitelyal infiltrasyonla karakterize durum. **Neuroparalytic ~/ nöroparalitik keratit:** Bkz. *Neurotrophic keratopathy*. **Nummular ~/ nummüler keratit:** Bowman membranının altına yerleşmiş, stromal hafif kesafet haleleriyle çevrili, çok sayıda küçük ve granüler depozitlerle karakterize keratit. **Punctate epithelial ~/ noktalı epitelyal keratit:** Boyanmadan da görülebilen granüler kesif epitel hücrelerinden oluşan lezyonlarla karakterize keratit. **Rosacea ~/ rozasea keratiti:** Akne rozasea hastalığında görülen keratit. **Stromal necrotic ~/ stromal nekrotik keratit:** Herpes simpleks virüslerin kornea stromasında harabiyet meydana getirmesiyle karakterize keratit. **Thygeson's superficial punctate ~/ Thygeson yüzeysel noktalı keratiti:** Epiteli yukarı doğru iten, granüler, gri-beyaz, kabarık noktacıklardan oluşan yuvarlak ya da oval biçimli kümelerle

karakterize bir kornea bozukluğu. **Wet filamentary ~/ sulu filamenter keratit:** Beyin sapı sadmeleri ve blefarospazm hastalarında görüldüğü gibi aşırı göz yaşarması ile ortaya çıkan keratit.

Keratoacanthoma/ keratoakantom: Yassı epitelden oluşan ve ortasında göbek şeklindeki çukurluğun keratin ile dolu olduğu hızlı büyüyen cilt tümörü.

Keratocentesis/ keratosentez: Korneadan ön kamaraya iğne ile girilerek sıvı çekilmesi.

Keratoconjunctivitis/ keratokonjunktivit: Kornea ve konjunktivanın birlikte iltihabı. **Atopic ~/ atopik keratokonjunktivit:** Atopik dermatitli genç hastaları etkileyen bir alerjik keratokonjunktivit tipi. **Contact lens-induced superior limbic ~/ kontak lense bağlı superior limbal keratokonjunktivit:** Kontak lens kullananlarda tiyomersala karşı bir hassasiyet sonucu üst limbusta meydana gelen iltihap. **Epidemic ~/ epidemik keratokonjunktivit:** Adenovirüslerin neden olduğu son derece bulaşıcı bir keratokonjunktivit. **~ sicca/ keratokonjunktivitis sikka:** Aköz göz yaşı eksikliğinin meydana getirdiği kuru göz tablosu. **Phlyctenular ~/ fliktenüler keratokonjunktivit:** Bkz. Phlyctenulosis. **Superior limbic ~ (of Theodore)/ (Theodore) superior limbal keratokonjunktivit(i):** Daha çok yaşlı kadınlarda görülen, üst bulber konjunktivada hiperemi ile karakterize kronik bir hastalık. **Vernal ~/ vernal keratokonjunktivit:** Daha çok çocukları ve gençleri etkileyen, ilkbahar ve yaz mevsimlerinde görülen, tekrarlayıcı ve bilateral göz alerjisi.

Keratoconus/ keratokonus: Kornea merkezinin iltihap olmaksızın incelerek bombeleştiği ve düzensiz miyop astigmatizm meydana getirdiği bozukluk; konik kornea. **Anterior ~/ anterior keratokonus:** Bkz. Keratoconus. **Posterior ~/ posterior keratokonus:** Korneanın arka yüzünde çökme ve hafif stroma kesafeti ile karakterize bozukluk.

Keratocyte/ keratosit: Kornea stromasında bulunan hücre.

Keratoglobus/ keratoglobus: Korneanın büyüüp küresel şekil aldığı ve periferik stromadaki incelme nedeniyle bombeleştiği bir bozukluk.

Keratolysis, marginal/ marjinal keratoliz: Limbusta yakın skleritlerde kornea periferinde meydana gelen yarım ay şeklindeki ülser.

Keratomalacia/ keratomalasi, kornea erimesi.

Keratometer/ keratometre: Kornea ön yüzünün eğriliğini ölçen cihaz.

Keratometry/ keratometri: Kornea ön yüzünün eğriliğinin ölçümü.

Keratomileusis/ keratomilozis: Kırılma kusurlarının düzeltilmesi amacıyla lameller bir kornea butonunun çıkarılıp değişik işlemlerden geçirildikten sonra yeniden yerleştirildiği girişim. ~ **in situ/ keratomilozis in situ:** Mikrokeratom ile korneadan stromal bir katman çıkarılarak miyopinin tedavi edildiği bir yöntem. **Laser (assisted) epithelial ~/ lazer ile epitelyal keratomilozis:** Kornea epiteli bir flep şeklinde kaldırıldıktan sonra ekzimer lazer ile kırılma kusurlarının tedavisinin yapıldığı bir girişim. **Laser assisted in-situ ~/ lazer ile in-situ keratomilozis:** Yüzeyinden bir flep hazırlandıktan sonra korneanın ekzimer lazer ile şekillendirilerek kırılma kusurlarının tedavisinin yapıldığı bir girişim. **Laser assisted sub-epithelium ~:** Bkz. *Laser (asisted) epithelial keratomileusis*.

Keratopathy/ keratopati: Korneanın iltihabî olmayan hastalığı. **Band ~/ bant keratopati:** Korneanın göz kapakları arasında görünen kısmında limbustan limbusa Bowman membranı seviyesinde uzanan gri bir bandın bulunduğu dejenerasyon. **Band-shaped ~/ bant keratopati:** Bkz. *Band keratopathy*. **Bullous ~/ büllöz keratopati:** Korneada bleb ve büllerin oluşması, daha sonra bunların patlaması sonucu kornea sinirlerinin ortaya çıkması ile yoğun ağrıya neden olan kornea bulgusu. **Climatic droplet ~:** Bkz. *Spheroidal degeneration*. **Crystalline ~(i)es/ kristal keratopatileri:** Korneada kristal birikmesi şeklinde görünümüler oluşturan keratopatiler. **Exposure ~/ açıkta kalma keratopatisi:** Gözün açıkta kalması sonucu korneada hasar meydana gelmesi. **Infectious crystalline ~/ enfeksiyöz kristal keratopatisi:** Sıklıkla uzun süren topikal steroid tedavisi sonrası değişik bakteri ve mantarların korneada meydana getirdiği ağrısız, enflamatuvar olmayan, dallanma ve kristal yapısı gösteren bir bozukluk. **Labrador ~/ Labrador keratopatisi:** Bkz. *Spheroidal degeneration*. **Neuroparalytic ~/ nöroparalitik keratopati:** Bkz. *Neurotrophic keratopathy*. **Neuropathic ~/ nöropatik keratopati:** Bkz. *Neurotrophic keratopathy*. **Neurotrophic ~/ nörotrofik keratopati:** Hissetme yeteneğini kaybetmiş korneada, ödem ve epitel hücre dökülmesiyle başlayarak giderek ağır hasar meydana getiren bir bozukluk. **Primary lipid ~/ primer lipit keratopati:** Kolesterol, yağlar ve fosfolipitlerden oluşan beyaz veya sarı kornea stroma depozitleri ile karakterize dejenerasyon. **Secondary lipid ~/ sekonder lipit keratopati:** Primer lipit keratopati bulgularına kornea damarlaşmasının eklendiği kornea dejenerasyonu. **Striate ~/ çizgili keratopati:** Göz içi cerrahisi sonrası kornea ödemi ve

Descemet membranında katlanmalarla karakterize durum. **Ulcerative ~/ ülseratif keratopati:** Ülser oluşumu ile birlikte seyreden kornea hastalığı. **Vortex ~/ vorteks keratopati:** Pupillanın altında bir noktadan başlayarak kubbe iskelesi tarzında dışarıya doğru uzanan, ama limbusu tutmayan, bilateral, simetrik, gri veya altın renginde kornea epitel depozitleriyle karakterize bir bozukluk.

Keratophakia/ keratofaki: Hipermetropi ve afakinin düzeltilmesi için korneada hazırlanan lameller arasına gref yerleştirilen girişim. **Hydrogel ~/ hidrojel keratofaki:** Kırılma kusurunun düzeltilmesi için kornea içine hidrojel implant yerleştirilmesi.

Keratoplasty/ keratoplasti, kornea nakli: Ölü gözü, hasta gözü veya kişinin kendi gözünden alınan kornea parçasının kesif kornea yerine nakledildiği girişim. **Automated lamellar ~/ otomatik lameller keratoplasti:** Otomatik mikrokeratom ile kornea yüzeyinden flep kaldırılıp stromadan ince bir tabaka çıkarılarak hafif ve orta derecedeki miyopinin tedavisinin yapıldığı girişim. **Conductive ~/ kondüktif keratoplasti:** Çok düşük dereceli hipermetropi ve astigmatizmin tedavisi için korneanın şeklini değiştirerek etkiyen yüksek frekanslı radyo dalgaları uygulaması. **Full thickness ~/ penetran keratoplasti:** Bkz. *Penetrating keratoplasty*. **Lamellar ~/ lameller keratoplasti:** Korneanın tüm katmanlarının değiştirilmediği kornea nakli. **Laser thermal ~/ lazer termal keratoplasti:** Korneanın çevresel kısmına iki sıra halinde uygulanan lazer enerjisinin kollajen liflerini ısıtarak büzüştürdüğü, böylece kornea şekli değiştirilerek hipermetropinin tedavisinin yapıldığı lazer. **Partial thickness ~/ lameller keratoplasti:** Bkz. *Lamellar keratoplasty*. **Penetrating ~/ penetran keratoplasti:** Korneanın tüm katmanlarıyla değiştirildiği kornea nakli. **Planar lamellar refractive ~/ planar lameller refraktif keratoplasti:** Miyop veya hipermetrop refraktif lentiküllerin kullanıldığı bir refraktif cerrahi yöntemi. **Refractive ~/ refraktif keratoplasti:** Optik defektleri düzeltmek için yapılan kornea cerrahisi.

Keratoprosthesis/ keratoprotez: Kornea naklinin yapılamadığı korneası kesif hastalara uygulanan yapay mercek sistemleri.

Keratoscope/ keratoskop, Placido diski: Korneaya bir seri halka yansıtarak korneanın düzensizlikleri yönünden incelemesinin yapıldığı bir cihaz. **Klein ~/ Klein keratoskobu:** Placido diskine benzer bir keratoskop.

Keratocopy/ keratoskobi: Keratoskop ile kornea düzensizliklerinin incelenmesi.

Keratosi/ keratoz: Özellikle deri üzerinde siğil veya nasır şeklinde kendini gösteren kalınlaşma. **Actinic ~/ aktinik keratoz:** Güneşe maruz kalan yüz bölgelerinde meydana gelen, kabarık olmayan, kuru ve kabuksu bir lezyon. **Seborrheic ~/ seboreik keratoz:** Kabarık, cilt yüzeyine yapıştırılmış gibi duran, keskin sınırlı, bazen tüm kapağı tutabilen ve aşırı yağlanma gösteren bir lezyon. **Senile ~/ senil keratoz:** Bkz. *Actinic keratosis*. **Solar ~/ solar keratoz:** Bkz. *Actinic keratosis*.

Keratotomy/ keratotomi: Korneaya kesi yapma. **Arcuate ~/ arkuat keratotomi:** Astigmatizmin düzeltilmesi için kornea dik meridyenine çevresel arkuat kesinin yapıldığı bir girişim. **Astigmatic ~/ astigmatik keratotomi:** İki çift transvers ve bunların yanında iki çift yarı radyal kesiden oluşan astigmatizm cerrahisi. **Circumferential ~:** Bkz. *Arcuate keratotomy*. **Lamellar ~/ lameller keratotomi:** Derin bir dairesel keratotomi yapılarak hipermetropinin tedavi edildiği bir yöntem. **Photorefractive ~/ fotorefraktif keratotomi:** Bkz. *Photorefractive keratectomy*. **Radial ~/ radyal keratotomi:** Miyopinin tedavisi için korneaya at arabası tekeri şeklinde kesiler yapılması. **Transverse ~/ transvers keratotomi:** Astigmatizmin düzeltilmesi için korneanın çevresel kısımlarına transvers kesi yapılması.

Keratotomy/ keratotom: Korneaya kesi yapmada kullanılan özel bisturi.

Knee, (von) Wilbrand/ (von) Wilbrand dizi: Bir gözden gelen nazal optik sinir liflerinin optik traktustan diğer optik sinire doğru ilerleyen kısmı.

Knife, Bard-Parker/ Bard-Parker bıçağı: Yüzeysel epitelyal keratektomide kullanılan bir bıçak. **MVR ~/ MVR bıçak:** Göz içi cerrahilerinde delik şeklinde küçük kesiler yapmak için kullanılan bir bıçak tipi.

KPI/ KP (keratik presipitatlar). Bkz. *Keratic precipitates*.

Krypton yellow/ kripton sarısı: 577 nm dolaylarında ışık yayan ve kırmızı lezyonları direkt pıhtılaştıran bir lazer.

L

Laceration/ laserasyon: Sivri bir cismin sebep olduğu tam kat göz yaralanması.

Lacrimal/ göz yaşı.

Lacrimal/ lakrimal, göz yaşı _: Göz yaşı ile ilgili; göz yaşına ait.

Lacrimation/ lakrimasyon, göz yaşarması, göz yaşı salgılanması.

Reflex ~/ refleks göz yaşarması: Öksürme, hapşıрма, tat ve koku ile gözde yaşarma meydana gelmesi.

Lacratory/ lakrimatör, göz yaşartan, göz yaşartıcı: Göz yaşı salgılanmasına neden olan; göz yaşı salgılatan.

Lag, accommodation/ akomodasyon gecikmesi: Gözün odaklama cevabı ile odaklanma için gereken uyarı arasındaki diyoptri farkı.

Lid ~/ kapak gecikmesi: Bazı bozukluklarda üst göz kapağının aşağı bakarken göz küresini takip etmede gecikmesi veya takip edememesi.

Lagophthalmia/ lagoftalmus: Bkz. Lagophthalmus.

Lagophthalmos/ lagoftalmus: Bkz. Lagophthalmus.

Lagophthalmus/ lagoftalmus: Üst göz kapağının göz küresini açıkta bırakacak şekilde tam kapanamaması hali.

Lake, lacrimal/ lakrimal havuz: Gözün medial kantusunda göz yaşının biriktiği üçgen şeklindeki yapı.

Lamina/ lamina: Zar şeklinde ince düz tabaka; ince levha. ~ **cribrosa/ lamina kribroza:** İçinden optik sinir liflerinin geçtiği sklera bölgesindeki delikli kollajenöz ve glial yapı. ~ **fusca/ lamina fusca:** Skleranın en iç tabakası. ~ **papyracea/ lamina papirasea:** Kağıt duvar; etmoid kemikten oluşan oldukça ince medial orbita duvarı. ~ **vitrea/ Bruch membranı:** Bkz. Bruch's membranı. **Posterior elastic ~/ posterior elastik lamina:** Bkz. Descemet's membrane. **Suprachoroid ~/ suprakoroid lamina:** Bkz. Suprachoroid(ea).

Laser (Light amplification by stimulated emission of radiation)/ lazer (Radyasyonun uyarılmış saçılımı ile ışık güçlendirilmesi).

ALK ~/ ALK lazer: ALK'nın PRK ile birleştirildiği ekzimer lazer yöntemi, Bkz. Laser assisted in-situ keratomileusis. **Argon ~/ argon lazer:** 514 nm "yeşil" ve 488 nm "mavi" dalga boylarına sahip, bazı göz hastalıklarının tedavisinde kullanılan bir lazer.

Broadbeam ~/ geniş çaplı ışınlı uygulanan (ekzimer) lazer: Ablasyon için kullanılan ışın çapı oldukça büyük olan bir ekzimer lazer.

Diode ~/ diod lazer: 780-950 nm dalga boylarında kızıl ötesi ışık yayan bir lazer.

Dye ~s/ boya lazerleri: Yeşil ve kırmızı arası dalga boyuna sahip, maküla bölgesinin fotokoagülasyonunda kullanılan bir tip lazer.

Excimer ~/ ekzimer lazer: Excited dimer teriminin ilk harflerinden oluşan, 193 nm dalga boyunda ultraviyole ışık gönderen ve göz biliminde daha çok kırılma kusurlarının tedavisinde kullanılan lazer.

Femtosecond ~/ femtosaniye lazer: İntraLASİK girişiminde daha güvenli ve hassas bir flep oluşturmak için kullanılan lazer.

Holmium ~/ holmiyum lazer: Kızıl ötesi dalga

boyu ile sıcak bir ışın oluşturan ve lazer termokeratoplastide kullanılan lazer. **Neodymium YAG ~/ neodimiyum YAG lazer:** Katarakt cerrahisi sonrası oluşan arka kapsül kesafetinin açılması ve pupiller blok glokomunda irise delik açılması için kullanılan kesici bir lazer. **Spot scanning ~/ nokta tarayıcı lazer:** Kornea dokusunu gidermek için yakın aralıklarla odaklanan güçlü ışık ışını üreten lazer. **YAG ~/ YAG lazer:** İtiryum alüminyum garnet lazer; 1064 nm dalga boyunda kısa aralıklı ve yüksek enerjili ışın üreten bir lazer.

Lash/ kirpik. Metaplastic ~es/ metaplastik kirpikler: Meibom bez ağzlarından köken alan kirpikler.

LASIK/ LASİK (lazer ile in-situ keratomilozis): Bkz. *Laser assisted in-situ keratomileusis*.

Laterality/ lateralite: Bir cismin iki kenarının algılanması.

Lavage/ lavaj: Künt uçlu özel bir iğne ile punktuamlardan kanaliküle girilip basınçla verilen sıvının burna gelip gelmediğinin araştırıldığı test.

Law, Donders'/ Donders kanunu: Baş dik pozisyonda ve sabit bir noktaya bakarken gözün oryantasyonu fiksasyon ekseninde sadece horizontal ve vertikal koordinatlar tarafından belirlenmektedir. **Hering's ~/ Hering kanunu:** İki göz birlikte düşünüldüğünde gözleri aynı yöne konjuge olarak hareket ettirecek olan yöndeş kaslar eş zamanlı olarak eşit miktarda inervasyon alırlar. **Listing's ~/ Listing kanunu:** Sabit dik duran bir baş pozisyonunda ve sonsuza fiksasyon yapılırken göz küresinin oryantasyonu Listing düzleminde mevcut olan ve rotasyon merkezinden başlayan tek bir eksen ile temsil edilebilir. **Sherrington's ~/ Sherrington kanunu:** Eğer bir gözdeki kaslardan birinde kontraksiyon mevcutsa bunun antagonistinde aynı oranda gevşeme ortaya çıkacaktır. **Sherrington's ~(of reciprocal innervation)/ Sherrington'un resiprokal inervasyon kanunu:** Bkz. *Sherrington's law*. **Snell's ~/ Snell kanunu:** Refraksiyonla ilgili temel optik kanun ($n \sin i = n' \sin i'$).

Layer/ tabaka, kat, katman. Aqueous ~/ aköz tabakası: Kornea önündeki göz yaşının üç tabakasından ortada olanı. **Bowman's ~/ Bowman tabakası:** Bkz. *Bowman's membrane*. **Chievitz ~/ Chievitz katmanı:** İç ve dış nöroblastik katları birbirinden ayıran geçici sinir lifi katı. **Descemet's ~/ Descemet katı:** Bkz. *Descemet's membrane*. **External nuclear ~/ dış nükleer katman:** Bkz. *Outer nuclear layer*. **External plexiform ~/ dış pleksiform katman:** Dış nükleer katman ile iç nükleer katman arasında yer alan, rod ve koni granüllerinin aksonları ile bipolar hücre dendritlerinin birbirine girdiği retina katmanı. **Fibrous ~/ fibröz**

katman: Bkz. *Fibrous tunic*. **Ganglion cell ~/ ganglion hücre katmanı:** Retinada ganglion hücre çekirdeklerinin oluşturduğu katman. **Haller's ~/ Haller tabakası:** Koroidin vasküler katmanında büyük boyutlu damarların oluşturduğu tabaka. **Henle's (fiber) ~/ Henle (lif) katmanı:** Maküla bölgesindeki dış pleksiform katman. **Inner neuroblastic ~/ iç nöroblastik katman:** Embriyonik dönemde ganglion hücreleri, amakrin hücreler ve Müller hücrelerini oluşturan retina katmanı. **Inner nuclear ~/ iç nükleer katman:** Bkz. *Internal nuclear layer*. **Inner plexiform ~/ iç pleksiform katman:** Bkz. *Internal plexiform layer*. **Internal nuclear ~/ iç nükleer katman:** İç ve dış pleksiform katmanları arasında bulunan, özellikle görmeyle ilgili hücrelerin (bipolar, horizontal, amakrin ve Müller) gövdelerinden oluşan katman. **Internal plexiform ~/ iç pleksiform katman:** İç nükleer katman ile ganglion hücre katmanı arasında yer alan, bipolar hücre aksonları ile ganglion hücre dendritlerinin birbirine girdiği retina katmanı. **Lacrimonal ~/ lakrimal katman:** Bkz. *Aqueous layer*. **Lipid ~/ yağ tabakası:** Göz yaşı tabakalarından en dışta olanı. **Molecular ~s/ (iç ve dış) molekül katmanlar:** Bkz. *External plexiform layer* ve *Internal plexiform layer*. **Mucin ~/ mukus tabakası:** Bkz. *Mucus layer*. **Mucoid ~/ mukus tabakası:** Bkz. *Mucus layer*. **Mucus ~/ mukus tabakası:** Göz yaşı tabakalarından en içte olanı. **Nerve fiber ~/ sinir lifi katmanı:** Retinada ganglion hücre aksonlarının oluşturduğu katman. **Nervous ~/ sinir katmanı:** Bkz. *Internal tunic*. **Neuroblastic ~s/ nöroblastik katmanlar:** Nükleusların, vitreus kavitesine doğru göç ederek oluşturdukları nükleer katlar. **Oil ~/ yağ tabakası:** Bkz. *Lipid layer*. **Outer neuroblastic ~/ dış nöroblastik katman:** Embriyonik dönemde horizontal hücreler, bipolar hücreler, rod ve konileri oluşturan retina katmanı. **Outer nuclear ~/ dış nükleer katman:** Dış limitan membran ile dış pleksiform katman arasında bulunan, özellikle rod ve koni granüllerini yani nükleuslarını barındıran retina katmanı. **Outer plexiform ~/ dış pleksiform katman:** Bkz. *External plexiform layer*. **Sattler's ~/ Sattler tabakası:** Koroidin vasküler katmanında küçük boyutlu damarların oluşturduğu tabaka. **Vascular ~/ vasküler katman:** Bkz. *Uveal tract*.

Lens/ lens, mercek, gözlük camı: Işığı kırma yeteneği taşıyan cam, plastik veya canlı dokusu gibi saydam madde. **Abraham ~/ Abraham lensi:** Lazer iridotomi için kullanılan bir lens. **Annular bifocal ~/ halkasal bifokal lens:** Merkezi uzak, çevresel kısmı yakın için ayarlanmış bifokal kontak lens. **Anterior chamber (intraocular) ~/ ön kamara lensi:** Ameliyatla gözün ön kamarasına yerleştirilen yapay göz içi lensi. **Anti-reflection ~es/ antirefle gözlük camları:** Lens yüzeyinde oluşan yansımalar ve hayalet görüntülerin azaltılması amacıyla kaplama yapılmış gözlük camları.

Aphakic contact ~/ afak kontak lensi: Afak hastalar için üretilen yüksek pozitif numaralı kontak lens. **Aspheric ~/ asferik lens:** Sferik aberasyonu en aza indirmek için parabolit bir yüzeye sahip olan lens veya ayna. **Astigmatic ~/ astigmatik lens:** İki ana meridyende farklı kırma gücüne sahip lens. **Bagolini striated ~es/ Bagolini çizgili camları:** Bkz. *Bagolini striated glasses*. **Bandage soft contact ~/ yumuşak bandaj kontak lens:** Bkz. *Therapeutic contact lens*. **Bifocal ~es/ bifokal lensler:** Uzak ve yakın olmak üzere iki mesafenin tashihi için yapılmış lens ve gözlük camları. **Concave ~/ konkav lens:** Topun iç yüzeyine benzer yüzeye sahip lens; miyopinin tashihi için kullanılan, ortası ince, kenarı kalın negatif lens. **Contact ~/ kontak lens:** Kornea üzerine yerleştirilerek tashih, tedavi ve kozmetik amaçlarla kullanılan ince saydam lens. **Converging ~/ konverjan lens:** Bkz. *Convex lens*. **Convex ~/ konveks lens:** Topun dış yüzeyine benzer yüzeye sahip lens; hipermetropi ve presbiyopi gibi kırılma kusurlarının tashihi için kullanılan, ortası kalın, kenarı ince, pozitif lens. **Corrected curve ~/ eğriliği düzeltilmiş lens:** Belli bölümleri daha iyi görebilmek için çevresel kusurları azaltılmış bir lens. **Crystalline ~/ göz merceği, lens:** Gözün içinde, irisin arkasında tabî olarak bulunan mercek. **Cylinder ~/ silindir lens:** En az bir sferik olmayan yüzeye sahip, astigmatizm tashihi için kullanılan lens. **Daily wear contact ~/ günlük kullanım kontak lensi:** Kişinin sadece uyanık olduğu saatlerde kullanması için üretilmiş kontak lens. **Disposable contact ~/ tek kullanımlık kontak lens:** Göze takılıp bir gün, bir hafta veya bir ay hiç çıkarılmadan kullanıldıktan sonra atılan kontak lens. **Diverging ~/ diverjan lens:** Bkz. *Concave lens*. **Double ~/ çift lens:** Göz merceğinin doğuştan çift olması ile karakterize bir anomali. **El Bayadi ~/ El Bayadi lensi:** +60 diyoptri kırma gücüne sahip, temassız bir muayene lensi. **Extended wear contact ~/ uzun süreli kullanılan kontak lens:** Gözden çıkarılmadan 1-7 gün boyunca kullanılabilen kontak lens. **Foldable (intraocular) ~/ katlanabilir lens:** Katlanarak küçük kesiden göz içine yerleştirilen yumuşak yapay göz içi lensi. **Frequent replacement contact ~/ sık değişim kontak lensi:** Bkz. *Planned replacement contact lens*. **Fused ~/ kaynaşmış gözlük camı:** Üç veya daha fazla cam parçasının ısı ile birleştirilmesinden oluşan ve lens bağlantıları görülmeyen multifokal gözlük camı. **Goldmann ~/ Goldmann arka kutup lensi:** Retina arka kutbu ve çevresindeki 30 derecelik alanın incelenmesini sağlayan temaslı bir muayene lensi. **Goldmann three-mirror ~/ Goldmann üç aynalı lensi:** Merkezi parça, ekvator aynası, periferik ayna ve gonyoskopi aynasından oluşan bir muayene lensi. **Hard contact ~/ sert kontak lens:** Sert lenslerin gaz geçirgenliği olmayan ilk formu. **High index ~es/ yüksek kırılma indeksli lensler:** Plastik veya cama göre daha yüksek

kırılma indeksleri olan maddelerden yapılan lensler. **Hoskins suturelysis ~/ Hoskins s  t  r kesme lensi:** Trabekülektomi sonrası argon lazerle s  t  r kesilmesi için kullanılan bir lens. **Hruby ~/ Hruby lensi:** Biyomikroskoba eklenmiş, -55 diyoptri kırma gücüne sahip, plano-konkav bir temassız muayene lensi. **Intracorneal ~/ kornea içi lensi:** Yüksek kırılma kusurlarında kornea stroması içine yerleştirilerek tedavinin yapıldığı yapay lens. **Intraocular ~/ (yapay) göz içi lens(i):** Hastanın afak kontak lensine ve gözlüklerine ihtiya  ını bertaraf etmek için katarakt cerrahisi esnasında göz içine yerleştirilen lens. **Iris claw ~/ iris pençe lensi:** Haptikleri irisi bir pençe gibi tutan yapay ön kamara lensi. **Koeppe ~/ Koeppe lensi:** Direkt gonyoskopi için kullanılan bir a  ı lensi. **Krieger ~/ Krieger lensi:** -60 diyoptri kırma gücüne sahip, temassız bir muayene lensi. **Laminated ~/ tabakalı gözlük camı:**   ok sayıda cam veya plastik katmanının sandviç gibi birleştirilerek tek ünite oluşturduğu gözlük camı. **Lenticular ~/ lentiküler gözlük camı:** Optik gücü olmayan daha büyük bir taşıyıcı içerisine yerleştirilmiş, çok yüksek diyoptriye sahip yuvarlak gözlük camı. **Mainster ~/ Mainster lensi:** Arka kutupta 45 derece kadar bir alanın muayenesinin yapılabil-di  i, temaslı bir lens. **Meniscus ~/ menisk lens:** Bir tarafı konkav, bir tarafı konveks olan gözlük camı. **Minus ~/ negatif lens:** Bkz. *Concave lens*. **Multifocal ~/ multifokal gözlük camı:** Bifokal ve trifokal gibi birden fazla görme mesafesine sahip gözlük camı. **Myodisc ~es/ miyodisk lensler:** Yüksek miyoplarda tercih edilen bikonkav lensler. **Negative ~/ negatif lens:** Bkz. *Concave lens*. **Occluder contact ~/ kapayıcı kontak lens:** Afak veya yüksek anizometrop hastalarda ambliyopinin tedavisi için kullanılan bir kontak lens. **Occupational ~/ i   gözlüğü:** Kişinin işine uygun olarak üretilen gözlük camlarından yapılmış gözlük. **One-piece multifocal ~/ tek parça multifokal gözlük camı:** Tek parça cam veya plastikten yapılmış multifokal gözlük camı. **Panfundoscopic ~/ panfundoskobik lens:** Aynı lens kovuğunda bir tarafı konkav, diğer tarafı konveks olan bir lens çiftinden oluşan ve arka kutuptan ekvatora kadar muayene imkanı sağlayan temaslı bir lens. **Phakic intraocular ~/ fakik göz içi lensi:** Yüksek kırılma kusurlarının tedavisi için irisin arkasına yerleştirilen lens. **Photochromic ~/ fotokromik gözlük camı:** Güneş ışığı ile karşılaştığında koyu renk alan gözlük camı. **Photogray ~/ Photogray lens:** %15-45 arası ışık emilimi yapan bir lens. **Photosun ~/ Photosun lensi:** %35-80 arası ışık emilimi yapan bir lens. **Planned replacement contact ~/ planlı değişim kontak lensi:** İki hafta, bir ay veya üç ay gibi belli s  relerde değiştirilen kontak lens. **Plano ~/ plano lens:** Kırıcılık gücü olmayan lens. **Plus ~/ pozitif lens:** Bkz. *Convex lens*. **Polarized ~/ polarılmış gözlük camı:**   zellikle bulanıklık ve kamaşmayı

azaltmak için önerilen bir gözlük camı. **Polaroid** ~/: Bkz. *Polarized lens*. **Polycarbonate** ~/ **polikarbonat gözlük camı**: Çok hafif ve çok dayanıklı bir gözlük camı. **Positive** ~/ **pozitif lens**: Bkz. *Convex lens*. **Posterior chamber (intraocular)** ~/ **arka kamara lensi**: Ameliyatla gözün arka kamarasına yerleştirilen yapay göz içi lensi. **Prism balast** ~/ **prizma balast lensi**: Birleştirilerek tek parça halinde yapılmış bifokal kontak lens. **Progressive (addition/ power)** ~/ **ilerleyici güce sahip gözlük camı**: Güç değişimi devamlılık arz eden, birden fazla mesafeyi iyi görmeye ayarlanmış gözlük camı. **Rigid gas permeable contact** ~/ **sert gaz geçirgen kontak lens**: Bükülmeyen maddeden yapılmış ve gaz geçiren gözeneklere sahip lens. **Ritch trabeculoplasty** ~/ **Ritch trabeküloplasti lensi**: Lazer trabeküloplastide kullanılan aynalı bir lens. **Rosen** ~/ **Rosen lensi**: +32 diyoptrilik kırma gücüne sahip, temassız bir muayene lensi. **Rotter** ~/ **Rotter lensi**: +58,6 diyoptri kırma gücüne sahip, temassız bir muayene lensi. **Ruiz** ~/ **Ruiz lensi**: -50 diyoptri kırma gücüne sahip, temassız bir muayene lensi. **Scleral fixation** ~/ **skleral fiksasyon lensi**: Arka kamarada desteği bulunmayan gözlere skleraya dikilerek yerleştirilen yapay göz içi lensi. **Secondary (intraocular)** ~/ **sekonder göz içi lensi**: İlk cerrahisinde lens yerleştirilmemiş olan göze yerleştirilen yapay göz içi lensi. **Single-vision** ~/ **tek mesafeli gözlük camı**: Sadece bir mesafede tashihi için yapılmış gözlük camı. **Slab-off** ~/ **dilim çıkarılmış lens**: Bifokal camlarda, konkav lenslerden bir miktar tabanı aşağı prizma çıkarılarak oluşturulan lens. **Spherical** ~/ **sferik lens**: Tüm meridyenlerde aynı güce sahip olan lens. **Sphero-cylinder** ~/ **sferosilindir lens**: İki ana meridyende farklı kırma gücüne sahip lens. **Sun** ~**es/ güneş gözlük camları**: Değişik renklerde kaplaması nedeniyle koyu görünen ve ışık geçişini ileri derecede azaltan gözlük camları. **Therapeutic contact** ~/ **terapötik kontak lens**: Hasta korneayı korumak ve iyileşmesine yardımcı olmak amacıyla kullanılan kontak lens. **Thorpe** ~/ **Thorpe lensi**: Karşılıklı iki aynası periferik retina ve ora serratayı, diğer iki aynası ise orta ve geri fundusu gösteren dört aynalı ve merkezinden de arka fundusun muayenesinin yapılabilirdiği temaslı bir muayene lensi. **Toric** ~/ **torik lens**: İki ana meridyende farklı kırma gücüne sahip lens. **Toric contact** ~/ **torik kontak lens**: Astigmatizmin tashihi edilmesi için kullanılan kontak lens. **Trifocal** ~**es/ trifokal gözlük camları**: Uzak, yakın ve orta mesafelerin tashihi için yapılmış gözlük camları. **X-chrome** ~/ **eks-krom lens**: Belli renk görme bozukluklarında cisimlerin renklerini belirleyebilmek amacıyla bir göze takılan kırmızı veya kestane rengi kontak lens. **Vitreotomy** ~/ **vitrektomi lensi**: Vitrektomi ameliyatında göz içi dokuların net görülebilmesi için kullanılan değişik lenslerden her biri. **Yellow** ~**es/ sarı camlar**: Parlak veya

bulutlu günlerde görmeyi artırmak için kullanılan, ultraviyolenin tamamını ve mavi ışığın çoğunu emen sarı gözlük camları.

Lensectomy-vitreotomy/ lensektomi-vitrektomi: Kataraktın bir vitreus kesici kullanılarak çıkarıldığı, aynı zamanda ön vitreus ile arka kapsülün bir kısmının da alındığı katarakt cerrahi tekniği.

Lensometer/ lensometre: Gözlük camları ve kontak lenslerin kırıcılık gücünü, astigmatizm eksenini ve belli bir noktadaki prizma gücünü ölçmeye yarayan âlet.

Lent-/ lent-: Lens anlamına ön ek.

Lenticonus/ lentikonus: Göz merceğinin öne veya arkaya koni şeklinde çıkıntı göstermesi.

Lenticular/ lentiküler: Mercekle ilgili; göz merceği ile ilgili; mercek şeklinde.

Lentiglobus/ lentiglobus: Göz merceğinin eğiminin artması ve öne doğru küre şeklinde çıkıntı yapmasıyla karakterize anomali.

Lentigo maligna/ lentigo maligna: Daha çok yaşlılarda görülen, yavaş büyüyen pigmente makül.

Leucoma/ lökom: Bkz. Leukoma.

Leukocoria/ lökokori: Beyaz pupilla.

Leukoma/ lökom: Yoğunluğu fazla beyaz kornea kesifliği.

Levocycloversion/ levosikloversiyon: İki gözün birlikte sola dönme (torsiyon) hareketi yapması.

Levoversion/ levoversiyon: İki gözün birlikte sola bakışı.

LHON/ Leber kalıtsal optik nöropati: Bkz. *Leber's hereditary optic neuropathy*.

LI/ lazer iridektomi, lazer iridotomi: Bkz. *Laser iridectomy*, *Laser iridotomy*.

Lid/ göz kapağı.

Lift, brow/ kaş kaldırılması: Düşük kaşın kaldırılması için yapılan girişim.

Ligament/ ligament, bağ: Bağ ödevi gören şerit veya kordon şeklindeki oluşum. **Check ~s/ kontrol ligamentleri:** Medial ve lateral rektus kaslarının dış kısmından ilgili orbita duvarına uzanan ve kasların fazla fonksiyonunu kontrol altına alan ligamentler. **Hyaloidocapsular ~/ hyaloidokapsüler ligament:** Bkz. *Wieger's ligament*. **Lateral palpebral ~/ lateral palpebral ligament:** Göz

kapağı aralığının lateral ucundan lateral orbita duvarına uzanan ligament. **Lockwood's ~/ Lockwood ligamenti:** Göz küresini bir hamak şeklinde iç ve dış rektus kaslarına asan fibröz doku; inferior rektus ve inferior oblik kaslarının kılıflarının birleşmesiyle meydana gelen fasya bandı. **Medial canthal ~/ medial kantal ligament:** Bkz. *Medial palpebral ligament*. **Medial palpebral ~/ medial palpebral ligament:** Göz kapağı aralığının medial ucundan medial orbita duvarına uzanan ligament. **Suspensory ~ of lens/ lensin asıcı ligamenti:** Bkz. *Ciliary zonule*. **Whitnall's ~/ Whitnall ligamenti:** Troklea bölgesinden lakrimal bez fasyasına uzanan transvers asıcı ligament; levator kas fasyası ve tendonunun yoğunlaşması ile ortaya çıkan yapı. **Wieger's ~/ Wieger ligamenti:** Ön hyaloid ile lens arka kapsülünü birleştiren yuvarlak ve sıkı bant.

Light/ ışık: Görmeyi sağlayan aydınlık. **Polarized ~/ polarılmış ışık:** Titreşimleri belli bir yöne çevrilmiş ışık.

Limbal/ limbal: Limbusla ilgili; limbusu tutan.

Limbic/ limbal: Limbusla ilgili; limbusu tutan.

Limbus/ limbus. Anatomical ~/ anatomik limbus: Schwalbe hattına denk gelen kısım. **Bulbar ~/ bulber limbus:** Bulber kılıfın sklera ile birleştiği bölüm. **Conjunctival ~/ konjunktival limbus:** Konjunktivanın kornea ile birleştiği bölüm. **Corneal ~/ korneal limbus:** Kornea ve sklera arasındaki birleşim yeri. **Surgical ~/ cerrahi limbus:** Anatomik limbusun önünde, korneanın mavileşmeye başladığı bölüm.

Line, Arlt's/ Arlt çizgisi: Trahomun skarlı devresinde üst tarsus boyunca görülen subkonjunktival yara dokusu. **Dalgleisch's ~/ Dalgleisch çizgisi:** Kalıtsal sferositozda görülen korneal demir çizgisi. **Egger's ~/ Egger çizgisi:** Bkz. *Wieger's ligament*. **Ferry's ~/ Ferry çizgisi:** Filtran bleb önünde korneada görülen demir çizgisi. **Geometric center ~/ geometrik merkez çizgisi:** Gözlük camının geometrik merkezinden geçen yatay çizgi. **Gray ~/ gri hat:** Göz kapağı kenarında kirpik sırası ile tarsal bez ağızları arasında bulunan ve nispeten avasküler yapısı nedeniyle gri görünen hat. **Hudson-Stahli ~/ Hudson-Stahli çizgisi:** Demir birikmesine bağlı olarak yüzeysel korneada horizontal olarak görülen soluk kahverengi çizgi. **Normal mounting ~/ normal yerleştirme çizgisi:** Bkz. *Geometric center line*. **Paton's ~s/ Paton çizgileri:** Papilödemde optik disk çevresinde dairesel olarak görülen retina katlantıları. **Schwalbe's ~/ Schwalbe hattı:** Descemet membranının periferik bitiş bölümünde ve trabeküler ağın en ön kısmında bulunan halkasal kollajen bandı. **Sampaolesi ~/ Sampaolesi çizgisi:** Psödoeksfoliyasyon sendromunda Schwalbe

hattının üzerinde veya önünde, taraksı biçimde kesik kesik görülen pigment bandı. **Snellen's line/ Snellen satırı**: Görme keskinliğinin test edilmesinde kullanılan Snellen eşelinin aynı boyutlu harflerden oluşan satırı. **Stockers' ~/ Stockers çizgisi**: Pterijiyum başının önünde görülen demir çizgisi. **Subretinal demarcation ~/ subretinal demarkasyon çizgileri**: Retina dekolmanı oluştuktan yaklaşık üç ay sonra düz ve ayrılmış retinaların arasındaki sınır hattında retina pigment epitel hücrelerinin proliferasyonu sonucu gelişen çizgi. **Vogt ~/ Vogt çizgileri**: Keratokonusta kornea stromasında derin yerleşimli olarak görülen ince çizgiler.

Lipodermoid/ lipodermoid: Epitel dokusundan fakir, yağ dokusundan zengin bir cins dermoid tümör.

Locater, Berman/ Berman yer belirleyici: Metalik göz içi yabancı cisimlerin yerinin belirlenmesine yardımcı olan elektronik cihaz.

Longsightedness/ hipermetropi: Bkz. Hypermetropia.

Long-term drift/ uzun vadeli sapış: Timolol kullanan bazı hastalarda aylar sonra göz içi basıncında hafif yükselme olması.

Looking, forced choice preferential/ mecburi tercih edilen bakış: Eşit olarak aydınlatılmış iki ekrandan oluşan levhalara 45 cm mesafede oturtulan çocuğun görme keskinliğini ölçen bir test.

Loop/ lup: Kordon şeklindeki bir oluşumun kendi üzerinde kıvrılmasından oluşan kısmen halkaya benzer şekil. **Axenfeld ~/ Axenfeld lupu**: Sklera içindeki bir sinir çevresinde görülen melanoz. **Lens ~/ lens lupu**: Katarakt cerrahisinde nükleusu veya lens parçacıklarını almak için kullanılan bir âlet. **Meyer's ~/ Meyer lupu**: Optik radyasyonun ön temporal kısmı.

Looping/ halka şeklini alma: Diyabetik retinopatide görülen bir damar anomalisi.

Loss, fixation/ fiksasyon kaybı: Görme alanı incelemesinde hastanın merkezdeki noktadan gözünü kaydırması.

Loupe/ lup: Bazen cerrahi esnasında büyütme amacıyla kullanılan binoküler teleskop. **Headband ~/ başa takılan lup**: Başa takılarak kullanılan lup. **Magnifying ~/ büyütücü lup**: Bkz. Loupe. **Spectacle ~/ gözlük lupu**: Gözlük şeklinde kullanılan lup.

LP (light perception)/ P+ (ışık algılaması var): Görme keskinliği ölçümünde hastanın ışığın varlığını hissetmesi.

LP & P (light perception and projection)/ P±P± (ışık algılaması var/ yok, ışık projeksiyonu var/ yok): Görme keskinliği

ölçümünde hastanın ışığın varlığı ve yönünü tespit edip edememesi.

LPG/ LPG (lens partikül glokomu): Bkz. *Lens particle glaucoma*.

LTK/ LTK (lazer termal keratoplasti): Bkz. *Laser thermal keratoplasty*.

LTP/ LTP (lazer trabeküloplastisi): Bkz. *Laser trabeculoplasty*.

Luminance/ aydınlık: Bir ışık uyarısının yoğunluğu veya parlaklığı.

Lymphangioma, orbital/ orbital lenfanjiyom: Tekrarlayan kanamalara yatkın iyi huylu damar malformasyonu.

Lysis, suture/ sütür lizisi: Trabekülektomi sonrası bazı sütürlerin lazer kullanılarak kesilmesi.

M

Machine, Goldmann-Weekers/ Goldmann-Weekers makinesi:
Bkz. *Goldmann-Weekers adaptometer*.

Macroaneurysm/ makroanevrizma: Büyük anevrizma. **Retinal (artery) ~/ retinal (arter) makroanevrizma(sı):** Retina arteriyollerinin daha çok arteriosklerotik veya hipertansif kişilerde görülen büyük anevrizması.

Macropsia/ makropsi: Cisimlerin olduğundan daha büyük görünmesi hali.

Macula (1)/ maküla: Lökomdan daha az, nebuladan daha fazla olan kornea kesifliği.

Macula (2)/ maküla: Retinanın merkezindeki damarlarla çevrili ve merkezî görmeden sorumlu bölüm. **Dragged ~:** Bkz. *Macular heterotopia*. ~ **lutea/ maküla lutea, sarı leke:** Retina üzerinde görüntünün en net olarak oluştuğu sarı renk gösteren küçük bölge.

Macular/ maküla __, makülada, maküler: Maküla ile ilgili.

Maculopathy/ makülopati: Maküla hastalığı, maküla bozukluğu.

Atrophic ~/ atrofik makülopati: Retina dekolmanı cerrahisinde genellikle koroidal kanama sonucu, subretinal boşlukta yerçekiminin etkisiyle kan birikmesi yüzünden meydana gelen makülopati. **Bicycle-wheel ~/ bisiklet tekerleği makülopatisi:** Konjenital retinoskiziste radyal dizilen kistik boşlukların oluşturduğu görünüm. **Bull's eye ~/ hedef tahtası merkezi şeklinde makülopati:** Genişleyen hiperpigmente bir halka içinde yer alan pigmentsiz bir bölge ile çevrilmiş santral foveolar hiperpigmentasyon. **Cellophane ~/ selofan makülopati:** Retina ön

yüzündeki fibröz bir doku katmanının kırışık bir yüzey oluşturduğu preretinal maküla fibrozisi. **Crystalline ~/ kristal makülopati:** Kristal şeklinde maküla depozitleri ile karakterize makülopatilerden her biri. **Myopic ~/ miyopik makülopati:** Yüksek miyopide göz küresinin giderek artan uzayıışı sonucu retina ve koroidde meydana gelen dejeneratif değişiklikler. **Pigmentary ~/ pigmenter makülopati:** Genellikle aşırı kriyoterapi sonucu ortaya çıkan pigment saçılmasıyla karakterize makülopati.

Madarosis/ madarozis: Kirpiklerin kaybı.

Magnification, optical/ optik büyütme: Bir cismin özel cihazlar kullanılarak görüntüsünün büyütülmesi şeklinde az görenlere yardım yöntemi.

Magnifier/ büyüteç: Bakılan cismin büyük görüntüsünü veren, elde tutularak ve cismin üzerine konularak kullanılan bir optik cihaz.

Malingering/ temaruz, simülasyon, hasta görünme: Kişinin kendi isteği ile görme keskinliği veya benzer başka test sonuçlarını düşük çıkarması.

Mammillations, iris/ iris mamilasyonları: İris üzerinde küçük, düzenli aralıklarla yerleşmiş meme başı şeklindeki lezyonlar.

Maneuver, Doll's head/ taş bebek manevrası: Bkz. *Doll's head test*.

Manipulator, lens/ lens manipulatörü: Göz içi yapay lensi uygun şekilde yerleştirmek için kullanılan Y veya T şeklinde âlet.

MAP: Bkz. *Motion automated perimetry*.

Map, corneal topographical/ korneal topoğrafya haritası: Korneanın, korneal topoğrafya yöntemi ile alınan yüzey profil haritası.

Mapping, corneal/ kornea haritalaması: Bkz. *Corneal topography*.

Scotoma ~/ skotom haritalaması: Görülmeyen kısımların görme alanı tetkiki ile ortaya çıkarılması.

Margin, ciliary/ silier kenar: İrisin silier cisimle bağlantı yaptığı bölüm. **Infraorbital ~/ infraorbital kenar:** Orbitanın lateral kısımda zigomatik, medial kısımda maksilla tarafından oluşturulan alt kenarı. **Lateral ~ (of orbit)/ (orbitanın) lateral kenar(ı):** Orbitanın frontal ve zigomatik kemikler tarafından oluşturulan dış kenarı. **Medial ~ (of orbit)/ (orbitanın) medial kenar(ı):** Orbitanın frontal ve maksiller kemikler tarafından oluşturulan iç kenarı. **Orbital ~s/ orbita kenarları:** Orbitanın önde frontal kemik, zigomatik kemik ve maksilla tarafından oluşturulan kenarları. **Pupillary ~/ pupiller kenar:** İrisin pupillayı çevreleyen kenarı. **Sloping ~s/ meyilli**

sınırlar: Görme alanı daralmasında sınırların değişken oluşu.
Supraorbital ~/ supraorbital kenar: Orbitanın frontal kemik tarafından oluşturulan üst kenarı.

Marker, radial/ radyal işaretleyici: Radyal keratotomide kesi yerlerini işaretlemek için kullanılan âlet.

Mask/ maske: Eski ekzimer lazer cihazlarında özellikle astigmatizmin tedavisi için kullanılan, diyafram şeklindeki kısım.

Maxilla/ maksilla: Bkz. *Maxillary bone*.

MD/ ortalama sapma: Bkz. *Mean deviation*.

Mechanism, lacrimal pump/ lakrimal pompa mekanizması: Gözün burun tarafındaki orbiküler kas liflerinin belli bir düzen içinde kasılarak göz yaşını buruna ilettiği mekanizma.

Media, refractive/ kırıcı ortamlar: Kornea, lens, aköz ve vitreustan oluşan gözün ışığı kıran ortamları.

Medulloepithelioma/ medulloepitelyom: Pigmentsiz silier epitelden çıkan, yavaş büyüyen ve lokal invazyon yapan bir tümör.

Megalocornea/ megalokornea: Korneanın normalden büyük olması.
Simple ~/ basit megalokornea: Oküler hipertansiyon olmaksızın kornea ve limbusun normalden büyük olması.

Megalopapilla/ megalopapilla: Yatay ve dikey optik disk çaplarının 2,1 mm veya daha fazla olması.

Megalophthalmos, anterior/ anterior megaloftalmus: Korneaya ek olarak lens-iris diyaframı ve silier halkanın da normalden büyük olması.

Meibomitis/ meibomit: Normalde göz yaşı filminin yağ tabakasını oluşturan Meibom bezlerinin iltihabı ve tıkanması.

Melanin/ melanin: Cilt, saç, gözün koroid tabakası, retina pigment epiteli ve beyinde substansya nigra ile bazı tümörlere koyu rengini veren pigment.

Melanocytoma/ melanositom: Melanositlerden oluşan neoplazi veya hamartom; optik disk üzerinde veya komşuluğunda görülen oldukça yoğun pigmentli bir benign tümör; göz küresi üzerinde serbestçe hareket ettirilemeyen, konjenital, siyah renkli, yavaş büyüyen bir konjunktiva lezyonu.

Melanocytosis/ melanositoz: Dokularda çok sayıda melanosit bulunmasıyla karakterize durum. **Ocular ~/ oküler melanositoz:** Konjenital oküler melanositozların sadece gözü tutan formu.
Oculodermal ~/ okülodermal melanositoz: Tek taraflı olarak göz

çevresinde trigeminal sinirin birinci ve ikinci dalları tarafından inerve edilen cildi, konjunktiva, sklera, göz kasları, retrobulber yağ dokusu, periost ve yanak mukozasını tutan ve genellikle doğumda bulunan pigmentli lezyon.

Melanoma/ melanom: Melanin hücrelerinden gelişen, kahverengi siyah görünümlü kötü huylu tümör. **Choroidal ~/ koroid melanomu:** Gözün damar tabakasının pigment üreten hücrelerden oluşan kötü huylu bir tümörü. **Mixed cell ~/ karma hücreli melanom:** Hem iç hem de epiteloid hücrelere sahip koroid melanomu. **Necrotic ~/ nekrotik melanom:** Baskın hücre tipinin tanınmaz durumda olduğu koroid melanomu. **Nodular ~/ nodüler melanom:** Çevresinde normal cilt bulunan mavi-siyah nodül ile karakterize melanom. **Superficial spreading ~/ yüzeysel yayılan melanom:** Düzensiz kenarlı ve değişken pigment seviyesi gösteren bir plak ile karakterize cilt melanomu. **Tapioca ~/ tapyoka melanoma:** Iris yüzeyine yerleşmiş çok sayıda nodülden oluşan melanom.

Melanososis/ melanoz: Aşırı melanin artışı. **Conjunctival epithelial ~/ konjunktival epitelyal melanoz:** Düz, yama tarzında, kahverengi pigmentasyonun tüm konjunktiva yüzeyine yayıldığı, daha çok koyu tenli kişilerde görülen benign konjunktiva lezyonu. **Primary acquired ~/ primer kazanılmış melanoz:** Konjunktivanın herhangi bir bölümünü tutabilen, düzensiz, tek veya çok odaklı, düz, kahverengi pigmentasyon alanları ile karakterize bozukluk.

Membrane/ membran, zar: Bazı oluşumların üzerini örten veya vücut boşluklarını çevreleyen ince tabaka. **Barkan's ~/ Barkan membranı:** Konjenital glokomda etyolojik önemi olduğu düşünülen, trabeküler ağ üzerindeki ince membran. **Basement ~/ bazal membran:** Mukoza epiteli altındaki tabaka. **Bowman's ~/ Bowman membranı, Bowman zarı, Bowman tabakası:** Kornea epiteli bazal membranının altında ve ondan ayrı homojen kalınlıkta bir katman. **Bruch's ~/ Bruch membranı:** Koroidin iç yüzünü örten ve retina pigment epitelini destekleyen ince elastik zar. **Choroidal neovascular ~/ koroid neovasküler membranı:** Bkz. *Choroidal neovascularization*. **Cyclitic ~/ siklitik membran:** Silier cisim ve komşu retinadan gelen ve ön hyaloid yüzeyi boyunca yerleşmiş hücrelerin oluşturduğu, sıklıkla retina dekolmanına neden olan membran. **Descemet's ~/ Descemet membranı:** Gebelik esnasında kornea endoteli tarafından salgılanan ve endotel ile stroma arasında yer alan elastik zar. **External limiting ~/ dış limitan membran:** Retinanın dış nükleer katmanına komşu, içinden rod ve konilerin geçtiği ince ve delikli katman; embriyo nöral tüpünün dış yüzeyini örten zar. **Intermuscular ~/ intermusküler**

membran: Dört rektus kasının kılıflarını birbirine bağlayan oluşum.
Internal limiting ~/ iç limitan membran: Retinanın en iç kısmında bulunan sınırlayıcı katman; embriyo nöral tüpünün iç yüzeyini örten zar.
Persistent iridopupillary ~/ sebat eden iridopupiller membran: Primer pupiller membranın dejenerasyona uğrayıp kaybolmaması ile pupilla önünde kalan kalıntıları.
Primary pupillary ~/ primer pupiller membran: Kornea endoteli oluşuktan sonra kornea ile lens arasında meydana gelen kapiller tabakası.
Subretinal ~/ subretinal membran: Retina dış yüzeyinde gelişen membran.
True ~/ gerçek membran: İltihabi eksüdanın konjunktiva epitelinin yüzeysel katmanlarına uzanması ile oluşan membran.

Memory, visual/ görsel hafıza: Geçmişte elde edilen görsel bilginin hatırlanıp kullanılması yeteneği.
Visual sequential ~/ görsel ardışık hafıza: Sayı, harf veya cisimlerin öğretildiği sıra ile hatırlanması yeteneği.

Meniscus, Kuhnt/ Kuhnt meniski: Bergmeister papillasının kaybolması ile papilla merkezinde gelişen bağ dokusu meniski.
Tear ~/ göz yaşı meniski: Bkz. (*Precorneal*) *tear film*.

Meridian, cylinder/ silindir meridyeni: Eğri bir optik yüzeyin simetri merkezindeki çizgi.
Principal ~/ ana meridyenler: Sferosilindir lensin birbirine dik, maksimum ve minimum güce sahip meridyenleri.

Mesh(work), corneoscleral/ korneoskleral ağ: Trabeküler ağın sklera mahmuzundan Schwalbe hattına kadar uzanan orta kısmı.
Endothelial ~/ endotelyal ağ: Trabeküler ağın korneoskleral ağ Schlemm kanalının iç duvarında yer alan endotele bağlayan dış kısmı.
Juxtacanalicular ~/ jukstakanaliküler ağ: Bkz. *Endothelial mesh(work)*.
Trabecular ~/ trabeküler ağ: Ön kamaradaki aközün drenajını sağlayan açılı oluşumu.
Uveal ~/ üveal ağ: Trabeküler ağın, iris kökünden Schwalbe hattına dek uzanan ipliği andıran ağ gözlerinden meydana gelmiş olan en iç kısmı.

Metamorphopsia/ metamorfopsi: Cisimlerin çarpık görülmesi.

Meter, potential (visual) acuity/ potansiyel görme keskinliği tayin edici: Olgunlaşmamış kataraktın küçük bir bölgesinden standart Snellen eşelinin makûlaya yansıtılması ve hastadan harfleri okumasının istenmesi şeklinde yapılan görme keskinliği testi.

Method, Comberg/ Comberg metodu: Göz içi yabancı cisimlerin lokalizasyonu için kullanılan bir düz film metodu.
Pleoptic ~/ pleoptik metot: Bkz. *Pleoptics*.

- MEWDS/ multipl çabuk kaybolan beyaz nokta sendromu:** Bkz. *Multiple evanescent white-dot syndrome*.
- Microaneurysm/ mikroanevrizma:** Retina kapillerinde perisit kaybına bağlı küçük kabarcık oluşumu.
- Microcornea/ mikrokornea:** Korneanın normalden küçük olması.
- Microforceps/ mikro forseps:** Genellikle göz içi cerrahilerde kullanılan ve sapı yay olarak görev yapan küçük tutucu âlet (daha çok konjunktiva pens, dişli pens, bağlama, Utrata ve kolibri gibi isimlerle kullanılır).
- Microkeratome/ mikrokeratom:** LASİK ve bazı kornea nakli girişimlerinde kornea yüzeyinden flep hazırlamaya yarayan âlet. **Laser ~/ lazer mikrokeratom:** Belli bir derinlikte küçük kabarcıklar oluşturan güçlendirilmiş ışık enerjisi kullanılarak flep hazırlayan femtosaniye lazer mikrokeratomu. **Mechanical ~/ mekanik mikrokeratom:** Flep oluşturmak için çok keskin ve ince metal bir bıçağın kullanıldığı mikrokeratom.
- Micropannus/ mikropannus:** 0,5-2,0 mm uzunluğunda olan pannus.
- Microphakia/ mikrofaki:** Normalden daha küçük çapa sahip göz merceği.
- Microphthalmia/ mikroftalmus:** Bkz. *Microphthalmus*.
- Microphthalmos/ mikroftalmus:** Bkz. *Microphthalmus*.
- Microphthalmus/ mikroftalmus:** Gözlerin normalden küçük oluşu.
- Micropsia/ mikropsi:** Cisimlerin olduğundan daha küçük görünmesi hali.
- Micropuncture, corneal/ korneal mikroponksiyon:** Bkz. *Anterior stromal puncture*.
- Microscissors/ mikro makas:** Genellikle göz içi cerrahilerde kullanılan, sapı yay olarak görev yapan küçük makas (daha çok Vannas, Tuebingen, Westcott, Barraquer, Wecker gibi özel isimleri ile kullanılır). **Vertical ~/ vertikal makas:** Vitrektomide kullanılan ve dikey olarak dokuların kesilebildiği küçük makas.
- Microscope, specular/ speküler mikroskop:** Kornea endotelinin incelenmesinde kullanılan mikroskop.
- Microscopy, specular/ speküler mikroskobi:** Speküler mikroskop ile kornea endotelinin incelenmesi.
- Microspherophakia/ mikrosferofaki:** Lensin hem küçük çaplı hem de küresel biçimde bulunması.

Microstrabismus/ mikrostrabismus: Bkz. *Microtropia*.

Microtropia/ mikrotropya: Çok küçük dereceli şaşılık; 10 PD'den az manifest kayma ve binoküler tek görmenin mevcudiyeti.

Migraine/ migren: Şiddetli nöbetler halinde gelen, çoğunlukla bulantı, kusma ve geçici görme bozukluklarının da eşlik ettiği, başın yarısında hissedilen ağrı. **Acephalgic ~/ asefaljik migren:** Bkz. *Migraine sine migraine*. **Basilar ~/ baziler migren:** Tipik migren aurası sonrası dudaklar ve ekstremitelerde karıncalanma olması ile karakterize migren. **Classical ~/ klasik migren:** Değişik şekillerde görüntülerin algılandığı bir aurası olan migren. **Common ~/ adi migren:** Otonomik sinir sistemi disfonksiyonunun eşlik ettiği migren baş ağrısı. **Familial hemiplegic ~/ ailevî hemiplejik migren:** Migren atağının bitmesine rağmen fokal nörolojik bozuklukların tam düzelmemesi ile karakterize migren. **Focal ~/ fokal migren:** Migren semptomlarının yanı sıra geçici disfazi ve vücut yarısında duyuusal semptomların olduğu migren. **~ sine migraine/ migrensiz migren:** Epizodik görme anormalliklerinin olduğu, fakat ağrının meydana gelmediği migren. **Ophthalmoplegic ~/ oftalmoplejik migren:** Baş ağrısı sonrası tekrarlayıcı üçüncü sinir felcinin meydana geldiği migren. **Retinal ~/ retinal migren:** Amorozis fugaksa benzer şekilde ani, geçici ve tek taraflı görme kaybının meydana geldiği migren.

Milia/ milia: Kıl foliküllerinden veya sebase bezlerinden köken alan küçük, beyaz, yuvarlak cilt kistleri.

Minitrabeculectomy/ minitrabekülektomi: Trabekülektomiye göre daha küçük skleral kesiden küçük bir skleral tünel ile ön kamaraya girilip panç ile trabeküler bloğun çıkarıldığı ve bu şekilde yara yeri skarlaşmasının azaltılmasının planlandığı bir glokom girişimi.

Miosis/ miyozis: Pupillanın küçülmesi. **Senile ~/ senil miyozis:** Yaşlanma ile pupillanın küçülmesi.

Miotic/ miyotik: Pupillanın küçülmesine sebep olan.

MIRLEX/ küçük kesili refraktif lens değişimi: Bkz. *Microincision refractive lens exchange*.

Misdirection, third nerve/ üçüncü sinir yanlış yönelimi: Değişik göz hareketlerine ilginç kapak hareketlerinin eşlik ettiği bozukluk.

MLF/ MLF (medial longitudinal fasikülüs): Bkz. *Medial longitudinal fasciculus*.

Modification, Meltzer/ Meltzer modifikasyonu: Entropion tedavisinde tarsustan tabanı aşağı üçgen parça çıkarılması girişimi.

Molluscum contagiosum/ molluskum kontagiozum: Viral nedenli, deri üzerinde yaygın küçük yumrular oluşması ile karakterize bir hastalık.

Monochromasia/ monokromazi: Bkz. *Achromatopsia*.

Monochromatism/ monokromatizm: Bkz. *Achromatopsia*.

Monocular/ monoküler: Bir gözle ilgili; bir gözü tutan; bir gözü etkileyen; bir gözle bakılan.

Monofixation/ monofiksasyon: Tek gözle yapılan fiksasyon.

Monovision/ monovizyon: Bir gözün yakını, diğer gözün uzağı iyi görecektir şekilde düzeltilmesi.

Mosquito: Bkz. *Forceps*.

Motility, ocular/ oküler motilite: Binoküler görmeyi sağlamak amacıyla gözlerin yapmış olduğu hareketler.

Motor, ocular/ oküler motor: Genel olarak gözün hareketleri ile ilgili.

Movement, conjugate eye/ konjuge göz hareketi: Her iki gözün senkronize ve simetrik biçimde aynı yöne doğru yer değiştirdiği binoküler hareketler. **Saccadic ~/ sakkadik hareket:** Bkz. *Saccade*. **Smooth pursuit ~:** Bkz. *Smooth pursuit*.

MPD/ monoküler pupiller mesafe: Bkz. *Monocular pupillary distance*.

MRD/ kapak kenarı-kornea refleksi mesafesi: Bkz. *Margin-reflex distance*.

Mucocele/ mukosel: Normal sinüs salgılarının drenajı enfeksiyon, alerji, travma, tümör ya da konjenital daralma nedeniyle engellendiğinde gelişen durum.

Mucopyocele/ mukopiyosel: Enfekte mukosel.

Multifocal/ multifokal, çok odaklı.

Muscle/ kas, adale: Kasılabilme özelliğine sahip liflerden yapıldı doku.

Agonist ~/ agonist kas: Bir hareketi oluşturan kas. **Antagonist ~/ antagonist kas:** Agonist kasın zıddı yönde etki gösteren kas.

Brücke's ~/ Brücke kası: Silier kasın longitudinal lifleri. **Ciliary ~/ silier kas:** Sklera mahmuzundan koroid dış katlarına ve silier uzantılara uzanan, okülomotor sinirden parasempatik inervasyon alan ve lensin şeklini değiştirerek gözün uyum yapmasında rol alan kas; kirpik diplerinde bulunan kas. **Corrugator supercilii ~/ korrugatör süpersili kası:** Süpersilier kabarıklığının medial ucundan köken alan, kaş bölgesinde cilde yapışan ve fasiel sinirden

inervasyon olarak kaşı aşağı ve medial tarafa çeken kas. **Cyclovertical ~/ siklovertikal kas:** Göze dönme hareketi yaptıran kas, oblik kas. **Dilatator ~:** Bkz. *Dilator muscle of pupil*. **Dilator ~ of pupil/ dilatör pupilla kası:** Pupilla sfinkterinden silier kenara radyal olarak uzanan, sempatik inervasyonlu, pupillanın genişlemesinde rol alan iris kası. **External ocular ~/ göz dışı kas:** Bkz. *Extraocular muscle*. **Extraocular ~/ göz dışı kas:** Uygun görüşün sağlanması için göze yön veren altı kastan herhangi biri. **Extrinsic ~/ göz dışı kas:** Bkz. *Extraocular muscle*. **Frontal ~/ frontal kas:** Oksipitofrontal kasın kaş ve burun kökündeki cilde yapışan ve kaşın yukarı kaldırılmasında rol alan kısmı. **Horizontal ~s/ horizontal kaslar:** Göze abdüksiyon ve addüksiyon hareketi yaptıran kaslar; horizontal rektus kasları. **Horner's ~/ Horner kası:** Gözün orbiküler kasının lakrimal kısmı. **Inferior oblique ~/ inferior oblik kası, alt oblik kası:** Maksillanın orbital düzleminden sklera uzanan, okülomotor sinirden inervasyon alan ve gözü yukarı ve dışa doğru çeviren kas. **Inferior rectus ~/ inferior rektus kası, alt rektus kası:** Optik foramen çevresinden sklera alt yüzeyine uzanan, okülomotor sinirden inervasyon alan, gözün addüksiyonu, aşağı ve medial kısma hareketinde rol alan kas. **Inferior tarsal ~/ inferior tarsal kas:** Inferior rektus kasından alt kapak tarsusuna uzanan, sempatik inervasyonlu ve kapak aralığının açılmasında rol alan kas. **Lateral rectus ~/ lateral rektus kası, dış rektus kası:** Optik foramenin lateral kenarından sklera lateral kısmına uzanan, abducent sinirden inervasyon alan ve gözün abdüksiyonunda rol alan kas. **Levator ~ (of upper eyelid)/ (üst kapağın) levator kası:** Optik foramenin üst kenarından köken alarak üst göz kapağının tarsusuna yapışan, okülomotor sinirden inervasyon alan ve üst göz kapağını kaldırmada rol alan kas. **Medial rectus ~/ medial rektus kası, iç rektus kası:** Optik foramen kenarından köken alan ve skleranın medial kısmına yapışan, okülomotor sinirden inervasyon alan ve gözün addüksiyonunda rol alan kas. **Müller's ~/ Müller kası:** Silier kasın dairesel lifleri, Bkz. *Orbital muscle, Superior tarsal muscle*. **Orbicular ~ (of eyeball) / (gözün) orbiküler kas(ı):** Göz kapaklarını çevreleyen, fasiel sinirden inervasyon alan, göz kapaklarını kapatma, alın kırışıklıklarını oluşturma ve lakrimal keseyi sıkıştırmada rol alan oval sfinkter kası. Gözün orbiküler kasının orbital parçası orbitanın medial kısmından başlayıp kapakları çevreledikten sonra aynı yere döner. Palpebral parçası medial kantusta medial palpebral ligamentten lateral kantusa uzanır. Lakrimal parçası posterior lakrimal krestten başlayıp palpebral kısma katılır. **Orbital ~/ orbital kas:** Orbita periostundan başlayıp inferior orbital fisür fasyasına uzanan, sempatik inervasyonlu ve gözlerin ileri çıkmasında rol alan kas. **Procerus ~/ proserus kası:** Burun üzerindeki ciltten köken alan, alın cildine

yapışan, fasiel sinirden inervasyon alan ve kaşların aşağı hareketinden sorumlu kas. **Rectus ~/ rektus kası**: Optik foramen kenarından düz olarak gözün sklerasına uzanan dört adet kastan her biri. **Riolan's ~/ Riolan kası**: Orbikülaris kasının göz kapağı kenarındaki anatomik olarak farklı bölümü. **Sphincter ~ (of pupil)/ sfinkter pupilla kası**: İrisin, okülomotor sinirden parasempatik inervasyon alan ve pupillanın küçülmesinde rol alan dairesel kası. **Superciliary depressor ~/ süpersilier depresör kası**: Gözün orbiküler kasının orbital kısmının kaşa uzanarak aşağı çeken lifleri. **Superior oblique ~/ superior oblik kası, üst oblik kası**: Optik foramenin üzerinde sfenoidin küçük kanadından skleraya uzanan, troklear sinirden inervasyon alan ve gözü aşağı ve dışa çeviren kas. **Superior rectus ~/ superior rektus kası, üst rektus kası**: Optik foramenin üst kenarından sklera üst yüzeyine uzanan, okülomotor sinirden inervasyon alan ve gözün addüksiyon, yukarı ve içe bakışlarında rol alan kas. **Superior tarsal ~/ superior tarsal kas**: Üst kapağın levator kasından üst kapak tarsusuna uzanan, sempatik inervasyonlu ve kapak aralığının açılmasında rol alan düz kas. **Synergist ~s/ sinerjist kaslar**: Aynı gözde yer alan ve gözü aynı yöne doğru hareket ettiren kaslar. **Vertical ~s/ vertikal kaslar**: Gözle yukarı ve aşağı bakış hareketi yaptıran kaslar; vertikal rektus kasları. **Yoke ~s/ yöndeş kaslar**: Gözleri aynı yöne hareket ettiren ve ayrı ayrı gözlerde bulunan kaslar.

Müllerotomy/ Müllerotomi: Müller kasının insersiyon noktasından ayrıştırılması.

Myasthenia/ miyasteni: Kaslarda güç kaybı ile karakterize durum. ~ **gravis/ miyasteni gravis**: Asetilkoline duyarlı reseptörlerin otoimmün mekanizma ile tahribi sonucu sinirsel uyarıların kasa gerektiği şekilde iletilememesi, bu nedenle kaslarda çalışma gücünün ileri derecede azalması ile karakterize hastalık.

Mydriasis/ midriyazis: Pupillanın genişlemesi.

Mydriatic/ midriyatik: Pupillanın genişlemesine sebep olan.

Myectomy/ miyektomi: Kasın tümünün veya bir parçasının ameliyatla çıkarılması.

Myoclonus, ocular/ oküler miyoklonus: Orta beyin lezyonları sonucu, genellikle orofarinks ve diyafram çevresindeki senkron ritmik hareketlere eşlik eden vertikal ve ritmik panduler göz hareketleri.

Myokymia/ miyokimi, tik: Kas liflerinin istem dışı seğirme hareketi göstermesi. **Superior oblique ~/ superior oblik miyokimisi**:

Erişkin çağda bir gözde yüksek frekanslı, düşük amplitütlü nistagmus şeklinde intorsiyon ve hipertropya ortaya çıkması.

Myopathy, ocular/ oküler miyopati: Başlangıçta yukarı bakışı tutan, daha sonra tüm göz dışı kaslarını tutan ilerleyici eksternal oftalmoplejilerden her biri. **Primary ocular ~/ primer oküler miyopati:** Başka bir anormalliğin eşlik etmediği oküler miyopati.

Myope/ miyop: Miyopisi olan kişi.

Myopia/ miyopi: Görüntünün retinanın önüne düşmesi sonucu daha çok uzağı net görememe ile karakterize kırılma kusuru. **Acquired ~/ kazanılmış miyopi:** Gözdeki patolojik durumlar veya göz cerrahilerinin meydana getirdiği miyopi. **Axial ~/ aksiyel miyopi:** Gözün ön-arka ekseninin uzun olması nedeniyle ortaya çıkan miyopi. **Congenital high ~/ konjenital yüksek miyopi:** Doğuştan - 10 D veya üzerinde tespit edilen miyopi. **Curvature ~/ eğrilik miyopisi:** Lens veya korneanın eğiminin yüksek olması nedeniyle ortaya çıkan miyopi. **Degenerative ~/ dejeneratif miyopi:** Bkz. *Myopic maculopathy*. **Progressive ~/ ilerleyici miyopi:** Çok hızlı ilerleyen ve bu ilerlemeye vitreus, koroid ve retina değişikliklerinin eşlik ettiği miyopi.

Myopic/ miyop, miyopik: Miyopi ile ilgili; miyopi gösteren.

Myositis, orbital/ orbital miyozit: İdyopatik enflamatuvar orbita hastalığının öncelikle bir ya da birden çok göz dışı kasını tutmuş olduğu bir alt tipi.

Myotomy/ miyotomi: Kasa kesi yapılması; kasın kesilmesi. **Marginal ~/ marjinal miyotomi:** Göz dışı kasın kenarına etkisinin azaltılması amacıyla kesi yapılması.

N

n/ n (refraktif indeks, kırıcılık indeksi): Bkz. *Refractive index*.

Nd YAG (neodymium yttrium aluminum garnet laser)/ Nd YAG (neodimiyum itriyum alüminyum garnet lazer): Bkz. *Neodymium YAG laser*.

Nearsightedness/ miyopi: Bkz. *Myopia*.

Nebula/ nebula: Korneada meydana gelen hafif leke.

Necrosis, acute retinal/ akut retina nekrozu: Retina ve koroid damarlarının arterit ve periflebitleri, nekrotizan retinit ve vitritis ile karakterize bozukluk.

Needle, backflush flute/ flüt iğne: Vitrektomide bazı sıvıların drenajı için kullanılan iğne.

Neovascularization, choroidal/ koroid neovaskülerizasyonu:

Koryokapillaristen başlayarak Bruch membranındaki defektlerden retina pigment epiteli altına ve sonra da subretinal boşluğa büyüme gösteren fibrovasküler doku. **Classical choroidal ~/ klasik koroid neovaskülerizasyonu:** Flüoresein geçişinin en erken evresinde dantel şeklinde dolum gösteren bir membranı takiben boya geçişinin zirveye ulaşması ile parlak flüoresein görülmesi, ardından 1-2 dakika içinde subretinal alana ve koroid neovaskülerizasyonu çevresine sızıntılar ile karakterize koroid neovaskülerizasyonu.

Extrafoveal classical choroidal ~/ ekstrafoveal klasik koroid neovaskülerizasyonu: Foveal avasküler bölgenin merkezinden 200 µ'dan daha uzakta olan klasik koroid neovaskülerizasyonu. **Juxtafoveal classical choroidal ~/ jukstafoveal klasik koroid neovaskülerizasyonu:** Foveal avasküler bölgenin merkezine 200 µ'dan daha yakın bulunmalarına rağmen merkezi tutmamış klasik koroid neovaskülerizasyonu. **Occult choroidal ~/ gizli koroid neovaskülerizasyonu:** Erken anjiyografi fotoğraflarında kesin hatlarla kendisini göstermemesine rağmen geç dönem sızıntıya neden olan, net sınırları olmayan koroid neovaskülerizasyonu. **Sea-**

fan ~/ deniz yelpazesi neovaskülerizasyonu: Orak hücreli proliferatif retinopatinin üçüncü evresinde görülen yelpaze şeklindeki yeni damarlar. **Subfoveal classical choroidal ~/ subfoveal klasik koroid neovaskülerizasyonu:** Fovea dışından yayılarak gelen veya direkt foveadan köken alan, foveal avasküler bölgeyi tutan klasik koroid neovaskülerizasyonu.

Subfoveal classical choroidal ~/ subfoveal klasik koroid neovaskülerizasyonu: Fovea dışından yayılarak gelen veya direkt foveadan köken alan, foveal avasküler bölgeyi tutan klasik koroid neovaskülerizasyonu.

Occult choroidal ~/ gizli koroid neovaskülerizasyonu: Erken anjiyografi fotoğraflarında kesin hatlarla kendisini göstermemesine rağmen geç dönem sızıntıya neden olan, net sınırları olmayan koroid neovaskülerizasyonu. **Sea-**

fan ~/ deniz yelpazesi neovaskülerizasyonu: Orak hücreli proliferatif retinopatinin üçüncü evresinde görülen yelpaze şeklindeki yeni damarlar. **Subfoveal classical choroidal ~/ subfoveal klasik koroid neovaskülerizasyonu:** Fovea dışından yayılarak gelen veya direkt foveadan köken alan, foveal avasküler bölgeyi tutan klasik koroid neovaskülerizasyonu.

Subfoveal classical choroidal ~/ subfoveal klasik koroid neovaskülerizasyonu: Fovea dışından yayılarak gelen veya direkt foveadan köken alan, foveal avasküler bölgeyi tutan klasik koroid neovaskülerizasyonu.

Nerve/ sinir: Merkezî sinir sistemi ile vücudun çeşitli kısımları arasında uyarıları ileterek iletişimi sağlayan sinir lifleri demeti.

Abducent ~/ abducent siniri, altıncı kranial sinir, altıncı kafa çifti: Gözü dışa çeviren lateral rektus kasını inerve eden sinir.

Anterior ethmoidal ~/ anterior etmoid sinir: Oftalmik sinirin dalı olan nazosilier sinirin uzantısı olup burun bölgesine genel duyu inervasyonu sağlayan sinir. **Cranial ~/ kranial sinir, kafa çifti:** Beyinden çıkan 12 çift kafa sinirinden her biri. **Facial ~/ fasiel sinir, yedinci (kranial) sinir, yedinci kafa çifti, yüz siniri. Frontal ~/ frontal sinir:** Trigeminal sinirin oftalmik dalından köken alan, superior orbital fisürden orbitaya giren, supraorbital ve supratroklear dallar veren, genel duyu içerikli sinir. **Infraorbital ~/ infraorbital sinir:** Maksiller sinirin bir devamı olarak inferior orbital fisürden orbitaya giren, infraorbital oluk, kanal ve foramen den geçerek alt göz kapağı, üst diş bölgesi ve burna genel duyu inervasyonu sağlayan sinir. **Lacrimal ~/ lakrimal sinir:** Trigeminal sinirin oftalmik dalından köken alıp superior orbital fisürden orbitaya

giren, lakrimal bez, konjunktiva, gözün lateral kısmı ve üst kapak cildine genel duyu inervasyonu sağlayan sinir. **Long ciliary ~s/ uzun silier sinirler:** Oftalmik sinirin nazosilier dalından köken alan ve dilatör pupilla kası, üvea ve korneaya dağılan, sempatik ve genel duyu lifleri içeren sinirler. **Nasociliary ~/ nazosilier sinir:** Trigeminal sinirin oftalmik dalından köken alan, uzun silier, posterior etmoid, anterior etmoid ve infratroklear sinirleri oluşturan ve silier gangliona bir dal gönderen genel duyu içerikli sinir. **Oculomotor ~/ okülomotor sinir, üçüncü (kranial) sinir, üçüncü kafa çifti:** Lateral rektus ve superior oblik dışındaki göz dışı kasları, levator kası da dahil olmak üzere inerve eden kranial sinir. **Ophthalmic ~/ oftalmik sinir:** Trigeminal ganglionsından köken alan, göz küresi, konjunktiva, lakrimal bez ve kese, nazal mukoza, frontal sinüs, burun dış kısmı, üst göz kapağı, alın ve kafa cildine genel duyu inervasyonu sağlayan sinir. **Optic ~/ optik sinir, ikinci (kranial) sinir, ikinci kafa çifti, görme siniri:** Retinanın ganglion katmanından köken alan, optik kanaldan gözü terk edip optik kiazma ve traktus ile devam eden, görme duyusu ile ilgili sinir. **Posterior ethmoidal ~/ posterior etmoid sinir:** Oftalmik sinirin dalı olan nazosilier sinirden köken alan, arka etmoid hücrelerin ve sfenoid sinüsün mukozasına genel duyu inervasyonu sağlayan sinir. **Short ciliary ~s/ kısa silier sinirler:** Silier ganglionsından gelip gözün düz kas ve katmanlarına dağılan, sempatik, parasempatik ve genel duyu içerikli sinirleri. **Supraorbital ~/ supraorbital sinir:** Frontal sinirin uzantısı olup supraorbital foramenden orbitayı terk ederek üst göz kapağı cildi, ön kafa cildi ve frontal sinüs mukozasına genel duyu inervasyonu sağlayan sinir. **Supratrochlear ~/ supratroklear sinir:** Frontal sinirden köken alan ve supraorbital kenarın medial kenarından orbitayı terk ederek alın ve üst göz kapağına genel duyu inervasyonu sağlayan sinir. **Trigeminal nerve/ trigeminal sinir, beşinci (kranial) sinir, beşinci kafa çifti. Trochlear ~/ troklear sinir, dördüncü (kranial) sinir, dördüncü kafa çifti:** Superior oblik kasını inerve eden kranial sinir. **Zygomatic ~/ zigomatik sinir:** Pterigopalatin fossada maksiller sinirden köken alarak inferior orbital fisürden orbitaya giren, orbitanın lateral duvarında seyir gösterdikten sonra zigomatikotemporal ve zigomatikofasiel sinirlere ayrılan sinir. **Zygomaticofacial ~/ zigomatikofasiel sinir:** Zigomatik sinirden köken alan ve zigomadaki bir foramenden orbitayı terk ederek yanak cildini inerve eden sinir. **Zygomaticotemporal ~/ zigomatikotemporal sinir:** Zigomatik sinirden köken alan ve lakrimal beze pterigopalatin ganglionsından postganglionik parasempatik lifleri ileten sinir.

Neuritis/ nevrit: Sinir iltihabı; bazı nevrit tipleri için Bkz. Neuropathy.

Optic ~/ optik nevrit: Optik sinirin iltihabı. **Retrobulbar optic ~/**

retrobulber optik nevrit: Optik sinirin göz küresi arkasındaki kısmının iltihabı.

Neuromyelitis optica/ nöromiyelitis optika: Bkz. *Devic disease*.

Neuroophthalmology/ nörooftalmoloji: Gözün sinir ve damar sistemlerinin hastalıklarıyla ilgilenen alt birim.

Neuropathy/ nöropati: Herhangi bir sinirsel hastalık veya bozukluk.

Anterior ischemic optic ~/ anterior iskemik optik nöropati:

Optik sinirin prelaminer veya laminer parçalarında, kısa posterior silier arterlerdeki tıkanmanın sebep olduğu beslenme bozukluğu ile ortaya çıkan durum. **Arteritic anterior ischemic optic ~/ arteritik anterior iskemik optik nöropati:** Dev hücreli arterit ile birlikte bulunan anterior iskemik optik nöropati. **Idiopathic anterior ischemic optic ~/ idyopatik anterior iskemik optik nöropati:**

Bkz. *Non-arteritic anterior ischemic optic neuropathy*. **Leber's hereditary optic ~/ Leber kalıtsal optik nöropati:** Daha çok 20 yaş civarında erkeklerde görülen ve her iki gözde hızlı görme kaybına yol açan kalıtsal bir optik atrofi. **Non-arteritic anterior ischemic optic ~/ arteritik olmayan anterior iskemik optik nöropati:**

Başka bir hastalık bulunmayan veya sadece sistemik hipertansiyonu bulunan kişilerde meydana gelen anterior iskemik optik nöropati. **Non-ischemic optic ~/ iskemik olmayan optik nöropati:**

Zehirlenme, beslenme yetersizliği, glom ve Leber kalıtsal optik nöropati gibi faktörlere bağlı olarak optik sinirin hasara uğraması. **Optic ~/ optik nöropati:** Optik sinirin anormal ve genellikle dejeneratif durumu.

Neuroretinal/ nöroretinal: Sinir ve retina dokusunu birlikte ilgilendiren; sinir ve retina dokusu birleşim yerinde olan.

Neuroretinitis/ nöroretinit: Sert eksüdalarından oluşan maküla yıldızı ile birlikte papillitin bulunduğu durum.

Nevi/ nevüsler: Bkz. *Nevus*.

Nevus/ nevüs, ben: Deri veya göz yüzeylerinden biri üzerinde koyu renk gösteren oluşum. **Compound ~/ birleşik nevüs:** İntradermal ve bileşke nevüs özelliklerini birlikte bulunduran basit nevüs. **Conjunctival ~/ konjunktival nevüs:** Konjunktivada tek, göz yüzeyi üzerinde serbestçe hareket edebilen, keskin sınırlara sahip düz veya hafif kabarık bir lezyon. **Intradermal ~/ intradermal nevüs:** Göz kapağı kenarında, bazen içinden kirpiklerin büyüdüğü, kabarık, pigmentli veya pigmentsiz basit nevüs. **Junctional ~/ bileşke nevüsü:** Nevüs hücrelerinin epidermis ve dermis bileşkesinde bulunduğu, kabarıklık göstermeyen kahverengi basit nevüs. ~ **flammeus/ alev nevüsü:** İnce duvarlı damarlar ve

kapillerlerden oluşan ve nadir görülen konjenital cilt altı lezyonu. ~
of Ota/ Ota nevüsü: Bkz. *Oculodermal melanocytosis*. **Simple ~/
basit nevüs:** Göz kapağı kenarında görülen pigmentli veya
pigmentsiz iyi huylu tümör. **Strawberry ~/ çilek görünümlü nevüs:**
Bkz. *Capillary hemangioma*.

NLP (no light perception)/ P- (ışık algılaması yok): Görme
keskinliği ölçümünde hastanın ışığın varlığını hissetmemesi.

Nodule/ nodül: Küçük düğüm; küçük yumru. **Busacca ~s/ Busacca
nodülleri:** Bazı granüloamatöz üveit olgularında periferik iriste
görülen pigmentli nodüller. **Dalen-Fuchs' ~s/ Dalen-Fuchs
nodülleri:** Sempatik oftalmi ve VKH sendromunda RPE düzeyinde
görülen ve epitelioid hücrelerle hücre artığı içeren küçük nodüller.
Koepe ~s/ Koepe nodülleri: Bazı granüloamatöz üveit
olgularında pupilla kenarında görülen yarı saydam iris nodülleri.
Lisch ~s/ Lisch nodülleri: Tip 1 nörofibromatozda iris yüzeyinde
görülen küçük, çift taraflı, melanositik hamartomlar.

Nomogram/ nomogram: Cerrahin, refraktif cerrahi sonuçlarını daha
iyi hâle getirmek amacıyla lazerin bilgisayar hesapları üzerinde
yaptığı ayarlama.

Nonophthalmus/ nanoftalmus: Göz küresinin şekil olarak normal
fakat küçük olduğu bir anomali.

Notch, supraorbital/ supraorbital çentik: Frontal kemikte
supraorbital kenarın medial üçte bir ve lateral üçte ikilik kısımlarının
birleşiminde, içinden supraorbital sinir ve damarların geçtiği çentik.

NPA/ akomodasyon yakın noktası: Bkz. *Near point of
accommodation*.

NPC/ konverjans yakın noktası: Bkz. *Near point of convergence*.

NRA/ negatif rölatif akomodasyon: Bkz. *Negative relative
accommodation*.

NRC/ NRK (normal retinal korespondans): Bkz. *Normal retinal
correspondence*.

Nuclear/ nükleer: Çekirdekle ilgili; çekirdeğe benzeyen.

Nucleus (1)/ nükleus, çekirdek: Beyin veya omurilikte bir kısım sinir
hücrelerinin oluşturduğu küme. **Edinger-Westphal ~/ Edinger-
Westphal nükleusu:** Okülomotor sinir nükleusunun yardımcı
parasempatik nükleusu. **Perlia's ~/ Perlia nükleusu:** Okülomotor
nükleus kompleksinde bir zamanlar konverjans merkezi olarak
düşünülmüş hücre kitlesi.

Nucleus (2)/ nükleus, çekirdek. Adult ~/ erişkin nükleusu: Lenste doğumdan sonra gelişen nükleus kısmı. **Embryonic ~/ embriyonik nükleus:** Lens liflerinin embriyonik dönemde oluşturduğu ve gelişim ile lensin tam merkezinde kalan kısım. **Fetal ~/ fetal nükleus:** Lenste, embriyonik nükleustan sonra oluşarak onu saran kısım. **Infantile ~/ infantil nükleus:** Lenste fetal nükleus ve erişkin nükleusu arasında bulunan kısım. **Lens ~/ lens nükleusu:** Göz merceğinin merkezindeki yoğun bölge.

NVD (new vessels at disk)/ NVD (optik diskte yeni damar oluşumu): Diyabetik retinopatide optik diskte anormal damar oluşumu.

NVE (new vessels elsewhere)/ NVE (optik disk dışında yeni damar oluşumu): Diyabetik retinopatide büyük temporal damar arkadları seyrinde anormal damarlar oluşması.

Nyctalopia/ niktalopi, gece körlüğü: Işığın az olduğu ortamlarda görme keskinliğinin azalması.

Nystagmus/ nistagmus: Göz küresinin herhangi bir yönde istem dışı devamlı titreme hareketi göstermesi. **Ataxic ~/ ataksik nistagmus:** İnternükleer oftalmoplejili bir hastanın abdüksiyon yapan gözünde meydana gelen sıçrayıcı vasıfta horizontal nistagmus. **Caloric ~/ kalorik nistagmus:** Soğuk veya sıcak uygulaması ile gözlerde meydana gelen fizyolojik bir nistagmus. **Congenital ~/ konjenital nistagmus:** Doğumda veya doğumdan hemen sonra ortaya çıkan nistagmus. **Convergence-retraction ~/ konverjans-retraksiyon nistagmusu:** Başta medial rektuslar olmak üzere göz dışı kasların kasılması sebebiyle meydana gelen nistagmus. **Dissociated ~/ dissosiyasyon nistagmus:** İnternükleer oftalmoplejide daha çok abdüksiyondaki gözde görülen horizontal, oldukça simetrik bir nistagmus tipi. **Downbeat ~/ aşağı vuruşlu nistagmus:** Hızlı fazı aşağı doğru olan nistagmus. **End-gaze ~/ uç nokta nistagmusu:** Bkz. *End-point nystagmus*. **End-point ~/ uç nokta nistagmusu:** Gözlerin aşırı bakış pozisyonlarında görülen, orta derecede bir frekansa sahip hafif bir sıçrayıcı nistagmus. **End-position ~/ uç pozisyon nistagmusu:** Bkz. *End-point nystagmus*. **Gaze-evoked ~/ bakışla uyarılmış nistagmus:** Daha çok antikonvülzan veya sedatif ilaç kullanımı sonucu ortaya çıkan, iki yönlü bakışla gelişen nistagmus. **Gaze-paretic ~/ bakış paretik nistagmus:** Üst beyin sapı disfonksiyonuna bağlı, özel bir bakış pozisyonu ile uyarılan, yavaş bir horizontal atımdan oluşan nistagmus. **Jerk(y) ~/ sıçrayıcı nistagmus:** Bir yönde yavaş, diğer yönde hızlı hareket gösteren ritmik göz hareketleri. **Latent ~/ latent nistagmus:** Gözlerden biri kapatıldığında ortaya çıkan nistagmus. **Mixed ~/ karma nistagmus:** Primer pozisyonunda panduler ve lateral

bakışta sıçrayıcı vasıfta olan nistagmus. **Motor imbalance ~/ motor dengesizlik nistagmusu**: Eferent mekanizmalardaki primer defektler sonucu meydana gelen nistagmus. **Ocular ~/ oküler nistagmus**: Kusurlu görme nedeniyle ortaya çıkan horizontal ve pandüler özellikli nistagmus. **Opticokinetic ~/ optokinetik nistagmus**: Bkz. *Optokinetic nystagmus*. **Optokinetic ~/ optokinetik nistagmus**: Gözlerin önünden beyaz siyah çizgiler geçirildiğinde ortaya çıkan bir fizyolojik nistagmus şekli. **Oscillating ~/ sallanma şeklinde nistagmus, panduler nistagmus**: Bkz. *Pendular nystagmus*. **Pendular ~/ sallanma şeklinde nistagmus, panduler nistagmus**: Göz küresinin iki yana saat sarkacı gibi devamlı titreşim hareketi göstermesi. **Periodic alternating ~/ periyodik alternan nistagmus**: Genellikle her iki dakikada bir amplitüdü ve yönünde ritmik değişiklikler gösteren sıçrayıcı nistagmus. **Physiological ~/ fizyolojik nistagmus**: Herhangi bir bozukluğa işaret etmeyen nistagmus tipi. **Rebound ~/ tepkisel nistagmus**: Bakışla uyarılmış nistagmusun yorulmasıyla birlikte ters yönde gelişen sıçrayıcı nistagmus veya uzun süreli yana bakışı takiben gözler primer pozisyona çevrildiğinde geçici olarak oluşan sıçrayıcı nistagmus. **Retractory ~/ retraktör nistagmus**: Aynı gözde medial ve lateral rektus kaslarının aynı anda kasılması ile ortaya çıkan bozukluk. **Rotary ~/ rotasyonel nistagmus**: Bkz. *Rotational nystagmus*. **Rotational ~/ rotasyonel nistagmus**: Gözün ön-arka eksenini çevresinde torsiyonel bir silinti şeklinde olan nistagmus. **See-saw ~ of Maddox/ Maddox tahterevalli nistagmusu**: Gözlerden biri yukarı doğru hareket ederken ve intorsiyon yaparken diğer gözün aşağıya doğru hareket edip ekstorsiyon yaptığı panduler nistagmus. **Sensory deprivation ~/ duysal mahrumiyet nistagmusu**: Bkz. *Ocular nystagmus*. **Upbeat ~/ yukarı vuruşlu nistagmus**: Hızlı fazı yukarı doğru olan nistagmus. **Vestibular ~/ vestibüler nistagmus**: Vestibüler nükleuslardan horizontal bakış merkezlerine yollanan uyarı değişimiyle ortaya çıkan bir tür sıçrayıcı nistagmus. **Voluntary ~/ istemli nistagmus**: Histeriklerde ve simülasyon yapanlarda görülen ve bakış yönünün değiştirilmesiyle göz hareketinin kısa süreli olarak durduğu horizontal panduler nistagmus.

O

OA (overaction)/ aşırı çalışma, hiperfonksiyon.

Oblique/ oblik: Eğiklik gösteren; eğik.

Occlusio pupillae/ oklüzyo pupilla: Pupillanın bir membran ile örtülmesi.

Occlusion, direct/ direkt kapama: Tembellik olmayan gözün kapatılması. **Inverse ~/ ters kapama:** Tembellik bulunan gözün kapatılması. **Punctal ~/ punktum kapatılması:** Tıkaç, koter veya başka herhangi bir metot kullanılarak lakrimal punktumun kapatılması.

Ocul-/ okül-: Göz anlamına ön ek.

Ocular/ oküler: Gözle ilgili; (biyo)mikroskopun gözle bakılan kısmı.

Ocularist/ okülarist: Göz protezlerini tasarlayan ve üreten kişi.

Oculi, _ oculi/ oküli, _ oküli: Gözle ilgili; okülusun çoğulu. Bkz. Oculus.

Oculist: Göz hastalıkları uzmanı, göz doktoru anlamlarına kullanılan eski bir terim. Bkz. Ophthalmologist.

Oculocutaneous/ okülokütanöz: Göz ve cildi birlikte tutan; göz ve cildi birlikte ilgilendiren.

Oculodermal/ okülodermal: Göz ve cildi birlikte tutan; göz ve cildi birlikte ilgilendiren.

Oculogyric/ okülogirik: İstem dışı göz hareketleri gösteren; istem dışı göz hareketleri ile karakterize; istem dışı göz hareketlerine sebep olan.

Oculomotor/ oküloomotor: Göz küresinin hareketleriyle ilgili; göz küresini hareket ettirici; üçüncü kafa çifti ile ilgili.

Oculopharyngeal/ okülofaringeal: Göz ve farinksi birlikte ilgilendiren.

Oculus/ okülus: Göz. ~ **dexter/ sağ göz.** ~ **sinister/ sol göz.** ~ **uniter/ her iki göz.** ~ **uterque/ her iki göz.**

OD (oculus dexter)/ sağ göz.

ODM/ ODM (oftalmodinamometri): Bkz. Ophthalmodynamometry.

OKN/ OKN (optokinetik nistagmus): Bkz. Optokinetic nystagmus.

OM/ oküler motor: Bkz. Ocular motor.

Oncologist, ophthalmic/ oftalmik onkolog: Göz kanseri tanı ve tedavisi üzerine özel eğitim görmüş göz doktoru.

ONH/ optik sinir başı: Bkz. Optic nerve head.

Opacification/ opasifikasyon, kesafet oluşması: Saydamlığını kaybetme; donuklaşma; donuk lekeler veya bölgeler oluşması.

Posterior capsular ~/ arka kapsül kesafeti: Katarakt cerrahisi sonrası arka lens kapsülünde meydana gelen kesafet.

Opacity/ opasite, kesafet: Saydam olmayış; donukluk; saydamlığını kaybetmiş bölge. **Congenital central corneal ~/ konjenital merkezi kornea kesafeti:** Bkz. *Peters' anomaly*.

Opaque/ opak, kesif: Saydam olmayan; donuk; ışığı veya x ışınlarını geçirmeyen.

Operation/ operasyon, cerrahi, girişim: Değişik operasyonlar için Bkz. *Procedure, Surgery, Extraction, Technique*. **Chandler ~/ Chandler operasyonu:** Malign glokomun tedavisinde uygulanan pars plana vitreus insizyonu ve aspirasyonu. **Elliot-Fronimopoulos ~/ Elliot-Fronimopoulos ameliyatı:** Bkz. *Covered goniotrephination*. **Filtration ~/ filtrasyon cerrahileri:** Aközün göz dışına çıkması için bir pencerenin oluşturulduğu glokom cerrahileri. **Fistulizing ~/ fistülizan cerrahiler:** Bkz. *Filtration operations*. **Kestenbaum ~/ Kestenbaum ameliyatı:** Nistagmusta sıfır bölgesini primer pozisyona getirmek için yapılan kas cerrahisi.

OPG/ OPG (oftalmopletismografi): Bkz. *Ophthalmoplethysmography*.

Ophthalmia/ oftalmi: Göz iltihabı; gözdeki derin dokuların iltihabı; konjunktiva iltihabı; konjunktivit. **Gonococcal ~/ gonokokal oftalmi, gonokokal konjunktivit:** Yeni doğan bebekte annedeki gonokok enfeksiyonunun sebep olduğu akut konjunktivit. **Gonorrheal ~:** Bkz. *Gonococcal ophthalmia*. **~ neonatorum/ neonatal oftalmi:** Yeni doğan bebekte ilk haftalar içinde gelişen cerahatlı konjunktiva iltihabı. **~ nodosa/ nodüler oftalmi:** Göz dokularına böcek kılı veya bitkisel madde girmesi sonucu konjunktivada meydana gelen nodüler şişkinlik. **Sympathetic ~/ sempatik oftalmi:** Üveal dokuyu ilgilendiren bazı tek taraflı göz yaralanmaları sonucu iki gözde ortaya çıkan şiddetli granümatöz üveit.

Ophthalmic/ oftalmik: Gözle ilgili.

Ophthalmodynamometer/ oftalmodinamometre: Oftalmik arterdeki kan basıncını ölçen alet.

Ophthalmodynamometry/ oftalmodinamometri: Oftalmik arterdeki kan basıncının ölçülmesi.

Ophthalmologist/ oftalmolog, göz doktoru, göz hastalıkları uzmanı, göz hastalıkları mütehassısı: Göz hastalıklarının tanısı, tıbbi ve cerrahi tedavisi üzerine uzmanlaşmış doktor.

Ophthalmology/ oftalmoloji, göz bilimi: Göz hastalıkları ve tedavilerini konu alan tıp dalı. **Pediatric ~/ pediatrik oftalmoloji:** Çocuk göz hastalıkları ile ilgilenen oftalmoloji alt dalı.

Ophthalmometry/ oftalmometri: Bkz. Keratometry.

Ophthalmomyiasis/ oftalmomiyazis: Çeşitli sinek larvalarının gözde oluşturduğu enfeksiyon.

Ophthalmopathy/ oftalmopati: Herhangi bir göz hastalığı.

Dysthyroid ~/ tiroit oftalmopati: Bkz. *Thyroid ophthalmopathy*.

Thyroid ~/ tiroit oftalmopati: Bazı tiroit hastalıklarında göz ve çevresindeki dokuların tutulması ile karakterize bozukluk.

Ophthalmoplegia/ oftalmopleji: Göz içi veya göz dışı kaslarından bir veya birkaçının felci. **Cogan's anterior internuclear ~/ Cogan anterior internükleer oftalmoplejisi:** Mezensefalik lezyon tarafından oluşturulan ve konverjansın yapılamadığı genellikle iki taraflı internükleer oftalmopleji. **Cogan's posterior internuclear ~/ Cogan posterior internükleer oftalmoplejisi:** Konverjans teşvik edildiğinde genellikle medial rektus fonksiyonunun sağlam olduğu internükleer oftalmopleji. **External ~/ eksternal oftalmopleji:** Sadece göz dışı kasların felci ile karakterize durum. **Internal ~/ internal oftalmopleji:** Okülomotor sinirin kısmi etkilenmesi sonucu sadece göz içi kaslarının felci. **Internuclear ~/ internükleer oftalmopleji:** Medial longitudinal fasikülüs lezyonu sonucu ortaya çıkan, solda olduğu zaman, sağa bakışta, kusurlu sol addüksiyon ve sağ gözde ataksik nistagmus ile karakterize bozukluk. **Painful ~/ ağrılı oftalmopleji:** Bkz. *Tolosa-Hunt syndrome*. **Progressive ~/ ilerleyici oftalmopleji:** İlerleyici seyir göstererek tüm göz kaslarını tutan felç şekli. **Thyroid ~/ tiroit oftalmopleji:** Tiroit oftalmopatide göz dışı kasların tutulmasıyla ortaya çıkan durum. **Wall-eyed bilateral internuclear ~/ dışa bakışlı bilateral internükleer oftalmopleji:** Medial rektus subnükleuslarını tutan lezyonlar sonucu ekzotropya, kusurlu konverjans ve kusurlu addüksiyon şeklinde ortaya çıkan bozukluk.

Ophthalmoplethysmography/ oftalmopletismografi: Göz dokularından geçen kan miktarındaki dalgalanmalara bağlı hacim değişikliklerinin pletismograf aracılığıyla kaydedilmesi.

Ophthalmoscope/ oftalmoskop: Göz dibinin muayenesinde kullanılan âlet.

Ophthalmoscopy/ oftalmoskobi: Göz dibinin muayenesi. **Scanning laser ~/ tarayıcı lazer oftalmoskop:** Optik disk ve peripapiller retina üzerine odaklanan bir lazer demetinden yansıyan ışığın ölçümü ile ardışık koronal kesitler elde edilerek inceleme yapan bir

cihaz. **Direct ~/ direkt oftalmoskopi:** El oftalmoskopları ile yapılan ve retinanın görüntüsünün düz olarak elde edildiği göz dibi muayenesi. **Indirect ~/ indirekt oftalmoskopi:** Başa yerleştirilen veya biyomikroskoptan sağlanan ışıkla belli mercekler kullanılarak yapılan ve retinanın görüntüsünün ters olarak elde edildiği göz dibi muayenesi.

Opsoclonus/ opsoklonus: Uykuda da devam eden, hızlı, istem dışı, kaotik ve tekrarlayıcı, konjuge, sakkadik göz hareketleri.

Optic/ optik: Yapay göz içi lensinin merkezinde, ışığın kırılması ile görüntüyü retinaya düşüren bölüm.

Optic(al)/ optik, görme: Görme ile ilgili; ışık bilimi ile ilgili.

Optician/ gözlükçü: Gözlük yapımı ve uygulanması konusunda uzmanlaşmış kişi.

Optics/ optik: Işığın özellikleri, göz ve görme ile ilişkilerini konu alan bilim dalı; ışık bilimi.

Opt(o)-/ opt(o)-: Görme ile ilişkili anlamına ön ek.

Optokinetic/ optokinetik: Gözlerin hareketi ile ilgili; görme alanında nesnelerin hareketi ile ilgili.

Optometer/ optometre: Gözün kırma gücünü ölçen âlet.

Optometrist/ optometrist: Gözün kırılma kusurlarının ölçümü ile ilgilenen kişi.

Optometry/ optometri: Gözün kırma gücünün optometre aracılığıyla ölçülmesi; gözün kırılma kusurunu ölçme mesleği.

Optomotor/ optomotor: Gözlerin hareketi ile ilgili.

Optotype/ optotip: Görme keskinliğini ölçen eşellerde kullanılan işaretlerden her biri. **Snellen ~s/ Snellen optotipleri:** Snellen eşelinde kullanılan harfler.

Ora serrata/ ora serrata: Periferik retinanın pars plana ile olan tarak veya diş şeklindeki birleşim yeri.

Orbit/ orbita: Göz küresini barındıran kemik çukurluk; sapını optik sinirin oluşturduğu armut şeklindeki kavite. **Floor of the ~/ orbita tabanı:** Zigoma, maksilla ve palatin kemiğin oluşturduğu orbita alt kısmı. **Lateral wall of the ~/ orbitanın lateral duvarı:** Orbitanın sfenoid kemiğin büyük kanadı ve zigoma tarafından oluşturulan dış duvarı. **Medial wall of the ~/ orbitanın medial duvarı:** Maksilla, lakrimal, etmoid ve sfenoid kemiklerin oluşturduğu orbita iç duvarı. **Roof of the ~/ orbita tavanı:** Orbitanın sfenoid kemiğin küçük kanadı ve frontal kemik tarafından oluşturulan üst kısmı.

Orbital/ orbital: Orbita ile ilgili; orbitaya ait.

Orbitotomy/ orbitotomi: Göz çukuruna kesi yapılması. **Anterior ~/ anterior orbitotomi:** Nispeten ön yerleşimli orbita lezyonlarının çıkarılması için deri ya da konjunktiva yoluyla yapılan orbitotomi. **Lateral ~/ lateral orbitotomi:** Geride ve özellikle kas konisi içinde ya da dışında yer alan lezyonların çıkarılması için göz lateral kısmından yapılan orbitotomi.

Orthokeratology/ ortokeratoloji: Kırılma kusurunun kontak lenslerle korneaya şekil verilerek düzeltilmesi yöntemi.

Orthophoria/ ortofori: Göz kaslarının dengeli çalışması sonucu her iki gözün görüş eksenlerinin paralel oluşu.

Orthophoric/ ortoforik: Görüş eksenleri paralel olan; latent veya manifest şaşılık bulunmayan.

Orthoptic/ ortoptik: İki gözün belli bir cisim üzerinde odaklaşmasını sağlayan.

Orthoptics/ ortoptik: Dengesiz çalışan göz kaslarını normal çalışma düzenine getirme, dolayısıyla kusurlu görme alışkanlıklarını kaldırarak iki gözün belli bir cisim üzerinde normal şekilde odaklaşmasını temine yönelik tedavi ve egzersizleri konu alan bilim dalı.

OS (oculus sinister)/ sol göz.

Oscillations, nistagmoidlike/ nistagmus şeklinde osilasyonlar: Nistagmuslar içinde sınıflandırılmayan oküler miyoklonus ve bobbing gibi durumlara verilen ad.

Oscillopsia/ osilopsi: Çevrenin hareket ettiği illüzyonu.

Osteoma, choroidal/ koroid osteomu: Bkz. Choroidal osseous choristoma.

OT (ocular tension)/ göz tansiyonu.

OU (oculus uniter, oculus uterque)/ her iki göz.

Outflow/ çıkış, dışa akım.

Overaction/ aşırı çalışma, hiperfonksiyon: Aşırı hareket veya faaliyet gösterme.

Overcorrection/ fazla düzeltme: Refraktif cerrahide istenenden fazla düzeltme nedeniyle kusurun aksi yönde meydana gelmesi.

P

PACG/ PAKG (primer aç ı kapanması glokomu): Bkz. *Primary angle-closure glaucoma*.

Pachometry/ pakimetri: Bkz. *Pachymetry*.

Pachymetry/ pakimetri: Korneanın kalınlığının ölçülmesi.

PAL/ ilerleyici güce sahip gözlük camı: Bkz. *Progressive (addition/ power) lens*.

Palisades, Vogt/ Vogt palizadları: Limbustaki radyal epitel katlanmaları.

Palpebra/ palpebra: Göz kapağı.

Palpebral/ palpebral: Göz kapağı ile ilgili.

Palpebrarum, pediculosis: Bkz. *Phthiriasis palpebrarum*.

Phthiriasis ~/ göz kapağı bitlenmesi: Kirpik diplerinin kasık biti ile enfestasyonu.

Palsy/ paralizi, palsy, felç. Bkz. *Paralysis*. **Bell's ~/ Bell palsisi:**

Bkz. *Facial palsy*. **Cyclovertical muscle ~/ siklovertikal kas**

paralizisi: Göze siklovertikal hareket yaptıran oblik kaslardan herhangi birinin paralizisi. **Double depressor ~/ çift depresör**

felci: Superior oblik ve inferior rektus kaslarının felci nedeniyle aşağı bakışta kısıtlılık olması. **Double elevator ~/ çift elevatör**

paralizisi: Aynı gözde hem inferior oblik hem de superior rektusun kasılmasındaki zayıflık sonucu yukarı bakışın tamamen kısıtlandığı

durum. **Facial ~/ fasiel palsy:** Fasiel sinirdeki harabiyet nedeniyle yüzün bir taraf kaslarının felci. **Progressive supranuclear ~/**

ilerleyici supranükleer felç: Bkz. *Steele-Richardson-Olszewski syndrome*.

PAM/ primer kazanılmış melanoz, potansiyel görme keskinliği

tayin edici: Bkz. *Primary acquired melanosis, Potential (visual) acuity meter*.

Pannus/ pannus: Konjunktiva ve korneanın bir kısmını zar şeklinde örten, damardan zengin granülasyon dokusu.

Panophthalmia/ panoftalmi: Bkz. *Panophthalmitis*.

Panophthalmitis/ panoftalmi: Göz küresini teşkil eden tüm tabaka ve oluşumların sklera ve Tenon kapsülü de dahil olmak üzere iltihabı.

Panretinal/ panretinal: Tüm retinaya (yönelik); tüm retinayı ilgilendiren.

Panuveitis/ panüveit: Üveanın tüm kısımlarını tutan iltihap.

Papilla (1)/ papilla: Görme sinirinin retinaya girdiği kısım; kör nokta.

Optic ~/ papilla, optik disk, optik sinir başı: Bkz. Papilla (1).

Papilla (2)/ papilla: Meme başı şeklinde küçük kabartı; konjunktivada lenfosit ve plazma hücresi birikmesi ile meydana gelen kabarıklık.

Bergmeister's ~/ Bergmeister papillası: Embriyonik dönemde glial hücrelerin papilla önünü doldurarak oluşturdukları, hyaloid damarları çevreleyen koni şeklindeki uzantı; optik çukurluktan vitreus kavitesine uzanan glial elemanlardan oluşmuş klinik önemi olmayan konjenital anomali. **Giant cobblestone ~e/ dev kaldırım taşı papillalar:** Şiddetli vernal keratokonjunktivit olgularında kapak konjunktivasında görülen büyük papillalar. **Lacrimonal ~/ lakrimonal papilla:** Gözün medial açısında bulunan ve üzerinde lakrimonal punktumu bulunduran konjunktiva kabarıklıklarından her biri.

Papillary/ papiller: Papilla ile ilgili; papillalarla dolu.

Papilledema/ papilödem: Optik sinir başının genellikle artmış kafa içi basıncına bağlı ödemi.

Papillitis/ papillit: Optik sinir başının iltihabı.

Papilloma/ papillom: Epitelden gelişen, özellikle deri veya mukoza yüzeyine tutunmuş iyi huylu tümör. **Basal cell ~/ bazal hücreli papillom:** Bkz. Seborrheic keratosis. **Squamous cell ~/ yassı hücreli papillom:** Saplı veya sapsız, düzensiz yüzeyli, iyi huylu göz kapağı tümörü.

Papillomacular/ papillomaküler: Optik sinir başı ve maküla ile ilgili; optik sinir başı ve maküla arasında.

Papillophlebitis/ papilloflebit: Genç erişkinlerde meydana gelen santral retinal ven tıkanıklığı.

Paracentesis/ parasentez: Vücuttaki herhangi bir boşluğa (ön kamara gibi) iğne ile girilerek sıvı çekme. **Anterior chamber ~/ ön kamara parasentezi:** Bkz. Keratocentesis.

Parallax/ paralaks: Bir cismin, farklı bakış pozisyonlarına göre konum değiştirmesi.

Paralysis/ paraliz, palsi, felç: Sinirdeki harabiyet nedeniyle ait olduğu kas veya kasların görev yapamaması hali. **Bell's ~/ Bell paralizisi:** Bkz. **Bell's palsy**. **Divergence ~/ diverjans paralizisi:** Kafa travması, kafa içi yer kaplayan lezyonlar ve serebrovasküler olaylar sonucu meydana gelen, altıncı sinir felcine benzeyen komitan ezotrophia. **~ of accommodation/ akomodasyon felci, uyum felci:** Gözün belli bir cisim üzerinde odaklaşmasına engel

olacak şekilde silier cisim kaslarının felci; silier kasların felci nedeniyle göz merceğinin mesafe değişimlerine karşı uyum gösterme yeteneğinin ortadan kalkması.

Paralytic/ paralitik: Paralizi ile ilgili; paralizie bağlı; paralizinin sebep olduğu; paralizi gösteren; paralizisi olan kişi.

Pars/ pars, parça, kısım, bölüm. ~ plana/ pars plana: Silier cismin arka üste ikilik düz kısmı. ~ **plicata/ pars plikata:** Silier cismin silier uzantıları içeren ön üste birlik kısmı.

PAS/ PAS (periferik anterior sineşi): Bkz. *Peripheral anterior synechia*.

Patches, salmon/ somon renkli yamalar: Orak hücreli proliferatif olmayan retinopatide ekvator da yer alan ve bir arteryole komşu olarak bulunan pembe renkli, preretinal ve yüzeysel intraretinal kanamalar.

Patching/ kapama: Bkz. *Occlusion*.

Pathway/ yol. Optomotor ~s/ optomotor yollar: Oksipital korteksten beyin sapına giden ve gözlerin istem dışı takip etme hareketlerini düzenleyen eferent sinir lifleri. **Visual ~/ görme yolu:** Gözün retina tabakasından başlayıp optik sinir ve optik sinir radyasyonları üzerinden başın arka kısmında bulunan duyu korteksine kadar giden yol.

Pattern/ patern, model, şablon, düzen. A ~/ A patern: Görme eksenlerinin yukarı bakışta rölâtif konverjansının artması, aşağı bakışta azalması. **Custom contoured ablation ~/ kişiye özel hazırlanmış ablasyon paterni:** Merkez dışına kaymış ablasyonlar ve benzeri kornea aberasyonlarının düzeltilmesi amacıyla kişiye özgü yapılan lazer tedavi planı. **Flower-petal ~/ çiçek tacı paterni:** Kistoid maküla ödeminde fokal sızıntı odaklarının bir araya gelerek geç arteryovenöz evrede oluşturdukları görüntü. **Lambda (λ) ~/ lambda paterni:** Ekzotropanın sadece aşağı bakışta meydana geldiği bir şaşılık tipi. **V ~/ V patern:** Görme eksenlerinin aşağı bakışta rölâtif konverjansının artması, yukarı bakışta azalması. **Y ~/ Y patern:** Ekzotropanın sadece yukarı bakışta meydana geldiği bir şaşılık tipi.

PCF/ faringokonjunktival ateş: Bkz. *Pharyngoconjunctival fever*.

PCG/ primer konjenital glokom: Bkz. *Primary congenital glaucoma*.

PC-IOL / AK GİL (arka kamara lensi): Bkz. *Posterior chamber (intraocular) lens*.

PCO/ arka kapsül kesafeti: Bkz. *Posterior capsular opacification*.

PDI/ PD (pupiller mesafe): Bkz. *Pupillary distance*.

PD/ PD, Δ (prizma diyoptri): Bkz. *Prism diopter*.

PDP/ patern ayırma perimetrisi: Bkz. *Pattern discrimination perimetry*.

PDR/ PDR (proliferatif diyabetik retinopati): Bkz. *Proliferative diabetic retinopathy*.

PDS/ pigment dağılımı sendromu: Bkz. *Pigment dispersion syndrome*.

Pearls, Elschmig's/ Elschmig incileri: EKKE sonrası çoğalan subkapsüler epitel hücrelerinin kistik oluşumları. **Iris ~/ iris incileri:** Lepromatöz leprada pupilla kenarında histiositler içinde yer almış basillerden oluşan, gerdanlığı andırır tarzda, küçük parlak kabarıklıklar. **String of ~/ inci dizisi:** Oküler kandidiyaziste ışıltılı ipliklenmelerle bir araya gelen birkaç koloninin vitreusta oluştuğu görüntü.

Peau d'orange/ portakal kabuğı: Bkz. *Leopard skin spotting*.

Pedicle, cone/ koni pedikülü: Koni hücresinin bipolar hücre dendritleri ile sinaps yapan bölümü.

PEE/ noktalı epitel erozyonları: Bkz. *Punctate epithelial erosions*.

Pemphigoid, ocular cicatricial/ oküler skarlı pemfigoid: Gözü tutarak konjunktivanın büzüşmesine neden olan skarlı pemfigoid.

Penalization/ penalizasyon: Ambliyop gözün görmesinin artırılması amacıyla iyi gören gözün görmesinin devre dışı bırakılması. **Atropine ~/ atropin penalizasyonu:** İyi gören göze atropin damlatılarak yapılan ambliyopi tedavisi. **Optic ~/ optik penalizasyon:** İyi gören gözün önüne konveks camlar yerleştirilerek yapılan ambliyopi tedavisi.

Penetration/ penetrasyon: Sivri bir cismin gözde yol açtığı tek bir laserasyon.

Pentagon, Fox/ Fox pentagonu: Ptozis tedavisinde üst göz kapağının otojen olmayan bir materyal ile frontal kasa asıldığı bir teknik.

Perception/ algı(lama). Depth ~/ derinlik algısı: Cisimlerin boşlukta birbirine göre olan konumlarını algılayabilme yeteneğı. **Simultaneous ~/ eş-zamanlı algılama:** Sinoptoforda foveal küçük resmin perifoveal büyük resim içinde algılanması.

Perforation/ perforasyon: Gözde bir giriş ve bir çıkışın bulunduğu laserasyon.

PERG/ PERG (patern elektoretinogram): Bkz. *Pattern electroretinogram*.

Perifoveal/ perifoveal: Fovea çevresinde.

Perimeter/ perimetre: Görme alanı ölçümünde kullanılan alet. **Automated ~/ otomatik perimetre:** Bir yarı küre içinde farklı noktalardan gönderilen ışıkların hasta tarafından görülüp görülmemesini bir bilgisayarın analiz ettiği görme alanı aleti. **Goldmann-type ~/ Goldmann tipi perimetre:** Bir yarı küre içindeki hareketli nesne ile görme alanının incelendiği alet. **Humphrey ~/ Humphrey perimetresi:** Statik görme alanı incelemesi yapan bir perimetre. **Lister ~/ Lister perimetresi:** Bir fiksasyon hedefi ve çenenin yerleştirildiği bir yarım daire kafesten oluşan, tüm görme alanının değerlendirilebildiği bir perimetre. **Octopus ~/ Octopus perimetresi:** Statik görme alanı incelemesi yapan bir otomatik perimetre. **Pattern discrimination ~/ patern ayırma perimetresi:** Dama tahtası şeklinde bir patern kullanılarak şekil ve hareket bilgisini taşıyan büyük optik sinir liflerindeki hasarı tespit eden, böylece teorik olarak glokoma bağlı hasarı daha erken dönemde gösterdiği düşünülen bir görme alanı testi.

Perimetric/ perimetrik: Görme alanı incelemesi ile ilgili.

Perimetry/ perimetri, görme alanı incelemesi. Blue on yellow ~/ sarı-mavi perimetri: Bkz. *Short-wavelength automated perimetry*. **Frequency-doubling ~:** Uyarının ortaya çıkması için gerekli olan kontrastı ölçerek çalışan bir perimetri yöntemi. **High-pass resolution ~:** Farklı boyutta halkalar ile özellikle parvoselüler sistemi inceleyen bir perimetri yöntemi. **Isopter ~/ izopter perimetri:** Bkz. *Kinetic perimetry*. **Kinetic ~/ kinetik perimetri:** Hareketli test nesnesi ile görme alanı incelemesi yapılması. **Motion automated ~:** Uniform gri bir zeminde, değişen derecelerde uygun hareketlerle bir lokalize tesadüfi noktasal kinematogram içeren ve magnoselüler ganglion hücrelerini test eden bir perimetri yöntemi. **Objective ~/ objektif perimetri:** Multifokal görsel uyarınlı potansiyel ve multifokal elektoretinogram kullanılarak yapılan bir perimetri yöntemi. **Qualitative ~/ kalitatif perimetri:** Görme alanı defektini tespit etme yöntemi olup glokom şüphesi taşıyan gözlerin taranmasındaki ilk basamak. **Quantitative ~/ kantitatif perimetri:** Görme alanı defekti tespit edildikten sonra defektin büyüklük, biçim ve derinlik açısından şiddetinin tayin edilmesi. **Short-wavelength automated ~/ kısa dalga boyu perimetri:** Sarı zeminde mavi hedef kullanılarak yapılan bir perimetri yöntemi. **Standard ~/ standart perimetri:** Sarı zemin üzerine beyaz hedef kullanılarak yapılan otomatik perimetri. **Static ~/ statik perimetri:** Önceden belirlenen noktalarda test nesnesinin parlaklığı değiştirilerek ışık

eşik değerlerinin ölçüldüğü perimetri. **Suprathreshold ~/ eşik üstü perimetrisi:** Hastanın uyarıyı görmek zorunda olduğu bir seviyedeki görme tepesini değerlendiren perimetri. **Threshold ~/ eşik perimetrisi:** Görme alanındaki çeşitli noktalara göre hastanın aydınlanma eşik değerinin haritasını çıkartıp, bu sonuçları yaşa göre eşleştirilmiş normal değerlerle karşılaştırmak suretiyle gerçek görme tepesini değerlendiren perimetri. **Topographic ~/ topoğrafik perimetri:** Bkz. *Kinetic perimetry*.

Periorbit(a)/ periorbita: Kemik göz çukurunun periostu.

Periost(eum)/ periost: Kemiği dıştan zar şeklinde saran sert bağ dokusu tabakası; kemik zarı. **Orbital ~/ orbita periostu:** Bkz. *Periorbit(a)*.

Peripapillary/ peripapiller: Papilla çevresinde.

Peritomy, conjunctival/ konjunktival peritomi: Konjunktivanın limbustan kesilerek açılması.

Phakic/ fakik: Lense sahip; lens bulunduran.

Phaco-/ fako-: Lense ilgili; vücutta oluşan lekelerle ilgili.

Phacoanaphylaxis/ fakoanafilaksi: Gözdeki lensin kapsülünden sızan proteine karşı aşırı duyarlılık oluşması.

Phacoemulsification/ fakoemülsifikasyon: Lens içeriğinin ultrasonik bir aletle emülsiyon yapılarak küçük kesiden emildiği katarakt cerrahi tekniği. **Anterior chamber ~/ ön kamara fakoemülsifikasyonu:** Bkz. *Supracapsular phacoemulsification*. **Endocapsular ~/ endokapsüler fakoemülsifikasyon:** Nükleusun tamamen kapsül içinde aspire edildiği fakoemülsifikasyon. **Iris plane ~/ iris planında fakoemülsifikasyon:** Nükleusun iris seviyesi veya arka kamarada aspire edildiği fakoemülsifikasyon. **Posterior chamber ~/ arka kamara fakoemülsifikasyonu:** Bkz. *Iris plane phacoemulsification*. **Supracapsular ~/ suprakapsüler fakoemülsifikasyon:** Nükleusun ön kapsül üzerinde aspire edildiği fakoemülsifikasyon.

Phacolytic/ fakolitik: Lensin yumuşaması ile ilgili.

Phacomatoses/ fakomatozlar: Bkz. *Phacomatosis*.

Phacomatosis/ fakomatoz: Merkezi sinir sistemi, cilt ve göz gibi ektodermal kökenli dokuları tutan ve bu dokularda yaygın glial hamartomlar oluşturan konjenital ve kalıtsal gelişimsel anomaliler grubu.

Phacotrabeculectomy/ fakotrabekülektomi: Fakoemülsifikasyon ve trabekülektomi cerrahilerinin aynı seansta yapıldığı girişim.

Phakomatosis/ fakomatoz: Bkz. *Phacomatosis*.

Pharyngoconjunctival fever/ faringokonjunktival ateş: Adenovirüslere bağlı üst solunum yolu enfeksiyonu ve keratit birlikteliği.

Phenomenon/ fenomen: Belli bir hastalığa işaret eden belirti; belli bir özelliğe sahip olay; özellikle belirmesi belli bir duruma işaret eden mutad dışı olay. **Bell's ~/ Bell fenomeni:** Göz kapakları kapatılmaya çalışıldığında gözlerin fizyolojik olarak yukarı ve dışa hareketi. **Bielschowsky ~/ Bielschowsky fenomeni:** Dissosiyasyonlu vertikal kaymalarda, fiksasyon yapan göze tutulan ışığın şiddeti azaltıldıkça fiksasyon yapmayan ve yukarıda bulunan gözün aşağı doğru hareket etmesi. **Crowding ~/ kalabalıklaşma fenomeni:** Ambliyopik gözlerde harflerin tek tek gösterilmesi yerine çok sayıda harf içinden gösterilmesi ile görme keskinliğinin daha düşük olarak tespit edilmesi. **Doll's eye ~/ taş bebek fenomeni:** Bkz. *Doll's eye test*. **Mizuo's ~/ Mizuo fenomeni:** Fundusun Oguchi hastalığındaki patolojik altınsı görünümünün yeterli karanlık adaptasyonu sonrası normal rengine dönmesi. **~ of shifting fluid/ yer değiştiren sıvı fenomeni:** Eksüdatif retina dekolmanında subretinal sıvının yerçekimi etkisiyle hastanın pozisyonuna göre yer değiştirmesi. **~ of white-with-pressure/ bastırarak beyazlanma fenomeni:** Skleraya çökertme uygulayarak elde edilen yarı saydam, gri retina görüntüsü. **~ of white-without-pressure/ bastırmadan beyazlanma fenomeni:** Sklera çökertilmeden tespit edilen yarı saydam, gri retina görüntüsü. **Pulfrich ~/ Pulfrich fenomeni:** Optik nevrit sonrası bazen görülen, özellikle hareketli cisimlere bakıldığında derinlik algısının bozulması. **Riddoch ~/ Riddoch fenomeni:** Oksipital lob harabiyeti olan hastaların görmeyen alanda hareketi algılayabilmesi. **Thrusting ~/ itme fenomeni:** Konjenital oküler motor apraksiye baş hareketi ile hedefin aşılması. **Uhthoff ~/ Uhthoff fenomeni:** Multipl sklerozda fiziksel egzersiz veya vücut hareketinde artışla ortaya çıkan, görmeyle ilişkili ve diğer belirtilerin, ansızın ve geçici olarak kötüleşmesiyle karakterize özellik.

Phlyctenular/ fliktenüler: Flikten ile ilgili; flikten gösteren.

Phlycten(u)le/ flikten: Bakteriyel aşırı duyarlılık sonucu konjunktiva veya korneada oluşan nodüler kabarıklık.

Phlyctenulosis/ fliktenülozis: Konjunktiva veya korneada flikten oluşmasıyla karakterize iltihabi durum.

Phoria, -phoria/ forya, -forya: Füzyon engellendiğinde gözlerin paralelliğinin bozulması; bu anlamda kullanılan son ek.

Phoropter/ foropter: Gözün kırılma kusurunun tespiti için değiştirilecek çok sayıda lensi içinde barındıran âlet.

Phosphene/ fosfen: Retinanın basınç, göz hareketi ve elektrik gibi uyarılarla uyarılması sonucu kişinin kendisini aydınlık bir çevredeymiş gibi hissetmesi.

Photo-/ photo-: Işık anlamına ön ek.

Photoablation/ fotoablasyon: Ekzimer lazer kullanılarak kornea yüzeyinden doku giderilmesi.

Photoaversion/ ışıktan kaçınma.

Photocoagulation/ fotokoagülasyon: Yoğun ışığın ısı enerjisi haline dönmesi suretiyle dokunun tahrip edilmesi. **Panretinal ~/ panretinal fotokoagülasyon:** Tüm retinanın, merkezî görme ile ilgili kısımlar korunarak lazerle tahrip edilmesi.

Photokeratoscope/ fotokeratoskop: Fotoğraf kayıtları yapabilen keratoskop.

Photometer/ fotometre: Kontrast duyarlılığın hesaplanması için kullanılan âlet.

Photomydriasis/ fotomidriyazis: Lazer kullanılarak pupillanın genişletilmesi.

Photophobia/ fotofobi: Işığa karşı anormal hassasiyet ve ışıktan rahatsız olma.

Photopic/ fotopik: Işığa adapte olmuş.

Photopsia/ photopsi: Retina uyarılması veya beyin iskemisine bağlı olarak yanıp sönen ışıklar, kıvılcıklar ve renkler görülmesi.

Photoreceptor/ fotoreseptör: Retinadaki koni veya rod gibi alıcı hücrelerden her biri.

Photorefractive/ fotorefraktif: Lazer ışını ile kırılma kusurunun giderilmesine yönelik.

Photovaporization/ fotovaporizasyon: İnfrared radyasyonla dokunun tahrip edilmesi.

PHPV/ PHPV (persistan hiperplastik primer vitreus): Bkz. *Persistent hyperplastic primary vitreous*.

Phthisis/ fitizis: Göz küresinin atrofi, dezorganizasyon ve fibrozise uğrayarak küçülmesi. ~ **bulbi/ fitizis bulbi:** Bkz. *Phthisis*.

PI/ Pİ (periferik iridektomi, periferik iridotomy): Bkz. *Peripheral iridectomy, Peripheral iridotomy*.

PIC/ noktalı iç koroidopati: Bkz. *Punctate inner choroidopathy*.

P-IOL/ fakik göz içi lensi: Bkz. *Phakic intraocular lens*.

Pie in the sky/ yukarıdaki pasta dilimi: Görme alanında superior kadrantanopi şeklinde görülen defekt.

Pie on the floor/ yerdeki pasta dilimi: Görme alanında inferior kadrantanopi şeklinde görülen defekt.

Pigment/ pigment: Boya maddesi; boya; deri, organ ve oluşumlara normal rengini veren veya onlarda renk değişimine sebep olan madde.

Pigmentary/ pigmenter, pigmentli: Pigmentle ilgili; pigment oluşmasıyla ilgili; pigment gösteren; pigment niteliğinde; pigmente benzeyen.

Pigmentation/ pigmentasyon, pigment birikimi: Pigment artışı nedeniyle deri veya dokuda meydana gelen renk koyuluğu veya renk değişikliği. **Beartrack ~/ ayı izi pigmentasyonu:** Retina pigment epitelinin konjenital hipertrofisinde öbekler halinde meydana gelen görünüm. **Bone-spicule ~/ kemik spikülü tarzında pigmentasyon:** Retinitis pigmentozada görülen periferik pigment düzensizlikleri.

Pigmented/ pigmentli: Pigment birikimi gösteren; renkli.

Pinguecula/ pinguekula: Hipertrofik dejenere bağ dokusunun limbusa komşu kapak aralığında oluşturduğu sarı-gri kabarıklık.

Pit, Herbert's/ Herbert çukuru: Trahomun lenfoid foliküllerinin gerilemesi sonucu limbusta görülen sınırları belirgin çöküntü alanlarından her biri. **Optic disk ~/ optik disk piti:** Optik diskin içinde, değişen büyüklüklerde, yuvarlak veya oval bir kuyunun bulunduğu anomali. **Optic nevre ~/ optik sinir piti:** Bkz. *Optic disk pit*. **Optic ~/ optik pit:** Nöral tüpün kapanması esnasında sefalik nöral katlantılarda oluşan ve zamanla gözün oluşumunu sağlayacak olan iz.

PK/ PK (penetran keratoplasti): Bkz. *Penetrating keratoplasty*.

Placode, lens/ lens plakodu: Embriyonun dış duvarına yaklaşan optik vezikülün yüzey ektoderm hücrelerinde meydana getirdiği fokal kalınlaşma.

Plane, Listing's/ Listing düzlemi: Gözün rotasyon merkezinden geçen frontal düzlem. Gözün anteroposterior eksenine dik olan transvers vertikal düzlem. Gözün horizontal ve vertikal eksenlerinin oluşturduğu düzlem. **Principal ~/ ana düzlemler, temel**

düzlemler: Bir optik sistemde refraksiyonun meydana geldiği yüzeyleri gösteren düzlemler.

Plano/ plano: Işığın kırma gücü bulunmayan.

Plaque, corneal/ korneal plak: Vernal keratokonjunktivitte göz yaşının ıslatamadığı ve epitelizasyonun sağlanamadığı üzeri kurumuş mukus ile örtülü büyük epitel erozyonları sonucu ortaya çıkan plaklar. **Hollenhorst ~s/ Hollenhorst plakları:** Sıklıkla retinal arteriyoller bifurkasyon noktalarına yerleşmiş olarak bulunan kolesterol embolusları. **Mukus ~s/ mukus plakları:** Kornea yüzeyinde yarı saydam, beyazdan griye değişen renklerde değişik büyüklük ve şekillerde, zeminden hafif kabarık lezyonlar.

Plasty, Y-V/ Y-V plasti: Hafif epikantik katlanmanın tedavisinde Y şeklinde kesi yapıp V şeklinde dikilmeyle tamirinin gerçekleştirildiği girişim.

Plate, appanation/ aplanasyon düzlemi: LASİK girişiminde mikrokeratom bıçağının kesme işlemine başlamasından önce korneayı düzleştiren kısım. **Hardy-Rand-Rittler ~s/ Hardy-Rand-Rittler kartları:** Renk görmenin test edilmesinde kullanılan kartlar. **HRR ~s/ HRR kartları:** Bkz. *Hardy-Rand-Rittler plates*. **Ishihara (pseudoisochromatic) (color) ~s/ Ishihara kartları:** Renk görmenin test edilmesinde kullanılan, renkli sayı, harf ve şekillerden oluşan kartlar. **Lid ~/ göz küresi koruyucu:** Kapak cerrahilerinde göz küresinin korunması için kullanılan âlet. **Polychromatic ~s/ polikromatik kartlar:** Bkz. *Pseudoisochromatic plates*. **Pseudoisochromatic ~s/ psödoizokromatik kartlar:** Renk görmenin test edilmesinde kullanılan kartlar.

Pleoptics/ pleoptik: Retinanın uyarılmasıyla ambliyopide görmenin artırılmasının ve binoküler görmenin sağlanmasının amaçlandığı göz egzersizleri.

Pleoptophore/ pleoptofor: Pleoptik tedavide kullanılan bir tür oftalmoskop.

Plexus/ pleksus: Sinir lifleri, venler veya lenf damarlarının belli bir yerde ağ şekli gösterecek tarzda toplanması ile meydana gelen oluşum. **Annular ~/ halkasal pleksus:** Uzun silier sinirlerin limbusun hemen gerisinde oluşturdukları pleksus. **Deep episcleral ~/ derin episkleral pleksus:** Anterior konjunktival arterin limbus kenarında derin dokularda oluşturduğu pleksus. **Deep scleral venous ~/ derin skleral venöz pleksus:** Schlemm kanalının drene olduğu damarların oluşturduğu pleksus. **Intraepithelial ~/ intraepitelyal pleksus:** Subepitelyal pleksustan kornea epiteline uzanan sinir pleksusu. **Subepithelial ~/ subepitelyal pleksus:**

Halkasal pleksustan korneaya gelen sinirlerin stromada oluşturdukları sinir pleksusu. **Superficial conjunctival ~/ yüzeysel konjunktival pleksus:** Anterior konjunktival arterin limbus kenarında yüzeysel dokularda oluşturduğu pleksus.

Plication, medial canthal tendon/ medial kantal tendon plikasyonu: Ektropion tedavisinde alt tarsusun medial ucunun medial kantal tendon veya medial orbita duvarı periostuna dikildiği girişim.

Plug, punctal/ punktum tıkacı: Tıkıtılması amacıyla punktumlara yerleştirilen küçük silikon veya plastik tıkaç. **Silicone ~/ silikon tıkaç:** Silikondan yapılmış punktum tıkacı.

PMD/ PMD (pellusid marjinal dejenerasyon): Bkz. *Pellucid marginal degeneration*.

Pneumotonometer/ pnömotonometre: Kalem şeklinde bir aletle korneanın düzleştirilmesi esasına dayanarak elektronik ölçüm yapan bir tonometre.

POAG/ PAAG (primer açık açılı glokom): Bkz. *Primary open angle glaucoma*.

Po/C (ratio of intraocular pressure to facility of outflow): Göz içi basıncının çıkış kolaylığına oranı.

Point, blur/ bulanıklık noktası: Kırılma noktası öncesinde görüntünün bulanıklaştığı nokta. **Break ~ (of fusion)/ (füzyonun) kırılma noktası:** Kişinin iki görüntüyü tek görüntü olarak algılayamadığı nokta. **Corresponding ~/ korespondan noktalar:** Her bir retinada bulunan aynı görme yönüne sahip alanlar. **Far ~/ uzak noktası:** Uyum yapmaksızın retinada net olarak odaklaşan ışınların doğuş noktası. Bu nokta emetropide sonsuzda, miyopide retinanın önünde, hipermetropide ise retinanın arkasında bulunur. **Fixation ~/ fiksasyon noktası:** Her iki görüş ekseninin bakılan cisim üzerinde birleştiği nokta. **Major reference ~/ majör referans noktası:** Bir gözlük camı üzerinde uzak görmeye ayarlanan kısım. **Near ~ (of accommodation)/ (akomodasyon) yakın noktası:** Gözün maksimum akomodasyon ile net olarak görebildiği en yakın nokta. **Near ~ of convergence/ konverjans yakın noktası:** İki gözün tek görüntü oluşturabildiği en yakın nokta. **Near ~ of conversion/ konverjans yakın noktası:** Bkz. *Near point of convergence*. **Nodal point/ nodal nokta:** Bir optik sistemde ışınların kırılmadan geçtiği nokta (gözde bu nokta korneanın yaklaşık 7 mm gerisine düşmektedir). **Principal ~/ ana noktalar, temel noktalar:** Ana düzlemlerin aksiyel kesişim noktaları. **Recovery ~ (of fusion)/ (füzyonun) toparlanma noktası:**

Füzyonun kırılma noktasından itibaren prizma gücü giderek azaltılırken füzyonun tekrar ortaya çıktığı değer.

Polarimetry, scanning laser/ tarayıcı lazer polarimetri: Polarılmış ışığın sinir lifi tabakasından geçerken faz kaymasına uğramasının sinir lifi tabakasının kalınlığı ile doğru orantı göstermesinden faydalanarak retina sinir lifi tabakasının değerlendirildiği bir tetkik.

Polarize/ polarmak: Bir ışının titreşimlerini belirli bir yöne çevirmek.

Polarization/ polarma.

Pole/ kutup. Anterior ~ (of eye)/ gözün ön kutbu: Kornea merkezine denk gelen nokta. **Anterior ~ (of lens)/ lensin ön kutbu:** Lens ön yüzeyinin orta kısmında bulunan nokta. **Posterior ~ (of eye)/ gözün arka kutbu:** Optik sinirin biraz temporal kısmında kalan nokta. **Posterior ~ (of lens)/ lensin arka kutbu:** Lensin arka yüzeyinin orta kısmında bulunan nokta.

Poliosis/ poliozis: Kaş, kirpik ve saçlarda beyazlaşma olması.

Polisher, capsule/ kapsül parlatici: Katarakt cerrahisinde kapsüle yapışık materyallerin temizlenmesi için kullanılan bir kanül.

Polycoria/ polikori: Bir gözde birden fazla pupilla olması.

Polynomial/ polinom: Birden fazla terimi olan matematiksel ifade. **Taylor ~/ Taylor polinomu:** Dalga cephesi teknolojisi ile ölçülen göz aberasyonlarının bir tür matematiksel ifadesi. **Zernike ~/ Zernike polinomu:** Dalga cephesi teknolojisi ile ölçülen göz aberasyonlarının bir tür matematiksel ifadesi.

Polyopia/ poliopi: Bir cismin birden fazla görüntüsünün algılanması.

Polyopsia/ poliopi: Bkz. Polyopia.

Polyopy/ poliopi: Bkz. Polyopia.

Portion, carrier/ taşıyıcı kısım: Lentiküler lenste lens kısmını taşıyan ve kırıcılık gücü olmayan çevresel kısım. **Lenticular ~/ lens kısmı:** Lentiküler lenste yüksek kırıcılığa sahip merkezi kısım.

Port-wine stain/ Porto şarabı lekesi: Bkz. Nevus flammeus.

Position/ pozisyon, yer, durum: Herhangi bir organ veya oluşumun yeri, durumu veya duruş şekli; vücudun aldığı veya vücuda verilen duruş şekli; aynı zamanda Bkz. View. **Cardinal ~s of gaze/ ana bakış pozisyonları:** Gözün tek kas tarafından kontrol edildiği düşünülen bakış pozisyonları (yukarı sağa, sağa, aşağı sağa, aşağı sola, sola ve yukarı sola). **Midline ~s/ orta hat pozisyonları:** Gözlerin vertikal olarak yukarı ve aşağı bakış pozisyonları. ~ of

near-fixation/ yakına bakış pozisyonu: Genellikle gözlerden 33 cm uzakta bulunan mesafeye bakış pozisyonu. **Primary ~/ birincil pozisyon, primer pozisyon:** Gözün karşıya bakış pozisyonu. **Secondary ~s/ ikincil pozisyonlar, sekonder pozisyonlar:** Gözün yukarı, aşağı, sağa ve sola bakış pozisyonları. **Tertiary ~s/ üçüncül pozisyonlar, tersiyer pozisyonlar:** Primer pozisyona göre oblik olan bakış yönleri.

Power, back vertex/ arka verteks gücü: Lensin arka yüzeyden ölçüm itibarıyla etkili gücü. **Cylinder ~/ silindir gücü:** Bir lensin iki ana meridyeninde ölçülen güçler arasındaki fark. **Meridional ~/ meridyen gücü:** Lensin belli bir meridyeninde ölçülen kırma gücü. **Prism ~/ prizma gücü:** Bir lens veya prizma tarafından, prizma diyoptri olarak ölçülen ışığın kırılma miktarı. **Refractive ~/ refraktif güc:** Bir lens veya optik yüzeyin, diyoptri olarak ölçülen ışığı kırma yeteneği. **Sphere ~/ sfer gücü:** Sferik lensin diyoptrik gücü; sferosilindir lensin sferik kırma gücü. **Surface refractive ~/ yüzey refraktif gücü:** Bir lens yüzeyinin ışığı kırma gücü. **Surface tool ~/ alet yüzey gücü:** Bir alet veya aletin oluşturduğu yüzeyin gerçek eğrilik yarıçapı. **True ~/ gerçek güc:** Bkz. *Surface refractive power*. **Vertex ~/ verteks gücü:** Lensin verteksinden odak noktasına olan uzaklığın metre cinsinden tersi; diyoptri.

PPRF/ PPRF (pontin paramedian retiküler formasyon): Bkz. *Pontine paramedian reticular formation*.

PRA/ pozitif rölatif akomodasyon: Bkz. *Positive relative accommodation*.

PRELEX/ presbiyopik lens değişimi: Bkz. *Presbyopic lens exchange*.

Precipitate/ presipitat: Çökelme sonucu eriyiğin dibinde biriken tortu. **Keratic ~s/ keratik presipitatlar:** Yaralanma veya üveit gibi durumlar nedeniyle korneanın arka yüzünde biriken hücre ve fibrin depozitleri. **Mutton-fat keratic ~s/ koyun yağı keratik presipitatlar:** Çevresi yarı saydam, ortası opak büyük keratik presipitatlar.

Preretinal/ preretinal, retina önünde.

Presbyopia/ presbiyopi: Yaşlılarda göz merceğinin uyum yeteneğinin azalması sonucu yakındaki cisimleri net görememe ile karakterize kırılma kusuru. **Surgical reversal of ~/ presbiyopinin cerrahi tedavisi:** Presbiyopiyi tedavi etmek için girilen pek çok farklı teknik için kullanılan genel terim.

Presbyopic/ presbiyopik: Presbiyopi ile ilgili.

Pressure, episcleral venous/ episkleral venöz basınç: Episkleral venlerde aköze karşı direnç oluşturan kan basıncı. **Intraocular ~/ göz içi basıncı, göz tansiyonu:** Göz küresinin normal şeklini idame ettirebilmesi için aköz tarafından oluşturulan basınç.

Pretarsal/ pretarsal: Tarsus önünde.

Principle, oarlock/ ıskarmoz ilkesi: Fakoemülsifikasyon elciğinin göz küresini fazla hareket ettirmemesi için ıskarmoz şeklinde kullanılması.

Prism(a)/ prizma: Yüzleri üç köşeden oluşan cisim; beyaz ışığı kendisini oluşturan yedi renge ayıran saydam cam; şaşılık muayenesinde kayma derecesini belirlemek için kullanılan cam. **Base-down ~/ tabanı aşağı prizma. Base-in ~/ tabanı içe prizma. Base-out ~/ tabanı dışa prizma. Base-up ~/ tabanı yukarı prizma. Fresnel ~/ Fresnel prizması:** Plastikten yapılmış basamaklar halinde görünen ve gözlük camına yapıştırılarak kullanılan bir prizma. **Risley ~/ Risley prizması:** Verjans amplitütlerinin ölçümünde kullanılan bir döner prizma. **Yoked ~/ yöndeş prizmalar:** Her iki gözde tabanı aynı yönde kullanılan prizmalar.

Prismatic/ prizmatik: Prizma ile ilgili; prizmaya benzeyen; prizma şeklinde; prizmadan geçerek oluşan; prizmanın meydana getirdiği.

PRK/ PRK (fotorefraktif keratektomi): Bkz. *Photorefractive keratectomy*.

Probe/ probe, sonda, elcik: Muayene veya tedavi amacıyla organ boşluğu, yara veya kanal içine sokulan ince uzun alet. **Lacrimonal ~/ lakrimonal probe, lakrimonal sonda:** Lakrimonal sistemdeki kanalların açılması için kullanılan probe. **Pigtail ~:** Lakrimonal kanallıkül kesilerinde onarım için kullanılan bir âlet. **Trabecular ~/ trabeküler probe:** Trabekülotomi için kullanılan âlet.

Probing/ sondalama: Nazolakrimonal kanal tıkanıklıklarında tel şeklindeki aletle açıklığın sağlanması.

Procedure/ prosedür, girişim, işlem, yöntem: Herhangi bir deney, araştırma veya tedavide izlenen yol; aynı zamanda Bkz. *Surgery, Technique, Operation*. **Conventional filtering (drainage) procedure/ konvansiyonel filtrasyon (drenaj) girişimi:** Ön kamara ile sub-Tenon aralık arasında herhangi bir suni cihaz yerleştirmeden aközün dışa akımı için yeni bir kanal oluşturarak göz içi basıncının düşürüldüğü girişim. **Cutler-Beard ~/ Cutler-Beard girişimi:** Üst göz kapağındaki büyük defektlerin onarımı için alt kapaktan tam kat flep çevrilmesi. **Cyclodestructive ~/ siklodestrüktif girişim:** Bazı glokom tiplerinde silier cismin tahrip

edilmesine yönelik yapılan girişim. **Encircling ~/ serklaj girişimi:** Serklaj eksplantı ile yapılan retina dekolmanı cerrahisi. **Eyelid-sharing ~/ göz kapağı paylaşım girişimi:** Alt göz kapağının tam veya tama yakın defektlerinde üst kapak yardımıyla kapak oluşturma işlemi. **Faden ~/ Faden girişimi:** Bir göz dışı kasın etkisinin azaltılması amacıyla daha geriden bir sklera noktasına emilmeyen sütünle dikilmesi. **Fasanella-Servat ~/ Fasanella-Servat girişimi:** Levator fonksiyonu iyi olan hafif ptozis olgularında üst kapak çevrilerek konjunktiva, tarsus, levator tendonu, Müller kası ve orbita septumunun tam kat çıkarılmasıyla gerçekleştirilen ameliyat. **Harada-Ito ~/ Harada-Ito girişimi:** Eksiklotropanın düzeltilmesi için superior oblik tendonunun öne ve lateral tarafa kaydırılması. **Hotz ~/ Hotz girişimi:** Göz kapağından bir cilt ve kas bandı çıkarılarak konjenital entropionun tedavi edildiğı girişim. **Hughes' ~/ Hughes girişimi:** Büyük alt kapak defektlerini onarmak için üst kapaktan tarsus ve konjunktiva flebi kaydırılması. **Hummelscheim ~/ Hummelscheim girişimi:** Daha çok dış rektus paralizisinde tercih edilen, üst ve alt rektus kaslarının dış yarılarının yapışma yerlerinden ayrılıp dış rektus kasının yapışma yerinin üst ve alt kenarına dikildiğı, aynı zamanda iç rektusa geriletmenin yapıldığı girişim. **Jensen ~/ Jensen girişimi:** Daha çok dış rektus paralizisinde tercih edilen, üst ve alt rektus kaslarının dış yarılarının yapışma yerlerinden ayrılmadan dış rektus kasının üst ve alt yarı parçalarına dikildiğı girişim. **Jones ~/ Jones girişimi:** Alt kapak retraktörlerinin sıkılaştırıldığı bir entropion ameliyatı. **Knapp ~/ Knapp girişimi:** Paralitik şaşılıkta uygulanan bir kas transpozisyonu ameliyatı. **Krönlein ~/ Krönlein girişimi:** Orbita eksplorasyonu için kullanılan bir lateral orbitotomi girişimi. **Kuhnt-Szymanowski ~/ Kuhnt-Szymanowski girişimi:** Senil atonik ektropionun tedavisi için kapak ön ve arka kısmı ayrılaştırıldıktan sonra lateral kısımdan tarsus dokusu ve cilt eksizyonunun yapıldığı bir girişim. **Lazy-T procedure/ Lazy-T girişimi:** Medial göz kapağı ektropionunun düzeltilmesi için punktum lateral kısmından tam kat kapak dokusu çıkarılması ve medial konjunktivoplasti yapılması. **Modified Wies ~/ modifiye Wies girişimi:** Üst kapağın skarlı entropionlarında Wies girişimine benzer şekilde uygulanan girişim. **Naffziger ~/ Naffziger girişimi:** şiddetli ekzoftalmusta transkranial yaklaşımla yapılan orbita dekompresyonu. **Parks ~/ Parks girişimi:** Kestenbaum ameliyatı planlanırken kayma miktarının da hesaba katıldığı bir nistagmus cerrahisi. **Preferential looking ~s/ tercihli bakış prosedürleri:** Bebeğın belli paternlere bakması esasına dayanan görme keskinliğı ölçüm testi. **Quickert ~/ Quickert girişimi:** Alt kapağın boylamasına tam kat kesilerek kapak çevirici sütünlerin konulduğı ve kapağın kısaltıldığı bir entropion ameliyatı. **Scheie ~/ Scheie girişimi:** Glokomda limbal kesi ile bir konjunktiva

flebi altından koter uygulanarak yapılan fistülizan cerrahi. **Seton ~s/ seton ameliyatları**: Seton kullanılarak yapılan glokom ameliyatları. **Trabut ~/ Trabut girişimi**: Üst göz kapağı entropionu tedavisinde tarsus alt parçasının kesilip 180 derece dışa çevrildiğı girişim. **Transposition ~/ transpozisyon ameliyatı**: Şaşılık cerrahisinde bir kasın bir başka kas konumuna nakledilmesi. **Wies ~/ Wies girişimi**: Alt kapağın boylamasına tam kat kesilerek kapak çevirici sütürlerin yerleştirildiğı bir entropion ameliyatı.

Process/ proses, çıkıntı, uzantı, yumru. Ciliary ~es/ silier uzantılar: Silier cismin tepesinden uzanan yaklaşık 70 adet katlantı; gözün arka kamarasına aköz salgılayan yapı. **Dentate ~es/ dentat uzantılar**: Ora serratada diş şeklinde uzantılar. **Iris ~es/ iris prosesleri**: İrisin ön yüzünden çıkan, sklera mahmuzuna uzanan ve silier cismi değışik derecelerde örten küçük uzantılar.

Projection (1)/ projeksiyon: Boşluktaki bir cismin konumunun uyarılmış retina elemanları esas alınarak yorumlanması.

Projection (2), Lancaster red-green/ Lancaster kırmızı-yeşil projeksiyonu: Hastanın kırmızı-yeşil gözlük takıp çapraz çizgiler bulunan bir ekrana bakarken kayma durumunun kontrol edildiğı bir test.

Projector, chart/ eşel projektörü: Uzak görme keskinliğinin ölçümü için kullanılan değışik büyüklükteki simgeleri bir yüzeye gönderen cihaz.

Prolapse, conjunctival/ konjunktiva prolapsusu: Ptozis cerrahisi sonrası konjunktivanın sarkması. **Iris ~/ iris prolapsusu**: Göz küresinin dışarı ile bağıntısını sağlayacak cerrahi veya travmatik bir kesiden irisin sarkması.

Prophylaxis, Credé/ Credé profilaksisi: Neonatal dönemde gümüş nitrat kullanılarak gonokokal göz enfeksiyonuna karşı yapılan profilaksi.

Proptosis/ proptoizis: İleriye doğıru fırlama; herhangi bir organ veya oluşumun öne doğıru kayması. **Ocular ~/ oküler proptoizis, ekzoftalmus**: Göz küresinin ileriye doğıru kabarıklık yapması. **Pulsatile ~/ pulsatil proptoizis**: Orbita tavanındaki bir defekt nedeniyle beyin omurilik sıvısı pulsasyonlarının orbitaya yansıdığı proptoizis tipi.

Prosthokeratoplasty: Bkz. Keratoprosthesis.

Protan/ protan: Protanomali veya protanopi ile ilgili; protanomali veya protanopisi olan.

Protanomaly/ protanomali: Kırmızı dalga boylarına karşı rölâtif duyarsızlık sonucu kırmızı ve yeşil renklerin karıştırılması.

Protanopia/ protanopi, kırmızı renk körlüğü: Kırmızı rengi tanıyamama ile karakterize görme bozukluğu.

PRP/ PRP (panretinal fotokoagülasyon): Bkz. *Panretinal photocoagulation*.

PRT/ fotoradyasyon tedavisi: Bkz. *Photoradiation therapy*.

PSD/ patern standart sapma: Bkz. *Pattern standard deviation*.

Pseudoesotropia/ psödoezotropya: Normal olduğu halde sanki içe kayma varmış gibi görünüm tespit edilmesi.

Pseudoexfoliation/ psödoeksfoliyasyon, eksfoliyasyon sendromu: Lens, zonüller, iris yüzeyi, pupilla kenarı, kornea ve trabekülde gri-beyaz saç kepeği şeklinde madde birikmesi.

Pseudoexotropia/ psödoekzotropya: Normal olduğu halde sanki dışa kayma varmış gibi görünüm tespit edilmesi.

Pseudofacility/ yalancı dışa akım artışı: Tonometre ağırlığının aköz salgısına yapmış olduğu baskı nedeniyle dışa akımda meydana gelen suni artış.

Pseudofluorescence/ psödoflüoresans: Flüoreseinin vitreusa sızmasıyla oluşan flüoresans.

Pseudogerontoxon/ psödogerontokson: Vernal keratokonjunktivitte daha önce iltihap geçirmiş limbus bölgesinin komşuluğunda görülen ve arkus senilise benzeyen oluşum.

Pseudohole/ yalancı delik: Retina dekolmanında maküla deliğini taklit eden görünüm.

Pseudohypertropia/ psödohipertropya: Yüzdeki asimetri nedeniyle bir gözün daha yukarıda görünmesi.

Pseudohypopyon/ psödohipopyon: Retinoblastomda meydana gelen hipopyon şeklindeki görünüm; Best vitelliform maküla distrofinin lezyonun bir kısmı emildiği zaman meydana gelen üçüncü evresi.

Pseudomembrane/ yalancı membran: İltihaplı konjunktiva epiteline yapışık duran pıhtılaşmış eksüda.

Pseudomyopia/ yalancı miyopi: Uzun süreli yakın çalışma sonucu akomodasyon spazmı nedeniyle uzağın net görülemediği miyopi.

Pseudopapilledema/ yalancı papilödem: Gerçekten papilödem olmamasına rağmen bazı bozukluklar sonucu meydana gelen papilödeme benzer görünüm.

Pseudophakia/ psedofaki: Bkz. *Pseudophakic*.

Pseudophakic/ psödofak: Gözün içinde normal lensi yerine yapay lens bulunması.

Pseudophacodonesis/ psödofakodonezis: Göz hareketleri nedeniyle göz içi lensinin hareket etmesi.

Pseudopolycoria/ psödopolikori: Normal bir iris dokusu üzerinde ikinci bir pupilla bulunması.

Pseudoproptosis/ psödoproptozis: Gerçekte olmadığı halde proptozis görünümü olması.

Pseudopterygium/ psödopterijyum: Konjunktiva ve Tenon kapsülünün bir dış etken nedeniyle korneaya yapışması.

Pseudoptosis/ yalancı ptozis: Göz kapağında düşüklük olmadığı halde ilk bakışta kapak düşüklüğü izlenimi veren durum.

Pseudoscope/ psödoskop: Hastanın hangi gözünü kullandığını şaşırtan aynalar sistemi.

Pseudostrabismus/ yalancı şaşılık: Gözlerde şaşılık olmadığı halde şaşılık izleniminin alınması hali.

Pseudotumor, oculi: Bkz. *Idiopathic orbital inflammatory disease*.
Orbital ~/ orbita psödötümörü: Bkz. *Idiopathic orbital inflammatory disease*.

PSF/ PSF (nokta dağılması fonksiyonu): Bkz. *Point spread function*.

Pterygium/ pterijyum: Göz kapağı aralığında limbustan kornea merkezine doğru ilerleyen, histolojik olarak pinguekulaya benzeyen bir lezyon.

PTK/ PTK (fototerapötik keratektomi): Bkz. *Phototherapeutic keratectomy*.

Ptoxis/ ptozis: Göz kapağı düşüklüğü (özellikle üst göz kapağı için kullanılır).
Anophthalmic ~/ anoftalmik ptozis: Göz küresinin yokluğu nedeniyle üst göz kapağında meydana gelen düşüklük.
Aponeurotic ~/ aponörotik ptozis: Aponörozun, levator kasındaki güçlü göz kapağına iletemeyecek kadar zayıf oluşu ile ortaya çıkan ptozis.
Brow ~/ kaş düşüklüğü: Kaşların alt sınırının üst orbital kenardan daha aşağı düzeylere inmesi.
Corticosteroid ~/ kortikosteroid ptozisi: Uzun süreli kortikosteroid kullanımı sonucu

ortaya çıkan üst göz kapağı düşüklüğü. **Involutorial ~/ involüsyonel ptozis:** Levator aponörozunda yaşlanma ile ortaya çıkan dejeneratif değişikliklerin neden olduğu ptozis. **Lash ~/ kirpik ptozisi:** Özellikle üst kirpiklerin ileri doğru durması yerine aşağı düşük durması. **Marcus-Gunn jaw-winking ~/ Marcus-Gunn çene hareketi ile göz kırılması ptozisi:** Beşinci kafa çiftinin, üçüncü kafa çiftinin levator kasını inerve eden dalı ile anormal bağlantısı sonucu çiğneme ve konuşma hareketleri sırasında üst göz kapağının hareket ettiği bir durum. **Mechanical ~/ mekanik ptozis:** Üst göz kapağının hareketini engelleyen bir neden ile ortaya çıkan ptozis. **Myogenic ~/ miyojenik ptozis:** Levator kasındaki veya nöromusküler iletim noktasındaki bir sorun nedeniyle meydana gelen ptozis. **Neurogenic ~/ nörojenik ptozis:** Levator kasının inervasyonundaki bir sorun nedeniyle ortaya çıkan ptozis. **Postoperative ~/ postoperatif ptozis:** Göz cerrahileri sonucu, aponörozun yerinden ayrılması ile ortaya çıkan ptozis. **Pregnancy ~/ gebelik ptozisi:** Gebelik sırasında veya sonrasında miyojenik kökenli olarak oluştuğu sanılan ptozis. **Simple congenital ~/ basit konjenital ptozis:** Levator kasının gelişimsel distrofisi sonucu ortaya çıkan ptozis.

Ptygeria/ ptijeri: Kornea yüzeyinde oluşan skar dokusu.

Pucker, macular/ maküla buruşukluğu: Foveadaki bir nokta etrafında retina kırışması ve kan damarlarında düzensizlik ile karakterize bozukluk.

Punch/ pañç: Dokudan küçük yuvarlak parça almada kullanılan âlet.

Donor ~/ verici pañç: Verici korneasından nakledilecek parçanın hazırlanması için kullanılan âlet. **Kelly ~/ Kelly pañç:** Trabekülektomide doku parçası çıkarılması için kullanılan bir âlet.

Kerrison ~/ Kerrison pañç: Dakriyosistorinostomide kemik pencere açılması için kullanılan bir pañç.

Punctal/ punktumlar: Bkz. Punctum.

Punctal/ punktal: Punktumla ilgili.

Punctoplasty, laser/ lazer punktoplasti: Konjunktiva epiteli ile örtülü punktumun argon lazer kullanılarak açılması.

Punctum/ punktum: Nokta; nokta şeklinde küçük bölge. **Lacrimonal ~/ (lakrimonal) punktum:** Göz yaşı kanalının göz kapağı kenarına açıldığı küçük delik. ~ **proximum:** Bkz. Near point of accommodation. ~ **remotum:** Bkz. Far point of accommodation.

Puncture/ ponksiyon, delme: Herhangi bir organdan sıvı çekme veya biyopsi alma amacıyla iğne veya benzeri araç sokma; iğne sokarak organ içine girme; iğne veya benzeri delici aracın meydana

getirdiği küçük delik; delici alet yarası. **Anterior stromal ~/ anterior stromal ponksiyon:** İnatçı kornea erozyonlarının tedavisi için iğne ile stromaya deliklerin yapıldığı girişim.

Pupil/ pupilla, göz bebeği: İrisin ortasında yer alan delik. **Adie's (tonic) ~/ Adie (tonik) pupillası:** Işık miktarındaki değişikliğe, akomodasyon ve konverjansa yavaş cevap veren, sulandırılmış pilokarpin ile daralan, tek taraflı, genellikle büyümüş, tonik pupilla. **Amaurotic ~/ amorotik pupilla:** Bkz. *Total afferent pupillary defect*. **Argyll Robertson ~/ Argyll Robertson pupillası:** Işıқта daralmamasına karşın yakın cisimlere bakışta normal daralma gösteren pupilla. **Behr ~/ Behr pupillası:** Hemianopi tarafında pupillanın geniş oluşuna bağlı anizokori. **Dilated ~/ dilate pupilla:** İris dilatör kasının kasılması, sfinkter kasının gevşemesi sonucu genişlemiş pupilla. **Hutchinson's ~/ Hutchinson pupillası:** Supratentorial lezyonlara bağlı üçüncü sinir basılarında ortaya çıkan pupilla genişlemesi. **Marcus Gunn ~/ Marcus Gunn pupillası:** Sağlam gözden hasta göze ışık yöneltildiğinde pupillanın daralma yerine genişleme cevabı verdiği rölatif aferent pupilla defekti. **Pseudo-Argyll Robertson ~/ Pseudo-Argyll Robertson pupillası:** Medial rektus liflerinin bir kısmının pupilla sfinkter kasına gitmesi nedeniyle konverjans esnasındaki daralmanın ışığa cevaptan daha fazla olması. **~ constriction/ pupilla daral(t)ması:** Pupillanın boyutunda küçülme meydana ge(tiri)lmesi. **~ dilat(at)ion/ pupilla dilatasyonu:** Pupillanın büyütülmesi işlemi. **Tonic ~/ tonik pupilla:** Bkz. *Adie (tonic) pupil*. **Wernicke's hemianopic ~/ Wernicke hemianopik pupillası:** Retinanın görmeyen tarafından ışık tutulduğunda pupillaların reaksiyon vermemesi, sağlam taraftan tutulduğunda reaksiyon vermesi.

Pupillary/ pupiller: Göz bebeği ile ilgili; pupilla ile ilgili.

Pupillometer/ pupillometre: Pupilla çapını ölçen alet; iki pupilla arasındaki mesafeyi ölçen alet. **Corneal reflection ~/ korneal refle pupillometresi:** Pupillanın burun köküne uzaklığını ölçen alet.

Pursuit/ yavaş takip hareketi. Smooth ~: Bkz. *Pursuit*.

PVD/ PVD (posterior vitreus dekolmanı, arka vitreus dekolmanı): Bkz. *Posterior vitreous detachment*.

PVR/ PVR (proliferatif vitreoretinopati): Bkz. *Proliferative vitreoretinopathy*.

Q

Quadrantanopia/ kadrantanopi: Görüş alanının dörtte birini içine alan görme kaybı.

Quadrantanopsia/ kadrantanopi: Bkz. Quadrantanopia.

R

Radiation (1)/ radyasyon: Belli bir odaktan çevreye enerji, ışın veya dalga yayılması. **Infrared ~/ infrared radyasyon:** Işığın infrared dalga boylarında yayılması; 700 nm- 1 mm dalga boyları arasında ışık yayılması. **Ultraviolet ~/ ültraviyole radyasyon:** Işığın infrared dalga boylarında yayılması.

Radiation (2)/ radyasyon: Yayılarak seyreden doku. **Optic ~/ optik radyasyon:** Lateral genikulat cisim ile oksipital beyin lobu arasında uzanan görme lifleri.

Range, accommodative/ akomodasyon ranjı: Uzak nokta ile yakın nokta arasındaki berrak görme aralığı.

RAPD/ RAPD (rölatif aferent pupilla defekti): Bkz. *Relative afferent pupillary defect*.

Raphe/ rafe: Simetrik iki parça gösteren organ veya oluşumda yarı parçaların birleştiği hat. **Lateral palpebral ~/ lateral palpebral rafe:** Göz kapağı aralığının lateral açısından orbitanın lateral kenarına uzanan ince konjunktiva bandı.

Rasterstereography/ rasterstereografi: Flüoresein boyalı göz yaşı tabakası üzerine kalibreli bir grid yansıtan âlet ile bu görüntünün resmini çekerek bilgisayar ile analizini yapan, böylece korneanın renk kodlu yükseklik haritasını ortaya çıkaran bir cihaz.

Ratio, AC/A (accommodative convergence- accommodation ratio)/ AK/A oranı (akomodatif konverjans- akomodasyon oranı): Bir ünite akomodasyona karşı yapılan akomodatif konverjans miktarı. **Arden ~/ Arden oranı:** Elektrookülografide, aydınlıktaki potansiyelin maksimum yüksekliğinin karanlıktaki potansiyelin minimum yüksekliğine bölümünün 100 ile çarpımı. **C/D (cup/ disk) ~/ C/D (optik diskteki çukurluk) oranı.**

RD/ RD (retina dekolmanı): Bkz. *Retinal detachment*.

Reaction, near/ yakın reaksiyonu: Yakına bakışta gözlerin uyum yapması, pupillanın küçülmesi ve konverjans meydana gelmesi.

Readers/ okuma gözlüğü: Bkz. *Reading glasses*.

Recession/ resesyon, gerile(t)me: Bir göz dışı kasının insersiyonunun etkisinin azaltılması amacıyla cerrahi olarak geri alınması. **Angle ~ / aç** **gerilemesi:** Künt yaralanma sonucu silier cisim bandında meydana gelen düzensiz genişleme.

Reconstruction, eyelid/ göz kapağı rekonstrüksiyonu: Göz kapağında bozukluklara yol açan travma ya da cerrahi sonrası normal anatomiye uygun şekilde tamirin yapılması.

Rectus/ rektus: Düz.

Reflection/ refle, yansıma: Geçirgen olmayan bir yüzeye çarpan ışığın veya sesin geri dönüşü; ışığın korneadaki yansıması.

Corneal ~ / kornea refleksi: Karşıdan tutulan ışığın korneada oluşturduğu yansıma; kornea refleksi dikkate alınarak ölçülen pupillanın burun köküne olan uzaklığı.

Reflex/ refleks: Uyarıya karşı gelişen istem dışı hareket; sinirin uyarılışına karşı uyarılan sinirle ilgili vücut parçasının gösterdiği istem dışı tepki. **Accommodation ~ / akomodasyon refleksi:** Yakına bakışta konverjans gelişmesi, lensin kalınlaşarak kırma gücünün artması ve pupillanın küçülmesi. **Bell's ~ / Bell refleksi:** Bkz. *Bell's phenomenon*. **Consensual pupillary light ~ / indirekt pupiller ışık refleksi:** Bkz. *Consensual light reflex test*. **Direct pupillary light ~ / direkt pupiller ışık refleksi:** Bkz. *Direct light reflex test*. **Fixation ~ / fiksasyon refleksi:** Retinal uyarılma ile ortaya çıkan hızlı takip hareketleri. **Fusion ~ / füzyon refleksi:** Cismin görüntüsünün iki foveaya düşürülerek iyi bir binoküler görme sağlanması. **Gustolacrimal ~ / gustolakrimal refleksi:** Bkz. *Crocodile tears*. **Non-optical ~ / optik olmayan refleksi:** Bir bütün olarak baş ve vücutta hangi değişiklik olursa olsun göz pozisyonunun aynı halde kalmasını sağlayan refleks. **Oculo-cardiac ~ / okülokardiyak refleksi:** Genel anestezi esnasında göze basınç uygulanması ya da kaslarıyla oynanması sonucunda nabzın yavaşlaması. **Oil droplet ~ / yağ damlacığı refleksi:** Keratokonusta oftalmoskopiyle uzaktan bakıldığında meydana gelen görünüm. **Optokinetic ~ es/ optokinetik refleksler:** Görüntüyü foveaya düşürmek için gözde meydana gelen refleks hareketler. **Postural ~:** Bkz. *Vestibulo-ocular reflex*. **Psycho-optical ~ es/ psiko-optik refleksler:** Bkz. *Optokinetic reflexes*. **Psychosensory ~ / psiko-duyu refleksi:** Sabit bir ışık ve yakın uyarı ortamı sağlandıktan sonra rahatsız edici, yüksek ses ve ağrı gibi bir uyarı verildiğinde pupillalarda genişleme meydana gelmesi. **Pupillary ~ / pupiller refleksi:** Işık, akomodasyon veya duygusal durumlara pupillanın verdiği daralma veya genişleme cevabı. **Pupillary light ~ / pupilla ışık refleksi:** Pupillanın ışıkla karşılaştığı zaman küçülme şeklinde verdiği cevap. **Scissor ~ / makaslanma refleksi:** Keratokonusta

retinoskopi yapıldığı zaman meydana gelen makas şeklindeki refle. **Vestibular ~/ vestibuler refleks:** Bkz. *Non-optical reflex*. **Vestibulo-ocular ~/ vestibulo-oküler refleks:** Cisim sabit, baş hareket ederken fiksasyonun devam ettirilmesi.

Refraction/ refraksiyon, tashih: Işık ışınlarının kırılması; gözdeki kırma kusurlarının tespiti ve düzeltilmesi. **Automated ~/ otomatik refraksiyon:** Otomatik refraktometre ile tespit edilen kırılma kusuru. **Cycloplegic ~/ sikloplejik refraksiyon:** Göz damlası kullanılarak silier kaslarda geçici paralizi oluşturduktan sonra gözün kırılma kusurunun ölçümü. **Dry ~:** Bkz. *Noncycloplegic refraction*. **Manifest ~/ manifest refraksiyon:** Göz merceğinin uyum yeteneği giderilmeden kırılma kusurunun tespit edilmesi. **Noncycloplegic ~/ sikloplejisiz refraksiyon:** İlaç damlatılmadan gözün kırılma kusurunun tespiti. **Subjective ~/ sübjektif refraksiyon:** En iyi görüntü sağlayan lens kombinasyonunun hastadan alınan cevaplara göre ayarlanması. **Wet ~:** Bkz. *Cycloplegic refraction*.

Refractive/ refraktif, kır(ıl)ma __, kırıcılık __: Işık ışınlarının kırılması ile ilgili; ışık ışınlarını kırıcı.

Refractometer/ refraktometre: Gözün kırma gücünü, dolayısıyla kırılma kusurlarını ölçen alet. **Automated ~/ otomatik refraktometre:** Optik gücünü mekanik olarak değiştirerek gözün kırılma kusurunu veren bilgisayarlı cihaz.

Refractometry/ refraktometri: Gözdeki kırılma kusurlarının refraktometre ile ölçülmesi.

Refractor/ refraktör: Bkz. *Refractometer*. **Automated ~/ otomatik refraktör:** Bkz. *Automated refractometer*.

Regeneration, aberrant/ aberan rejenerasyon: Bkz. *Aberrant regeneration syndrome*.

Regression/ regresyon: Refraktif cerrahi sonrası gözün eski kusuruna doğru dönüş göstermesi.

Regulator, Optimed glaucoma pressure/ Optimed glokom basınç düzenleyicisi: Glokom şant ameliyatında kullanılan, polimetilmetakrilat matriksten oluşan bir tüp ve buna bağlı silikon gövdesi bulunan bir implant.

Remodeling, corneal/ korneanın düzenlenmesi: Korneadaki yaranın iyileşmesi.

Replacement, clear lens/ saydam lens değişimi: Bkz. *Clear lens exchange*. **Tear ~/ göz yaşı tedavisi:** Göz yaşı azlığı ile giden hastalıklarda yapay göz yaşı ilaçları ile yapılan tedavi.

Reposition, anterior lamellar/ anterior lameller reposisyon: Üst göz kapağı entropionu tedavisinde cilt ve kas katmanlarının tarsustan ayrıştırılıp daha üst seviyede dikildiği girişim.

Resection/ rezeksiyon: Kesip çıkarma; organ veya oluşumun bir bölümünü ameliyatla çıkarma; şaşılık cerrahisinde göz dışı kasın bir parçasının çıkarılmasıyla etkisinin güçlendirildiği girişim.

Corneal wedge ~/ korneadan üçgen çıkarılması: Düz kornea meridyeninden hilâl şeklinde bir kornea parçasının çıkarıldığı, çok yüksek astigmatizmlerin tedavisinde kullanılan bir cerrahi girişim.

Eye wall ~/ göz duvarı rezeksiyonu: Gözün tümör barındıran kısmının çıkarılması. **Levator ~/levator rezeksiyonu:** Levator kasının kısaltılması ile ptozisin tedavi edildiği girişim. **Medial canthal ~/ medial kantal rezeksiyon:** Medial ektropion tedavisinde medial kantal tendonun kısaltılması girişimi. **Medial wedge ~/ medial kama rezeksiyonu:** Medial kantal tendon gevşekliğinin eşlik ettiği ektropionun düzeltilmesi için kapaktan kama şeklinde doku çıkarıp tarsusun posterior lakrimal kreste iliştirilmesi. **Tarsal wedge ~/ tarsal üçgen rezeksiyonu:** Üst göz kapağı entropionu tedavisinde tarsustan üçgen bir bant çıkarılıp anterior lameller reposisyonun yapıldığı girişim.

Response, pupillary/ pupiller cevap: Pupillanın ışık veya akomodasyona verdiği daralma veya genişleme şeklindeki cevap.

Resuspension, lateral canthal: Bkz. *Lateral canthal sling*.

Retin(o)-/ retin(o)-: Retina anlamına ön ek.

Retina/ retina: Gözün iç tabakası; ağ tabakası; gözün sinir tabakası.

Detached ~/ retina dekolmanı: Bkz. *Retinal detachment*. **Leopard spot ~/ leopar benekli retina:** Lösemide koroid infiltrasyonu sonucu gelişen pigment epitelyopatinin oluşturduğu görünüm.

Retinal/ retina __, retinada, retinal: Retina ile ilgili.

Retinitis/ retinit(is): Retina iltihabı. **Foveomacular ~/ foveomaküler retinit:** Bkz. *Solar retinopathy*. **Pericentric ~ pigmentosa/ perisantral retinitis pigmentoza:** Pigmenter değişikliklerin sadece perisantral retina ile sınırlı kaldığı atipik retinitis pigmentoza. ~ **pigmentosa/ retinitis pigmentoza:** Retinada pigment düzensizliği, optik sinirde atrofi ve damarlarda incelme sonucu görme alanında daralma ve gece körlüğü ile karakterize hastalık; fotoreseptör ve retina pigment epiteli fonksiyonunun giderek ilerleyen kaybıyla karakterize bir grup kalıtsal hastalığın genel adı. ~ **pigmentosa sine pigmento/ retinitis pigmentoza sine pigmento:** Arteryoller daralma, toz gibi intraretinal pigmentasyon ve retina pigment epitelinden pigment kaybı şeklinde görülen durum. ~ **proliferans/**

retinitis proliferans: Travma sonucu meydana gelen retina kanamasının vitreusa geçerek meydana getirdiği fibrovasküler reaksiyon. ~ **punctata albescens/ retinitis punktata albesens:** Daha çok arka kutup ile ekvator arasında yerleşmiş, dağınık beyaz noktacıklarla karakterize atipik retinitis pigmentoza. **Sector ~ pigmentosa/ sektöriyel retinitis pigmentoza:** Fundusun sadece bir kadran veya yarısının tutulumuyla karakterize atipik retinitis pigmentoza. **Unifocal superficial necrotizing ~/ ünifokal yüzeysel nekrotizan retinit:** Eski bir aktif olmayan skarın bitişğinde yer alan aktif toksoplazma retinitisi.

Retinoblastoma/ retinoblastom: Retinanın bebek ve çocuklarda görülen, primitif retina elemanlarından oluşan kötü huylu bir tümörü. **Endophytic ~/ endofitik retinoblastom:** Retina yüzeyinden içe doğru uzanan kitle ile karakterize retinoblastom. **Exophytic ~/ ekzofitik retinoblastom:** Retina yüzeyinden dışa doğru uzanan kitle ile karakterize retinoblastom. **Trilateral ~/ trilateral retinoblastom:** Retinoblastoma pinealoblastom veya osteojenik sarkom gibi ikinci bir göz dışı malignitenin eklenmesi ile ortaya çıkan durum.

Retinochoroiditis/ retinokoroidit: Retina ve koroidin birlikte iltihabı. **Birdshot ~/ saçma dağılması retinokoroiditi:** Bkz. *Birdshot retinochoroidopathy*.

Retinochoroidopathy/ retinokoroidopati: Gözün retina ve koroid tabakalarını birlikte etkileyen bozukluk. **Birdshot ~/ saçma dağılması retinokoroidopatisi:** Optik diskten ekvatora doğru yayılma gösteren, kenarları net olmayan, bilateral, düzgün, kremi sarı renkli, derin oval lezyonlarla karakterize bir bozukluk. **Central serous ~/ santral seröz retinokoroidopati:** Daha çok 20-45 yaşları arasında makülada görülen yuvarlak veya oval duyu retina dekolmanı.

Retino-motor values/ retino-motor değerler: Periferik retina elemanlarının uyarılması ile gözün foveal fiksasyonu yakalarken yapmış olduğu ani harekete periferik doğru giderek artan şekilde verilen değerler.

Retinopathy/ retinopati: Retinada beliren herhangi bir anormal değişiklik. **Angiopathic ~/ anjiyopatik retinopati:** Bkz. *Purtscher's retinopathy*. **Background diabetic ~/ başlangıç diyabetik retinopati:** Şeker hastalığı nedeniyle göz dibinde mikroanevrizma, venöz boncuklanma, iskemi, atılmış pamuk tarzında eksüdalar, retina içi kanamaları ve maküla ödemi gibi bulguların görülmesi. **Central serous ~/ santral seröz retinopati:** Bkz. *Central serous retinochoroidopathy*. **Diabetic ~/ diyabetik retinopati:** Şeker

hastalığına bağlı olarak gelişen retina değişiklikleri. **Embryopathic pigmentary ~/ embriyopatik pigmenter retinopati:** Konjenital sifiliz, konjenital rubella, varisella ve influenzalı veya ilk trimesterde radyasyonla karşılaşan hastalarda görülen tuz-biber görünümlü bir koryoretinit. **Hypertensive ~/ hipertansif retinopati:** Yüksek kan basıncına bağlı olarak meydana gelen retina değişiklikleri. **Ischemic ~/ iskemik retinopati:** Değişik sistemik durumlar sonucu retinada meydana gelen, atılmış pamuk tarzında eksüdalarla karakterize bir retinopati. **Non-proliferative diabetic ~/ proliferatif olmayan diyabetik retinopati:** Bkz. *Background diabetic retinopathy*. **Preproliferative diabetic ~/ preproliferatif diyabetik retinopati:** İleri derecede damar anomalileri, eksüdalar, enfarktüsler ve intraretinal mikrovasküler anomalilerle karakterize diyabetik retinopati. **Proliferative diabetic ~/ proliferatif diyabetik retinopati:** Retina yüzeyinden vitreusa doğru yeni ve anormal damarların oluşmaya başladığı diyabetik retinopati. **Purtscher's ~/ Purtscher retinopatisi:** Göğüs veya karın bölgesine alınan darbeler sonucu gözde retina kanamaları ve ödeminin meydana geldiği durum. **Radiation ~/ radyasyon retinopatisi:** Yüksek doz radyasyon sonrası görme azalmasına neden olan retina damar değişiklikleri. **~ of prematurity/ prematür retinopatisi:** Miadından önce doğarak yüksek oksijen konsantrasyonlarına maruz kalmış düşük doğum ağırlıklı bebekleri etkileyen bir proliferatif retinopati. **Sickle cell ~/ orak hücreli retinopati:** Orak hücre hastalığında meydana gelen retinopati. **Solar ~/ güneş retinopatisi:** Direkt olarak güneşe bakan kişilerin foveasında meydana gelen lezyon. **Surface-wrinkling ~/ yüzey kırışıklığı retinopatisi:** Bkz. *Premacular gliosis*. **Valsalva ~/ valsalva retinopatisi:** Valsalva manevrası esnasında ortaya çıkan, makülada veya yakınında internal limitan membran altında tekerlek şeklinde kanama odağı ile karakterize bir bozukluk. **Vascular ~/ vasküler retinopati:** Anormal damar geçirgenliğine veya iskemiye ikincil retinada anormallikler ortaya çıkaran retinopati grubu. **Venous ~/ venöz retinopati:** Retina damarlarından herhangi birinin tıkanması sonucu ortaya çıkan retinopati.

Retinopexy/ retinopeksi: Retina dekolmanı gelişimini engellemek için, retina yırtığının çevresinde retina ile alttaki katmanlar arasında yapışıklık oluşturan kriyoterapi veya fotokoagülasyon girişimlerinin uygulanması. **Pneumatic ~/ pnömatik retinopeksi:** Skleral çökertme işlemine gerek duyulmaksızın retina çatlağını kapamak ve retinanın yeniden yapışmasını sağlamak amacıyla vitreus içine genişleyen bir gaz kabarcığının verildiği tedavi yöntemi.

Retinoschisis/ retinoskizis: Duyu retinanın dışta koroid, içte vitreus tabakası olmak üzere ikiye ayrılması. **Congenital (hereditary) ~/**

konjenital (kalıtsal) retinoskizis: Radyal dizilmiş küçük kistik boşluklar ve retinoskizis ile karakterize, hayatın erken dönemlerinde başlayan bir bilateral vitreoretinal dejenerasyon.
Degenerative ~/ dejeneratif retinoskizis: Retinal ayrışmanın dış pleksiform tabakada veya sinir lifi tabakasında olduğu retinoskizis.
Juvenile X-linked ~/ juvenil X'e bağlı retinoskizis: Bkz. *Congenital (hereditary) retinoschisis*.

Retinoscope/ retinoskop: Gözün kırılma kusurunun objektif ölçümü için kullanılan bir alet.

Retinoscopy/ retinoskobi: Retinoskop ile gözün kırılma kusurunun ölçümü.

Retinotomy/ retinotomi: Cerrahi amaçlı retina kesilmesi.

Retraction, lid/ kapak retraksiyonu: Normal duruş pozisyonunda üst göz kapağı kenarının üst limbusta veya daha yukarıda bulunması.

Retractor/ retractor: Cerrahi esnasında kenardaki dokuları çekmeye yarayan âlet. **Iris ~/ iris retractor:** Göz içi cerrahilerde midriyazis sağlanamadığı zaman irisi çekmek için kullanılan âlet. **Lid ~/ kapak retractor:** Göz kapaklarının veya bazı oküloplastik cerrahilerde cerrahi sahanın kenarındaki dokuların açılması için kullanılan ekartör.

Retreatment/ revizyon: Bkz. *Enhancement*.

Retroillumination/ geriden aydınlatma: Korneayı geriden aydınlatmak amacıyla ışığın iris üzerinden yansıtılması esasına dayanan muayene.

Retrolental/ retrolental: Göz merceği arkasında.

RGP/ RGP (sert gaz geçirgen kontak lens): Bkz. *Rigid gas permeable (contact) lens*.

Rhinoconjunctivitis/ rinokonjunktivit: Burun mukozası ve konjunktivayı birlikte tutan iltihap. **Perennial allergic ~/ yıl boyu süren alerjik rinokonjunktivit:** Bütün yıl boyunca semptomların görüldüğü alerjik rinokonjunktivit tipi. **Seasonal allergic ~/ mevsimlik alerjik rinokonjunktivit:** Şikayetlerin daha çok ilkbahar ve yaz aylarında görüldüğü alerjik rinokonjunktivit tipi.

Rhinoorbital/ rinoorbital: Burun ve orbitayı birlikte ilgilendiren.

Rhodopsin/ rodopsin: Rod hücrelerinde bulunan ışığa duyarlı bir pigment.

Ridges, superciliary/ supersilier kabarıklıklar: Orbita kenarının biraz üzerinde glabelladan lateral ve yukarı doğru uzanan kabarıklıklar.

Rim, neuroretinal/ nöroretinal kenar: Çukurluğun dış kenarı ile optik diskin dış kenarı arasında yer alan doku parçası.

Ring/ halka, daire, çember. Coats' white ~/ Coats beyaz halkası: Korneadan çıkarılan yabancı cismin yerinde demir içeren, dairesel beyaz kesafet. **Capsule tension ~/ kapsül germe halkası:** Katarakt cerrahisinde zonül zayıflığı bulunduğu zaman kapsül kesesinin korunması için kullanılan bir halka. **Common tendinous ~/ ortak tendon halkası:** Bkz. *Zinn's ring*. **Fleischer ~/ Fleischer halkası:** Keratokonusta koninin tabanında görülen kornea demir çizgisi. **Flieringa ~/ Flieringa halkası:** Bazı göz içi girişimlerde skleranın çökmesini önlemek için geçici olarak kullanılan değişik çaplarda tel halka. **Flieringa-Legrand ~/ Flieringa-Legrand halkası:** Bazı göz içi girişimlerde skleranın çökmesini önlemek için geçici olarak kullanılan birbirine bitişik iki halka. **Immune ~/ immün halka:** Bkz. *Wessley ring*. **Intracorneal ~/ intrakorneal halka:** Bkz. *Intrastromal corneal ring segments*. **Kayser-Fleischer ~/ Kayser-Fleischer halkası:** Wilson hastalığında kornea periferinde Descemet seviyesinde değişik renklerde görünen halka. **Landolt ~/ Landolt C halkaları:** Okuryazar olmayanların görme keskinliğini ölçmek için büyüklüğü her sırada azalan, dairedeki açıklığın yönünün gelişigüzel olarak düzenlendiği bir eşel. **Neil-Goldman ~/ Neil-Goldman halkası:** Bazı göz içi girişimlerinde skleranın çökmesini önlemek için geçici olarak kullanılan birbirine bitişik ve saplı iki halka. **Rust ~/ pas halkası:** Demir yabancı cisimlerin kornea ön stromasında portakal renginde oluşturdukları halkasal iz. **Soemmering's ~/ Soemmering halkası:** Bkz. *Soemmering's ring cataract*. **Vacuum ~/ vakum halkası:** LASİK girişiminde flebin kaldırılabilmesi için göze vakum uygulamada kullanılan halka. **Vieth-Müller ~/ Vieth-Müller halkası:** Normal retinal korespondans varlığında yatay bir eksen üzerinde ve fiksasyon noktasından eşit uzaklıktaki noktaların oluşturduğu horizontal düzlem. **Vossius (pigment) ~/ Vossius halkası:** Künt göz travması sonucu iris pigmentinin lens ön kapsülü üzerinde oluşturduğu halka. **Weiss ~/ Weiss halkası:** Posterior vitreus dekolmanında optik diskin kenarından ayrıışan glial dokuyu temsil eden halkasal kesafet. **Wessley ~/ Wessley halkası:** Viral antijenlerle konak antikörleri arasında presipitatların oluşturduğu halka. **Zinn's ~/ Zinn halkası:** Orbita apeksinde rektus kaslarının köken aldığı periost kalınlaşması.

Rivalry, binocular/ binoküler rekabet: Bkz. *Retinal rivalry*. **Retinal ~/ retinal rekabet:** Korespondan retina alanlarına farklı yönde çizgiler gösterildiği zaman füzyonun sağlanamaması, bunun yerine ikisinden oluşan bir mozaik şeklin görülmesi.

RK/ RK (radyal keratotomi): Bkz. *Radial keratotomy*.

RLE/ refraktif lens değişimi: Bkz. *Clear lens exchange*.

RLF/ retrolental fibroplazi: Bkz. *Retrolental fibroplasia*.

Rod (1)/ çubuk. Bagolini red filter ~/ Bagolini kırmızı filtre çubuğu: Supresyonun derinliğini ölçmek için kullanılan bir âlet. **Maddox ~/ Maddox çubuğu:** Belli kalınlıktaki kırmızı cam silindirlerden yapılmış, şaşılık muayenesinde kullanılan bir mercek. **Viers' ~/ Viers çubuğu:** Kanalikül yırtılmalarının onarımında stent olarak kullanılan bir âlet.

Rod (2)/ rod: Retinada bulunan, özellikle düşük aydınlatmada ışığa hassasiyet gösteren çubuk şeklindeki fotoreseptör.

Root mean square/ kareler ortalamasının kare kökü: Dalga cephesi incelemesinde, kornea yüzey düzeninin idealden sapmasını tanımlayan bir terim.

Rosacea, ocular/ oküler rozasea: Gözü tutan rozasea hastalığı.

Roseolae/ rozeola: Sekonder sifilizde iris damarlarındaki genişlemenin meydana getirdiği görünüm.

Rosette/ rozet: Retinoblastom hücrelerinin histopatolojik dizilimi. **Flexner-Wintersteiner ~s/ Flexner-Wintersteiner rozetleri:** Retinoblastomda hücrelerin rozet şeklinde dizilim göstermesi. **Homer-Wright ~s/ Homer-Wright rozetleri:** Retinoblastomda Flexner-Wintersteiner rozetlerine göre daha az hücrel farklılaşma gösteren retinoblastom hücrelerinin rozet şeklindeki histopatolojik dizilimi.

Rotation/ rotasyon, dönme: Bir organ veya oluşumun merkezinden geçen uzun eksen etrafında dönmesi.

Rotator/ rotator, döndürücü: Döndüren kas.

Route, conventional/ konvansiyonel yol: Bkz. *Trabecular route*. **Trabecular ~/ trabeküler yol:** Aközün trabekül ve Schlemm kanalı vasıtasıyla gözü terk ettiği yol. **Unconventional ~/ konvansiyonel olmayan yol:** Bkz. *Uveoscleral route*. **Uveoscleral ~/ üveoskleral yol:** Aközün silier cisim üzerinden suprakoroidal boşluğa geçerek gözü terk ettiği yol.

RP/ RP (retinitis pigmentoza): Bkz. *Retinitis pigmentosa*.

- RPE/ RPE (retina pigment epiteli):** Bkz. *Retinal pigment epithelium*.
- RPED / RPED (retina pigment epiteli dekolmanı):** *Retinal pigment epithelium detachment*.
- R & R (recess and resect):** Şaşılık cerrahisinde geriletme ve rezeksiyon yapılması.
- RTA/ retina kalınlığı analizörü:** Bkz. *Retinal thickness analyzer*.
- Rubeosis iridis/ rubeozis iridis:** İriste neovaskülerizasyon meydana gelmesi.
- Ruff, pupillary/ pupilla kenarı:** Epitelin girintili çıkıntılı bir görünüm oluşturduğu pupilla çevresindeki iris dokusu.
- Rule, Alexander/ Alexander kuralı:** Silinti nistagmusunun amplitüdünün hızlı fazın yönüne bakışta artması. **Aperture ~/ apertür cetveli:** Konverjans ve diverjans yeteneklerini artırmak için görme tedavisinde kullanılan bir cetvel. **J. Lawton Smith's ~/ J. Lawton Smith kuralı:** Bir gözde santral skotom, diğer gözde temporal defekt ile karakterize görme alanı defekti (bileşke skotomu) tespit edildiğinde optik sinir ve kiazma birleşme yerinde lezyon bulunması. **Knapp ~/ Knapp kuralı:** Saf aksiyel anizometropide, düzeltici lens gözün ön fokal düzlemine yerleştirildiği takdirde anizoikoni meydana gelmeyecektir. **Prentice's ~/ Prentice kuralı:** Lenslerin merkezden kayması sonucu ortaya çıkan prizmanın hesap edilmesi için kullanılan formül; $=d$ (cm olarak merkezden kayma miktarı) $\times P$ (diyoptri olarak lensin gücü). **RAF ~/ RAF cetveli:** Hastanın yanakları üzerine yerleştirilerek yakın konverjans noktasının ölçüldüğü cetvel.
- Rupture, choroidal/ koroid rüptürü:** Genellikle yaralanma nedeniyle fovea bölgesindeki koroidin yırtılması. **Globe ~/ göz küresi rüptürü:** Künt travmanın sebep olduğu tam kat göz yaralanması. **Posterior capsule ~/ arka kapsül rüptürü:** Katarakt cerrahisi esnasında arka kapsülün ortadan delinerek yırtılması.

S

- Sac, conjunctival/ konjunktiva kesesi:** Göz yüzeyinde konjunktiva ile örtülü kısımların ağzı kapak aralığında olmak üzere oluşturdukları kese. **Lacrimonal ~/ lakrimal kese, göz yaşı kesesi.**
- Saccade/ sakkad, sakkadik hareket:** Ani göz hareketleri; hızlı fiksasyon yapan ve motor korteks tarafından yönetilen istemli göz hareketleri.
- Sagitta:** Bkz. *Vertex depth*.

Sands of Sahara/ Büyük Sahra kumsalları: Bkz. *Diffuse lamellar keratitis*.

Sarcoma/ sarkom: Bağ dokusundan gelişen kötü huylu tümör.

Kaposi's ~/ Kaposi sarkomu: AIDS'e eşlik eden, cilt ve muköz membranlarda çok sayıda küçük pembe, kırmızı, kahverengi veya mavimsi nodüller oluşmasıyla karakterize bir neoplazi.

Saturation/ saturasyon: Rengin temel özelliklerinden biri.

SC (without correction)/ tashihsiz görme.

Scan/ skan, mod: Ültrason ile tarama. **A ~/ A skan, A mod:** Bkz. *A scan ultrasonography*. **B ~/ B skan, B mod:** Bkz. *B scan ultrasonography*.

Scar, fibrous disciform/ fibröz diskiform skar: Yaşa bağlı maküla dejenerasyonunda koroid neovaskülerizasyonu sonucu meydana gelen bir komplikasyon.

Scatter, scleral/ skleral yayılma: Biyomikroskop merkeze odaklanmışken ışığın yarık şeklinde lateral taraftan limbuse düşürülmesi ile yapılan muayene.

SCC/ yassı hücreli karsinom: Bkz. *Squamous cell carcinoma*.

Scintillography, lacrimal/ lakrimal sintillografi: Radyoaktif izotop kullanılarak göz yaşı sisteminin incelendiği teknik.

Scissors, dissecting/ diseksiyon makası: Normal ev makaslarına benzeyen tipte, ama daha küçük cerrahi makası. **Intraocular ~/ göz içi makası:** Göz içi cerrahilerinde kullanılan küçük makas.

Vitreotomy ~/ vitrektomi makası: Bkz. *Vitreous scissors*. **Vitreous ~/ vitreus makası:** Vitreoretinal cerrahide kullanılan küçük makas.

Sclera/ sklera: Göz küresinin kornea dışında kalan dış yüzeyini saran sert tabaka; göz beyazı; göz akı.

Scleral/ skleral: Sklera ile ilgili.

Sclerectomy/ sklerektomi: Küçük bir sklera parçasının ameliyatla çıkarılması. **Deep ~/ derin sklerektomi:** Trabekülektomi girişiminde sklera mahmuzu, Schlemm kanalı, trabekül, Schwalbe hattı ve periferik korneayı içine alan doku parçasının çıkarılması. **Posterior lip ~/ arka dudak sklerektomi:** Trabekülektomide sklera flebi kaldırılıp ön kamaraya girildiğinde skleranın arka dudağından panç ile 2-3 parça çıkarılması.

Scleritis/ sklerit: Skleranın granülomatöz iltihabı. **Anterior ~/ anterior sklerit:** Gözün ön kısmındaki sklerayı tutan iltihap. **Anterior necrotizing ~/ anterior nekrotizan sklerit:** Tutulum

alanlarında kan damarlarında tıkanma ile episkleral doku içinde ortaya çıkan yama tarzında damarsız bölgeler ve skleral nekroz ile karakterize anterior sklerit. **Anterior non-necrotizing ~/ nekroz yapmayan anterior sklerit:** Nekroz yapmayan yaygın sklera tutulumu veya nodül oluşumu ile karakterize anterior sklerit. **Diffuse anterior ~/ yaygın anterior sklerit:** Bkz. *Anterior non-necrotizing scleritis*. **Nodular anterior ~/ nodüler anterior sklerit:** Bkz. *Anterior non-necrotizing scleritis*. **Posterior ~/ posterior sklerit:** Ekvatorun arkasından başlayan skleranın iltihabı.

Sclerocornea/ sklerokornea: Damar dokusu ile birlikte skleranın korneaya uzanarak limbusu ortadan kaldırdığı bozukluk.

Scleromalacia/ skleromalazi: Skleranın bir bölümünde incelleme veya yumuşama. **~ perforans/ skleromalazi perforans:** İltihabın eşlik etmediği nekrotizan anterior sklerit.

Sclerosis, choroidal/ koroid sklerozu: Koryokapillaris ve çevre dokuların atrofisi sonucu büyük koroid damarlarının daha belirgin hâle gelmesiyle karakterize durum. **Peripapillary choroidal ~/ peripapiller koroid sklerozu:** Optik disk çevresinde başlayarak senil peripapiller halkaya benzer görünüm oluşturan durum. **Tuberous ~/ tüberoz skleroz:** Zekâ geriliği, epilepsi, adenoma sebaseum ve retinal astrositomlarla karakterize bir bozukluk.

Sclerostomy, laser/ lazer sklerostomi: Konjunktiva açılarak dıştan veya açılmadan içten uygulanan lazer ile yapılan sklerostomi ameliyatı. **Thermal ~/ termal sklerostomi:** Limbal kesi dudaklarına koter uygulanan bir glokom girişimi.

Scotoma/ skotom, kör bölge: Görme alanında görüş kaybı ile karakterize bölge. **Absolute ~/ absölü skotom:** İçinde yer alan en büyük ve en parlak hedefin dahi algılanamadığı tam görme kaybı. **Altitudinal ~/ altitudinal skotom:** Görme alanının üst ya da alt yarısını tamamen tutan defekt. **Arcuate ~/ arkuat skotom:** Kör noktadan başlayıp fiksasyonun etrafında ark şeklinde dolanan ve horizontal rafede sonlanan skotom. **Bjerrum ~/ Bjerrum skotomu:** Glokomlu hastalarda kör nokta ile birleşmiş arkuat skotom. **Cecal ~/ çekal skotom:** Kör nokta çevresinde meydana gelen skotom. **Central ~/ santral skotom:** Merkezi görmeyi yitirildiği skotom tipi. **Centrocecal ~/ sentroçekal skotom:** Kör noktadan fiksasyon noktasına uzanan skotom. **Congruous homonymous hemianopic ~/ benzer homonim hemianopik skotom:** Her iki gözün aynı taraftaki yarı alanında birbirine benzeyen görme alanı defekt. **Fixation point ~/ fiksasyon noktası skotomu:** Konfüzyon ve diplopiyi önlemek için kayan gözün foveasında ve hedefin retinada oluşturduğu izdüşüm bölgesinde meydana gelen

supresyon. **Junction(al) ~/ bileşke skotomu**: Kiazma ile optik sinir bileşimindeki lezyon sonucu ortaya çıkan, bir gözde santral skotom, diğer gözde üst temporal defekt ile karakterize görme alanı defekt. **Negative ~/ negatif skotom**: Hastanın farkında olmadığı ve bir boşluk olarak gördüğü skotom. **Positive ~/ pozitif skotom**: Kişinin farkında olduğu ve görme alanında siyah bir nokta olarak gördüğü skotom. **Relative ~/ rölatif skotom**: İçindeki bazı hedefler görülürken bazılarının görülemediği kısmi görme alanı kaybı. **Ring ~/ halka skotom**: Üst veya alt arkuat skotomun ilerleyerek halka şeklini alması. **Scintillating ~/ parlama skotomu**: Gözlerin önünde bir parlaklık şeklinde algılanan skotom. **Seidel ~/ Seidel skotomu**: Glokomda kör noktaya birleşen arkuat skotom. **Suppression ~/ supresyon skotomu**: İçer veya dışa kayması olan hastaları diplopiden koruma mekanizması olarak ortaya çıkan skotom.

Scotopic/ skotopik: Karanlığa adapte olmuş.

Screen, Bjerrum/ Bjerrum perdesi: Bkz. *Tangent screen*. **Hess ~/ Hess perdesi**: Siyah renkli bir ekran olup, birbirlerini yatay ve dikey olarak 15 ve 30 derece açı yaparak kesen çizgileri olan ve kesişme noktalarında kırmızı ışık yanıp sönen bir alet. **Lees ~/ Lees perdesi**: Çift taraflı düz bir ayna ile ikiye ayrılmış durumda bulunan birbirine dik yerleştirilmiş iki camdan oluşan ve şaşılık muayenesinde kullanılan bir âlet. **Tangent ~/ tanjant perdesi**: Merkezî görme alanının test edilmesi için kullanılan bir ekran veya perde.

Screener, Rosenbaum Pocket Vision/ Rosenbaum cep görme kartı: Üzerinde giderek küçülen numaralar, E harfleri, X ve O işaretleri, nokta, Jaeger ve uzak denklemleri verilen yakın görme eşeli.

Screws, temple/ kulak kısmı vidaları: Kulak kısmını gözlük cephesine bağlayan vidalar.

Seborrhea/ sebore: Yağ bezlerinin aşırı salgı meydana getirmesi. **Meibomian ~/ Meibom bezi seboresi**: Meibom bezlerinin aşırı salgısı şeklinde ortaya çıkan bozukluk.

Seclusio pupillae/ seklüzyo pupilla: Aközün arka kamaradan ön kamaraya geçişini engelleyen 360 derecelik yapışıklık.

Seeding, vitreous/ vitreosa ekilme: Küçük tümör parçalarının vitreosa dökülerek yüzmesi.

Segment (1)/ segment: Sınırları belli parça; bir bütünün bölümlere ayrılmış kısımlarından her biri. **Anterior ~/ ön segment**: Lens önünde kalan ve kornea, ön kamara, iris ve silier cisimden oluşan kısım. **Inner ~/ iç segment**: Fotoreseptör hücrelerinin retina tarafında kalan kısmı. **Intrastromal corneal ring ~s/ korneal**

stroma halka parçaları: Miyopi ve keratokonus gibi bozuklukların tedavisinde korneanın çevresel kısmında stroma içine yerleştirilen plastik halka parçaları. **Outer ~/ dış segment:** Fotoreseptör hücrelerinin pigment epiteli ile ilişkide olduğu kısmı. **Posterior (optical) ~/ arka segment:** Gözün lens arkasında kalan, vitreus, koroid, retina ve optik sinirden oluşan bölümü.

Segment (2)/ segment: Yakın görme için multifokal gözlük camı üzerine eklenmiş lens parçası.

Segmentation, sausage-like/ sosis gibi segmentasyon: Diyabetik retinopatiye görülen bir damar anomalisi.

Sensing, wavefront/ dalga cephesi algılama: Gözün miyopi, hipermetropi ve astigmatizm gibi kusurları yanı sıra yüksek dereceli aberasyonlarını da analiz eden bilgisayarlı teknoloji.

Sensitivity, denervation/ denervasyon duyarlılığı: Bkz. *Denervation supersensitivity*. **Differential light ~/ ayırıcı ışık hassasiyeti:** Gözün bir ışık uyarısını zemin aydınlatması içinden seçebilme yeteneği.

Septum/ septum: Organ veya boşluğu kısımlara ayıran perde şeklinde ince bölme. **Orbital ~/ orbital septum, orbita septumu:** Orbitanın tüm kenarı boyunca periorbitaya tutunan, üst kapakta levator palpebra kasına, alt kapakta ise tarsusa uzanan fibröz membran.

Set, DCR/ DCR set: Dakriyosistorinostomi ameliyatında kullanılan silikon set. **Frontalis suspension ptosis ~/ frontal askı seti:** Frontal askı şeklinde yapılan ptozis cerrahisinde kullanılan silikon set.

Seton/ seton: Glokom cerrahisinde açık bir drenaj fistülü sağlamak için kullanılan sentetik ve inert materyallerden her biri.

SF/ kısa dönem dalgalanması: Bkz. *Short-term fluctuation*.

SGC/ sebase bez karsinomu: Bkz. *Sebaceous gland carcinoma*.

Sheet, anterior zonular/ ön zonüler tabaka: Silier zonüllerin lensin önüne doğru uzanarak oluşturdukları tabaka. **Posterior zonular ~/ arka zonüler tabaka:** Silier zonüllerin lensin arkasına doğru uzanarak oluşturdukları tabaka.

Shell, scleral/ sklera kabuğu: Genellikle fitizis bulbide uygulanan ince yapay göz. **Simmons ~/ Simmons kabuğu:** Trabekülektomi sonrası aşırı filtrasyonun engellenmesi için kullanılan bir tampon.

Shield, collagen/ kollajen şilti: Bazı hastalıklarda kornea epitel iyileşmesini artırmak veya yüksek dozda ilaç iletmek için kullanılan

lensler. **Occlusive plastic ~/ plastik göz şilti:** Kuru göz tedavisinde göz önünde nemli bir ortam oluşturmak için kullanılan özel bir gözlük.

Shift, Purkinje/ Purkinje kayması: Gözün verimlilik veya parlaklık eğrisinin fotopik şartlarda en fazla 555 nm'den skotopik şartlarda en fazla 510 nm'ye kayması.

Short-term escape/ kısa vadeli kaçış: Timololun, başlangıçta göz içi basıncında dramatik bir düşüş sağlasa da takip eden günlerde bu etkisinin bazı hastalarda azalma göstermesi.

Shortening, horizontal lid/ horizontal kapak kısaltması: Entropion ve ektropion olgularında göz kapağından parça çıkarılarak onarılması girişimi.

Show, pretarsal/ pretarsal gözükmeye: Primer bakış pozisyonunda kirpik çizgisi ile cilt katlantısı arasındaki mesafe. **Scleral ~/ skleral gözükmeye:** Normalde göz kapağının kapatması gereken sklera bölgesinin gözükmeye.

Shunt/ şant: İki kısım arasında ameliyatla oluşturulan yapay geçit. **Artificial drainage ~s/ yapay drenaj şantları:** Ön kamara ile sub-Tenon boşluk arasında irtibat temin eden plastik cihazlar. **White glaucoma pump ~/ White glokom pompa şanti:** Glokom şant ameliyatında kullanılan ve iki adet valf içeren tek parçalı bir silikon implant.

Shutdown, ciliary body/ silier cisimde üretimin sekteye uğraması.

Siderosis / sideroz(is): Vücut dokularında aşırı miktarda demir toplanması. **~ bulbi/ siderozis bulbi:** Gözde demir içerikli yabancı cisim veya uzun süre kan bulunması sonucu göz dokularında demir birikmesi.

Sight/ görme. Second ~ of the aged/ yaşlıların yeniden görmesi: Nükleer kataraktı olan bazı yaşlı hastaların yakın gözlükleri olmadan yakından okumaya başlamaları.

Sign/ bulgu: Patolojik durumu veya hastalığı teşhise götüren belirti; özellikle hekim tarafından tespit edilen belirti. **Ballet ~/ Ballet bulgusu:** Tiroit oftalmopatiye göz dışı kaslarda paralizisi meydana gelmesi. **Behr ~/ Behr bulgusu:** Traktus hemianopisine bağlı anizokori (traktus lezyonunun karşı tarafında pupillanın dilate, fakat normal reaksiyon göstermesi). **Bonnet ~/ Bonnet bulgusu:** Hipertansif retinopatiye arteryovenöz çaprazlaşma noktalarından uzaklaşırken venlerin dolgunluk göstermesi. **Cogan's ~/ Cogan bulgusu:** Bazen miyasteni gravisli hastalarda görülen, aşağı

bakıştan normal bakış pozisyonuna geçerken üst kapakta yukarı doğru geçici bir seğirme meydana gelmesi; temporal veya parietal lob lezyonu olan hastalarda lezyonun karşı tarafına yukarı konjuge kayma meydana gelmesi. **Collier's ~/ Collier bulgusu:** Periakueduktal bölge ve rostral orta beyin bölgesinin hastalıklarında görülen, yukarı bakışta artan, aşağı bakışta ise azalan simetrik üst göz kapağı retraksiyonu. **Cowen ~/ Cowen bulgusu:** Tiroit oftalmopatide pupillanın silikinti şeklindeki indirekt ışık reaksiyonu. **Dalrymple's ~/ Dalrymple bulgusu:** Tiroit oftalmopatide üst kapağın retraksiyonu. **Eclipse ~/ gölgelenme bulgusu:** Latent aç kapanması glokomunda ön kamara sığılığı nedeniyle temporal taraftan ışık verildiğinde nazal tarafta gölgelenme olması. **Grove ~/ Grove bulgusu:** Tiroit oftalmopatide aşağı çekmeye karşı üst kapağın göstermiş olduğu direnç. **Gunn ~/ Gunn bulgusu:** Hipertansif retinopatide çaprazlaşma noktalarına yaklaşırken venlerin incelenmesi. **Hutchinson ~/ Hutchinson bulgusu:** Oftalmik herpes zoster enfeksiyonunda burun kenarının tutulması. **Jellinek ~/ Jellinek bulgusu:** Tiroit oftalmopatide göz kapaklarında pigmentasyon artışı. **Joffroy ~/ Joffroy bulgusu:** Tiroit oftalmopatide yukarı bakışta alın kırışıklığında zayıflık görülmesi. **Knie ~/ Knie bulgusu:** Tiroit oftalmopatide pupillaların birbirinden farklı ölçüde genişlemesi. **Kocher ~/ Kocher bulgusu:** Tiroit oftalmopatide gözlerin açılmış ve korku dolu bir görüntüye sahip olması. **Lander ~/ Lander bulgusu:** Fundusta ekvatorun altında veya önünde yerleşmiş, küçük, gri-beyaz sarkoid granülomları. **Lhermitte's ~/ Lhermitte bulgusu:** Multipl sklerozlu hastalarda boynun aniden öne eğilmesiyle gövde ve bacaklarda elektrik şokuna benzer durum meydana gelmesi. **Macular depression ~/ maküler çöküntü belirtisi:** Orak hücreli proliferatif olmayan retinopatide parlak santral maküler refleksinin duyu retinadaki atrofi ve incelmeye bağlı olarak oval biçimli bir çöküntü göstermesi. **Möbius ~/ Möbius bulgusu:** Tiroit oftalmopatide konverjans zayıflığı. **Munson's ~/ Munson bulgusu:** Keratokonuslu hastalarda aşağı bakışta alt kapakta meydana gelen konikleşme. **Oculodigital ~/ göz parmaklama bulgusu:** Bkz. *Oculodigital syndrome*. **Parkinson ~/ Parkinson bulgusu:** İntrakavernöz altıncı sinir palsisinin postgangliyonik Horner sendromu ile birlikte bulunması. **Pseudo-von Graefe ~/ psödo-von Graefe bulgusu:** İnferior rektus sinir liflerinin bir kısmının levator kasını inerve etmesi nedeniyle aşağı bakışta üst kapakta retraksiyon meydana gelmesi. **Riesman ~/ Riesman bulgusu:** Tiroit oftalmopatide kapalı göz üzerinden üfürüm işitilmesi. **Rosenbach ~/ Rosenbach bulgusu:** Tiroit oftalmopatide kapaklar kapatıldığında titreme meydana gelmesi. **Salus' ~/ Salus bulgusu:** Hipertansif retinopatide arteriyovenöz çaprazlaşma noktalarında

venlerde sapma olması. **Stellwag's ~/ Stellwag bulgusu:** Tiroit oftalmopatide üst göz kapaklarının retraksiyonuna bağlı kapak aralığının genişlemesi, göz kırpmının azalması ve yetersiz olması. **Suker ~/ Suker bulgusu:** Tiroit oftalmopatide lateral tarafa bakışta fiksasyon zayıflığı olması. **T ~/ T bulgusu:** Posterior skleritte skleral kalınlaşma ve sub-Tenon sıvı birikimini gösteren ultrasonografi bulgusu. **Tear drop ~/ göz yaşı damlası bulgusu:** Orbita tabanı patlama kırığında koronal bilgisayarlı tomografide elde edilen bir görünüm. **Uhthoff's ~/ Uhthoff bulgusu:** Egzersiz veya başka bir nedenle vücut ısısı yükseldiğinde demiyelinizan optik nevritteki görme eksikliğinin artması. **von Graefe's ~/ von Graefe bulgusu:** Tiroit oftalmopatide aşağı bakarken üst kapağın geride kalması.

Silver-wiring/ gümüş tel görünümü: Hipertansif retinopatinin dördüncü evresinde veya orak hücreli retinopatide periferik retinada arteryollerin aldığı görünüm.

Sinus/ sinüs: Venöz kan bulunduran genişlemiş damar boşlukları; kranial kemiklerdeki hava boşlukları. **Caverneous ~/ kavernöz sinüs:** Sfenoid kemik gövdesinin iki yanında, superior orbital fisürün medial ucundan petröz temporal kemiğin apeksine uzanan düzensiz şekilli venöz boşluk. **Ethmoidal ~/ etmoid sinüs:** Etmoid kemik içerisinde yer alan hava dolu boşluklardan oluşan ve etmoidal infundibulum ve bulla ve üst meatus ile iletişimi olan paranasal sinüs. **Frontal ~/ frontal sinüs:** Frontal kemikte yer alan ve nazofrontal kanal aracılığıyla aynı taraftaki orta meatus ile iletişimi olan bir çift paranasal sinüs. **Maier ~/ Maier sinüsü:** Kanaliküllerin lakrimal keseye giriş yerinde bulunan küçük kese divertikülü. **Maxillary ~/ maksiller sinüs:** Maksillanın gövdesinde yer alan ve aynı taraftaki orta meatus ile iletişimi olan bir çift paranasal sinüs. **Paranasal ~es/ paranasal sinüsler:** Kranial kemiklerde nazal kavite ile iletişimi olan içi mukoza ile kaplı hava boşlukları. **Sphenoidal ~/ sfenoid sinüs:** Sfenoid kemiğin gövdesinin ön bölümünde yer alan ve aynı taraftaki üst meatus ile iletişimi olan bir çift paranasal sinüs.

Size, lens/ cam boyutu: Bitirilmiş lensin yatay boyutu. **Eye ~/ göz bölümü boyutu:** Bkz. *Lens size*. **Mesopic pupil ~/ mezopik pupilla boyutu:** Gün ışığı veya iyi aydınlatılmış oda gibi orta düzeyde aydınlatmaya sahip bir yerde pupillanın sahip olduğu büyüklük. **Scotopic pupil ~/ skotopik pupilla boyutu:** Düşük aydınlatma altında pupillanın sahip olduğu büyüklük.

Skills, oculomotor/ okülomotor yetenekler: Gözlerimizi hızlı ve uygun şekilde hareket ettirebilme yeteneği. **Visual ~/ görme yetenekleri:** Akomodasyon, binokülerite ve göz hareketleri gibi gözün nöromusküler yetenekleri. **Visual motor ~/ görsel motor**

yetenekler: Bkz. *Eye hand coordination*. **Visual perceptual ~/ görsel algılama yetenekleri:** Görme ile elde edilen bilginin işlenerek anlamlandırılması; cisim-zemin ayırımı, şekil devamlılığı, uzaysal ilişkiler, görüntünün tamamlanması, görsel ayırım, görsel hafıza ve görünür hâle getirme gibi özellikler.

SLE (slit lamp examination)/ biyomikroskopik muayene.

Sleeve, Watzke/ Watzke kelepçesi: Retina dekolman cerrahisinde yerleştirilen enserklaj bandının birbirine tutturulmasına yarayan tüp şeklinde materyal.

Sling, fascial/ fasyal askı: Bir fasya şeridinin cilt altından medial ve lateral kantal tendonlar arasında uzatılması ile alt kapak gevşekliğinin tedavi edildiği girişim. **Lateral canthal ~/ lateral kantal askı, lateral kantal tendon sıkılaştırılması:** Değişik alt kapak bozukluklarında lateral kantusun yükseltilmesi için yapılan girişim.

Slit lamp/ yarıklı ışık: Bkz. *Slit lamp biomicroscope*.

SLK/ superior limbal keratokonjunktivit: Bkz. *Superior limbic keratoconjunctivitis*.

SLO/ tarayıcı lazer oftalmoskop: Bkz. *Scanning laser ophthalmoscope*.

SLP/ tarayıcı lazer polarimetri: Bkz. *Scanning laser polarimetry*.

Smooth pursuit: Yavaş takip eden göz hareketi.

Snowballs/ kar topları: Orta üveitte görülen bir tür küçük, jelatinsi eksüda.

Snowbanking/ karla kaplanma: Pars planitte inferior pars planayı tutan ve sadece indirekt oftalmoskop ve skleral çokertme ile görülebilen gri-beyaz plak.

Snowflakes/ kar taneleri: Fundus periferinde yaygın olarak dağılmış bulunan küçük, parıltılı, sarı-beyaz noktacıklar.

SO/ superior oblik kası, sempatik oftalmi: Bkz. *Superior oblique muscle, sympathetic ophthalmia*.

Socket/ soket: Bir oluşumun içine oturduğu yuva şeklinde çukurluk; göz küresinin alındığı cerrahiler sonunda protezin yerleştirileceği konjunktiva ile örtülü yuva. **Contracted ~/ soket daralması:** Göz protezinin yerleştirileceği yuvanın küçülmesi. **Flaccid ~/ gevşek soket:** Protezin de etkisiyle alt kapakta meydana gelen düşüklük.

SOS/ Büyük Sahra kumsalları: Bkz. *Sands of Sahara*.

Space, Berger's/ Berger boşluğu: Lens arka kapsülü ile vitreus arasındaki Wieger ligamenti ile sarılı yarık şeklinde boşluk.
Episcleral ~/ episkleral boşluk: Fasya kılıfı ile sklera arasında bulunan potansiyel boşluk.
Erggelet's retrolental ~/ Erggelet retrolental boşluğu: Bkz. *Berger's space*.
Panum's fusional ~/ Panum (füzyon) alanı: Horopter çevresinde tek binoküler görmenin sağlandığı bölge.
Perichoroidal ~/ perikoroidal boşluk: Sklera ile koroid arasındaki potansiyel boşluk.
Retrolenticular ~/ retrolentiküler boşluk: Vitreus ve lens arasında kalan potansiyel boşluk.

Sparing, macular/ maküler alan korunması: Homonim hemianopide santral fiksasyon alanının bölünmeden korunması.

Spasm/ spazm: Bir kas veya kas grubunun istem dışı kasılması.
Accommodative ~/ akomodasyon spazmı: Yalancı miyopi oluşturabilecek şekilde aşırı akomodasyon meydana gelmesi.
Ciliary ~/ silier spazm: Silier kasın istem dışı kasılması.
Convergence ~/ konverjans spazmı: Genellikle histerik sebeplerle ortaya çıkan, ama bazen travma veya posterior fossa tümörü gibi organik bir sebebi de bulunabilen intermitan ezotropya.
Orbicularis ~/ orbiküler spazm: Gözlerdeki irritasyon nedeniyle gözün orbiküler kasının kasılması.

Spasmus nutans/ spasmus nutans: Öne doğru baş sallaması ile birlikte olan tek ya da iki taraflı, küçük amplitütlü, düşük frekanslı horizontal nistagmus.

Spasticity, conjugate gaze/ konjuge bakış spastisitesi: Bell fenomenini oluşturma çabası sırasında parietal lezyonun karşı tarafına gözlerin tonik olarak kayması.

Spatial relations/ uzaysal ilişkiler: Yön belirleme yeteneği ve lateralite.

Spatula/ spatül: Göz cerrahilerinde dokuların düzleştirilmesi için kullanılan bir âlet.

Spectacles/ gözlük: Yüzün göz bölgesine takılan ve göze denk gelen kısımlara takılan merceklerle kırılma kusurlarının düzeltilmesi ve dış faktörlerden korunma gibi başka amaçlara hizmet eden âlet.
Aphakic ~/ afak gözlüğü: Göz içi lens yerleştirilmeyen katarakt cerrahileri sonrasında kullanılan ortası kalın camlı gözlük.

Speculum/ spekulum: Herhangi bir kanal veya boşluğu gerip açmada kullanılan âlet.
Lid ~/ kapak spekulumu: Göz kapaklarını açmaya yarayan âlet, aynı zamanda Bkz. *Blepharostat*.

Sphere/ sfer, küre: Yuvarlak üç boyutlu cisim; göz küresinin alındığı ameliyatlarda meydana gelen boşluğu doldurmak için kullanılan, polimetilmetakrilat, silikon veya hidroksiapatitten yapılmış madde; astigmatizm dışındaki kırılma kusurlarında kusurun büyüklüğünü ifade eden değer.

Spherule/ sferül: Rod hücresinin bipolar hücrelerin dendritleri ile sinaps yapan bölümü.

Sphincter/ sfinkter: Delik şeklindeki yapının açılıp kapanmasını sağlayan kas halkası.

Sphincterotomy/ sfinkterotomi: İris sfinkter kasına lazerle veya cerrahi olarak kesi yapılması.

Spindle, Krukenberg/ Krukenberg iği: Kornea endotelinin merkezinde vertikal olarak üveal pigment birikimi.

Spiral of Tillaux/ Tillaux halkası: Horizontal ve vertikal göz dışı kasların insersiyonlarından teğet geçtiği düşünülen halka.

Splitting, macular/ maküler alan bölünmesi: Homonim hemianopide her bir gözün görme alanının fiksasyon alanı da dahil olmak üzere ikiye bölünmesi.

Sponge/ sponç, tampon: Emici nitelikte steril gaz, sünger veya pamuk parçası. **Eye ~/ üçgen sponç:** Göz cerrahilerinde kullanılan küçük sponç.

Spoon, lens/ lens kaşığı: Katarakt cerrahisinde göz içinde kalan parçacıkların alınması için kullanılan bir âlet.

Spot/ leke, nokta, benek, spot: Çevresine oranla renk farkı gösteren küçük bölge. **Bitot's ~/ Bitot lekesi:** Konjunktiva kserozisinde ve özellikle A vitamini eksikliğinde limbusta görülen köpüklü, tebeşir beyazı renkte üçgen lezyon. **Blind ~/ kör nokta:** Optik sinirin göze girdiği bölge ve bu bölgeye uyan görme alanı defekti; görme hücrelerinin bulunmadığı herhangi bir retina alanına tekâbül eden görme alanı defekti. **Brushfield ~/ Brushfield benekleri:** Periferik iriste Moğollarda normal olarak görülen açık renkli bölümler. **Cafe au lait ~/ sütlü kahve lekeleri:** Nörofibromatozis ve Albright sendromunda görülen sütlü kahve rengindeki pigmentli cilt makülleri. **Cherry-red ~/ kiraz kırmızısı nokta:** Santral retinal arter tıkanıklığı veya bazı depo hastalıklarında makülada görülen kırmızı nokta. **Cotton-wool ~/ atılmış pamuk tarzında eksüda:** Bkz. *Soft exudate*. **Elschnig ~/ Elschnig noktaları:** Hipertansiyonda görülen iskemik koroid enfarktüsleri. **Flying ~/ uçan nokta:** Ekzimer lazerde tüm ablasyon bölgesine ışının bir defada uygulanması yerine çok küçük bir enerji noktasının farklı konumlara

ardışık olarak uygulanması. **Fuchs' ~/ Fuchs lekesi:** Yüksek miyoplarda maküla bölgesinin derin dokularında kanamanın emilimi sonrasında pigment birikmesi. **Histo ~s/ histo noktaları:** Muhtemel oküler histoplazmoz sendromunda retinada görülen, 0,2-0,7 disk çapı büyüklüğünde, yuvarlak, hafif düzensiz, sarımsı beyaz lezyonlar. **Koplik's ~s/ Koplik lekeleri:** Kızamıkta yanak içinde, konjunktiva ve karünkülde görülen soluk beyaz, yuvarlak lezyonlar. **Leopard ~s/ leopar benekleri:** Eksüdatif retina dekolmanı iyileştikten sonra ortaya çıkan dağınık subretinal kümelenme alanları. **Roth ~s/ Roth lekeleri:** Beyaz merkezli retina kanamaları. **Siegrist's ~s/ Siegrist noktaları:** Bazen koroidit sekeli olarak sklerozlu koroid damarı boyunca görülen pigmentli noktalar zinciri. **Variable ~/ değişken nokta:** Ekzimer lazerde tüm ablasyon bölgesine ışının bir defada uygulanması yerine farklı büyüklükte enerji noktaları ile uygulanması.

Spotting, leopard skin/ leopar derisi benekleri: Damarsız çizgilenmelerde maküla temporal kısmında, çil şeklinde sarımsı beneklerin belirmesi ile oluşan görünüm.

Spur, scleral/ sklera mahmuzu: Silier cisim ile trabeküler ağ arasındaki küçük sklera uzantısı.

Squint/ kayma: Bkz. Strabismus. **Clock mechanism alternate-day ~/ saat mekanizmalı alterne gün şaşılığı:** Bkz. Cyclic esotropia.

SRF/ subretinal sıvı: Bkz. Subretinal fluid.

SRP/ presbiyopinin cerrahi tedavisi: Bkz. Surgical reversal of presbyopia.

Staining/ boyanma. Fluorescein ~/ flüoresein boyanması: Göz yüzeyinde meydana gelen defektlerin flüoresein boyası damlatıldığında görünür hâle gelmesi.

Stalk, connecting/ birleştiren sap: Fotoreseptör hücrelerinin iç ve dış segmentlerini birbirine bağlayan kısım. **Optic ~/ optik sap:** Optik vezikülü nöral tüpe bağlayan ve ileride optik diski oluşturacak olan yapı.

Staphyloma/ stafilom: Skleranın bir bölümünde genişleme olması ve bu kısımdan üvea dokusunun görünmesi. **Congenital anterior ~/ konjenital anterior stafilom:** Ön segment dezorganizasyonunun eşlik ettiği, iris dokusunun çevrelediği kesif ve kabarık kornea ile karakterize bozukluk. **Peripapillary ~/ peripapiller stafilom:** Derin bir peripapiller çukurlaşma içinde nispeten normal yapıda disk bulunması ile karakterize anomali.

Star, macular/ maküla yıldızı: Makülanın dış pleksiform katmanındaki eksüdanın, liflerin bu bölgedeki radyal dizilimi nedeniyle merkezden dışarı doğru uzanmış şekli.

Starbursts/ ışık dağılmaları: Bazen normalde görülebilen, bazen de refraktif cerrahi sonrası ortaya çıkan, ışık çevresinde dağılmalarla karakterize bulanık görme şekli.

Starfolds/ yıldız şeklinde katlanmalar: Lokalize sabit retina katlanmaları.

Stenosis, punctal/ punktal stenoz: Lakrimal punktumun darlık veya tıkanıklığı.

Step, Rönne's nasal/ Rönne nazal basamağı: Superior ve inferior arkuat demetlerin temporal retinanın horizontal eksenini geçememeleri nedeniyle arkuat sinir lifleri demetinin distalinde meydana gelen bir defekt.

Stereoacuity/ üç boyutlu görme.

Stereopsis/ stereopsis: Farklı retina elemanları uyarıldığında kişide derinlik ve üç boyutlu görme hissinin meydana gelmesi.

Stereoscope/ stereoskop: Bir cismin farklı iki pozisyondan resimlerini göstererek kişideki üç boyutlu görme hissinin ölçen âlet.

Bernell Mirror ~/ Bernell Mirror stereoskopu: Wheatstone stereoskopu tasarımında bir stereoskop. **Brewster ~/ Brewster stereoskopu:** İki gözün birlikte çalışma ve yakına odaklanma yeteneklerini artırmak için görme tedavisinde kullanılan bir âlet.

Wheatstone ~/ Wheatstone stereoskopu: Üç boyutlu görmenin değerlendirilmesi için her bir göze farklı görüntüler sunmak üzere tasarlanmış bir âlet.

Stereotest/ stereotest: Üç boyutlu görme testi. **Randot ~/ Randot stereotesti:** Tesadüfi noktalardan oluşmuş stereoskopik hedefler içeren bir üç boyutlu görme testi.

Strabismic/ şaşılıkla ilgili, şaşılık gösteren, şaşılık _.

Strabismus/ şaşılık: Göz kaslarının çalışmasındaki dengesizlik nedeniyle gözlerin görüş eksenlerinin paralellliğini kaybetmesi.

Alternating ~/ alternan şaşılık: Kayan gözün değişebildiği şaşılık.

Comitant ~/ komitan şaşılık: Bkz. *Concomitant strabismus*.

Concomitant ~/ konkomitan şaşılık: Kayma açısının ana bakış pozisyonlarında ve hangi göz fikse ederse etsin aynı kaldığı, göz hareketlerinin kısıtlanmadığı ve genellikle paralitik olmayan şaşılık.

Constant ~/ daimî şaşılık: Her zaman bulunan şaşılık.

Convergent ~/ konverjan şaşılık, ezotropeya: Bkz. *Esotropia*.

Divergent ~/ diverjan şaşılık, ekzotropeya: Bkz. *Exotropia*.

Incomitant ~/ nonkomitan şaşılık: Bkz. *Noncomitant strabismus*.
Intermittent ~/ intermitan şaşılık: Her zaman ortaya çıkmayan şaşılık. **Noncomitant ~/ nonkomitan şaşılık:** Farklı bakış pozisyonlarında veya bir göz sabit bir yere bakarken kaymanın büyüklüğünün değiştiği şaşılık. **Paralytic ~/ paralitik şaşılık:** Göz dışı kaslarından bir veya birkaçında meydana gelen felç nedeniyle ortaya çıkan şaşılık. **Periodic ~/ periyodik şaşılık:** Bir test uzaklığında ortaya çıkan, bir başka uzaklıkta ortaya çıkmayan şaşılık. **Small angle ~/ küçük açılı şaşılık:** Bkz. *Microtropia*. ~ **fixus/ strabismus fiksus:** Her iki gözün medial rektuslarının fibröz gerilmeleri yüzünden konverjan ya da lateral rektusların fibrozisi nedeniyle diverjan pozisyonda sabitlendiği bir şaşılık tipi. **Unilateral ~/ tek taraflı şaşılık:** Sadece bir gözün kaydığı şaşılık. **Vertical ~ fixus/ vertikal strabismus fiksus:** İnferior rektus fibrozisine bağlı gözlerin aşağı dönük kalması.

Streaks, angioid/ anjiyoid çizgiler, damarsı çizgiler: Bruch membranındaki çatlaklar nedeniyle fundusta damar şeklinde görülen izler.

Stress, nearpoint/ yakına bakış stresi: Uzun süreli yakın çalışma sonucu gözlerin silier kaslarında meydana gelen gerginlik.

Stria/ çizgi. Haab ~e/ Haab çizgileri: Descemet membranındaki iyileşmiş çatlakların oluşturduğu kavisli, lineer çizgiler. **Macro ~e/ büyük flep kırışıklıkları:** LASİK flebinde meydana gelen kırışıklıklar. **Micro ~e/ küçük flep kırışıklıkları:** Bowman tabakasındaki kasılma sonucu flepte meydana gelen çok küçük kırışıklıklar.

Strip, fluorescein/ flüoresein kağıdı: Göz yüzeyi hastalıklarının tanısı için flüoresein uygulamada kullanılan kağıt parçası. **Lateral tarsal ~:** Bkz. *Lateral canthal sling*. **Marginal tear ~/ marjinal göz yaşı şeridi:** Göz yaşının alt göz kapağı kenarının üzerinde oluşturduğu şerit. **Rose bengal dye ~/ rose bengal boya kağıdı:** Göz yüzeyi hastalıklarının tanısı için rose bengal uygulamada kullanılan kağıt parçası.

Stroma/ stroma: Bir organ veya oluşumda görev yapan unsurların oluşturduğu hücre kümesini çevreleyerek ona destek veren bağ dokusu kitlesi. **Ciliary ~/ silier stroma:** Silier kası saran gevşek bağ dokusu. **Corneal ~/ kornea stroması:** Kornea kalınlığının %90'dan fazlasını oluşturan, düzenli kollajen lif katmanlarından oluşan orta tabaka. **Iridial ~/ iris stroması:** İrisin pigmentli ve pigmentsiz hücreler ile karışık ince kollajen lifleri içeren kalın ve oldukça damarlı orta kısmı.

Sty(e): Bkz. *Hordeolum*.

Subcapsular/ subkapsüler, kapsül altı(nda).

Subciliary/ subsilier: Kirpiklerin altından.

Subconjunctival/ subkonjunktival, konjunktiva altı.

Subluxation/ subluksasyon: Yerinden yarı ayrılma. ~ **of the crystalline lens/ lens subluksasyonu:** Bkz. Dislocation of the crystalline lens.

Sulcus/ sulkus, oluk. External scleral ~/ eksternal skleral sulkus:

Kornea ve skleranın birleşim yerindeki çöküntü. **Gray ~/ gri hat:**

Bkz. Gray line. **Inferior palpebral ~/ alt göz kapağı sulkusu:** Alt

göz kapağının orbital ve tarsal kısımları arasında bulunan cilt

çizgisi. **Infraorbital ~/ infraorbital sulkus:** Maksillanın orbital

yüzeyinde, önde infraorbital kanala doğru ilerleyen çukurluk.

Internal scleral ~/ internal skleral sulkus: Trabeküler ağ ve

Schlemm kanalının bulunduğu sklera çöküntüsü. **Lateral ~/ lateral**

sulkus: Alt orbita kenarının hemen altında ve lateral kısmında

bulunan cilt çizgisi. **Malar ~/ malar sulkus:** Bkz. Lateral sulcus.

Medial ~/ medial sulkus: Alt orbita kenarının hemen altında ve

medial kısmında bulunan cilt çizgisi. **Naso-jugal ~/ nazojugal**

sulkus: Bkz. Medial sulcus. **Subtarsal ~/ subtarsal sulkus:** Göz

kapağı arkasında, kenardan 2 mm geride kalan küçük çöküntü

alanı. **Superior palpebral ~/ üst göz kapağı sulkusu:** Üst göz

kapağının orbital ve tarsal kısımları arasında bulunan cilt çizgisi.

Supersensitivity, denervation/ denervasyon süpersensitivitesi:

Tonik pupillada pilokarpin kullanımı ile pupillanın yoğun kasılma

göstermesi.

Suppression (1)/ baskılanma, supresyon: Bir gözün görüntüsünün

devre dışı bırakılması. **Alternating ~/ alternan supresyon:** Gözler

arasında değişim gösteren supresyon. **Central ~/ santral**

supresyon: Kayan gözün foveasından gelen görüntünün devre dışı

bırakılması. **Facultative ~/ fakültatif supresyon:** Sadece gözlerin

kayma pozisyonunda ortaya çıkan supresyon. **Monocular ~/**

monoküler supresyon: Dominant gözden gelen görüntünün kayan

gözden gelen görüntüye tercih edildiği supresyon. **Obligatory ~/**

zorunlu supresyon: Gözlerin kaydığı ve kaymadığı her durumda

meydana gelen supresyon. **Peripheral ~/ periferik supresyon:**

Periferik retinadan gelen görüntünün devre dışı bırakılması. ~ **of**

binocular vision/ binoküler görmenin supresyonu: Bkz.

Suppression.

Suppression (2)/ baskılanma, supresyon: Salgının dur(durul)ması.

Suprachoroid(ea)/ suprakoroid: Göz damar tabakasının dış yüzü üzerinde yer alan gevşek bağ dokusu.

Suprachoroidal/ suprakoroidal: Göz damar tabakasının dış yüzü ile ilgili.

Supraduction/ supradüksiyon: Bir gözün yukarı bakışı.

Suprversion/ supraversiyon: İki gözün birlikte yukarı bakışı.

Surface, aspheric/ asferik yüzey: Genellikle yüksek kırılma kusurlarının tashihiinde kullanılan lenslerdeki sferik olmayan yüzey.

Plano ~/ plano yüzey: Sıfır yüzey gücüne sahip düz yüzey.

Spheric ~/ sferik yüzey: Tüm meridyenlerde aynı eğrilik yarıçapına sahip olan yüzey. **Toric ~/ torik yüzey:** İki ana meridyende farklı kırma gücüne sahip olan yüzey.

Surgery/ cerrahi, operasyon, ameliyat. Aynı zamanda Bkz. Technique, Procedure, Operation. **By-pass ~/ by-pass cerrahisi:**

İç kantustan buruna doğru plastik veya cam tüp yerleştirilerek göz yaşına yapay bir yol oluşturulan girişim. **Cataract ~/ katarakt cerrahisi:** Kataraktlı lensin alınıp yerine genellikle yapay göz içi lensi yerleştirilen ameliyat. **Moh's micrographic ~/ Moh mikrografik cerrahisi:** Tümör altından bir seri kesit alınıp incelenerek tümör bırakma ihtimalini azaltmaya yönelik bir teknik.

Phacoemulsification cataract ~/ fakoemülsifikasyon katarakt cerrahisi: Bkz. Phacoemulsification. **Phacofracture cataract ~/ fakofraktür katarakt cerrahisi:** Lensin küçük parçalara ayrıldıktan sonra küçük bir kesiden çıkarıldığı katarakt cerrahisi. **Refractive ~/ refraktif cerrahi:** Kırılma kusurlarının tedavisi amacıyla gözün kırma gücünü kalıcı olarak değiştiren yöntemler.

Sursumduction/ sursumdüksiyon: Bir gözün yukarı bakışı.

Sursumvergence (right)/ sursumverjans (sağ): Gözlerin pozitif vertikal diverjansı.

Sursumversion/ sursumversiyon: İki gözün birlikte yukarı bakışı.

Suspension, frontalis brow/ frontal askı girişimi: Levator fonksiyonunun iyi olmadığı olgularda ptozisin tedavisi için tercih edilen girişim.

Suturation/ sütünasyon, dikiş koyma, dikme. Primary ~/ primer sütünasyon: Taze yara veya kesi yerini birleştirmek üzere dikiş konulması. **Secondary ~/ sekonder sütünasyon:** Dikilişini takiben bir süre sonra açılmış kesi yerine yeniden dikiş konulması.

Suture (1)/ sütün, dikmek, ip: Dikmek; dikiş için kullanılan (iğneli) ip. **Absorbable ~/ emilebilir dikiş:** Kullanılışını takiben bir süre sonra

eriyerek kaybolan dikiş malzemesi. **Adjustable** ~/ **ayarlanabilir sûtür**: Bazı ptozis ve şaşılık cerrahilerinde daha sonra ayarlama yapılabilecek tarzda konulan sûtür. **Black braided silk** ~/ **siyah örgülü ipek sûtür**: Örülerek sağlamlaştırılmış bir ipek sûtür. **Catgut** ~/ **katgüt sûtür**: Koyun veya sığır bağırsağından yapılmış vücut tarafından kısa sürede emilip kaybolan dikiş malzemesi. **Chromic catgut** ~/ **kromik katgüt sûtür**: Krom tuzları ile işlenerek emilim süresi uzatılmış olan katgüt sûtür. **Chromic collagen** ~/ **kromik kollajen sûtür**: Krom tuzları ile işlenerek emilim süresi uzatılmış olan kollajen sûtür. **Continuous** ~/ **devamlı sûtür**: Aynı iplikle bir hat boyunca devam eden seri dikiş. **Fornix-deepening** ~s/ **forniks oluşturuucu sûtürler**: Fornikslerin sığ olduğu durumlarda derinleştirmek için uygulanan sûtürler. **Frost** ~/ **frost sûtürü**: Bazı göz kapağı girişimleri sonrasında korneayı korumak ve dokularda kontraktür gelişmeden iyileşmeyi sağlamak amacıyla konulan geçici sûtür. **Interrupted** ~/ **tek tek dikiş**: Her biri ayrı bağlanmak suretiyle yapılan dikiş dizisi. **Lower lid traction** ~/ **alt kapak traksiyon sûtürü**: Bkz. *Frost suture*. **Mattress** ~/ **matres sûtürü**: Kesi kenarlarını karşı karşıya getirmek amacıyla her iki tarafta iki yerden geçirilerek gerçekleştirilen dikiş; minder dikişi. **Monofilament nylon** ~/ **monofilament naylon sûtür**: Yüksek gerginlik gücüne sahip ve fazla doku reaksiyonu yapmayan, çok uzun sürede yapısı bozulan bir sûtür. **Nonabsorbable** ~/ **emilmeyen dikiş**: Kullanılışını takiben erimeksizin vücutta kalan dikiş ipliği. **Pang** ~s/ **Pang sûtürleri**: Üst kapakta sulkusu oluşturmak için uygulanan sûtürler. **Plain catgut** ~/ **düz katgüt sûtür**: Bkz. *Catgut suture*. **Plain collagen** ~/ **düz kollajen sûtür**: Büyük baş hayvan derin fleksör tendonundan hazırlanan ve vücut tarafından emilebilir bir sûtür. **Polyester fiber** ~/ **polyester lif sûtürü**: Fazla doku reaksiyonu göstermeyen, örülerek sağlamlaştırılmış ve vücut tarafından emilmeyen bir sûtür. **Polypropilene** ~/ **polipropilen sûtür**: Yüksek gerginlik gücüne sahip ve fazla doku reaksiyonu yapmayan, vücut tarafından emilmeyen bir sûtür. **Posterior fixation** ~/ **posterior fiksasyon sûtürü**: Bkz. *Faden procedure*. **Scleral fixation** ~/ **skleral fiksasyon sûtürü**: Yapay göz içi lensinin skleraya sûtürasyonu için kullanılan ince prolen sûtür. **Silk** ~/ **ipek sûtür**. **Transverse everting** ~s/ **transvers kapak çevirici sûtürler**: Entropionun geçici tedavisi için alt kapağa konulan sûtürler. **Vicryl** ~/ **vikril sûtür**: Bir laktit ve glikolit kopolimeri olup fazla gerginlik olan dokuların sûtürasyonunda kullanılan, vücut tarafından emilebilir bir sûtür. **Virgin silk** ~/ **saf ipek sûtür**: Tabii serisin kaplamasındaki ipek filamentlerinin sarılmasıyla elde edilen düzgün yüzeyli, vücut tarafından emilmeyen bir sûtür.

Suture (2)/ s  t  r: Kafa kemiklerini birbirinden ayıran hat.
Frontozygomatic ~/ frontozigomatik s  t  r: Orbitanın lateral kenarında frontal ve zigomatik kemiklerin birleşim yeri.

Suture (3)/ s  t  r: Bkz. Y-sutures.

Suturolysis: Bkz. Suture lysis.

SWAP/ kısa dalga boylu perimetri: Bkz. *Short-wavelength automated perimetry*.

Symblepharon/ semblefaron: Bulber ve palpebral konjunktiva arasında yapışıklık meydana gelmesi.

Symbols, F-Fooks/ F-Fooks sembolleri: Üçgen, halka ve kareden oluşan ve görme keskinliği ölümünde kullanılan semboller.

Symmetry/ simetri: Karşılıklı iki kısmın uygunluk gösterişi; vücudun veya bir organın karşılıklı iki kısmı arasında şekil ve hacim itibariyle benzerlik oluşu. ~ **of refractive error/ kırılma kusurunun simetrisi:** İki gözdeki kırılma kusurunun birbirine yakın değerlerde olması.

Syncataractogenic/ kataraktojenik: Katarakt oluşturan.

Synchysis/ sinkizis: Vitreusun kıvamını kaybederek sulanması. ~ **scintillans/ sinkizis sintilans:** Vitreusta travmatik, hemorajik, iltihabi göz hastalıklarından sonra gelişebilen kolesterol yapısında beyazımsı kristalin cisimler.

Syndrome/ sendrom: Birbiri ile ilişkili bir dizi bulgu, belirti veya malformasyonun oluşturduğu klinik durum; aynı zamanda Bkz. Disease, Dystrophy, Degeneration. **Aberrant regeneration ~s/ aberan rejenerasyon sendromları:** Sinirlerin yanlış yönelimleri sonucu ilgili yapılar da anormal hareketlerin ortaya çıkması. Gözde     nc   sinirin yanlış yönelimi sonucu göz hareketleri ile kapakta anormal hareketlerin meydana gelmesi. **Adhesion ~/ adezyon sendromu:** Gelişimsel olarak veya şaşıllık cerrahisi, retina dekolmanı cerrahisi, orbita enfeksiyonu veya travmalar sonrasında göz dışı kaslar arasında yapışıklık meydana gelmesi. **Adie's ~/ Adie sendromu:** Bkz. Holmes-Adie syndrome. **Aicardi ~/ Aicardi sendromu:** Diskin etrafında kümelenmiş çok sayıda depigmente koryoretinal lakünler, disk kolobomu, disk hipoplazisi ve pigmentasyonu, infantil spazmlar, korpus kallozum agenezisi ve gelişme geriliği ile karakterize bozukluk. **Alport ~/ Alport sendromu:** Kalıtsal nefrit, sağırlık, katarakt, retina   illeri ve posterior polimorföz distrofi ile karakterize, otozomal dominant veya X'e bağlı geçiş gösteren bir bozukluk. **Alström's ~/ Alström sendromu:**   ocukluk çağında körlük, obesite, diyabetes mellitus ve

duyu tipi sağırılık ile karakterize bir bozukluk. **Anterior segment cleavage ~| ön segment ayrışma sendromu:** Bkz. *Mesenchymal dysgenesis*. **Anton's ~| Anton sendromu:** İki taraflı körlük, körlüğün kabul edilmemesi, pupilla reflekslerinin normal olması ve iki taraflı oksipitokortikal lezyonlarla karakterize bir bozukluk. **Apert ~| Apert sendromu:** Tüm kranial sütürlerin tutulması sonucu şiş orbitalar, proptozis, hipertelorizm, ekzotropya, anti-mongoloid çekiklik, korneanın açıkta kalması ve optik atrofi gibi göz bulguları olan, otozomal dominant veya resesif geçişli bir bozukluk. **Aqueous misdirection ~| aköz yanlış yönlendirme sendromu:** Bkz. *Malignant glaucoma*. **Axenfeld's ~| Axenfeld sendromu:** Bkz. *Axenfeld's anomaly*. **Balint's ~| Balint sendromu:** Bilateral parietookspital lezyonlara bağlı fiksasyon paralizi nedeniyle gözlerin rastgele hareket etmesine rağmen istemli kontrolün yapılamaması ile karakterize bozukluk. **Bardet-Biedl ~| Bardet-Biedl sendromu:** Zeka geriliği, polidaktili, obesite, hipogenitalizm, böbrek hastalığı, nistagmus, hedef tahtası merkezi şeklinde retinopati ve pigmenter retinopati ile karakterize, muhtemelen otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Bassen-Kornzweig ~| Bassen-Kornzweig sendromu:** Spinoserebellar ataksi, akantositoz, abetalipoproteinemi, pigmenter retinopati ve katarakt ile karakterize bozukluk. **Behçet's ~| Behçet sendromu:** Bkz. *Behçet's disease*. **Behr ~| Behr sendromu:** Otozomal resesif geçişli, spastik yürüyüş, ataksi ve zekâ geriliğinin eşlik ettiği bir optik atrofi. **Benedikt ~| Benedikt sendromu:** Fasikülüsün kırmızı nükleustan geçtiği noktada tutulması ile aynı tarafta üçüncü sinir felci ve karşı tarafta ekstrapiramidal belirtilerin ortaya çıktığı bozukluk. **Bielschowsky-Jansky ~| Bielschowsky-Jansky sendromu:** Pigmenter retinal dejeneratif değişiklikler, zekâ geriliği, kasılmalar ve ataksi ile karakterize otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Blepharophimosis ~| blefarofimozis sendromu:** Bkz. *Blepharophimosis*. **Blepharophimosis-epicanthus inversus- ptozis ~| blefarofimozis-epikantus inversus-ptozis sendromu:** Bkz. *Blepharophimosis*. **Blind spot ~| kör nokta sendromu:** Kayan gözün görüntüsünü kör nokta üzerine düşürerek çift görmenin engellendiği bir bozukluk. **Bloch-Sulzberger ~| Bloch-Sulzberger sendromu:** Gövde ve ekstremitelerde yama veya helezon tarzında düzensiz hiperpigmentasyon alanları oluşturan, tekrarlayıcı vezikülobüllöz dermatit, diş, saç, tırnak, kemik ve merkezi sinir sistemi malformasyonları, retinada fibrovasküler proliferasyon ve skarlı retina dekolmanı ile karakterize bir bozukluk. **Brown ~| Brown sendromu:** Addüksiyonda elevasyonun olmaması veya kısıtlılığı, elevasyon ve addüksiyonda pozitif traksiyon testi ile karakterize bozukluk. **Cavernous sinus ~| kavernöz sinüs sendromu:** Kavernöz sinüsteki lezyonlara bağlı

olarak iki, üç, dört, beş ve altıncı kranial sinirlerin, karotid okülosempatik pleksusun ve hipofiz bezinin tutulduğu bozukluk. **Cerebrohepatorenal ~/ serebrohepatorenal sendrom:** Bkz. *Zellweger syndrome*. **Chandler ~/ Chandler sendromu:** Ağır kornea değişiklikleri ile karakterize olup, sıklıkla kornea ödemeine bağlı görme bulanıklığı ve haleler şeklinde kendini gösteren bir iridokorneal endotelyal sendrom. **Chediak-Higashi ~/ Chediak-Higashi sendromu:** Üvea pigmentasyonunda azalma, fotofobi, nistagmus, papilödem, kısmî albinizm, anemi, trombositopeni, hepatosplenomegali ve tekrarlayan enfeksiyonlarla karakterize otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Cherry-red spot at macula ~s/ makülada kiraz kırmızısı nokta sendromları:** Retinanın ganglion hücrelerinde lipit birikmesine bağlı beyaz görünüm oluşturan, ancak foveada ganglion hücresi bulunmadığı için bu kısmın farklı görüldüğü kalıtsal metabolik hastalıklar. **Claude's ~/ Claude sendromu:** Lezyonla aynı tarafta üçüncü ve dördüncü kranial sinir felçleri, diğer tarafta hemianestezi, bazen de hemiataksi ile karakterize bozukluk. **Cockayne's ~/ Cockayne sendromu:** Yaşlı görünüm, zekâ geriliği, sağırılık, periferik nöropati, dermatit ve retinitis pigmentosa ile karakterize otozomal resesif bir bozukluk. **Cogan ~/ Cogan sendromu:** Kulak çınlaması, vertigo, sağırılık ve keratit ile karakterize bir bozukluk; istemli göz hareketlerinin kaybı ile birlikte konjenital oküломotor apraksi ve tekrarlayan baş hareketleri ile fiksasyonun sağlanması şeklinde bulguları olan bir bozukluk. **Cogan-Reese ~/ Cogan-Reese sendromu:** Bkz. *Iris nevus syndrome*. **Computer vision ~/ bilgisayar kullanıcısının görme sendromu:** Bilgisayar kullanımı esnasında ortaya çıkan göz ve görme problemlerinin bütünü. **Congenital click ~/ konjenital klik sendromu:** Trokleadan geçişte zayıflamış tendon hareketi ile karakterize bozukluk. **Congenital fibrosis ~/ konjenital fibrozis sendromu:** Levatorlar da dahil olmak üzere genellikle çok sayıda göz dışı kası etkileyerek ptozis yanı sıra her iki gözün hem addüksiyon hem de abdüksiyon pozisyonlarında horizontal orta hattın üzerinde elevasyon yapamaması ile karakterize bozukluk. **Congenital rubella ~/ konjenital rubella sendromu:** Gebeliğinde rubella geçiren annelerin bebeklerinde görülen, nükleer katarakt, mikroftalmus, glokom, keratit, benekli retinit, kalp hastalığı ve sağırılık ile karakterize bozukluk. **Conradi's ~/ Conradi sendromu:** Bilateral katarakt, hipertelorizm, optik atrofi, iskelet anormallikleri ve zekâ geriliği ile karakterize otozomal resesif bir bozukluk. **Cornelia de Lange ~/ Cornelia de Lange sendromu:** Hafif ekzoftalmus, telekantus, ptozis, kaşların hipertrikozisi, blefarofimozis, yüksek miyopi, optik atrofi, zekâ geriliği ve ekstrapiramidal motor bozukluklarla karakterize, otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Cri-**

du-chat ~/ kedi ağlaması sendromu: 5. kromozomun kısa kolunun bir kısmının kaybı ile karakterize, hipertelorizm, epikantus, antimongoloid bakış, şaşılık, miyavlama sesi, büyüme ve zekâ geriliği, mikrosefali, hipotoni ve yüz anomalileri şeklinde bulguları olan bir bozukluk. **Crouzon ~/ Crouzon sendromu:** Koronal ve sagittal sütürlerin erken kapanması sonucu ortaya çıkan, sığ orbitalara bağlı proptozis, hipertelorizm, V patern ekzotropya, hipertropya, açıkta kalma keratopatisi, optik atrofi gibi göz bulguları olan, otozomal dominant bir kraniosinostoz. **Dandy-Walker ~/ Dandy-Walker sendromu:** Ptozis, altıncı kranial sinir felci, papilödem, Magendie ve Luschka foramenlerinde stenoz nedeniyle hidrosefalus gelişmesiyle karakterize bir konjenital anomali. **De Grouchy ~/ De Grouchy sendromu:** 18. kromozomun uzun kolunun olmaması ile karakterize, hipertelorizm, epikantus, ptozis, şaşılık, miyopi, glokom, mikroftalmus, kolobom, optik atrofi, kornea kesafeti, mikrosefali, zekâ geriliği ve yüz anomalileri şeklinde bulguları olan bir bozukluk. **De Morsier ~/ De Morsier sendromu:** Tıknaz beden yapısı, nistagmus ve optik sinir hipoplazisi ile karakterize bozukluk. **Devic's ~/ Devic sendromu:** Optik nevrite sekonder ani bilateral görme kaybı, parapleji ve optik nöromiyelit ile karakterize bir bozukluk. **Down's ~/ Down sendromu:** Trizomi 21 olarak da bilinen, epikantus, telekantus, kısa interpupiller mesafe, ezotropya, blefarit, yüksek kırılma kusurları, katarakt, Brushfield noktaları, iris hipoplazisi, keratokonus, zekâ geriliği, küçük ve kaba görünüm, konjenital kalp hastalığı, brakisefali, burun, kulak, dil, diş ve boyun anomalileri, hipotoni, böbrek hemanjiyomları, infertilite, inmemiş testis, duodenal atrezi, yarık dudak ve damak ve parmak anomalileri ile karakterize bir kromozomal anomali. **DIDMOAD ~/ DIDMOAD sendromu:** Bkz. *Wolfram syndrome*. **Dorsal midbrain ~/ dorsal orta beyin sendromu:** Bkz. *Parinaud dorsal midbrain syndrome*. **Dry eye ~/ kuru göz sendromu:** Yetersiz göz yaşı üretimi nedeniyle kornea ve konjunktivada kuruluk meydana gelmesi. **Duane ~/ Duane sendromu:** Addüksiyon teşebbüsü esnasında medial ve lateral rektusların birlikte kasılmaları nedeniyle göz küresinde retraksiyon meydana gelmesi ile karakterize bozukluk. **Eaton-Lambert ~/ Eaton-Lambert sendromu:** Oküler miyoklonus, verjans amplitüdünde azalma ve genellikle akciğer kanserine eşlik eden kas zayıflık ve yorgunluğu ile karakterize bozukluk. **Edward's ~/ Edward sendromu:** E trizomi veya trizomi 18 olarak da bilinen, kornea kesafetleri, ptozis, zekâ geriliği, düşük konumlu kulaklar ve parmaklarda aşırı fleksiyon ile karakterize bir kromozomal anomali. **Ehlers-Danlos ~/ Ehlers-Danlos sendromu:** İnce ve aşırı esnek cilt, aşırı esnek eklemler, kardiyovasküler, gastrointestinal ve solunum sistemi anomalileri yanı sıra epikantus, keratokonus, yüksek miyopi, retina dekolmanı,

mavi sklera ve lens subluksasyonu ile karakterize dominant geçişli bir bozukluk. **11p- ~| 11p- sendromu:** 11. kromozomun kısa kolunun bir parçasının olmadığı, aniridi, glokom, foveal hipoplazi, nistagmus, ptozis, Wilms tümörü, genitoüriner anormallikler ve zekâ geriliği ile karakterize bir bozukluk. **Exfoliation ~| eksfoliyasyon sendromu:** Bkz. *Pseudoexfoliation syndrome*. **Expanded rubella ~| genişletilmiş rubella sendromu:** Konjenital rubella sendromuna ek olarak trombositopeni, kemik lezyonları, hepatit, hemolitik anemi ve merkezî sinir sistemi tutulumunun olduğu durum. **Fanconi's ~| Fanconi sendromu:** Kan bozuklukları nedeniyle ciddi retina kanamaları, şaşılık, bant keratopati, aplastik anemi, ekimozlar, muköz membran kanamaları, osteomalazi, ciltte hiperpigmentasyon, hemosiderozis, böbrek anormallikleri ve genital hipoplazi ile karakterize otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Favre-Goldmann ~| Favre-Goldmann sendromu:** Sinerezis, pigment değişiklikleri ve beyaz renkli, dallanma gösteren periferik retina damarları ile karakterize otozomal resesif bozukluk. **Felty's ~| Felty sendromu:** Kuru göz, keratokonjunktivit, skleromalazi perforans, romatoid artrit, splenomegali ve lökopeni ile karakterize bir bozukluk. **Fibrosis ~s/ fibrozis sendromları:** Göz dışı kaslarındaki fibrozis nedeniyle şaşılığın ortaya çıktığı sendromlar. **Fisher's one-and-a-half ~| Fisher bir buçuk sendromu:** Bkz. *One-and-a-half syndrome*. **Floppy eyelid ~| gevşek göz kapağı sendromu:** Üst göz kapağının aşırı gevşekliği sonucu özellikle uykuda kapağın kolayca ters dönebildiği bir bozukluk. **Foster-Kennedy ~| Foster-Kennedy sendromu:** Frontal lob veya sfenoid kenardaki lezyonla aynı tarafta optik atrofi, karşı tarafta papilödem ile karakterize bir bozukluk. **Foville ~| Foville sendromu:** Fasikülüsün pontin paramedian retiküler formasyondan geçtiği noktada tutulması sonucu bakış felciyle birlikte bulunan altıncı sinir felci, fasiel nükleus veya fasikülüs hasarı sebebiyle ortaya çıkan fasiel zayıflık, beşinci sinirin tutulması sonucu fasiel analjezi, Horner sendromu ve sağırılık ile karakterize bir bozukluk. **Franceschetti's ~| Franceschetti sendromu:** Mikroftalmus, antimongoloid bakış, alt kapak kolobomları, balığa benzer yüz görünümü, dış kulak anomalileri, iletim tipi sağırılık ve mikrognati ile karakterize otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Franceschetti-Klein ~| Franceschetti-Klein sendromu:** Bkz. *Franceschetti's syndrome*. **Friedreich's ~| Friedreich sendromu:** Retinitis pigmentosa, sağırılık ve zekâ geriliği ile karakterize, resesif geçişli spinocerebellar ataksi. **Fuchs uveitis ~| Fuchs üveit sendromu:** Sinsi başlayan, idiyopatik, tek taraflı bir kronik, granülomatöz olmayan anterior üveit, posterior subkapsüler katarakt, vitreus kesafeti, fasiel hemiatrofi ve lokalize skleroderma ile karakterize bir bozukluk. **Gardner ~| Gardner sendromu:** Ailevi adenomatoz

polipozisin bir varyantı olup barsak lezyonları yanı sıra yumuşak doku tümörleri ve gözde retina pigment epiteli hipertrofisi ile karakterize bozukluk. **Goldenhar ~/ Goldenhar sendromu:** Limbal dermoidler, orbital lipodermoidler, üst kapakta çentiklenme, kulak önü cilt ekleri ve bazı sistemik anormalliklerle karakterize bir bozukluk. **Goldmann-Favre ~/ Goldmann-Favre sendromu:** Bkz. *Favre-Goldmann syndrome*. **Gorlin-Golz ~/ Gorlin-Golz sendromu:** Bkz. *Nevoid basal cell carcinoma*. **Gougerot-Sjögren ~/ Gougerot-Sjögren sendromu:** Bkz. *Sjögren syndrome*. **Gradenigo's ~/ Gradenigo sendromu:** Petröz kemiğin uç kısmında trigeminal ve abducent sinirleri birlikte etkileyen enfeksiyon gibi bir durum sonucunda yüz ve göze vuran ağrı ve abducent sinir felci ortaya çıkması ile karakterize bozukluk. **Groenblad-Strandberg ~/ Groenblad-Strandberg sendromu:** Damarsı çizgiler ve psödoksantoma elastikumun birlikte bulunduğu otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Hallerman-Streiff-François ~/ Hallerman-Streiff-François sendromu:** Kafa kemiklerinde bozukluk, hipotrikoz, diş anomalileri, gelişme geriliği, konjenital katarakt, mavi sklera, şaşılık ve disk kolobomu ile karakterize, otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Hallervorden-Spatz ~/ Hallervorden-Spatz sendromu:** Nistagmus, pigmenter retina dejenerasyonu, optik atrofi, spastisite, demans ve disfaji ile karakterize, otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Heerfordt ~/ Heerfordt sendromu:** Ateş, parotid bezinde genişleme ve üveit ile karakterize sarkoidoz tablosu. **Hermansky-Pudlak ~/ Hermansky-Pudlak sendromu:** Albinizme eşlik eden platelet defekti nedeniyle ciltte morarmanın kolaylaştığı bir bozukluk. **Holmes-Adie ~/ Holmes-Adie sendromu:** Adie pupillası ve azalmış derin tendon refleksleri ile karakterize bozukluk. **Horner's ~/ Horner sendromu:** Okülosempatik sinir yolunun kökeni olan hipotalamus ile göz arasında kesintiye uğraması sonucu ptosis, alt göz kapağında elevasyon, miyozis, lezyonun olduğu taraf yüz bölgesinde terleme azlığı, heterokromi ve yavaş genişleyen pupillalar ile karakterize bozukluk. **Hunter ~/ Hunter sendromu:** Cücelik, eklem sertliği, hepatosplenomegali, kalp hastalığı, solunum güçlüğü, zekâ geriliği, nodüler cilt lezyonları, sağırılık ve pigmenter retina değişiklikleri şeklinde bulguları olan, X'e bağlı resesif geçiş gösteren tip 2 mukopolisakkaridoz. **Hurler ~/ Hurler sendromu:** İskelet ve yüz dismorfisi, zekâ geriliği, kornea kesafeti, retinal pigment dejenerasyonu ve optik atrofi şeklinde bulguları olan, otozomal resesif geçiş gösteren tip 1 mukopolisakkaridoz. **ICE syndrome/ iridokorneal endotelial sendrom:** Bkz. *Iridocorneal endothelial syndrome*. **Idiopathic multifocal white-dot ~s/ idyopatik multifokal beyaz nokta sendromları:** Fundusta beyaz noktalarla karakterize sebebi bilinmeyen bir grup hastalık. **Inverse Duane ~/**

ters Duane sendromu: Medial rektus kas liflerinin bir kısmının levator kasında sonlanması nedeniyle addüksiyon esnasında üst kapağın retrakte olması. **Iridocorneal endothelial ~/ iridokorneal endotelyal sendrom:** Ön kamara açısı ve iris yüzeyine göç etme kabiliyetine sahip, anormal kornea endotel tabakası ile karakterize bozukluklar grubu. **Iris nevus ~/ iris nevüs sendromu:** Iris ön yüzeyini tamamen örten bir nevüs veya pigmentli ve pedünküllü iris nodülleriyle karakterize bir iridokorneal endotelyal sendrom. **IRVAN ~/ İRVAN (idyopatik retinal vaskülit, anevrizma, nöroretinit) sendromu:** Arteryollerin çok sayıda anevrizmal genişlemesi ile birlikte diğer yönlerden sağlıklı gençlerde görülen bir bozukluk. **Irvine-Gass ~/ Irvine-Gass sendromu:** Katarakt cerrahisi sonrası kistoid maküla ödemi meydana gelmesi. **Kandori's ~/ Kandori sendromu:** Nispi gece körlüğü, ekvator bölgesi ve ekvatorla maküla arasında büyük, düzensiz ve keskin sınırlı sarı lekeler ve bu lekelerin flüoresin ile hiperflüoresans göstermesi şeklinde, muhtemelen otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Kasabach-Merritt ~/ Kasabach-Merritt sendromu:** Trombositopeni, anemi, göz kapaklarında kapiller hemanjiyom ve koagülasyon faktörlerinin azlığı ile karakterize bir bozukluk. **Kearns-Sayre ~/ Kearns-Sayre sendromu:** Kronik ilerleyici eksternal oftalmopleji, ptozis, kalp bloğu, tıknaz vücut yapısı, kas zayıflığı, serebellar ataksi, sağırılık, zeka geriliği, ergenlikte gecikme ve pigmenter retinopati ile karakterize bozukluk. **Kjer ~/ Kjer sendromu:** Otozomal dominant geçişli bir optik atrofi. **Kniest ~/ Kniest sendromu:** Burun köprüsünde çöküklük, orta yüz bölgesinde düzleşme, yarık damak, işitme kaybı, retina dekolmanı, yüksek miyopi, kısa boy ve bifid uvula ile karakterize bir bozukluk. **Krabbe's ~/ Krabbe sendromu:** Buftalmus veya geç basit glokom, konjunktival anjiyom, koroidal anjiyomatozis, retinal anevrizma, retina dekolmanı, iris heterokromisi, serebral anjiyomlar, kasılmalar, cilt anjiyomları, yüzde hemiatrofi ve zekâ geriliği ile karakterize, düzensiz otozomal dominant geçiş gösteren bir bozukluk. **Kuf's ~/ Kuf sendromu:** Pigmenter retina değişiklikleri, maküla dejenerasyonu, nistagmus, şaşılık, ilerleyici demans, ataksi ve spastisite ile karakterize, otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Laurence-Moon ~/ Laurence-Moon sendromu:** Zekâ geriliği, hipogenitalizm, spastik parapleji, retinopati, retinitis pigmentosa ve koroidal atrofi ile karakterize bozukluk. **Louis-Bar ~/ Louis-Bar sendromu:** Bulber konjunktiva telanjiektazileri, ilerleyici ataksi, immün yetmezlik ve cilt bulguları ile karakterize bir bozukluk. **Lowe ~/ Lowe sendromu:** Zeka geriliği, böbrekle ilgili cücelik, osteomalazi, kas hipotonisi, frontal kemiklerde öne çıkıklık, konjenital katarakt ve glokomla karakterize, X'e bağlı resesif geçiş gösteren bir bozukluk. **Lymphoedema-distichiasis ~/ lenfödem-distikiazis sendromu:**

Distikiazis, kronik lenfödem, spinal ve araknoid kistler ve konjenital kalp defektleri ile karakterize bir sendrom. **Maffuci ~/ Maffuci sendromu:** Göz kapağında kapiller hemanjiyom, cilt hemanjiyomları, el, ayak ve uzun kemiklerde encondromata ve uzun kemiklerin eğilmesiyle karakterize bir bozukluk. **Marchesani's ~/ Marchesani sendromu:** Bkz. *Weill-Marchesani syndrome*. **Marcus-Gunn jaw-winking ~/ Marcus-Gunn çene hareketi ile göz kırılması sendromu:** Bkz. *Marcus-Gunn jaw-winking ptosis*. **Marfan ~/ Marfan sendromu:** İskelet anomalileri, fıtıklar, kardiyovasküler anomaliler, lens subluksasyonu, ön kamara açısı anomalisi ve retina dekolmanı ile karakterize bozukluk. **Maroteaux-Lamy ~/ Maroteaux-Lamy sendromu:** Cücelik, eklem sertliği, hepatosplenomegali, omurilik kompresyonu ve kornea kesifleşmesi ile karakterize, otozomal resesif geçişli tip 6 mukopolisakkaridoz. **Mauriac ~/ Mauriac sendromu:** Juvenil diyabet, hepatomegali, osteoporoz, büyüme geriliği ve katarakt ile karakterize bir bozukluk. **Meige ~/ Meige sendromu:** Blefarospazm, alt fasiel kaslar ve boyun kaslarının tutulumu ile karakterize bir bozukluk. **Meretoja ~/ Meretoja sendromu:** Korneada latis distrofisi ve ailevi amiloidozisin birlikte bulunduğu bozukluk. **Meyer-Schwickerath ~/ Meyer-Schwickerath sendromu:** Mikroftalmus, glokom, iris anomalileri, miyopi, geniş ve yüksek burun köprüsü, sindaktili ve diş anomalileri ile karakterize, kalıtsal bir hastalık. **Mikulicz's ~/ Mikulicz sendromu:** İnfiltratif hastalıklar sonucu lakrimal ve parotid bezlerde simetrik büyüme ve keratokonjunktivitis sikka meydana getiren bir bozukluk. **Millard-Gubler ~/ Millard-Gubler sendromu:** Fasikülüsün piramidal traktustan geçerken tutulması sonucu aynı tarafta altıncı sinir felci, karşı tarafta hemipleji ve dorsal pons lezyonunun sebep olduğu bulgularla karakterize bozukluk. **Miller ~/ Miller sendromu:** Aniridi ve Wilms tümörü birlikteliği ile karakterize bir bozukluk. **Monofixation ~/ monofiksasyon sendromu:** Bkz. *Microtropia*. **Morquio ~/ Morquio sendromu:** Cücelik, kaba hatlar, aortik regüritasyon, omurilik kompresyonu ve kornea kesifleşmesi ile karakterize, otozomal resesif geçiş gösteren tip 4 mukopolisakkaridoz. **Möbius ~/ Möbius sendromu:** Bilateral altıncı sinir felçleri, horizontal bakış felci, yedinci sinir üst motor felçleri, dokuzuncu ve on ikinci kranial sinirlerde parezi ile karakterize bozukluk. **Mucus fishing ~/ mukus avlama sendromu:** Göz yaşı tabakasında meydana gelen aşırı mukus üretimini hastanın temizlemeye çalışması sonucu göz yüzeyinde meydana gelen hasarla karakterize bir durum. **Multifocal choroiditis with panuveitis ~/ panüveitli multifokal koroidit sendromu:** Fundusun orta periferinde ve daha az sayıda arka kutupta yerleşmiş, birden çok, küçük, belli belirsiz, eski ve yeni koroid lezyonlarıyla karakterize bir bozukluk. **Multiple evanescent**

white-dot ~/ multipl çabuk kaybolan beyaz nokta sendromu: Ani görme azalması, arka kutup ve orta periferde retina pigment epiteli seviyesinde küçük beyaz noktalanmalar, vitritis ve kör nokta genişlemesi ile karakterize bir bozukluk. **Noonan's ~/ Noonan sendromu:** Hipertelorizm, ekzoftalmus, ptozis, miyopi, keratokonus, pulmoner stenoza, boy kısalığı, kısa boyun, zekâ geriliği, alçak yerleşimli kulaklar ve kübitüs valgus ile karakterize, X'e bağlı dominant geçişli veya çok faktörlü geçişi olan bir bozukluk. **Norrie ~/ Norrie sendromu:** Zekâ geriliği, katarakt, iris atrofisi, retrolental kitleler, bilateral retina psödotümörleri ile karakterize resesif geçişli bir bozukluk. **Nothnagel's ~/ Nothnagel sendromu:** Bilateral kısmî üçüncü kranial sinir felci, bakış felci ve serebellar ataksi ile karakterize, kalıtsal olmayan bir bozukluk. **Nystagmus blokage ~/ nistagmus blokaj sendromu:** En berrak görüntüyü elde etmek için nistagmuslu hastanın çoğunlukla addüksiyonlu gözle fiksasyon yaparak veya her iki göze konverjans yaptırarak nistagmusu yavaşlatması. **Oculocerebrorenal ~/ oküloserebrorenal sendrom:** Bkz. *Lowe syndrome*. **Oculodigital ~/ okülodijital sendrom:** Görme bozukluğu olan çocuğun devamlı gözlerini ovuşturması sonucu orbita yağ dokusunun emilmesi ve enoftalmus ortaya çıkması ile karakterize bozukluk. **One-and-a-half ~/ bir buçuk sendromu:** Pontin paramedian retiküler formasyon ve medial longitudinal fasikülüsün ortak lezyonlarında lezyonla eş taraflı bakış felci ve internükleer oftalmopleji olması. **Overwearing ~/ aşırı kullanma sendromu:** Uzun süreli kontak lens kullanımında lensler çıkarıldığı zaman epitel dekompensasyonu nedeniyle görme bulanıklığı, enjeksiyon ve ağrı meydana gelmesi. **Parinaud dorsal midbrain ~/ Parinaud dorsal orta beyin sendromu:** Supranükleer yukarı bakış felci, ışık-yakın ayırışmasının olduğu geniş pupillalar, kapak retraksiyonu, konverjans paralizi, konverjans-retraksiyon nistagmusu ve diğer orta beyin bulguları ile karakterize bozukluk. **Parinaud oculoglandular ~/ Parinaud oküloglandüler sendromu:** Tek taraflı nodüler granüloamatöz konjunktivit, kulak önü veya submandibuler lenfadenopati ve genel kırgınlık hali ile karakterize bir hastalık. **Patau ~/ Patau sendromu:** D trizomisi veya trizomi 13 olarak da bilinen, mikroftalmus, kolobom, retinal displazi, katarakt, kornea kesafetleri, optik sinir hipoplazisi, siklopi, gelişme geriliği, konjenital kalp hastalığı, fıtıklar, kriptorşidizm, bikornuat rahim, kafatası derisi defekti, arrinensefali, zekâ geriliği, sağırılık, kasılmalar, mikrosefali, yarık dudak ve damak, polidaktili gibi bulguları olan ölümcül bir bozukluk. **Pelizaeus-Merzbacher ~/ Pelizaeus-Merzbacher sendromu:** Optik atrofi, pigmenter retina dejenerasyonu, zekâ geriliği, ataksi, anormal refleksler ve paralizi ile karakterize, X'e bağlı resesif geçiş gösteren bir lökodistrofi.

Petrous apex ~/ petröz apeks sendromu: Petröz piramit uç kısmıyla olan komşuluğu nedeniyle bu bölgedeki patolojik olaylardan altıncı kranial sinirin etkilenmesi. **Piebald ~/ ala sendromu:** Beyaz perçem, alın, kaş, çene, ön göğüs ve karın bölgesi ile ekstremitelerde pigment azlığı, bu alanların komşuluğunda hiperpigmentasyonun görüldüğü, bazen iris heterokromisi ve sağırılığın eşlik ettiği bir sendrom. **Pierre-Robin -/ Pierre-Robin sendromu:** Yüksek miyopi, konjenital glokom, retina dekolmanı, ezotrophia, mikrognati, yarık damak, glossoptozis ve zekâ geriliği ile karakterize bir bozukluk. **Pigment dispersion ~/ pigment dağılması sendromu:** İris arka yüzünün zonüllere sürtünmesi sonucu dağılan pigmentin ön kamara yapılarında birikmesi. **Plateau iris ~/ plato iris sendromu:** Patent iridotomiye rağmen pupilla dilatasyonu ile ortaya çıkan akut açı kapanması glokomu. **Posner-Schlossman ~/ Posner-Schlossman sendromu:** Hafif anterior üveit ile birlikte bulunan, tekrarlayıcı, tek taraflı, akut sekonder açık açılı glokom ataklarıyla karakterize bir durum. **Post-enucleation socket ~/ enükleasyon sonrası soket sendromu:** Enükleasyon sonrası konjunktiva kesesinde meydana gelen hacim azalması. **Presumed ocular histoplasmosis ~/ muhtemel oküler histoplazmoz sendromu:** Atrofik histo noktaları, peripapiller atrofi, koryoretinal atrofi çizgileri ve koroid neovaskülarizasyonu ile karakterize, Histoplasma capsulatum isimli organizmanın sebep olduğu düşünülen bir bozukluk. **Pretektal ~/ pretektal sendrom:** Bkz. *Parinaud dorsal midbrain syndrome*. **Primary Sjögren ~/ primer Sjögren sendromu:** Ağız kuruluğu ile birlikte bulunan keratokonjunktivitis sikka. **Pseudoexfoliation ~/ psödoeksfolyasyon sendromu:** Göz ön segment oluşumlarında gri-beyaz, fibrillogranüler yapıda bir madde birikmesi ile karakterize durum. **Pseudo-Foster Kennedy ~/ psedo-Foster Kennedy sendromu:** Bir gözde iskemik papillit, diğer gözde optik atrofi ile karakterize durum. **Pseudo-Gradenigo ~/ psödo-Gradenigo sendromu:** Nazofarengeal karsinom veya serebellopontin açılı tümörüne bağlı altıncı kranial sinir parezisi meydana gelmesi. **Pseudoretinitis pigmentosa ~/ psödoretinitis pigmentoza sendromu:** Lensi ilgilendiren perforan yaralanma sonucu fotoreseptör katmanında kayıp, elektoretinogram bozukluğu ve retinaya pigment göçü ile karakterize bozukluk. **PseudoRP ~/ psödoretinitis pigmentoza sendromu:** Bkz. *Pseudoretinitis pigmentosa syndrome*. **Raeder's ~/ Raeder sendromu:** Paratrigeminal bölge veya internal karotid arter civarındaki bir lezyon nedeniyle eş taraflı okülosempatik paralizi ve trigeminal nevralji. **Ramsay-Hunt ~/ Ramsay-Hunt sendromu:** Yedinci kranial sinir felci ve iç kulakta herpes zoster enfeksiyonu birlikteliği. **Raymond ~/ Raymond sendromu:** Altıncı kranial sinir parezisi ve

kontralateral parezi ile karakterize beyin sapı sendromu. **Recurrent corneal erosion ~/ tekrarlayan kornea erozyon sendromu:** Epitelin kusurlu biçimde yapışması ve tekrarlayan yıkımları ile sonuçlanan bir bozukluk. **Reiter's ~/ Reiter sendromu:** Üretrit veya servisit ile birlikte olan ve bir aydan uzun süren periferik artrit, entesopati, ağrısız ağız ülserleri, cilt döküntüleri, konjunktivit, iritis ve keratit şeklinde bulguları olan bozukluk. **Rendu-Osler-Weber ~/ Rendu-Osler-Weber sendromu:** Konjunktiva telanjiektazileri, retinal anjiyom, cilt ve muköz membran telanjiektazileri, epistaksis, melena ve hematüri ile karakterize, otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Retraction ~/ retraksiyon sendromu:** Bkz. *Duane syndrome*. **Rieger's ~/ Rieger sendromu:** Gözdeki Rieger anomalisine ek olarak maksiller hipoplazi, mikrodonti, ekstremit ve vertebra anormalliklerinin bulunduğu, otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Riley-Day ~/ Riley-Day sendromu:** Vazomotor dengesizlik, paroksizmal hipertansiyon, anormal terleme, nispi duyu eksikliği, dilde fungiform papilla yokluğu, göz yaşı azalması ve kornea hipoestezisi şeklinde bulguları olan, otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Romberg's ~/ Romberg sendromu:** İris heterokromisi, iritis, ptozis, şaşılık, ekzoftalmus, yüzde yarı atrofi, kasılmalar ve alopesi ile karakterize, otozomal dominant veya otozomal resesif geçişli bir bozukluk. **Rothmund's ~/ Rothmund sendromu:** Bkz. *Rothmund-Thomson syndrome*. **Rothmund-Thomson ~/ Rothmund-Thomson sendromu:** Hipogonadizm, poikiloderma, cilt atrofi ve sklerozu, saç ve tırnaklarda distrofik değişiklikler ve hızlı gelişen bilateral katarakt ile karakterize, otozomal resesif geçişli olduğu düşünülen bir bozukluk. **Rubenstein-Taybi ~/ Rubenstein-Taybi sendromu:** Şaşılık, katarakt, epikantus, ptozis, hipertrikozis, geniş baş parmak ve ayak parmakları, boy kısalığı, zekâ geriliği, kalp ve genitoüriner anormallikle karakterize bir bozukluk. **Sanfilippo ~/ Sanfilippo sendromu:** Zekâ geriliği, hafif somatik ve viseral anormallikler, retina değişiklikleri ve optik atrofi ile karakterize, resesif geçişli tip 3 mukopolisakkaridoz. **Schaffer's ~/ Schaffer sendromu:** Konjenital katarakt, toz şeklinde kornea kesafetleri, palmar ve plantar keratozlar, alopesi, mikrosefali ve ciltte yaygın foliküler hiperkeratoz ile karakterize, otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Scheie ~/ Scheie sendromu:** Kornea kesafeti, retina pigment epitel dejenerasyonu, optik atrofi ve hafif düzeyde yüz ve iskelet dismorfisinin görüldüğü otozomal resesif geçişli tip 1 mukopolisakkaridoz. **Schwartz ~/ Schwartz sendromu:** Yırtıklı retina dekolmanı sonrası gelişen kronik açık açılı glokom. **Seckel's ~/ Seckel sendromu:** Şaşılık, nistagmus, maküler kolobom, disk hipoplazisi, cücelik, kuş başı şeklinde baş deformitesi, zekâ geriliği, diş ve iskelet anormallikleri ile karakterize bir bozukluk. **Secondary**

Sjögren ~/ sekonder Sjögren sendromu: Bir sistemik hastalığın eşlik ettiği keratokonjunktivitis sikka. **Shy-Drager ~/ Shy-Drager sendromu:** Eksternal oftalmopleji, iris atrofisi, ortostatik hipotansiyon, rijidite ve tremor ile karakterize bir bozukluk. **Sicca ~/ sikka sendromu:** Bkz. *Sjögren's syndrome*. **Sjögren's ~/ Sjögren sendromu:** Göz ve ağız gibi muköz membranlara sahip organlarda kuruluk ile karakterize kronik, otoimmün bir hastalık. **Sly ~/ Sly sendromu:** Fiziksel gerilik, zekâ geriliği, disostozis, torakolumber kamburluk, hepatosplenomegali ve kornea kesifleşmesi ile karakterize, otozomal resesif geçiş gösteren tip 7 mukopolisakkaridoz. **Steele-Richardson-Olszewski ~/ Steele-Richardson-Olszewski sendromu:** Aşağı bakışı etkileyen supranükleer bakış felci ile başlayıp daha sonra tüm yönlere bakışı etkileyen bir bozukluk. **Steinert ~/ Steinert sendromu:** Kas hipertrofisi, ketonüri, ketosteroid ve gonadotrojenik hormon salınımında azalma ile birlikte kataraktın görüldüğü bir bozukluk. **Stevens-Johnson ~/ Stevens-Johnson sendromu:** Çoğunlukla genç ve sağlıklı bireylerde birden ortaya çıkan, genellikle sınırlı kalan, ağır, mukokütanöz, vezikülobüllöz bir hastalık. **Stickler ~/ Stickler sendromu:** Sinerezis ve vitreusun sıvılaşması sonucu vitreus kavitesinin boşalması, ekvator yakınlarında yarı saydam membranlar ve latis tarzında dejenerasyonlar ile karakterize otozomal dominant bozukluk. **Strabismic ~s/ şaşılık sendromları:** Göz veya gözlerde kaymaların görüldüğü şaşılıklardan her biri. **Streff ~/ Streff sendromu:** Daha çok çocukluk döneminde görsel veya duygusal stres yaşamış kız çocuklarında görülen, yakın görmenin uzak görmeye göre daha fazla bozulduğu bir bozukluk. **Sturge-Weber ~/ Sturge-Weber sendromu:** Yüzde alev nevüsü, merkezi sinir sistemi hemanjiyomu, episklere ve silier cisim hemanjiyomları ve glokom ile karakterize bir fakomatoz. **Subarachnoid space ~/ subaraknoid boşluk sendromu:** Kafa içi basınç artışının beyin sapını aşağı doğru iterek ponstan çıkışta ve Dorello kanalında altıncı kranial siniri germesi ve felç oluşturmaları. **Sunset ~/ gün batımı sendromu:** Katarakt cerrahisinde arka kamaraya yerleştirilen göz içi lensinin aşağı kayması ile ortaya çıkan görünüm. **Superior oblique tendon sheath ~/ superior oblik tendon kılıfı sendromu:** Bkz. *Brown syndrome*. **Sylvian aqueduct ~:** Bkz. *Parinaud dorsal midbrain syndrome*. **Takayasu ~/ Takayasu sendromu:** Tek taraflı veya iki taraflı geçici körlük veya görme bulanıklığı, retinal vasküler tortuosite, katarakt, iris atrofisi, optik atrofi, nabızsız hastalık, arteryel nabızların kaybolması veya azalması, ortostatik senkop, vertigo ve kasılmalarla karakterize bir bozukluk. **Terson ~/ Terson sendromu:** Her türlü intrakranial kanamaya eşlik eden göz içi kanaması. **Third nerve misdirection ~s/ üçüncü sinir yanlış**

yönelimi sendromları: Bkz. *Third nerve misdirection*. **13q- ~| 13q-sendromu:** 13. kromozomun uzun kolunun bir parçasının olmadığı, retinoblastom, hipertelorizm, mikroftalmus, epikantus, ptozis, kolobom, katarakt, zekâ geriliği, mikrosefali, trigonosefali, kulak, dil, kalp, el ve ayak anormallikleri ile karakterize bir bozukluk. **Thomsen's ~| Thomsen sendromu:** Geçici ekstraoküler kas parezisi, ptozis, sistemik hipertrofik miyotoni ve zekâ geriliği ile karakterize, otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Tilted disk ~| eğik disk sendromu:** Optik diskin küçük ve eğik görüldüğü bozukluk. **Tolosa-Hunt ~| Tolosa-Hunt sendromu:** Proptozis, oküler motor sinir felçleri, pupilla tutulumu, trigeminal sinirin ilk iki dalının dağılımlarında his kaybı ile karakterize bozukluk. **Treacher Collins ~| Treacher Collins sendromu:** Bkz. *Franceschetti's syndrome*. **Turner ~| Turner sendromu:** Bir X kromozomunun eksikliği ile karakterize, antimongoloid bakış, epikantus, ptozis, şaşılık, mavi sklera, pupilla anormallikleri, katarakt, renk körlüğü, kolobom, retinitis pigmentosa benzeri fundus görünümü, kısa boyun, alçak arka saç çizgisi, geniş göğüs, nevüsler, konjenital kalp hastalığı ve genitoüriner anormallikler şeklinde bulguları olan bir bozukluk. **Uththoff's ~| Uththoff sendromu:** Bkz. *Uththoff phenomenon*. **Ullrich's ~| Ullrich sendromu:** Mikroftalmus veya anoftalmus, hipertelorizm, dar kapak aralığı, şaşılık, glokom, aniridi, kornea kesafeti, kolobomlar, kranial deformiteler ve iskelet deformiteleri ile karakterize bir bozukluk. **Uncal herniation ~| unkal fıtıklaşma sendromu:** Serebral hemisferin içinde veya üzerinde supratentorial yer işgal eden kitlenin meydana getirdiği unkal fıtığının üçüncü sinire baskı yapması ile meydana gelen bozukluk. **Usher ~| Usher sendromu:** Sağırılık, vestibüler fonksiyon bozukluğu ve pigmenter retinopati ile karakterize, otozomal resesif bir bozukluk. **Uveal effusion ~| üveal efüzyon sendromu:** Koroid dekolmanı ve eksüdatif retina dekolmanı birlikteliği ile karakterize bozukluk. **Uveitis-glaucoma-hyphema ~| üveit-glokom-hifema sendromu:** İmplant yapımındaki teknik yetersizlik nedeniyle ve uygun ölçülerde göz içi lensi konmayan olgularda göz içi lensi ile damar elamanlarının sürtünmesi sonucu meydana gelen bir sendrom. **Van der Hoeve's ~| Van der Hoeve sendromu:** Mavi sklera, korneada incelme, megalokornea, keratokonus, telekantus, katarakt, osteogenezis imperfekta, patolojik kırıklar, sağırılık, diş defektleri ve cilt anormallikleri ile karakterize otozomal dominant bir bozukluk. **Vitreomacular traction ~| vitreomaküler traksiyon sendromu:** Vitreusun periferde dekolle olurken makülaya yapışıklığının devam etmesi sonucu kırışıklıklar ve kistoid maküla ödemi meydana gelmesi ile karakterize bozukluk. **VKH ~| VKH sendromu:** Bkz. *Vogt-Koyanagi-Harada syndrome*. **Vogt-Koyanagi-Harada ~| Vogt-**

Koyanagi-Harada sendromu: Alopesi, poliozis, vitiligo, nörolojik bulgular, iridosiklit, koroidit ve eksüdatif retina dekolmanı ile karakterize bozukluk. **Von Gierke's ~/ Von Gierke sendromu:** Marjinal kornea kesafeti, makülada sarı lekeler, hepatosplenomegali oluşturan glikojen depo hastalığı, boy kısalığı ve hipoglisemi ile karakterize, otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Von Hippel's ~/ Von Hippel sendromu:** Bkz. *Von Hippel-Lindau syndrome*. **Von Hippel-Lindau ~/ von Hippel-Lindau sendromu:** Oküler ve sistemik kapiller hemanjiyomlarla karakterize, genellikle otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Waardenburg ~/ Waardenburg sendromu:** Her bir gözün iç kantusunun dışa kayması sonucu geniş burun kökü, iris heterokromisi, beyaz kirpikler, lökoderma, birleşik kaşlar ve koklear sağırılık ile karakterize, otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Wagner's ~/ Wagner sendromu:** Pigmenter retina dejenerasyonu, vitreus dejenerasyon ve kesafetleri, ilerleyici miyopi, optik atrofi, komplike katarakt, yüz ve iskelet anomalileri ile karakterize, otozomal dominant geçişli bir bozukluk. **Wallenberg's ~/ Wallenberg sendromu:** Dorsolateral meduller sendrom, Horner sendromu, nistagmus, diplopi, bulantı, vertigo, ataksi, aynı tarafta yüzde ağrı ve sıcaklık hissinin kaybı ve diğer tarafta gövde ve ekstremitelerde kısmî ağrı ve sıcaklık hissinin kaybı ile karakterize, kalıtsal olmayan bir hastalık. **Warburg ~/ Warburg sendromu:** Hidrosefalus, beyinde girusların yokluğu ve retinal displazi ile karakterize bir otozomal resesif oküloserebral bozukluk. **Weber ~/ Weber sendromu:** Fasikülüsün serebral pedinkülden geçtiği noktada tutulması ile aynı tarafta üçüncü sinir felci ve karşı tarafta hemiparezi ortaya çıkması ile karakterize bozukluk. **Weill-Marchesani ~/ Weill-Marchesani sendromu:** Tıknaz vücut yapısı, dolgun parmaklar, mikrosferofaki, lens subluksasyonu, ön kamara açısı anomalisi ve retina dekolmanı ile karakterize bir bozukluk. **Werner's ~/ Werner sendromu:** Jüvenil katarakt, mavi sklera, korneada trofik defektler, kirpiklerin yokluğu, kaşların seyrek olması, progeria, boy kısalığı, hipogonadizm ve cilt atrofisi ile karakterize, otozomal resesif geçişli olduğu düşünülen bir bozukluk. **Windshield wiper ~/ oto cam sileceği sendromu:** Gevşek arka kamara yapay göz içi lensinin göz hareketleri ile sağa sola oynaması. **Wolfram ~/ Wolfram sendromu:** Diyabetes insipidus, diyabetes mellitus, optik atrofi ve sağırılık ile karakterize bir bozukluk. **Wyburn-Mason ~/ Wyburn-Mason sendromu:** Gözde salkımsı hemanjiyom, aynı taraf orta beyin, bazofrontal bölge veya posterior fossayı tutan benzer lezyonlarla karakterize durum. **Zellweger ~/ Zellweger sendromu:** Aminoasidüri, superior orbita kenarı hipoplazisi, leopar derisi şeklinde periferik retina pigmentasyonu, katarakt, konjenital glokom, optik sinir hipoplazisi,

serebral disgenezi, hepatik disgenezi, mikrokistik böbrek ile karakterize otozomal resesif geçişli bir bozukluk.

Synechia/ sineşi: Göz içi iltihaba bağlı meydana gelen iris yapışıklıkları. **Peripheral anterior ~/ periferik ön sineşi:** İris ile açığı yapıları arasında meydana gelen yapışıklıklar. **Posterior ~/ arka sineşi:** Pupiller kenarda iris ile lens veya vitreus arasında meydana gelen yapışıklıklar.

Synechiotomy/ sineşiyotomi: Ön veya arka sineşilerin cerrahi veya lazer kullanılarak ayrıştırılması.

Syneresis/ sinerezis: Vitreusun içindeki sıvının kaybına bağlı büzüşmesi.

Synkinesis/ sinkinezis: Herhangi bir kas veya kas grubunun istemli hareketi esnasında diğer bir kas veya kas grubunda istem dışı hareket görülmesi. **Near ~/ yakın sinkinezisi:** Gözlerin aynı anda konverjansı, lenslerin akomodasyonu ve pupillaların miyozisi.

Synkinetic/ sinkinetik: Sinkinezisle ilgili; sinkinezis gösteren; sinkinezisle karakterize.

Synophrys/ birleşik kaşlar.

Synoptophore/ sinoptofor: Şaşılığın tanısı ve ortoptik metotlarla tedavisi için kullanılan bir cihaz.

System (1)/ sistem: Belli bir amaca yönelik görev yapan organların oluşturduğu takım; bu nitelikte organ dizisi. **Fascial ~/ fasyal sistem:** Gözü saran yumuşak doku tabakaları. **Lacrimal drainage ~/ lakrimal drenaj sistemi, göz yaşı boşaltım sistemi:** Göz yaşını burun içine aktaran sistem. **Lacrimal excretory ~:** Bkz. *Lacrimal drainage system (1)*.

System (2)/ sistem: Birden fazla farklı parçadan oluşan cihaz. **Eye-movement recording ~/ göz hareketleri kayıt sistemi:** Okurken göz hareketlerini ölçen ve kaydeden cihaz. **Grading ~s/ siyah-beyaz çizgi sistemleri:** Görme keskinliği veya kontrast duyarlılık ölçümünde kullanılan, siyah-beyaz çizgilerden oluşan testlerden her biri.

System (3)/ sistem: Belli fikir ve kuralların oluşturduğu düşünce veya davranış dizisi; öğretici. **Angle rating ~s/ açı derecelendirme sistemleri:** Ön kamara açısının derecelendirildiği sistemler. **Shaffer grading ~/ Shaffer derecelendirmesi:** Ön kamara açısının anatomik tanımlamasını, derece cinsinden genişliğini ve tahmini klinik yorumunu belirten bir açı derecelendirmesi. **Spaeth ~/ Spaeth sistemi:** Açının genişliğine, periferik iris eğriliğine ve iris insersiyonuna göre ön kamara açısının değerlendirmesini yapan bir

sistem. **Van Herrick ~/ Van Herrick sistemi:** Temporal limbusta ince bir biyomikroskop ışık demeti odaklandıktan sonra periferik kornea kalınlığı ile arada görülen periferik ön kamara derinliği karşılaştırılarak Shaffer sistemine göre açının değerlendirildiği bir sistem

T

Tap, choroidal/ koroid musluğu: Suprakoroidal sıvının skleraya kesi yapılarak boşaltılması. **Dry ~/ kuru musluk tablosu:** Retina dekolmanı cerrahisinde subretinal sıvı drenajının başarılabilmesi.

TAPD/ TAPD (tam aferent pupilla defekti): Bkz. *Total afferent pupillary defect*.

Tarsal/ tarsal: Tarsus ile ilgili; tarsusa ait.

Tarsorrhaphy/ tarsorafi: Genellikle fasiel sinir paralizi sonrası göz küresinin açıkta kalmasını önlemek amacıyla göz kapaklarının cerrahî olarak kapatılması. **Bilateral ~/ bilateral tarsorafi:** Hem iç hem de dış açığa yapılan tarsorafi. **Central ~/ santral tarsorafi:** Göz kapaklarının ortadan birbirine dikilmesi ile kapak aralığının tamamen kapatılması girişimi. **Lateral ~/ lateral tarsorafi:** Göz kapaklarının lateral tarafta birbirine dikilmesi ile kapak aralığının küçültülmesi girişimi. **Permanant ~/ kalıcı tarsorafi:** Dikişler alındıktan sonra da açılmayacak şekilde göz kapaklarının birbirine dikilmesi girişimi. **Temporary ~/ geçici tarsorafi:** Göz kapaklarının kolayca açılabilir şekilde birbirine dikilmesi.

Tarsus/ tarsus: Göz kapağının şeklini oluşturan bağ dokusu düzlemi.

TBUT/ göz yaşı kırılma süresi testi: Bkz. *Tear break-up test*.

Teaming, eye/ gözlerin birlikte çalışması: Bkz. *Binocularity*.

Tear (1), giant/ dev yırtık: Göz küresi içinde 90 derece veya daha fazlası büyüklüğünde olan retina yırtığı. **Incomplete U ~/ tam olmayan at nalı yırtığı:** L veya J şeklindeki retina yırtığı. **Operculated ~/ operkulumlu yırtık:** Retina yırtığının flebinin retinadan tamamen ayrışması ile karakterize yırtık. **Retinal ~/ retina yırtığı:** Dinamik vitreoretinal traksiyon sonucu oluşan retina defekti. **U ~/ at nalı yırtık:** Tabanı retinaya tutunan, kalkık kısmı arkaya doğru uzanan yırtık.

Tear (2)/ göz yaşı: Gözün ön yüzeyini ıslatan sıvı. **Artificial ~s/ yapay göz yaşı:** Kuru göz veya göz yaşı düzensizliklerinin olduğu durumlarda kullanılmak üzere göz yaşına benzer olarak üretilmiş ilaç. **Crocodile ~s/ krokodil göz yaşları:** Yemek yerken gözde yaşarma meydana gelmesi.

Tearing/ sulanma: Genellikle ağlama veya herhangi bir iritasyon sonucu refleks olarak artan göz yaşının gözden taşması.

Technique/ teknik, yöntem: Herhangi bir işlemin yapılış tarzı; herhangi bir müdahalede uygulanan kendine has usul; aynı zamanda Bkz. Surgery, Procedure, Operation, Block, Akinesia.

Bare sclera ~/ çıplak sklera tekniği: Skarlı konjunktivanın göz küresinden ayrıştırılıp bir konformer ile fornikte tutulduğu yöntem; pterijyum tedavisinde anormal doku alındıktan sonra skleranın örtülmeden bırakıldığı yöntem.

Beyer-Bathrick ~/ Beyer-Bathrick tekniği: Üst kapaktan tarsokonjunktival flep ve yanaktan ilerletme flebi ile alt kapak defektinin onarıldığı teknik.

Can opener ~/ konserve açacağı tekniği: Lensin ön zarına dairesel çentikler yapılarak yuvarlak bir parçanın çıkarıldığı kapsüloreksis yöntemi.

Chip-and-flip ~/ yontma ve takla attırma tekniği: Nükleusun epinükleustan ayrıştırıldıktan sonra nükleusun yontularak aspire edildiği ve epinükleusun takla attırılarak alındığı bir fakoemülsifikasyon tekniği.

Comberg ~/ Comberg tekniği: Üzerinde radyopak işaretleri bulunan bir kontak lens kullanılarak göz içi yabancı cisimlerinin yerinin tespit edildiği eski bir radyolojik yöntem.

Crack-and-flip ~/ kırma ve takla attırma tekniği: Nükleusun epinükleustan ayrıştırıldıktan sonra nükleusun dört parçaya ayrıştırılarak aspire edildiği ve epinükleusun takla attırılarak aspire edildiği bir fakoemülsifikasyon tekniği.

Crater-divide and conquer ~/ krater oluşturma- bölme ve yutma tekniği: Fakoemülsifikasyon katarakt cerrahisinde önce nükleusun merkezine derin bir krater açılıp kenardan kırarak ve kırılan parçaların aspirasyonu ile lens içeriğinin alındığı bir teknik.

Crawford ~/ Crawford tekniği: Ptozis tedavisinde üst göz kapağının fasya lata ile frontal kasa asıldığı bir teknik.

Cutler-Beard ~/ Cutler-Beard tekniği: Üst kapak defektinin alt kapaktan hazırlanan gref ile onarımı.

D-ACE ~: Bkz. Drain-air-cryo-explant technique.

Divide and conquer ~/ bölme ve yutma tekniği: Bkz. Crater-divide and conquer technique.

Dore ~/ Dore tekniği: Nazal tarafa filmi koyup temporal kısımdan ışın göndererek orbitayı görüntüleme tekniği.

Down-slope sculpting ~/ aşağı doğru tıraşlama tekniği: Nükleusun aşağı itilerek üstten aspire edildiği fakoemülsifikasyon tekniği.

Drain-air-cryo-explant ~/ drenaj-hava enjeksiyonu-kriyo-eksplant tekniği: Büllöz retina dekolmanında uygulanan bir cerrahi tekniği.

Endocapsular ~/ endokapsüler teknik: Bkz. Intercapsular cataract extraction.

Envelope ~/ zarf tekniği: Bkz. Intercapsular cataract extraction.

Esser ~/ Esser tekniği: Üst kapaktan hazırlanan üçgen fleple alt kapak defektinin onarılması tekniği.

Fine ~/ Fine tekniği: Bkz. Chip-and-flip technique, Crack-and-flip technique.

Hang-Loose ~/ Hang-Loose

teknîği: Geriletilen göz dışı kasın yeni yapışma yerine dikilmemesi, bunun yerine eski yapışma yerine uzun bırakılan sûtürlerle tutturulması. **Hewes-Beard ~/ Hewes-Beard teknîği:** Üst kapak lateral kısmından saplı olarak hazırlanan tarsokonjunktival fleple alt kapak defektinin onarıldığı teknik. **Jackson cross-cylinder ~/ Jackson çapraz silindir teknîği:** Bkz. *Cross cylinder*. **Koch ~/ Koch teknîği:** Bkz. *Stop-and-chop technique*. **Laissez-Faire ~/ Laissez-Faire teknîği:** Özellikle medial kantustaki lezyonların eksizyonu sonrası defektin kendiliğinden iyileşmeye bırakılması. **Leone ~/ Leone teknîği:** Alt kapaktan hazırlanan tarsokonjunktival flep ile üst kapak defektinin onarılması teknîği. **Loop suture ~/ lup sûtür teknîği:** Şaşılık cerrahisinde maksimum geriletme yapıldıktan sonra daha fazla geriletme için sûtürün değişik kalınlıklardaki çubuklar üzerinden bağlanarak lup oluşturulması. **McCord ~/ McCord teknîği:** Üst kapak defektinin alt kapaktan köprülü fleple onarımı esnasında kas ve konjunktiva arasına kıkırdak grefinin yerleştirildiği teknik. **Mustarde ~/ Mustarde teknîği:** Alt kapaktan hazırlanan üçgen fleple üst kapak defektinin onarılması teknîği. **Nagahara ~/ Nagahara teknîği:** Bkz. *Phaco chop technique*. **Phaco chop ~/ fako parçalama teknîği:** Nükleusun fazla enerji kullanılmadan parçalayıcı alet yardımıyla küçük parçalara ayrıştırılıp aspire edildiği fakoemülsifikasyon teknîği. **Phoropter ~/ foropter teknîği:** Bir gözün önüne horizontal, diğer gözün önüne vertikal prizma yerleştirilerek yapılan forya ölçümü. **Recep's ~/ Recep teknîği:** Dış kantusun alt temporal kısmından 23 gauge iğne ile girilerek hem perioküler cilt anestezisi, hem de retrobulber anestezinin gerçekleştirildiği bir teknik. **Scleral buckling ~/ skleral çökertme teknîği:** Eksplant kullanılarak yapılan retina dekolmanı cerrahisi. **Stop-and-chop ~/ tıpalama ve parçalama teknîği:** Fakoemülsifikasyon elciğinin nükleusa saplanmasıyla sonra parçalayıcı yardımı ile nükleusun ikiye ayrıştırılması, yine parçalayıcılar kullanılarak küçük parçalar oluşturulması ve bu parçaların alınması şeklindeki fakoemülsifikasyon teknîği. **Trough divide and conquer ~/ oluk oluşturma- bölme ve yutma teknîği:** Nükleusa dikey oluk açılıp kırıldıktan sonra yarı parçaların da tekrar kırılarak aspire edildiği fakoemülsifikasyon teknîği. **Von Graefe ~/ Von Graefe teknîği:** Bkz. *Phoropter technique*.

Telangiectasia, idiopathic juxtafoveolar retinal/ idyopatik jukstafoveolar retinal telanjiektazi: Maküla temporal kısmında küçük bir alanı tutan veya foveal avasküler bölgenin kenarında bir saat kadranı büyüklüğünde telanjiektazi ile karakterize durum. **Retinal ~s/ retinal telanjiektaziler:** Retina damarlarında genişleme ve kıvrımlanma artışı yanında çok sayıda anevrizma oluşumu, değişen derecelerde sızıntı ve lipit eksüdaların birikmesiyle

karakterize bir grup nadir, idyopatik, konjenital, retinal vasküler anomali.

Telecanthus/ telekantus: İnterpupiller mesafenin normal olmasına rağmen interkantall mesafenin normalden fazla olması.

Temple/ kulak kısmı: Gözlüğün kulağa doğru uzanan aksamı.

Library ~/ kütüphane tipi kulak kısmı: Kulak üzerinde eğilmeyen kulak kısmı tipi. **Paddle ~/ hafif eğimli kulak kısmı:** Bkz. *Skull temple*. **Riding bow ~/ kavisli kulak kısmı:** Kulağı saracak şekilde kavisli bulunan kulak kısmı tipi. **Skull ~/ hafif eğimli kulak kısmı:** Kulak üzerine hafifçe eğilen ve başı da hafif saran kulak kısmı tipi. **Spatula ~/ hafif eğimli kulak kısmı:** Bkz. *Skull temple*.

Tenotomy, central/ santral tenotomi: Daha önce maksimum gerileme yapılmış göz dışı kasın yapışma yerinin orta kısmındaki liflerin alınması ile zayıflatma etkisinin artırılması.

Test/ test, test etmek. After-image ~/ ardhayal testi: Fovealardan birinin dikey, diğerinin ise yatay parlak bir ışıkla uyarılarak yönelimlerinin incelendiği bir test. **Allen ~/ Allen testi:** Üzerinde resimler bulunan kartların giderek daha uzun mesafelerden gösterilmesiyle çocuğun görme keskinliğinin belirlendiği bir test. **Alternate cover ~/ ardışık örtme testi:** Kapama gözden göze kaydırılırken açılan gözdeki toparlayıcı harekete bakılarak şaşılık muayenesinin yapıldığı test. **Base-out prism ~/ tabanı dışa prizma testi:** Bir gözün önüne 16 PD'lik bir prizmanın tabanı dışa gelecek şekilde yerleştirilmesiyle göz hareketlerinin izlendiği binoküler tek görme testi. **Basic secretion ~/ bazal sekresyon testi:** 5 mm genişliğinde, 30 mm uzunluğunda Whatman No. 41 filtre kağıdı kullanılarak, topikal anestezi ile refleks göz yaşarması ekarte edilerek 5 dakika sürede bazal göz yaşı miktarının ölçüldüğü bir test. **Behçetin skin ~/ Behçetin cilt testi:** Behçet hastalığının tanısı için kullanılan paterji testi. **Bichrome ~/ bikrom testi, çift renk testi:** Bkz. *Duochrome test*. **Bielschowsky's ~/ Bielschowsky testi:** Paretik siklovertikal kasın tespiti için kullanılan baş eğme testi. **Camsiton ~/ Camsiton testi:** Bkz. *Edrophonium test*. **Cocain ~/ kokain testi:** Horner sendromu tanısı için %5-10'luk kokain göz damlası ile yapılan test. **Cold water irrigation ~/ soğuk su irrigasyon testi:** Bkz. *COWS*. **Color perception ~/ renk algılama testi:** Renkleri belirleme ve ayırma yeteneğini ölçen test. **Confrontation visual field ~/ konfrontasyon görme alanı testi:** Doktorun, kendi görme alanını dikkate alarak hastanın görme alanını incelediği basit bir test. **Consensual light reflex ~/ indirekt ışık refleksi testi:** Bir göze ışık tutulduğunda diğer göz pupillasının tepkisinin ölçüldüğü test. **Contrast sensitivity ~/ kontrast duyarlılık test:** Kontrast duyarlılığı ölçen testlerden her biri.

Corneal reflex ~/ kornea refle testi: Fiksasyon yapan gözün önüne prizma yerleştirilip giderek değeri artırılarak ışık reflexinin kayan gözün merkezine düşürülmesi ile kayma ölçümü yapılan bir test. **Cover ~/ örtme testi:** Bir göz kapatılıp açıkta bırakılan gözün hareketine bakılarak manifest kaymanın belirlendiği test. **Dark room ~/ karanlık oda testi:** Hastanın 60-90 dakika karanlık bir odada bekletildikten sonra göz içi basıncının ölçümünün yapıldığı bir açı kapanması provokasyon testi. **Dark room prone ~/ karanlık odada öne eğilme testi:** Riskli dar açıları belirlemek için kullanılan bir test. **Depth perception ~/ derinlik algısı testi:** Bkz. *Stereopsis test*. **Differential intraocular pressure ~/ ayırıcı göz içi basınç testi:** Önce düz bakışta, sonra hareketin kısıtlı olduğu yönlerde bakışta göz içi basıncı ölçülerek nörolojik defektlerin kısıtlayıcı defektlerden ayrımının yapıldığı bir test. **Diplopia ~/ diplopi testi:** Hastanın bir gözünün önüne kırmızı filtre yerleştirilip Maddox haçına bakması istenerek şaşılık değerlendirmesi yapılan bir test. **Direct light reflex ~/ direkt ışık refleksi testi:** Işık tutulan pupillanın tepkisinin ölçüldüğü test. **Dissimilar image ~s/ farklı görüntü testleri:** İki göze farklı görüntüler sunulup birbirlerine göre olan pozisyonları dikkate alınarak kaymanın değerlendirilmesinin yapıldığı testler. **Doll's head ~/ taş bebek testi:** Bebeklerde göz hareketlerinin muayenesi için kullanılan bir test. Baş ani olarak sağa veya sola döndürüldüğünde gözler aksi yöne hareket eder. **Duction ~/ düksiyon testi:** Giderek artan kuvvette prizmalarla binoküler tek görmeyi muhafaza ederek gözün içe veya dışa dönme yeteneğinin test edilmesi. **Duochrome ~/ duokrom testi, çift renk testi:** Lenslerin kromatik aberasyon özelliğinden istifade ederek kırılma kusurunun sferik kısmının bulunması. Kişi, kırmızı bölümdeki harfleri yeşil bölümdeki harflerden daha iyi görüyorsa odaklanma retinanın önünde meydana gelmiştir ve negatif lens eklenmesi gerekir. Yeşil daha net görünüyor ise odaklanma retinanın gerisinde meydana gelmiştir ve pozitif lensler kullanılması gerekir. **Dye dilution ~/boya seyrelmesi testi:** Topikal olarak damlatılan boyanın göz yaşı tabakasından kaybolması esasına dayanan göz yaşı testi. **Edridge-Green ~/ Edridge-Green renkli fenerleri:** Fenerlerin renginin fenerin önüne konan değişik özellikteki perdelenmelere rağmen ayırt edilebilmesi esasına dayanan bir renk görme testi. **Edrophonium ~/ edrofonyum testi:** Miyasteni gravis tanısında edrofonyum kullanılarak ptosis ve diplopinin incelendiği bir test. **Farnsworth-Munsell's ~/ Farnsworth-Munsell testi:** Değişik renk tonlarına sahip pulların belli bir sırada dizilmesini esas alan renk görme testi. **Farnsworth-Munsell 100 hue ~/ Farnsworth-Munsell 100 renk testi:** Bkz. *Farnsworth-Munsell's test*. **Finger tension ~/ parmakla göz içi basınç ölçümü:** Hasta aşağı bakarken üst kapaklardan göz küresine basınç uygulanarak

göz içi basıncının ölçümü. **Fixation ~/ fiksasyon testi:** Bir gözün önüne 16 PD tabanı dışarıda prizma yerleştirilip diğer gözün kapatıldığı, daha sonra bu gözün açılarak hareketlerin izlenmesiyle çocuklarda görme konusunda fikir sahibi olunan bir test. **Fluorescein disappearance ~/ flüoresein kaybolma testi:** Bkz. *Dye dilution test*. **Flying corpuscle ~/ uçuşan parçacık testi:** Perifoveal kapillerlerde hareket etmekte olan lökositlerin göz içinde algılanmasına dayanan bir görme testi. **Forced duction ~/ zorlamalı düksiyon testi:** Bir göz kasının bağlanma noktasından dişli pensetle kavranıp çekilmesiyle nörolojik defektlerin kısıtlayıcı defektlerden ayrımının yapıldığı bir test. **4 Δ base-out ~/ 4 Δ tabanı dışa prizma testi:** Mikrotropyada, görüntünün tabanı dışa prizma üzerinden yer değiştirmesi esasına dayanarak küçük skotomun tespitini sağlayan bir test. **Frisby ~/ Frisby test:** Her biri rasgele yerleştirilmiş küçük şekillerin bulunduğu dört adet karenin yer aldığı üç saydam plastik levhadan oluşan üç boyutlu görme testi. **Fusion ~/ füzyon testi:** Her bir gözden gelen görüntünün tek görüntüye dönüştürülmesi yeteneğini belirleyen test. **Glare ~/ kamaşma testi:** Kamaşma meydana getiren bir uyarıdan önce ve sonra kişinin fonksiyonel görmesinin objektif olarak tespit edildiği bir test. **Grating ~/ siyah-beyaz çizgi testi:** Siyah-beyaz çizgilerle yapılan görme keskinliği veya kontrast duyarlılık testi. **Hardy-Rand-Ritter ~/ Hardy-Rand-Ritter testi:** Psödoizokromatik kartlardan yapılmış ve geometrik şekiller içeren bir renk görme testi. **Head tilt ~/ baş eğme testi:** Bkz. *Bielschowsky's test*. **Hering-Bielschowsky afterimage ~/ Hering-Bielschowsky ardheyal testi:** Bkz. *Afterimage test*. **Hess (screen) ~/ Hess (perdesi) testi:** Normal retinal korespondansı olan paretik veya paralitik şaşılık hastalarda hangi kaslarda tutulum olduğunu değerlendirmede kullanılan bir test. **Hirschberg ~/ Hirschberg testi, korneadan ışık yansıması testi:** Gözlere tutulan ışığın reflekslerinin pupillaya göre durumu değerlendirilerek şaşılık tip ve derecesinin belirlendiği bir şaşılık testi. **Hundreds and thousands sweet ~/ küçük şeker testi:** Çocukların çok sayıda küçük şekeri yakın mesafeden toplayabilmesi ile görme düzeyinin belirlendiği test. **Holmgren's ~/ Holmgren yün yumakları:** Hastaya yeşil veya kırmızı bir yumak gösterilip bu renge uygun yumakları seçmesi istenerek yapılan renk görme testi. **Jaeger ~/ Jaeger testi:** Her sırada giderek küçülen yazılardan oluşan yakın görme testi. **Jones I ~/ Jones I testi:** Flüoreseinin konjunktiva kesesinden buruna pasif geçişinin olup olmadığının izlendiği test. **Jones II ~/ Jones II testi:** Jones I testinde burunda flüoresein izlenmediği takdirde lakrimal kesenin irrigasyonu ile burunda flüoresein tespit edilip edilmediğinin incelendiği test. **Kay single picture ~/ Kay tek resim testi:** İki yaşındaki çocukların görme keskinliğini test etmede kullanılan, her

bir kartta tek resim bulunan test. **Kestenbaum's limbus ~/
Kestenbaum limbus testi:** Düksiyonların derecelendirilmesi ile şaşılığın restriktif mi, yoksa paralitik mi olduğu konusunda bilgi veren test. **Krimsky ~/
Krimsky testi, prizma ile ışık yansıması testi, prizma refle testi:** Giderek artırılan prizma değerleriyle ışık reflelerinin simetrisi sağlandığında kaymanın miktarı tespit edilmiş olur. **Lacrimon irrigation ~/
lakrimal irrigasyon testi:** Bkz. *Jones II test*. **Lactoferrin ~/
laktoferrin testi:** Keratokonjunktivitis sikka tanısı için göz yaşında laktoferrine bakılan immün inceleme. **Lancaster red-green ~/
Lancaster kırmızı-yeşil testi:** Hastanın kırmızı ve yeşil camları olan gözlük taktıktan sonra 1 m'den, üzerinde açısı kalibre edilmiş kareler bulunan bir perdeye bakarak kırmızı ve yeşil fenerlerin ışıklarını üst üste getirmeye çalıştığı, böylece horizontal, vertikal ve torsiyonel sübjektif kayma açısının belirlendiği bir test. **Lang ~/
Lang testi:** Üzerine yerleştirilen silindirik merceklerin hedefin ancak bir gözle görülmesine izin verdiği, özel gözlük gerektirmeyen üç boyutlu görme testi. **Lang two-pencil ~/
Lang iki kalem testi:** Bkz. *Two-pencil test*. **Lea ~/
Lea testi:** LogMAR sistemine uygun şekilde düzenlenmiş, 3 m'den uygulanan bir görme keskinliği testi. **Lees ~/
Lees testi:** Hess perdesine benzeyen, fakat gözlerin ayrıştırılmasının kırmızı-yeşil camlar yerine bir ayna ile sağlandığı test. **Lysozyme ~/
lizozim testi:** Göz yaşındaki lizozim konsantrasyonuna bakılarak keratokonjunktivitis sikka hakkında bilgi sahibi olunan bir test. **Macular photostress ~/
maküler fotostres testi:** Hastanın gözüne ışık tutulup görme keskinliğine bakılarak maküler disfonksiyon olup olmadığının incelendiği test. **Maddox rod ~/
Maddox çubuğu testi:** Bir göze Maddox çubuğu takılarak kaymaların incelendiği bir test. **Mr. Happy ~/
Mr. Happy testi:** Çocuktan hangi sayfada yüz resmi olduğunu göstermesi istenerek yapılan bir kontrast duyarlılık testi. **Multiple picture ~/
çok sayıda resim testi:** İki yaşındaki çocuklara çok sayıda resim gösterilerek görme keskinliklerinin belirlendiği test. **Mydriatic provocative ~/
midriyazis ile provokasyon testi:** Bir göze %0,5 tropikamid damlatıldıktan 1 saat sonra göz içi basıncının ölçüldüğü bir açı kapanması provokasyon testi. **Near point of convergence ~/
konverjans yakın noktası testi:** Burna doğru yaklaştırılan bir cisimle konverjans yakın noktasının ölçüldüğü test. **Neutral density filter ~/
nötr yoğunluk filtresi testi:** Nötr yoğunluk filtreleri kullanılarak fonksiyonel ambliyopinin organik ambliyopiden ayrıştırıldığı bir test. **Panel D-15 ~/
Panel D-15 testi:** Pilot test nesneleri arasına renkli taşların tonlarına uygun olarak sıralanmasını esas alan bir renk görme testi. **Paredrine ~/
Paredrine testi:** Üçüncü nöron Horner sendromunu birinci ve ikinci nöron Horner sendromlarından ayırmak için %1 hidroksumfetamin

(Paredrine) kullanılarak yapılan test. **Parks ~| Parks testi:** Bkz. *Parks-Bielschowsky test*. **Parks-Bielschowsky ~| Parks-Bielschowsky testi:** Vertikal hareket eden tek bir kastaki kazanılmış zayıflıktan dolayı hastada vertikal kaymanın bulunduğu durumda üç basamakta zayıf kasın bulunmaya çalışıldığı test. **Perimeter corneal reflex ~| perimetre ile kornea refle testi:** Hasta, tercih ettiği gözle merkezdeki noktaya bakarken diğer göze ışık düşürülerek kaymanın hesaplandığı bir yöntem. **Phenylephrine ~| fenilefrin testi:** Tarsal kas işlevinin tespiti için %10 fenilefrin damlası ile yapılan test. **Photostress (recovery) ~| fotostres testi:** Görme pigmentlerinin ışıkla ağartılması esasına dayanan karanlık adaptasyon testinin kabaca uyarlanmış bir şekli. **Pinhole vision ~| pinhol görme testi:** Göz önüne ortasında delik bulunan bir lens yerleştirilerek görme keskinliğinin belirlendiği test. **Primary dye ~| primer boya testi:** Bkz. *Jones I test*. **Prism cover ~| prizma örtme testi:** Tabanı kaymanın tersi yönünde yerleştirilen değişik derecelerdeki prizmalar kullanılarak, aynı zamanda ardışık örtme yapılarak kaymanın derecesinin belirlendiği test. **Prone provocative ~| öne eğilme testi:** Hastanın 30-45 dakika öne eğik şekilde bekletildikten sonra göz içi basıncının ölçüldüğü bir açı kapanması provokasyon testi. **Pursuit ~| yavaş takip testi:** Gözlerin hareketli bir cismi takip etme yeteneğini ölçen test. **Random dot E ~| tesadüfi noktalı E testi:** Polarılmış gözlükle sabit büyüklükteki E harfine farklı uzaklıklardan bakılarak stereopsisin saptandığı bir test. **Red glass ~| kırmızı cam testi:** Bir gözün önüne kırmızı numarasız bir lens yerleştirilip, kaymanın tipine göre tabanı uygun şekilde yerleştirilmiş prizmalar kullanılarak hasta fiksasyon lambasına bakarken beyaz ve kırmızı ışığa ait horizontal ve vertikal diplopinin giderilmesiyle kaymanın direkt ölçümünün yapıldığı bir diplopi testi. **Refraction ~| refraksiyon testi:** Gözün kırılma kusurunun ve bunu düzeltecek en iyi gözlük camının tespit edildiği test. **Regurgitation ~| regürjitasyon testi:** Lakrimal kese bölgesine basınç uygulanarak punktuimlardan sıvı çıkışının izlendiği, buna göre nazolakrimal sistemde tıkanıklığın yerinin tespit edildiği bir test. **Rose bengal staining ~| rose bengalle boyanma testi:** Göz yüzeyindeki hasarlı epitel hücrelerinin %1 rose bengal solüsyonu kullanılarak gösterildiği bir test. **Rotation ~| döndürme testi:** Çocuğun 360 derece döndürülmesi ile gözlerde ortaya çıkacak olan hareket dikkate alınarak görme keskinliği değerlendirmesi yapılan test. **Saccadic ~| sakkadik test:** Gözlerin hızlı ve hassas hareket yeteneğini ölçen test. **Saccharin ~| sakarin testi:** Bkz. *Taste test*. **Schirmer ~ I/ Schirmer I testi:** 5 mm genişliğinde, 30 mm uzunluğunda Whatman No. 41 filtre kağıdı kullanılarak, 5 dakika sürede toplam göz yaşı miktarının ölçüldüğü bir test. **Schirmer ~ II/ Schirmer II**

testi: 5 mm genişliğinde, 30 mm uzunluğunda Whatman No. 41 filtre kağıdı kullanılarak, burun mukozası pamuk uçlu bir çubukla irrite edilip 2 dakika sürede refleks göz yaşı miktarının ölçüldüğü bir test. **Secondary dye ~/ sekonder boya testi:** Bkz. *Jones II test*. **Seidel ~/ Seidel testi:** Flüoresein kullanılarak göz içinden dışına sıvı sızıntısının olup olmadığının kontrol edilmesi. **Seperate image ~s/ ayrı görüntü testleri:** Her bir göze ayrı görüntüler sunulur kayma ölçümünün yapıldığı testler. **Sheridan-Gardiner ~/ Sheridan-Gardiner testi:** Tek harf optotiplerinin eşleştirilmesi şeklinde çocukların görme keskinliğinin ölçüldüğü test. **Snellen visual acuity ~/ Snellen görme keskinliği testi:** Bkz. *Snellen's chart*. **Sonksen-Silver ~/ Sonksen-Silver testi:** Çocuğun, gösterilen harfi belli bir grup harf içinden seçerek eşleştirmesi gereken görme keskinliği testi. **Spinning ~/ bebekle birlikte dönme testi:** Hekim, bebeği dik tutup çevirdiğinde gözlerde dönmenin aksi yönünde hareket ortaya çıkar. **Stereopsis ~/ stereopsis testi:** Görme sisteminin değişik cisimlerin uzaklıklarını kestirebilme yeteneğini ölçen test. **STYCAR ~ (Screening Test for Young Children and Retardates)/ STYCAR testi (Küçük Çocuklar ve Gelişme Geriliği Olanlar için Tarama Testi):** Çocuğun, muayene eden kişinin gösterdiği harfle aynı harfi göstermesi esasına dayanan bir görme keskinliği testi. **Suppression ~/ supresyon testi:** Beynin herhangi bir görüntüyü ihmal etme eğiliminin olup olmadığını belirleyen test. **Swinging flashlight ~/ sallanan fener testi:** Gözlere ardışık olarak ışık düşürülmesiyle pupillanın durumunun kontrol edildiği test. **Tangent screen ~/ tanjant perdesi testi:** Tanjant perdesi ile yapılan görme alanı testi. **Taste ~/ tat testi:** Tatlı bir maddenin göze uygulanmasından sonra tadının alınıp alınmamasına dikkat edilerek nazolakrimal sistemin incelendiği bir test. **Tear (film) break-up time ~/ göz yaşı kırılma süresi testi:** Göze flüoresein damlatıldıktan sonra göz yüzeyinde noktaların oluşmaya başladığı sürenin tespit edilmesiyle göz yaşının kalitesi hakkında bilgi veren bir test. **Tear quality ~/ göz yaşı kalite testi:** Göz yaşı kalitesini ölçen testlerden her biri. **Tear quantity ~/ göz yaşı miktarı testi:** Göz yaşı miktarını ölçen testlerden her biri. **Tear secretion ~s/ göz yaşı salgılama testleri:** Kronik göz yaşarmasının sebebinin tespiti için yapılan testler. **Teller preferential looking ~/ Teller tercihli bakış testi:** Bkz. *Forced choice preferential looking*. **Tensilon ~/ Tensilon testi:** Bkz. *Edrophonium test*. **Titmus ~/ Titmus testi:** Sağ tarafta büyük bir sinek resmi, sol tarafta bir dizi halka ve hayvan resimleri bulunan iki levhadan oluşmuş ve polarılmış gözlükle izlenen üç boyutlu görme testi. **TNO random dot ~/ TNO tesadüfi nokta testi:** Birbirlerini tamamlayıcı renklere meydana gelmiş tesadüfi noktalarla oluşturulan ve her biri değişik şekiller

içeren yedi levhadan oluşmuş, kırmızı-yeşil gözlükle bakılan üç boyutlu görme testi. **Traction ~/ traksiyon testi:** Bkz. *Forced duction test*. **Two-pencil ~/ iki kalem testi:** Hastanın gözleri açıkken elindeki kalemin ucunu muayene eden kişinin elindeki kalemin ucuna değdirmeye çalışması ile yapılan bir stereopsis testi. **Uncover ~/ açma testi:** Kapatılıp açılan gözün hareketine bakılarak forya tipi kaymaların belirlendiği test. **Vestibulo-ocular reflex ~/ vestibulo-oküler refleks testi:** Bkz. *Spinning test*. **Visuscope motor ~/ vizüoskop motor testi:** Oftalmoskop içindeki yıldızla baktırılarak hastanın santral fiksasyonunun kontrol edildiği test. **Visuscope sensory ~/ vizüoskop duyu testi:** Vizüoskop yıldızı ambliyop gözde fovea nazal kısmına düşürülerek eksantrik görme veya fiksasyonun değerlendirildiği test. **Warm water irrigation ~/ sıcak su irrigasyon testi:** Bkz. *COWS*. **Water drinking ~/ su içme testi:** Açık açılı glokomun tanısında kullanılan bir tetikleme testi. **Watzke-Allen ~/ Watzke-Allen testi:** Gerçek maküla deliğini yalancı delikten ayırmak için yarık ışıqla yapılan test. **Worth four-dot ~/ Worth dört nokta testi:** Hastanın, bir gözünün önüne kırmızı, diğer gözünün önüne yeşil cam konulan bir gözlükle üstte kırmızı, altta beyaz ve ortada iki adet yeşil ışık bulunan şablona bakmasıyla normal binoküler görme, supresyon veya diplopinin ortaya çıkarıldığı test.

Tetartanope/ tetartanop: Tetartanopisi olan.

Tetartanopia/ tetartanopi: Kadrantanopi; sadece kırmızı ve yeşil renklerin algılandığı, sarı ve mavinin grinin tonları şeklinde görüldüğü renk körlüğü.

Theory, dilator muscle/ dilatatör kas teorisi: Primer açı kapanması glokomunun mekanizmasını iris dilatatör kasının kasılmasının bir arka vektör oluşturduğu şeklinde açıklayan teori. **Direct mechanical ~/ direkt mekanik teori:** Kronik olarak yüksek seyreden göz içi basıncının retina sinir liflerine lamina kribrozadan geçişleri esnasında doğrudan zarar verdiğini öne süren teori. **Ischemic ~/ iskemik teori:** Optik sinir başında yer alan aksonlara ait mikrovasküler yapının zayıf düşmesinin glokomatöz hasarın patogeneğinde rol oynadığını öne süren teori. **Nerve fiber layer ~/ sinir lifleri tabakası teorisi:** Görme aksonlarının harabiyeti ile birlikte kapillerleri bulunduran glial kolonlar arasından geçen sinir lifleri demetlerinin kalınlığında ve yapısında meydana gelen değişikliklerin disk solukluğunu meydana getirdiğini ifade eden bir teori. **Sphincter muscle ~/ sfinkter kas teorisi:** Primer açı kapanması glokomunda pupilla sfinkterini bir numaralı tetikleyici faktör gösteren teori. **Vascular glial ~/ vasküler glial teori:** Optik sinir harap olunca kan akımının azalması ve normal diskte

görülebilen küçük damarların görüntüden kaybolması, buna ek olarak optik atrofiyle birlikte sinir başında glial doku yapılmaya başlanması ile kazanılmış disk solukluğunu izah eden bir teori.

Therapy/ terapi, tedavi. CAM ~/ CAM tedavisi: Yüksek kontrastlı ve hareket eden siyah-beyaz çizgilerden oluşmuş disklere bakarken disklerin üzerinde bulunan daha çok bulmaca çözme şeklindeki testle ambliyop gözün görmesinin artırılması. **Corneal refractive ~/ korneal refraktif terapi:** Korneaya yeni bir şekil vermek ve düzeltici lenslere ihtiyacı azaltmak amacıyla sert gaz geçirgen kontak lensler ile yapılan deneme. **Occlusion ~/ kapama tedavisi:** Bkz. Occlusion. **(Optometric) vision ~/ (optometrik) görme tedavisi:** Bkz. Orthoptics. **Photoradiation ~/ fotoradyasyon tedavisi:** Sistemik olarak uygulanan hematoporfirin türevinin tümör dokusu tarafından emilmesi sonrasında kırmızı lazer uygulanarak tümör hücrelerinin öldürülmesi tekniği. **Subconjunctival ~/ subkonjunktival tedavi:** Bazı göz hastalıklarının subkonjunktival enjeksiyonlar yapılarak tedavisi.

Thermokeratoplasty, laser/ lazer termokeratoplasti: Bkz. Laser thermal keratoplasty. **Radial ~/ radyal termokeratoplasti:** Merkezî görme bölgesinin dışında belli kornea meridyenlerine ısı uygulaması ile hipermetropinin tedavi edildiği bir yöntem.

Thermosclerostomy, Scheie/ Scheie termosklerostomi: Bkz. Scheie procedure.

Thermotherapy, transpupillary/ transpupiller termoterapi: Infrared bir diod lazerle doku içinde ısı artışı sağlanarak tümör ve anormal damar gibi belli lezyonların tedavi edilmesi.

Thickness, center/ merkez kalınlığı: Kontak lensin geometrik merkezde ön ve arka yüzeyleri arasındaki mesafe.

Threshold, visible/ görme eşiği: Statik olarak sunulduğunda sürenin %50'sinde fark edilen uyarının aydınlığı.

Tilt, pantoscopic/ pantoskobik eğim: Horizontal eksen çevresinde gözlüğe verilmesi gereken eğim.

TM/ trabeküler ağ: Bkz. Trabecular mesh(work).

Tomography, Heidelberg retinal/ Heidelberg retinal tomografi: Optik diskin ve peripapiller retina bölgesinin üç boyutlu görüntüsünü elde edebilen ve yüksek tekrarlanabilirlik analizini yapan bir konfokal tarayıcı oftalmoskop. **Optical coherence ~/ optik koherens tomografi:** Diod lazer kullanılarak gözden derinlemesine kesitler alabilen ve bu şekilde retina ve sinir lifi tabakasının kalınlıklarının ölçülebildiği bir teknik.

Tonograph/ tonograf: Göz içi basıncını devamlı olarak kaydeden alet.

Tonography/ tonografi: Göz içi basıncının tonograf aracılığıyla devamlı olarak kaydedilmesi.

Tonometer/ tonometre: Göz içi basıncını ölçen alet. **Air-puff ~/ hava üfleli tonometre:** Kornea merkezi kısmının prizma yerine hava kullanılarak düzleştirildiği, Goldmann aplanasyon prensibini kullanan ve göze temas etmeyen bir tonometre. **Draeger ~/ Draeger tonometresi:** Elektrikli motora sahip ve taşınabilir, aplanasyon yöntemiyle çalışan bir tonometre. **Goldmann applanation ~/ Goldmann aplanasyon tonometresi:** 3,06 mm çapında iki prizmadan oluşan değişken güçlü bir tonometre. **Mackay-Marg ~/ Mackay-Marg tonometresi:** Skarlı veya düzensiz korneaya sahip gözlerde basıncın ölçümü için kullanılabilen, taşınabilir, elektronik aplanasyon tonometresi. **Maklahov ~/ Maklahov tonometresi:** Hasta sırtüstü yatarken ölçüm yapabilen ve aplanasyon yöntemiyle çalışan bir tonometre. **Noncontact ~:** Bkz. *Air-puff tonometer*. **Perkins ~/ Perkins tonometresi:** Goldmann prizmasının küçük bir ışık kaynağına adapte edilmiş şeklini kullanan, elde taşınabilir bir tonometre. **Pneumatic ~/ pnömatik tonometre:** Bkz. *Pneumotonometer*. **Schiotz ~/ Schiotz tonometresi:** Değişik ağırlıklarla korneanın çökertilerek göz içi basıncının ölçüldüğü alet.

Tonometry/ tonometri: Göz içi sıvı basıncını ölçmek için kullanılan yöntem. **Applanation ~/ aplanasyon tonometrisi:** Birim alan başına uygulanan gücü ölçen tonometri yöntemi. **Impression ~:** Bkz. *Indentation tonometry*. **Indentation ~/ indentasyon tonometrisi:** Değişik ağırlıklarla korneanın çökertildiği, çökertme miktarının bir cetvel yardımıyla milimetre civa şekline çevrildiği tonometri yöntemi.

Tono-pen: Elde tutularak kullanılan ve pille çalışan bir tonometre.

Topographic(al)/ topoğrafik: Belli bir vücut bölgesi ile ilgili.

Topography/ topoğrafya: Belli bir vücut bölgesinin anatomik anlamda ayrıntılarıyla incelenmesi. **Corneal ~/ korneal topoğrafya:** Korneaya ait kırılma kusurlarını daha detaylı görebilmek için haritasının çıkarıldığı yöntem.

Toric/ torik: İki farklı eğrilik yarı çapına sahip yüzey.

Toxin, Botulinum (type A)/ botulinum toksini tip A: Meydana getirmiş olduğu geçici paralizi nedeniyle bazı göz kapağı hastalıkları ve şaşılıkların tedavisinde kullanılan bir madde.

Trabecular/ trabeküler: Trabeküllerle ilgili; bölmeciklerle ilgili; bölmecikler gösteren.

Trabeculectomy/ trabekülektomi: Lameller bir sklera flebi altından küçük sklera parçasının çıkarıldığı filtran glokom cerrahisi.

Trabeculitis/ trabekülit: Trabekül dokusunun iltihabı.

Trabeculodysgenesis, isolated/ izole trabekülodisgenezi: Trabekülde, başka büyük göz anomalilerinin eşlik etmediği, iridotrabeküler birleşim yerini de içine alacak şekilde ortaya çıkan bir gelişme bozukluğu.

Trabeculoplasty, laser/ lazer trabeküloplasti: Glokomun tedavisinde trabeküle küçük yanıklar uygulanarak aközün dışa akımının artırıldığı ve göz içi basıncının azaltıldığı argon veya diod lazer girişimi.

Trabeculotomy/ trabekülotomi: Açının yeterince görülmesini engelleyen kornea bulanıklığına sahip gelişimsel glokomlu olgularda tercih edilen bir eksternal gonyotomi girişimi.

Trabeculum/ trabekül: Bkz. *Trabecular mesh(work)*.

Trachoma/ trahom: Chlamydia trachomatis'in kornea ve konjunktivada meydana getirdiği kronik enfeksiyöz hastalık.

Trachomatous/ trahomla ilgili.

Tracker, eye/ göz izleyicisi: Ekzimer lazer bilgisayarı tarafından yönlendirilen, gözün hareketlerine göre ışına yön veren cihaz.

Tracking, eye/ gözün izleme yeteneği: Gözün fazla gayret sarf etmeden hareket eden bir hedefi izleyebilme yeteneği.

Tracks, bear/ ayı izleri: Retinada grup halindeki konjenital pigmentasyonlar için tanımlayıcı bir terim; fundusta bir çeşit benign pigment birikimi.

Tract/ traktus, sistem: Birbirine bağlı belli organların oluşturduğu sistem; özellikle sinir liflerinin oluşturduğu kordon veya demet.
Geniculocalcarine ~/ genikulokalkarin traktus: Bkz. *Optic radiation*.
Optic ~/ optik traktus: Optik kiazma ile lateral genikulat cisim arasında yer alan görme lifleri.
Uveal ~/ üveal sistem: Gözde iris, silier cisim ve koroidin oluşturduğu yapı.

Traction, anteroposterior/ anteroposterior traksiyon: Çekişin retinadan vitreus tabanına doğru olduğu traksiyon.
Dynamic ~/ dinamik traksiyon: Hızlı göz hareketleriyle oluşan ve vitreus merkezine doğru çekme yapan traksiyon.
Static ~/ statik traksiyon: Göz hareketlerinden bağımsız olarak meydana gelen

traksiyon. **Tangential ~/ yüzeysel traksiyon:** Epiretinal veya subretinal membranların kontraksiyonu sonucu retina yüzeyine paralel gelişen traksiyon. **Vitreoretinal ~/ vitreoretinal traksiyon:** Vitreus kökenli yapıların retina üzerine uyguladığı kuvvet.

Training, eye/ göz eğitimi: Bkz. Orthoptics. **Vision ~/ görme eğitimi:** Bkz. Orthoptics. **Visual ~/ görme eğitimi:** Bkz. Orthoptics.

Tranaglyph/ tranaglif: Gözlerin birlikte hareket yeteneklerini geliştirmek için kırmızı/ yeşil gözlüklerle kullanılan kırmızı/ yeşil hedefler.

Transconjunctival/ transkonjunktival. Konjunktivadan geçilerek; konjunktivadan yapılan kesi ile.

Transillumination/ transilüminasyon: Küçük bir el lambası skleradan uygulanarak pupillanın kırmızı reflesinin izlendiği, göz içi tümörleri ve iris atrofi konusunda bilgi veren bir test.

Translocation, foveal/ foveal translokasyon: Foveanın yeni, sağlıklı bir koroid, Bruch membranı ve pigment epiteli üzerine cerrahi olarak kaydırılması.

Translucent/ yarı saydam.

Transplant(ation)/ nakil. Corneal ~/ kornea nakli: Bkz. Keratoplasty.

Transposition (1)/ transpozisyon: Bir doku parçasını yerinden tamamen ayırmadan kesip başka bir yere yapıştırma ameliyatı.

Transposition (2)/ transpozisyon: Bir organın olağan dışı bir yerde bulunması.

Transposition (3)/ transpozisyon: Sferosilindir bir lensin güçlerinin bir silindir formundan diğer bir silindir formuna dönüştürülmesi.

Treatment, grid/ grid tedavisi: Diyabetik retinopatide özellikle makülayı tutan lezyonların tedavisinde kullanılan bir lazer tedavi yöntemi. **Orthoptic ~/ ortoptik tedavi:** Bkz. Orthoptics.

Trepano-trabeculectomy: Bkz. Goniotrephination.

Trephination, covered Elliot's/ örtülü Elliot girişimi: Bkz. Covered goniotrephination. **Elliot's ~/ Elliot trefinasyonu:** Limbustan tam kat sklera bloğunun çıkarıldığı bir glomom girişimi.

Trephine/ trefin: Düğme şeklinde küçük parça çıkarmada kullanılan cerrahî âlet.

TRIC/ trahom inklüzyon konjunktiviti: Bkz. Trahoma-inclusion conjunctivitis.

Triad, Hutchinson's/ Hutchinson üçlüsü: Klasik olarak konjenital sifilisin geç döneminde görülen sinir tipi sağırılık, interstisyel keratit ve Hutchinson kesici dişlerinden oluşan üç bulgu.

Trichiasis/ trikiazis: Kirpiklerin göze degecek şekilde içe dönüşü.

Trichromatism/ trikromatizm: Üç renk gösterme hali. **Anomalous ~/ anormal trikromatizm:** Üç tip koninin çalıştığı, ancak birinin diğer ikisi kadar iyi çalışmadığı renk görme bozukluğu.

Trifocals/ trifokal lensler: Bkz. *Trifocal lenses*.

Trigger happy patient: Görme alanı incelemesinde devamlı düğmeye basarak yüksek oranda bir yanlış pozitif skor ortaya çıkaran hasta.

Triplopia, binocular/ binoküler triplopi: İki gözle bir cismin üç görüntüsünün görülmesi.

Tritan/ tritan: Tritanomali veya tritanopi ile ilgili; tritanomali veya tritanopisi olan.

Tritanomaly/ tritanomali: Mavi dalga boylarına karşı nispi duyarsızlık.

Tritanopia/ tritanopi: Mavi dalga boylarına karşı duyarsızlık.

Trochlea/ troklea: Organ veya oluşumun makara görevi yapan veya makaraya benzeyen kısmı. **~ of superior oblique muscle/ superior oblik kası trokleası:** Orbitanın üst nazal ön kısmında bulunan ve içinden superior oblik kasının tendonunun geçtiği fibrökartilaj halka.

Trochlear/ troklear: Troklea ile ilgili; troklea şeklinde; troklea niteliğinde.

Tropia/ tropya: Gözlerin manifest kayması.

Troposcope/ troposkop: Bir çeşit büyük ambliyoskop.

TTT/ TTT (transpupiller termoterapi): Bkz. *Transpupillary thermotherapy*.

Tube, Jones/ Jones tüpü: Kanalikül sisteminde bozukluk olduğu zaman yapılan konjunktivodakriyosistorinostomi girişiminde karünkülden yerleştirilen cam tüp. **Lester Jones ~/ Lester Jones tüpü:** Bkz. *Jones tube*. **Molteno ~/ Molteno tüpü:** Bazı glokom olgularında aköz subkonjunktival aralığa iletmek için cerrahi olarak yerleştirilen bir tüp.

Tubercle/ tüberkül: Kemik üzerindeki küçük yuvarlak tümsek. **Marginal ~ (of zygomatic bone)/ (zigomatik kemiğin) marjinal**

tüberkül(ü): Orbita lateral kenarının hemen gerisinde, zigomanın frontal uzantısında, levator aponörozu, lateral palpebral ligament ve lateral kontrol ligamentinin yapıştığı kabarıklık.

Tucking/ katlama: Bir kasın güçlendirilmesi için kendisinin veya tendonunun katlanması işlemi.

Tumor, benign mixed-cell/ benign karma hücreli tümör: Bkz. *Pleomorphic lacrimal gland adenoma*. **Intraocular ~/ göz içi tümör:** Göz içi yapıları ilgilendiren veya göz içi yapılardan köken alan tümör. **Orbital ~/ orbital tümör:** Göz arkası veya çevresinde yer alan iyi veya kötü huylu tümör.

Tunic/ tunik: İnce tabaka. **Fibrous ~/ fibröz tunik:** Gözün sklera ve korneadan oluşan dış koruyucu tabakası. **Internal ~/ iç tunik:** Gözün, duyu retina, pigment epiteli, iris ve silier cismin arka kısımlarından oluşan iç tabakası. **Vascular ~/ vasküler tunik:** Bkz. *Uveal tract*.

Tunica vasculosa lentis/ tunika vasküloza lentis: Embriyonik dönemde lensi besleyen damar kılıfı.

20/20 / 10/10, 1,0: Normal görmeyi ifade eden sayısal değer. 20/20 ifadesinde payda ne kadar büyürse görme kaybının o kadar fazla olduğu anlaşılır. Örn. 20/400, normal kişinin 20 feet mesafede gördüğünü bu kişinin ancak 20 feet mesafede görebildiğini göstermektedir. Türkiye’de daha çok 10 sıralı Snellen eşeli kullanılmaktadır. Buna göre payda sabit kalmakta, görme azaldıkça pay küçülmektedir. Yani 6 metre mesafeden normal kişi 10/10 sıra görürken görme kaybı olan kişi 9/10 veya daha az görmektedir.

U

UA (underaction)/ zayıf çalışma, hipofonksiyon.

UBM/ ultrason biyomikroskopi: Bkz. *Ultrasound biomicroscopy*.

UCVA/ düzeltilmemiş görme keskinliği: Bkz. *Uncorrected visual acuity*.

Ulcer/ ülser: Deri veya mukoza üzerinde gelişerek altındaki dokuları da etkileyen açık yara. **Amoeboid ~:** Bkz. *Geographical ulcer*. **Catarrhal ~:** Bkz. *Marginal keratitis*. **Dendritic ~/ dendritik ülser:** Herpes simpleks keratitinde görülen, dallanmalarla karakterize kornea iltihabı. **Geographical ~/ coğrafi ülser:** Herpes simpleks keratitinde dendritik ülserlerin büyümesi ile meydana gelen ülser. **Internal ~ of von Hippel/ von Hippel’in iç ülseri:** Peters anomalisine benzeyen ancak daha çok rahim içi bir iltihapla ilişkili görülen bozukluk. **Marginal (corneal) ~/ marjinal (kornea)**

ülser(i): Bkz. *Marginal keratitis*. **Mooren ~/ Mooren ülseri:** Kornea çevresinde ülseratif keratit şeklinde yayılım gösteren bir bozukluk. **Rodent ~:** Bkz. *Nodulo-ulcerative basal cell carcinoma*. **Shield ~/ kalkan ülseri:** Vernal keratokonjunktivitte korneada meydana gelen ülser.

Ültrasonogram/ ültrasonogram: Ültrasonografi ile elde edilen görüntü.

Ültrasonography/ ültrasonografi: Ültrasonik dalgalar aracılığıyla görüntü elde edilmesi; farklı yoğunlukta dokulardan geçen yüksek frekanslı ses dalgalarının yansımalarının çizelge halinde kaydedilmesi. **A scan ~/ A skan ültrasonografi, A mod ültrasonografi:** Göz içindeki belli bölümlerin ölçümü için kullanılan ültrason yöntemi. **B scan ~/ B skan ültrasonografi, B mod ültrasonografi:** Gözdeki anormalliklerin veya yabancı cisimlerin tespiti için kullanılan ültrason yöntemi. **M mode ~/ M-mod ültrasonografi:** Göz içi ve göz dışı tümörler ile koroid içindeki damar nabızlarının incelenmesinde kullanılan ültrasonografi tipi.

Ultraviole/ ultraviyole, mor ötesi.

Umbo/ umbo: Foveolanın tam merkezine rastlayan yerdeki küçük çöküntü.

Underaction/ zayıf çalışma, hipofonksiyon: Zayıf hareket veya faaliyet gösterme.

Undercorrection/ eksik düzeltme: Refraktif cerrahide istenen düzeltmenin sağlanamaması nedeniyle kusurun azalmış olarak devam etmesi.

Up gaze/ yukarı bakış: Bkz. *Supraversion*.

USG (ultrasonography)/ USG (ültrasonografi).

UV/ UV (ultraviyole): Bkz. *Ultraviolet*.

Uvea/ üvea: İris, silier cisim ve koroidin oluşturduğu tabaka.

Uveal/ üveal: Üvea ile ilgili.

Uveitic/ üveitik: Üvea iltihabı ile ilgili; üvea iltihabı gösteren; üveada iltihaplanma ile karakterize.

Uveitis/ üveit: Üvea iltihabı. **Acute ~/ akut üveit:** Genellikle ani ve semptomatik başlayıp sekiz hafta ya da daha az süren üveit. **Anterior ~/ anterior üveit, ön üveit:** Esas olarak irisi tutan, ama hem iris hem de silier cismin ön kısmını (pars plikata) eşit olarak tutan iridosiklit tablosunu da içeren üveit. **Chronic ~/ kronik üveit:** Üç aydan daha fazla devam eden üveit. **Endogenous ~/ endojen**

üveit: Hastanın bünyesinde mevcut olan mikroorganizmalar veya diğer ajanlar tarafından oluşturulan üveit. **Exogenous ~/ eksojen üveit:** Üveanın dışarıdan hasara maruz kalması veya başka sebeplerle hariçten gelen mikroorganizmalar veya diğer ajanların istilasıyla ortaya çıkan üveit. **Idiopathic non-specific ~/ idyopatik spesifik olmayan üveit:** Hiçbir kategoriye sokulamayan üveitlerden her biri. **Idiopathic specific ~/ idyopatik spesifik üveit:** Kendilerine has özellikleri nedeniyle ayrı isimler altında incelenen üveitlerden her biri. **Intermediate ~/ orta üveit:** Önde retina ve koroidin en uç perifer noktaları ile silier cismin arka kısmını (pars plana) tutan üveit. **Peripheral ~/ periferik üveit:** Bkz. *Intermediate uveitis*. **Phacoanaphylactic ~/ fakoanafilaktik üveit:** Bkz. *Phacoantigenic uveitis*. **Phacoantigenic ~/ fakoantijenik üveit:** Lens kapsülünün yırtılması sonucu lens proteinlerine karşı gelişen granülomatöz otoimmün reaksiyon. **Posterior ~/ posterior üveit, arka üveit:** Vitreus tabanının arka sınırının gerisinde yerleşmiş üveit. **White ~/ beyaz üveit:** Çocuklarda görülen bant keratopati, arka subkapsüler katarakt ve şiddetli arka sineşi ile karakterize bir üveit.

Uveoscleral/ üveoskleral: Üvea ve sklerayı birlikte ilgilendiren.

Uveoscleritis/ üveosklerit: Üvea ve skleranın birlikte iltihabı.

V

Vaccinia, ocular/ oküler vaksinya: Yakın zamanda yapılmış bir aşıya temas ile göze ekilme sonucu göz kapaklarında pürülan salgı, keratit ve konjunktivit ile karakterize durum.

Valve/ valf. Aynı zamanda Bkz. *Implant*. **Ahmet ~/ Ahmet valfı:** Glokom şant ameliyatında kullanılan, armut şeklinde oval polipropilen sert bir plak ve buna bağlı silikon tüpten oluşan bir valf. **Hasner ~/ Hasner valfı:** Nazolakrimal kanalın burna açıldığı bölgede bulunan mukoza katlantısı. **Joseph ~/ Joseph valfı:** Schocket implantına benzer bir silikon şerit ve buna bağlı silikon tüpten oluşan, silikon tüpün üst yüzeyindeki ince uzun yarığın valf görevi gördüğü bir implant. **Krause ~/ Krause valfı:** Lakrimal kese ile nazolakrimal kanal arasında bulunan valf. **Krupin ~/ Krupin valfı:** Bkz. *Krupin-Denver implant*. **Rosenmuller ~/ Rosenmuller valfı:** Ortak kanallıkülün lakrimal keseye açılma bölgesinde bulunan küçük mukoza flebi.

Varice, orbital/ orbital varis: Önceden mevcut orbita venöz kanallarından birinin veya birkaçının genişlemesiyle meydana gelen durum.

Vasculitis, optic disc/ optik disk vaskülit: Bkz. *Papillophlebitis*.

Retinal ~/ retinal vaskülit: Retina damar hastalığı ve vitreusta iltihap bulguları gösteren bir grup retina hastalığı.

VECR (visual-evoked cortical response)/ VECR (görsel uyaranlı kortikal cevap).

Vectis, irrigating/ vektis: Katarakt cerrahisinde göz içine girilen ve sıvı verilerek nükleusun doğmasını sağlayan bir kanül.

Vectogram/ vektogram: Binoküler görüşü güçlendirmek için özel gözlükle bakılan üç boyutlu bir resim.

Vein/ ven: Atardamarlar aracılığıyla vücuda dağılmış olan kanı tekrar kalbe taşıyan damarlardan her biri. **Angular ~/ anguler ven:** Supratroklear ve supraorbital venlerin birleşmesiyle oluşan ve aşağı doğru fasiel ven olarak ilerleyen, gözle burun kökü arasındaki kısa ven. **Anterior ciliary ~s/ anterior silier venler:** Schlemm kanalı, episkleral venler ve konjunktivadan dallar alarak anterior silier arterleri takip eden silier venler. **Anterior ethmoidal ~/ anterior etmoid ven:** Bkz. *Ethmoidal veins*. **Aqueous ~s/ aköz venleri:** Derin skleral venöz pleksusa uğramadan direkt olarak aköz konjunktiva venlerine taşıyan damarlar. **Central retinal ~/ santral retinal ven:** Retinadaki kanı toplayan venlerin birleşmesiyle oluşan ve optik sinirin ortasından gözü terk ederek superior oftalmik vene boşalan ven. **Ciliary ~s/ silier venler:** Silier kastaki dallardan oluşan ve superior oftalmik vene boşalan venler. **Episcleral ~s/ episkleral venler:** Korneayı halka şeklinde saran ve vorteks ve silier venlere boşalan venler. **Ethmoidal ~s/ etmoid venler:** Anterior ve posterior etmoid arterleri takip ederek etmoid forameninden çıkan ve superior oftalmik vene boşalan venler. **Frontal ~s/ frontal venler:** Bkz. *Supratrochlear veins*. **Inferior ophthalmic ~/ inferior oftalmik ven:** Musküler ve silier dalların birleşmesiyle oluşan ve arkaya doğru giderek superior oftalmik vene veya direkt olarak kavernoöz sinüse katılan ven. **Inferior palpebral ~s/ inferior palpebral venler:** Alt göz kapağından fasiel vene kanı taşıyan venler. **Lacrimal ~/ lakrimal ven:** Lakrimal bez kanını superior oftalmik vene aktaran ven. **Muscular ~s/ musküler venler:** Üst kapak levator kası, superior rektus, superior oblik ve medial rektus kaslarının kanını superior oftalmik vene aktaran ven. **Nasofrontal ~/ nazofrontal ven:** Supraorbital venden başlayıp orbitaya giren ve superior oftalmik vene katılan ven. **Palpebral ~s/ palpebral venler:** Göz kapaklarından gelip superior oftalmik vene açılan küçük dallar. **Posterior ciliary ~s/ posterior silier venler:** Bkz. *Vorticose veins*. **Posterior ethmoidal ~/ posterior etmoid ven:** Bkz. *Ethmoidal veins*. **Superior ophthalmic ~/ superior oftalmik ven:** Göz kapaklarının iç açısında başlayıp burada frontal,

supraorbital ve anguler venlerle ilişki içinde olan, oftalmik arter dağılımını izleyerek arkaya yönelen ve kavernoöz sinüse açılan ven. **Superior palpebral ~s/ superior palpebral venler:** Üst göz kapağından anguler vene kanı taşıyan venler. **Supraorbital ~/ supraorbital ven:** Supratroklear venin lateral kısmında alından aşağı doğru inerek supratroklear ven ile birlikte anguler veni oluşturan ven. **Supratrochlear ~s/ supratroklear venler:** Alnın üst kısmında başlayan ve burun köküne inerek supraorbital ven ile anguler veni oluşturan iki ven. **Vorticose ~s/ vorteks venleri:** Skleradan geçerek koroiddeki kanı superior oftalmik vene taşıyan dört ven.

Venule/ venül: Kapillerlerden kanı toplayarak venleri oluşturan küçük damarlardan her biri. **Inferior macular ~/ inferior maküler venül:** Maküla kanını taşıyan inferior venül. **Inferior nasal ~ of retina/ inferior nazal retinal venül:** Retinanın inferonazal bölümünden santral retinal vene kanı taşıyan küçük damar. **Inferior temporal ~ of retina/ inferior temporal retinal venül:** Retinanın inferotemporal bölümünden santral retinal vene kanı taşıyan küçük damar. **Medial ~ of retina/ medial retinal venül:** Retinanın merkezî kısmının kanını santral retinal vene taşıyan küçük dal. **Superior macular ~/ superior maküler venül:** Maküla kanını taşıyan superior venül. **Superior nasal ~ of retina/ superior nazal retinal venül:** Retinanın superonazal bölümünden santral retinal vene kanı taşıyan küçük damar. **Superior temporal ~ of retina/ superior temporal retinal venül:** Retinanın superotemporal bölümünden santral retinal vene kanı taşıyan küçük damar.

VEP / VEP (görsel uyaranlı potansiyel): Bkz. Visual-evoked potential.

VER (visual-evoked response)/ VER (görsel uyaranlı cevap): Bkz. Visual-evoked potential.

Vergence/ verjans: Her iki gözün senkron ve simetrik olarak birbirlerinin aksi yönüne hareketleri. **Negative vertical ~/ negatif vertikal verjans:** Sağ hiperforyayı kontrol eden verjans. Sol gözün yukarı, sağ gözün aşağı hareketi. **Positive vertical ~/ pozitif vertikal verjans:** Sol hiperforyayı kontrol eden verjans. Sağ gözün yukarı, sol gözün aşağı hareketi. **Vertical ~s/ vertikal verjanslar:** Bir gözde yukarı, diğer gözde aşağı hareket yaptıran kasların kasılmasıyla ortaya çıkan hareket.

Vermis, oculomotor/ okülomotor vermis: Görsel uyaranların aktive ettiği serebellar vermis bölümü.

Verometer/ verometre: Bkz. Lensometer.

Version/ versiyon: Bakış yönünün değişmesiyle her iki gözde senkron ve simetrik aynı yöne birlikte oluşan hareket. **Conjugate ~/ konjuge versiyon:** Her iki gözün aynı yöne doğru yön değiştirmesi. **Disjugate ~/ disjuge versiyon.** İki gözün ayrı yöne doğru yer değiştirmesi. **Vertical ~/ vertikal versiyonlar:** Her iki gözün birlikte yukarı veya aşağı baktığı göz hareketleri.

Vertex depth/ verteks derinliği: Belli bir çaptaki lensin yüzey eğriliğinin derinliği.

Vesicle/ vezikül: İçinde seröz sıvı bulunan küçük deri kabarcığı; kesecik. **Lens ~/ lens vezikülü:** Lens plakodu ile optik veziküldeki komşu hücrelerin içe doğru genişlemesi ile oluşan yapı. **Optic ~/ optik vezikül:** Optik pitin yüzey ektodermine balonlaşma yapması ile oluşan yapı.

Vessel, annular/ halkasal damar: Embriyonik gelişim esnasında optik çanağın kenarında dorsal ve ventral arterlerden beslenen pleksuslardan meydana gelen damar. **Optociliary shunt ~/ optosilier şant damarları:** Normal drenaj kanallarında tıkanma olduğunda, kanın santral retinal venöz dolaşımdan peripapiller koroidal dolaşıma nakledilmesini sağlayan peripapiller kapillerler. **Sentinel ~/ nöbetçi damarlar:** Silier cisim melanomunda tümörün bulunduğu bölgedeki episkleral damarların genişlemiş görünümü.

VHL/ von Hippel-Lindau: Bkz. *Von Hippel-Lindau syndrome.*

Videokeratoscope/ videokeratoskop: Kornea yüzeyinin renge göre kodlandırılmış topoğrafik haritasını veren cihaz.

View, basal/ bazal görüntü: Bkz. *Submento-vertex view. Caldwell ~/ Caldwell görüntüsü:* Hastanın burnu ve alnı filme değerek çekilen ve orbital kenarlar, büyük ve küçük sfenoid kanatları, medial orbita duvarı, lakrimal fossa, superior ve inferior orbital fisürler ile frontal ve etmoid sinüslerin incelenmesi için kullanılan düz grafi. **Lateral ~/ yan görüntü:** Hasta yan yatarken film kasedi lateral kantusu ortalayacak şekilde çekilen ve sfenoid, frontal, etmoid ve maksiller sinüsler ile sella tursika ve klinoid uzantıların görüntülenmesi için tercih edilen düz grafi. **Rhese ~/ Rhese görüntüsü:** Hastanın incelenen orbita tarafı ile çene, burun ve zigoması kasede temas edecek şekilde çekilen ve etmoid sinüsle optik foramenin görüntülenmesi için kullanılan düz grafi. **Submento-vertex ~/ submento-verteks görüntüsü:** Hasta sırt üstü yatarken baş ileri derecede geriye doğru eğik, kafası dik olarak film kasedine temasta ve ışının çene tarafından dik olarak verilmesiyle çekilen ve orbita yan duvarları ile maksiller sinüsün iyi görüntülendiği bir düz grafi. **Waters' ~/ Waters görüntüsü:** Hastanın çenesi biraz kaldırılarak çekilen ve maksiller sinüs, orbita

kenarları, orbita tabanı, infraorbital foramen, zigomatik kemik ve sfenoidin küçük kanadının incelenmesi için tercih edilen düz grafi.

Viewing, eccentric/ eksantrik görme: Kişinin, foveal görmesi supresyon veya organik hastalık nedeniyle bozulduğunda fiksasyon için ekstrafoveal retina elemanlarını kullanması.

Viscocalostomy/ viskocalostomi: Aközün anterior trabeküler ağ ve Descemet membranının oluşturduğu trabeküloidesmetik membrandan dışarı süzülmesinin sağlandığı penetran olmayan bir glokom cerrahisi.

Vision/ görme: Bilginin gözlerle alınıp beyinde işlenerek anlamlı hâle getirilmesi. **Binocular ~/ binoküler görme:** İki gözle alınan iki ayrı görüntünün tek ve derinliği olan bir görüntü şekline dönüştürülmesi. **Blurred ~/ bulanık görme:** Görme berraklığı veya keskinliğinde azalma. **Central ~/ merkezî görme:** Gözün fovea ve maküla ile sağlanan, en iyi görme keskinliğine sahip merkezi görüşü. **Color ~/ renk görme:** Ton, saturasyon ve parlaklık gibi renk özelliklerindeki farklılıkları algılayabilme yeteneği. **Double ~/ çift görme:** Bkz. Diplopia. **Low ~/ az görme:** Gözlük camları ve kontak lenslerle düzeltilemeyen ve günlük aktiviteleri etkileyen görme azlığı. **Monocular ~/ monoküler görme:** Sadece bir gözün işe yarar görmeye sahip olması. **Normal ~/ normal görme:** Işık, direkt olarak retinaya odaklandığı zaman meydana gelen görme. **Peripheral ~/ periferik görme:** Merkezî görme ekseninde dışarıda kalan cisim ve hareketlerin görülmesi. **Side ~/ periferik görme:** Bkz. Peripheral vision. **Single ~/ tek görüş:** Sadece bir odak noktasına sahip lens. **Tunnel ~/ tünel görüşü:** Görme alanında ileri derecede daralma ile karakterize durum.

Visual/ görsel, görme _: Görme ile ilgili.

Visual-evoked potential/ görsel uyaranlı potansiyel: Retina uyarısıyla görme korteksinde oluşturulan elektriksel aktivitenin değerlendirilmesi. **Flash ~/ flaş görsel uyaranlı potansiyel:** Şiddetli flaş kullanılarak görme korteksinin herhangi bir retinal mesajı alıp almadığının anlaşılması için yapılan inceleme. **Pattern ~/ patern görsel uyaranlı potansiyel:** Birçok çizgi ve köşe içeren dama tahtası ya da pencere kafesi gibi şekilli uyaranların kullanıldığı görsel uyaranlı potansiyel incelemesi.

Visualization/ görünür hâle getirme: Geçmiş görsel deneyimlere dayanarak bir nesne veya durumun hafızada resimlerinin oluşturulması.

Visually evoked potential/ görsel uyaranlı potansiyel: Bkz. Visual-evoked potential.

Visu(o)scope/ vizüoskop: Fiksasyon noktasını bulmak için retinaya hedef yansıtan bir âlet.

Vitelliform/ vitelliform: Best hastalığının bir evresinde makülada görülen yumurta sarısına benzer lezyon.

Vitiligo/ vitiligo: Vogt-Koyanagi-Harada sendromu ve sempatik oftalmi gibi durumlarda göz kapaklarında görülen cilt depigmentasyonu veya beyazlaşması.

Vitreotomy/ vitrektomi: Hastalıklı vitreusun veya hastalıklı retinaya ulaşmak için vitreusun çıkarılmasına yönelik girişim. **Anterior ~/ anterior vitrektomi:** Vitreusun lense yakın kısımlarının temizlendiği vitrektomi. **Automated ~/ otomatik vitrektomi:** Bir cihaz yardımıyla yapılan vitrektomi. **Sponge ~/ sponç vitrektomi:** Cerrahi esnasında gelen vitreusun temizlenmesi amacıyla küçük üçgen sponç ve makas kullanılarak yapılan vitrektomi.

Vitreor/ vitrektör: Vitrektomi yapmada kullanılan cihaz. **Kaufman ~/ Kaufman vitrektör:** Vitrektomi için kullanılan basit el cihazı.

Vitreoretinopathy, familial exudative/ ailevî eksüdatif vitreoretinopati: Vitreoretinal yapışıklıklar, vitreus tabanında yoğunlaşmalar ve ince fibriler iplikleşmeler ve fibrovasküler proliferasyonla karakterize otozomal dominant bozukluk. **Proliferative ~/ proliferatif vitreoretinopati:** Dekole retinanın iç ve dış yüzeyleri ve dekolle hyaloidin arka yüzeyinde membranlar gelişimi ile karakterize durum.

Vitreous/ vitreus, camsı cisim: Göz küresinin içini dolduran saydam jel kıvamında sıvı. **Cortical ~/ kortikal vitreus:** Çevresel kısımda bulunan vitreus. **Persistent hyperplastic primary ~/ persistan hiperplastik primer vitreus:** Hyaloid sistemin embriyonik gelişim esnasında gerilememesi sonucu optik sinir ile lens arka yüzü arasında glial dokunun sebat etmesi ile karakterize bir bozukluk. **Posterior persistent hyperplastic primary ~/ posterior persistan hiperplastik primer vitreus:** Lens arkasında kitle olmaksızın glial dokunun retinayı çekmesi ile karakterize bozukluk. **Primary ~/ primer vitreus:** Çoğunluğu mezodermal, bir kısmı ise nöral krest kökenli mezenkimal hücrelerin hyaloid damar sistemine eşlik ederek lens vezikülü ve optik çanak arasında oluşturdukları yapı. **Synchitic ~/ sinkitik vitreus:** Bkz. *Synchysis*. **Secondary ~/ sekonder vitreus:** Embriyonik gelişim sürecinde iki ve üçüncü aylarda eklenen ve az sayıda hücre ile yoğun bir fibril ağından oluşan vitreus. **Tertiary ~/ tersiyer vitreus:** Silier cismin pigmentsiz epitelinde üretilen kollajen liflerinin optik çanağın kenarındaki bölgede birikmesiyle oluşan ve daha sonra zonüllere dönüşen vitreus.

VKC/ vernal keratokonjunktivit: Bkz. *Vernal keratoconjunctivitis*.

VMI/ görsel motor entegrasyon: Bkz. *Visual motor integration*.

Vogt white limbal girdle/ Vogt beyaz limbus kemeri: Nazal ve temporal limbusların kapak aralığına rastlayan kısımlarında yer alan, tebeşir izini andırır lezyonlardan meydana gelmiş, bilateral, dar bir hilâl şeklinde çizgilerle karakterize zararsız ve yaşla ilgili bir kornea bulgusu.

VOR / VOR (vestibulo-oküler refleks): Bkz. *Vestibulo-ocular reflex*.

V-plasty/ V-plasti: Ağır punktum ektropionlarının tedavisinde punktumların hemen medial kısmından başlayan kesilerin iç açıda birleştirilmesi tekniği.

VT/ optometrik görme tedavisi: Bkz. *Optometric vision therapy*.

W

Warping, corneal/ korneal çarpıklık: Bazı kontak lens kullanıcılarında meydana gelen ağır ve kalıcı astigmatizm tablosu.

Wart/ siğil: Epidermisin hipertrofisi sonucu deri üzerinde oluşan küçük yumru. **Hassal-Henle ~s:** Bkz. *Hassal-Henle bod(i)es*. **Viral ~/ yassı hücreli papillom:** Bkz. *Squamous cell papilloma*.

Wave/ dalga: Lens yüzeyinin bir bölgesinde dalga şeklinde görülen düzensizlik.

Wavefront/ dalga cephesi: Optikte yüksek dereceli aberasyonların belirlenmesi ve ölçümü için kullanılan bir teknoloji.

Waxy pallor/ balmumu görünümünde disk solukluğu: Retinitis pigmentozada görülen optik disk atrofi.

WEBINO/ dışa bakışlı bilateral internükleer oftalmopleji: Bkz. *Wall-eyed bilateral internuclear ophthalmoplegia*.

Wedge, corneal/ korneal kama: Ön kamara açısı muayenesinde kornea dış ve iç yüzeylerinden yansıyan ışığın Schwalbe hattı üzerinde karşılaşması ile elde edilen görünüm.

Weeping, emotional/ duygusal göz yaşarması: Ağlama veya herhangi bir duyulanma nedeniyle göz yaşı salgısının artması.

Whatman filter paper/ Whatman filtre kağıdı: Schirmer testinde kullanılan kağıt.

Wick, vitreous / vitreus fitilleşmesi: Genellikle katarakt cerrahisi sonrası vitreus bandının kesi yerine uzanması.

Wing, Maddox/ Maddox kanadı: Sağ gözle beyaz renkli dikey ok ile kırmızı renkli yatay ok görülürken, sol gözle sadece yatay ve dikey yönde yerleştirilmiş bir dizi sayının görülmesiyle kaymanın test edildiği alet.

Wire, transnasal/ transnazal telleme: Yerinden ayrılmış medial kantal tendonun burun kökünden geçirilen tel ile onarımının yapılması.

X

X & X' (exophoria and exophoria at near fixation): Ekzoforya ve yakına bakışta ekzoforya.

Xanthelasma/ ksantelazma: Genellikle iç kantus bölgesindeki ciltte yerleşmiş, yağ dokusu içeren düzensiz sarı kitleler.

Xanthoma/ ksantom: Bkz. Xanthelasma.

Xanthophyll/ ksantofil: Makülanın iç retina tabakalarında bulunan sarı pigment.

Xanthopsia/ ksantopsi: Bazen dijitalis zehirlenmesinde görülen sarı görme durumu.

Xeroderma pigmentosum/ kseroderma pigmentozum: Güneşe maruz kalan cilt bölümlerinde pigment anormallikleri oluşturan, otozomal resesif geçişli bir hastalık.

Xerophthalmia/ kseroftalmi: A vitamini eksikliği nedeniyle konjunktivada kuruma meydana gelmesi.

Xerosis/ kseroz: Konjunktivanın kuru oluşu; anormal kuruluk.

XT/ XT (ekzotropiya): Bkz. Exotropia.

XT & XT' (exotropia and exotropia at near fixation): Ekzotropiya ve yakına bakışta ekzotropiya.

Y

YAG/ YAG (itriyum alüminyum garnet lazer): Bkz. YAG laser.

Y-sutures/ Y-sütürleri: Lens liflerinin önde düz Y, arkada ters Y şeklinde birleşim çizgileri.

Z

Z-myotomy/ Z-miyotomi: Bir kasın etkisinin azaltılması için zıt taraflardan liflerine dik olarak yarı kat kesiler yapılması.

Zone, ablation/ ablasyon bölgesi: Korneada ekzimer lazer ile tam düzeltmenin yapıldığı optik ablasyon bölgesi ve geçiş bölgesinin tamamı. **Central ablation ~/ santral ablasyon bölgesi:** Bkz. *Optical ablation zone*. **Ciliary ~/ silier bölge:** İrisin periferik kısmı. **Foveal avascular ~/ foveal avasküler bölge:** Foveada kapillerlerin bulunmadığı bölge. **Marginal ~/ marjinal bölge:** Embriyonik dönemde duyu retinanın içindeki bölgesi. **Neutral ~/ nötr bölge:** Bilateral sıçrayıcı nistagmusun tersine yön değiştirdiği bakış alanı. **Null ~/ sıfır bölgesi:** Nistagmusun şiddetinin minimal olduğu bakış yönü. **Optical ~/ optik bölge:** Işığın retinaya ulaşması için gözden geçtiği bölüm; kontak lensin kırma gücüne sahip merkezi kısmı. **Optical ablation ~/ optik ablasyon bölgesi:** Kırılma kusurunun lazerle tam düzeltmeye tabi tutulduğu bölge. **Primitive (nuclear) ~/ primitive (nükleer) bölge:** Embriyonik dönemde duyu retinanın dıştaki bölgesi. **Pupillary ~/ pupiller bölge:** İrisin pupillayı çevreleyen kısmı. **Transition ~/ geçiş bölgesi:** Optik ablasyon bölgesinin normal kornea ile eğimli birleşimini sağlamak amacıyla lazer uygulaması yapılan bölge. **Watershed ~/ sulanmayan bölge:** Optik disk yakınlarındaki vertikal kötü perfüzyon alanı.

Zonule/ zonül: Kuşak şeklinde küçük bölge; kuşakçık. **Ciliary ~/ silier zonül:** Göz merceğini silier cisme tespit eden, ince liflerden oluşmuş asıcı bağ.

Zonular/ zonüler: Zonül(ler)le ilgili.

Zonulolysis/ zonüloliz: Silier zonüllerin parçalanması. **Nd: YAG laser ~/ Nd: YAG lazer zonüloliz:** Silier zonüllerin Nd: YAG lazer ile parçalanması.

Zonulysis: Bkz. *Zonulolysis*.

Z-plasty/ Z-plasti: Bir kesi çizgisinin veya yırtığın çekiş yönünü değiştirmek için yapılan plastik cerrahi yöntemi. **Conjunctival ~/ konjunktival Z-plasti:** Dar semblefaron bandının tedavisi için kullanılan bir yöntem. **Epicanthic ~/ epikantik Z-plasti:** Epikantustaki katlantı çizgisini değiştirmek için kullanılan Z-plasti tekniği. **Mustarde double ~/ Mustarde ikili Z-plastisi:** Epikantus tedavisinde ikili Z-plastinin Y-V plasti ile birleştirildiği teknik. **Spaeth double ~/ Spaeth ikili Z-plastisi:** Epikantusta alt ve üst kapağı ilgilendiren katlantı çizgilerini değiştirmek için kullanılan Z-plasti tekniği.

Zygoma/ zigoma: Bkz. *Zygomatic bone*.